

STORTINGET

Dokument 15:10

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1351-1500
18.02–08.03 2022**

Innhold

1351. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. ordningen for utsatt betaling av skatt og avgift, besvart av finansminister.....	11
1352. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. viktige veg- og jernbaneprosjekt, besvart av samferdselsminister.....	12
1353. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. voksenadopsjon, besvart av barne- og familieminister	13
1354. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. kraftkabler, besvart av statsminister.....	14
1355. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. personene med formuer over 100 mill. kroner som flyttet hjem igjen i perioden 2010-2018, besvart av finansminister.....	15
1356. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. asylsøkere tilbake til Venezuela, besvart av justis- og beredskapsminister.....	16
1357. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. 500 millioner til kommunene gjennom den kommunale kompensasjonsordningen for lokalt næringsliv, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	17
1358. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Strynefjellstunnelene, besvart av samferdselsminister	17
1359. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. høye strømpriser, besvart av finansminister	18
1360. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. arbeidsformer, besvart av arbeids- og inkluderingsminister .	20
1361. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. å regulere eksporten av kraft til Storbritannia og EU strengere uten å reforhandle konsesjonsavtalene for utenlandskablene, besvart av olje- og energiminister	21
1362. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. legemiddelproduksjon i Kragerø, besvart av helse- og omsorgsminister.....	21
1363. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. etterforskning av overgrep mot barn på internett, besvart av justis- og beredskapsminister	22
1364. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. løsdrift i norsk melke- og storfeproduksjon, besvart av landbruks- og matminister	23
1365. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. overdimensjonerte motorveier, besvart av samferdselsminister.....	24
1366. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. rapporten «Eksport av velferdsytelser», besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	25
1367. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. domstolenes og tilsynsmyndighetenes rett til å overprøve helsepersonellens handlinger, besvart av helse- og omsorgsminister	26
1368. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. prisutvikling, besvart av finansminister	27
1369. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. rettslig krav på å få tilgang til legemiddelet Vyndaqel for pasienter med hjertesykdommen ATTR-CM, besvart av helse- og omsorgsminister	27
1370. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. at departementet kan avslå søknader etter friskoleloven med den begrunnelse at "det demokratiske flertallet har skiftet", besvart av kunnskapsminister	29
1371. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. forbud mot ekteskap mellom søskenbarn, besvart av barne- og familieminister	30
1372. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. produksjon av legemidler i Kragerø, besvart av helse- og omsorgsminister	31
1373. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak, besvart av justis- og beredskapsminister	32
1374. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. EUs bygningsdirektiv, besvart av olje- og energiminister .	32
1375. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. norsk landbrukspolitikk, besvart av landbruks- og matminister	33
1376. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. ansvaret for regelbruddene og merforbruket knyttet til innkjøpet av datautstyr fra IT-selskapet Atea, besvart av forsvarsminister	34
1377. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. overskridelsene knyttet til innkjøpet av datautstyr fra Atea, besvart av forsvarsminister	34
1378. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. Engebø-saken, besvart av næringsminister.....	35
1379. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. bistå den ukrainske befolkningen på flukt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	36
1380. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. vilkår for norske sjøfolk, besvart av fiskeri- og havminister.....	36
1381. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Rv. 4 Trondheimsveien, besvart av samferdselsminister	37

1382. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. veistrekningen mellom Nedgård og Vindåsliene forbi Berkåk i Trøndelag, besvart av samferdselsminister	38
1383. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. handlingsplaner for mat, besvart av landbruks- og matminister	39
1384. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. reguleringsplansframlegg for fellesprosjektet E16/ Bergensbanen mellom Arna og Stanghelle, besvart av kommunal- og distriktsminister	40
1385. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. flyruta Stord-Oslo, besvart av samferdselsminister	41
1386. Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. petroleumsvirksomhet i Arktis, besvart av utenriksminister	42
1387. Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. utbygging på Wisting-feltet, besvart av olje- og energiminister	43
1388. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. elektrifisering av Wisting-feltet, besvart av olje- og energiminister	44
1389. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Wisting-feltet, besvart av fiskeri- og havminister	45
1390. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. stresstesting av klimarisiko for Wisting-feltet, besvart av olje- og energiminister	46
1391. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. et langsiktig og sterkt vern av naturverdiene i havet og i kystområdene, besvart av fiskeri- og havminister	47
1392. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. petroleumsressursene på Wisting-feltet, besvart av olje- og energiminister	48
1393. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. dispensasjonar etter plan- og bygningsloven, besvart av kommunal- og distriktsminister	48
1394. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. lobbyister for elbil i EU, besvart av klima- og miljøminister	49
1395. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. støtte til etablering av fyllestasjoner for biogass, besvart av klima- og miljøminister	50
1396. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. 10 % marint vern av kyst og havområder innan 2030, besvart av klima- og miljøminister	51
1397. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. selskapet Sportradar, besvart av kultur- og likestillingsminister	52
1398. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømstøtte, besvart av næringsminister	53
1399. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiminister	54
1400. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. asylsøklarar, besvart av justis- og beredskapsminister	55
1401. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. reindriftsnæringen, besvart av landbruks- og matminister	56
1402. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. E39 Stord – Os, besvart av samferdselsminister	57
1403. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. krav knyttet til sløkkevann, besvart av kommunal- og distriktsminister	57
1404. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. energiomstilling nasjonalt og internasjonalt, besvart av finansminister	58
1405. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. regjeringens nye klimaplan, besvart av klima- og miljøminister	59
1406. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. russiske verdipapirer, besvart av finansminister	59
1407. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. bustøtte bygd på innlevering av fiktiv dokumentasjon til Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	60
1408. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. pendlerbolig, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	61
1409. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. masseflukt i vårt nærrområde på grunn av Russlands angrep mot Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister	62
1410. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. stadnamnlova, besvart av kultur- og likestillingsminister	62
1411. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Forskningsrådets fellesutlysning for norsk-russisk forsknings samarbeid om strategisk petroleumsforskning i nordområdene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	63
1412. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. rimeligheten av at barn som settes under offentlig vergemål blir rammet av dette økonomisk, besvart av justis- og beredskapsminister	64
1413. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister	65

1414. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. tilbudet på Østfoldbanen, besvart av samferdselsminister.....	66
1415. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. hente ukrainske flyktninger til Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	67
1416. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader for velferdstjenester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
1417. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. ukrainske flyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	68
1418. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. statsråd Tajik og pendlerboligordningen, besvart av statsminister.....	69
1419. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. statsråd Tajik og pendlerboligordningen, besvart av statsminister.....	70
1420. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. dagligvaremeldingen, besvart av næringsminister...	70
1421. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. trenden med fall i antall sivile sak som behandles i norske domstoler, besvart av justis- og beredskapsminister.....	71
1422. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. havvindssatsing, besvart av olje- og energiminister.....	72
1423. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. grønn energi, besvart av olje- og energiminister.....	73
1424. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. barnetrygden blir holdt utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	74
1425. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. paragraf 7-lotterier, besvart av kultur- og likestillingsminister ...	75
1426. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. avlivingen av ulver i Rømskogflokken, besvart av justis- og beredskapsminister.....	76
1427. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. personer uten beskyttelsesbehov, besvart av justis- og beredskapsminister.....	77
1428. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. veibustkryss på E39 mellom Vegsund og Breivika i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsminister.....	78
1429. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. planarbeid for strekningen Kyrkjenes-Bjotveit på rv. 13, besvart av samferdselsminister.....	78
1430. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik, vedr. tiltak for å tilrettelegge for at ukrainske flyktninger kan ta med kjæledyrene sine inn til Norge, besvart av landbruks- og matminister.....	79
1431. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. sikkerhetssituasjonen i Europa, besvart av justis- og beredskapsminister.....	80
1432. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. flyktninger fra Ukraina, besvart av landbruks- og matminister.....	81
1433. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. CO2-utslepp for Møreaksen, besvart av samferdselsminister	82
1434. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Hvite busser, besvart av kunnskapsminister.....	82
1435. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. etablering av eksportstrategirådet i Ålesund, besvart av næringsminister.....	83
1436. Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. Feiring videregående, besvart av kunnskapsminister.....	84
1437. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. redusere den lokale støy- og forurensningsbelastningen for beboere langs Riksvei 4 mellom Sinsen og Grorud., besvart av samferdselsminister.....	85
1438. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. tilfluktsrom, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
1439. Fra vararepresentant Paal Kloster, vedr. krigen i Ukraina sin påvirkning på petroleums- og energisektoren i Norge med hensyn til prisutvikling og aktivitet, besvart av olje- og energiminister.....	87
1440. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. norske barnas muligheter og rettigheter til et familieliv, besvart av justis- og beredskapsminister.....	88
1441. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. russiske oligarker, besvart av finansminister.....	89
1442. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. kommersiell drift av barnehager, besvart av kunnskapsminister.....	89
1443. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. utenlandske studenter, besvart av utenriksminister.....	90
1444. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. forespørselen om nødhjelpsutstyr fra Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister.....	91
1445. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. nybilsalget og nullutslipp, besvart av samferdselsminister....	92
1446. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. vergers rett til informasjon fra det offentlige, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93

1447. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. at en rekke ukrainere kommer til Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	94
1448. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. opptaksvilkårene til høyere utdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	95
1449. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. sanksjonene som er iverksatt mot russiske oligarker, besvart av finansminister	95
1450. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. havvindsatsingen, besvart av olje- og energiminister	96
1451. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. hvor mange TWh som vil være tilgjengelig for å etablere nye batterifabrikker i Norge frem mot 2030, besvart av næringsminister	97
1452. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. helheltig plan for et bærekraftig matsystem, besvart av landbruks- og matminister.....	98
1453. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. politisk asyl til russiske desertører, militærnektere og anti-krigaktivister som flykter fra Russland i kjølvann av invasjonen av Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister.....	99
1454. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik, vedr. gebyret på søknader om arbeidstillatelse fra personer fra Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister	100
1455. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. friskoleloven, besvart av kunnskapsminister	101
1456. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. sikre den ukrainsk kulturarv, besvart av klima- og miljøminister	102
1457. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Norway Cup, besvart av kultur- og likestillingsminister ...	103
1458. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. tømmerterminal på Nordagutu i Telemark, besvart av samferdselsminister.....	103
1459. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Barnas Fysioterapisente, besvart av helse- og omsorgsminister	104
1460. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Statnett sine planer om intensivering av utbygging av overføringslinjer mellom Nord- og Sør-Norge, besvart av olje- og energiminister	105
1461. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. behov for å styrke det norske sivilforsvaret, besvart av justis- og beredskapsminister	107
1462. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. kommunale kompensasjonsordninger til bedrifter, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	107
1463. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. anbefalingen fra Forsøksdyrkomiteen om å opprette et nasjonalt senter for 3R, besvart av fiskeri- og havminister	108
1464. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. adgangen til å overføre samiske saker til domstoler med samiskspråklig kompetanse, besvart av justis- og beredskapsminister.....	109
1465. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. utviklings- og utbyggingsprosjektet Ny By – Ny Flyplass i Bodø, besvart av samferdselsminister	110
1466. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. EUs barnerettighetsstrategi og EUs Europeiske barnegaranti, besvart av utviklingsminister.....	111
1467. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. gruvedrift på Engebøfjellet, besvart av næringsminister.....	112
1468. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. gruveutbygging i Repparfjorden, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	112
1469. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. søknader om familiegjenforening, besvart av justis- og beredskapsminister	113
1470. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. landbasert vindkraft, besvart av kommunal- og distriktsminister	114
1471. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	115
1472. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. Ukraina, besvart av kultur- og likestillingsminister	116
1473. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. minstevassføring i Skjoma, besvart av olje- og energiminister	117
1474. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. å gjøre Norge tryggere forsvarsmessig, besvart av forsvarsminister	118
1475. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. senskader etter gjennomgått COVID-smitte, besvart av helse- og omsorgsminister	118
1476. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Eksportfinansiering Norge, besvart av næringsminister.	120

1477. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. høye strømpriser, besvart av finansminister.....	120
1478. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. høy olje- og gasspris, besvart av finansminister.....	121
1479. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. endre regelverket for fastpriskontrakter, besvart av finansminister.....	122
1480. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. oppløsning av Kinn, besvart av kommunal- og distriktsminister	123
1481. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Telenor salg av sitt datterselskap i Myanmar, besvart av næringsminister.....	124
1482. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. sikkerhetsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	125
1483. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. listen over oligarker, besvart av utenriksminister.....	125
1484. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. eierseksjonsloven, besvart av kommunal- og distriktsminister	126
1485. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. mindreårige asylsøkere, besvart av kommunal- og distriktsminister	127
1486. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. avtalen mellom KS og arbeidstakerorganisasjonene, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	127
1487. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. profesjonsstudier i utlandet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128
1488. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. mennesker uten biometrisk pass over grensen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	129
1489. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. fastlegemangelen, besvart av helse- og omsorgsminister....	130
1490. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. å ta imot og bosette ukrainske flyktninger raskt, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	131
1491. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. saksbehandlingstidene fordelt på de forskjellige områdene UDI behandler, besvart av justis- og beredskapsminister	132
1492. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. konkrete saker for Stortinget fra næringsministeren, besvart av næringsminister.....	133
1493. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. kinesisk økonomisk støtte til Russland, besvart av utenriksminister	135
1494. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. bygningsmassen til gamle Bruvoll fengsel i Nord-Odal til flyktningene fra Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister	135
1495. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. vareførselslova, besvart av finansminister	136
1496. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, besvart av samferdselsminister	137
1497. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. inntektene til staten gjennom skatt på petroleumssektoren, Statens direkte økonomiske eierskap i petroleumssektoren, utbytte fra Equinor, utbytte fra Statkraft, selskapsskatt fra kraftproduksjon og grunnrenteskatt fra vannkraftproduksjon, besvart av finansminister	138
1498. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. raskere visumbehandling for og beskyttelse av regimekritiske kunstnere, journalister og forfattere fra Russland og Hviterussland, besvart av justis- og beredskapsminister.....	138
1499. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. regelverket for og kontrollen av tildeling av pendlerboliger i regjeringsapparatet, besvart av statsminister	139
1500. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. hvordan konkurranselovens bestemmelse om prisdiskriminering skal forstås, besvart av næringsminister.....	141

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1351 - 1500) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1371, 1421, 1431, 1482
Astrup, Nikolai (H)	1470
Aydar, Seher (R)	1366
Bastholm, Une (MDG)	1390, 1392
Bergstø, Kirsti (SV)	1424
Bjørlo, Alfred Jens (V)	1360, 1375, 1400, 1407
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1451, 1492, 1500
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	1380, 1409, 1448, 1486
Bru, Tina (H)	1359
Elvestuen, Ola (V)	1357, 1411, 1481
Eskeland, Liv Kari (H)	1384, 1385, 1422, 1445
Fagerås, Mona (SV)	1365, 1402, 1440, 1483
Foss, Ingunn (H)	1464, 1471
Gulati, Himanshu (FrP)	1397, 1475
Hagen, Carl I. (FrP)	1368
Hagerup, Margret (H)	1370, 1455
Halleland, Terje (FrP)	1394, 1395
Haltbrekken, Lars (SV)	1382, 1391, 1468, 1479
Hansson, Rasmus (MDG)	1388, 1389, 1463, 1490
Helleland, Linda Hofstad (H)	1378, 1383
Henriksen, Kari (A)	1423
Hjemdal, Silje (FrP)	1446, 1456
Hoksrud, Bård (FrP)	1362, 1458, 1459
Ismail, Rauand (MDG)	1386, 1387
Johnsen, Tor André (FrP)	1363, 1438, 1461, 1494
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1381, 1437, 1441
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	1396, 1473, 1495
Kloster, Paal (SV)	1439
Kristensen, Turid (H)	1436
Kristjánsson, Mímir (R)	1408, 1499
Lie, Kathy (SV)	1353, 1432, 1472
Limi, Hans Andreas (FrP)	1403, 1404
Linnestad, Anne Kristine (H)	1401
Listhaug, Sylvi (FrP)	1369, 1418, 1419
Lund, Tobias Drevland (R)	1356, 1372, 1453, 1469
Lønseth, Mari Holm (H)	1447
Marhaug, Sofie (R)	1361, 1467, 1480, 1497
Martinussen, Marie Sneve (R)	1355, 1406, 1449, 1498
Melby, Guri (V)	1354, 1493
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1398, 1399, 1477, 1478
Njåstad, Helge André (FrP)	1374, 1393, 1429, 1476, 1484
Nyholt, Hege Bae (R)	1442
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	1460, 1465

Orten, Helge (H)	1435
Pettersen, Tage (H)	1410, 1425
Raja, Abid (V)	1415, 1417
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1416, 1457
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1420
Schou, Ingjerd (H)	1466
Skjelstad, André N. (V)	1489
Steffensen, Roy (FrP)	1351, 1474
Stordalen, Morten (FrP)	1367, 1496
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1462
Sve, Frank Edvard (FrP)	1352, 1358, 1428, 1433
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	1364, 1430, 1454
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1376, 1377
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1405
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	1488
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	1373, 1426, 1444
Westgaard-Halle, Lene (H)	1450, 1452
Wiborg, Erlend (FrP)	1412, 1427, 1485, 1491
Wold, Grete (SV)	1379, 1413, 1443
Wold, Morten (FrP)	1487
Øvstegård, Freddy André (SV)	1414, 1434

STORTINGET

Dokument 15:10

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1351

Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 24. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Viser til den midlertidige ordningen for utsatt betaling av skatt og avgift.

Kan statsråden redegjør for om bedriftene som har falt ut av ordningen faktisk får informasjon om at de kan søke om å få ny avdragsordning, samt informasjon om hvor mange som faktisk har søkt om ny ordning, og hvor mange som har fått innvilget slik søknad?

Svar:

De som er innvilget utsettelse med betaling av skatt og avgift etter den midlertidige utsettelsesordningen, kan tilbakebetale utsatte krav i tolv avdrag. Retten til å betale i avdrag er betinget av at fastsatte betalingsfrister overholdes. De som ikke klarer å betale innen betalingsfristene, kan likevel få en ny avdragsordning, men de må da søke om dette etter de ordinære reglene for betalingsutsettelse.

På skatteetaten.no er det informert om at den midlertidige utsettelsesordningen, og den påfølgende avdragsordningen, suppleres av de ordinære ordningene for betalingsutsettelse. Den 7. juli 2021 ble det videre sendt et informasjonsbrev til de som hadde rett til avdragsordning. I brevet ble det orientert om at dersom man fremdeles hadde økonomiske problemer som følge av koronasituasjonen, kunne man søke om betalingsutsettelse etter ordinære regler. Det ble også lenket til siden på skatteetaten.no der informasjonen ligger. Skyldner som har tatt kontakt med Skatteetaten som følge av at de ble tatt ut av ordningen grunnet mislighold, har blitt veiledet om at de kan søke etter de ordinære reglene.

Tabellen viser søknader etter de ordinære regler fra skyldnere som har falt ut av avdragsordningen etter den midlertidige utsettelsesordningen. Tallene er pr 22. februar 2022.

	Totalt	Næring
Søknader	317	142
Innvilget	75	31
Avslått	122	47
Avsluttet	93	41
Under behandling	27	23

Med «Avsluttet» menes at kravet er betalt, søknaden bortfalt av andre årsaker, eller søknaden avvist grunnet manglende dokumentasjon.

På skatteområdet får ikke Skatteetaten til å skille mellom enkeltpersonforetak og lønnsinntakere. I kolonnen

for Næring er derfor enkeltpersonforetak på skatteområdet ikke med. Disse sakene er med i kolonnen for Totalt.

SPØRSMÅL NR. 1352**Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 28. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Leiaren i transportkomiteen, Erling Sande, har uttalt at fleire store viktige veg- og jernbaneprosjekt skal stoppast og utsettast i tid.

Er dette regjeringa sin politikk, og støttar samferdselsministeren leiaren frå Sp i transportkomiteen i dette?

GRUNNGJEVING:

Leiaren i transportkomiteen, Erling Sande, frå Sp har uttalt: «–Er det nødvendig med firefelts motorveg til alle dei store byane, og kor langt vekk frå Oslo treng vi jarnbane med to spor, spør Erling Sande (Sp), som sit i transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget».

Leiaren i transportkomiteen peikar på at følgjande prosjekt må utsetjast: «Det er nokre av desse pengane Sande vil flytte på».

Konkrete prosjekt han meiner kan utsettast i tid eller nedskalerast er mellom anna:

- Ytre Intercity (Jarnbane med dobbeltspor Oslo, Halden, Lillehammer, Porsgrunn og Hønefoss).
- Firefelts motorveg i Gudbrandsdalen (E6)
- Firefelts motorveg i Trøndelag (E6)
- Hordfast (E39)
- Firefelts motorveg på Sørlandet (E18) (E39)
- Bru over Sognefjorden (E39)

Sande presiserer at dei nemnde prosjekta «kvar for seg er gode», men at vegvedlikehald, rassikring og fylkesvegnettet hastar meir».

Men, korleis i alle dagar heng dette i hop med at Sp vil bygge Møreaksen, snart 400 m under Romsdalsfjorden, med firefelts verdensrekord i både undersjøisk tunnel og bru til mange titals milliard kroner.

Leiaren i transportkomiteen peikar på at følgjande prosjekt må utsetjast: «Det er nokre av desse pengane Sande vil flytte på. Konkrete prosjekt han meiner kan utsettast i tid eller nedskalerast er mellom anna:

- Ytre Intercity (Jarnbane med dobbeltspor Oslo, Halden, Lillehammer, Porsgrunn og Hønefoss).
- Firefelts motorveg i Gudbrandsdalen (E6)
- Firefelts motorveg i Trøndelag (E6)
- Hordfast (E39)
- Firefelts motorveg på Sørlandet (E18) (E39)
- Bru over Sognefjorden (E39)

Sande presiserer at dei nemnde prosjekta «kvar for seg er gode», men at vegvedlikehald, rassikring og fylkesvegnettet hastar meir».

Svar:

Stortingsbehandlinga i vår av Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP) viste ei brei politisk semje om framleis satsing på transportinfrastruktur. Infrastruktur som veg, jernbane, hamnar, ferjar og flyplassar bind Noreg saman og er heilt avgjerande for busetjing, næringsliv og arbeidsplassar i heile landet.

Regjeringa har i Hurdalsplattformen slått fast at det skal lagast ein forpliktande plan for opprusting av fylkesveg og utarbeidast ein nasjonal gjennomføringsplan for ras- og skredsikring av alle riksvegar og fylkesvegar med høg og middels skredfaktor.

Regjeringa vil føre ein offensiv jernbanepolitikk og vil prioritere at jernbanen utviklast til det beste for dei reisande og godsselskapa. Ambisjonane for InterCity ligger fast. Gjennomføringstakta må tilpassast planrammene som følgjer av NTP og oppfølginga i dei årlege budsjetta. Realisering av dei påbyrja effektpakkane vil i tida framover gi vesentlege forbetringar i tilbodet for dei reisande på både indre og ytre InterCity. Regjeringa vil leggje fram sitt forslag til vidare realisering av ambisjonane for InterCity i neste NTP.

Når det gjeld planar for utbygging av prosjekt i NTP 2022-2033 så legg regjeringa til grunn at NTP skal gjennomførast. I tråd med arbeidet til transportverksemdene med optimalisering og porteføljestyling skal det jobbast vidare med prosjekta som er nemnde i meldinga, med sikte på å auka nytten og redusera kostnadene for desse. Dette kan innebera at prosjekt endrar plass i prioriteringsrekkefølga til verksemdene, og at det å vera nemnt i NTP ikkje er ein garanti for gjennomføring uavhengig av mellom anna kostnadsutviklinga i prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1353**Innlevert 22. februar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 2. mars 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for når og hvordan Stortingets enstemmige vedtak om å sikre større tyngde til barnets mening ved voksenadopsjon blir fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok enstemmig ved behandling av dok. 8: 107 S (2020-2021) følgende:

«Stortinget ber regjeringen utrede og sikre at det myndige barnets mening vektet tyngre i saker om voksen stebarns-adopsjon.»

Foranledningen var at BUF-dir, som behandler voksenadopsjonssakene på vegne av det regelverket som foreligger, etter flertallets mening ikke vektla barns mening tungt nok i saker om voksenadopsjon. Saken ble behandlet av Familie- og kulturkomiteen for ett år siden, hvor Ap, Sp og SV i innstillingen hadde følgende merknad og forslag som ble vedtatt enstemmig:

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter forslagsstillernes intensjon om å gjøre det enklere å tillate voksen stebarnadopsjon. For mange personer, selv om de har fylt 18 eller 30 år, vil det være svært viktig med en rettslig anerkjennelse av de følelsesmessige båndene de har knyttet til en steforelder over mange år. Disse medlemmer er enige med forslagsstillerne i at eksempler kan tyde på at dagens praksis er for restriktiv, og at det voksne barnets mening om hva som er til det beste for seg, blir tillagt for lite vekt. Disse medlemmer mener imidlertid dette kan løses uten å endre en langvarig forvaltningspraksis for at adopsjon er en myndighetsoppgave, ved at det voksne barnets mening tillegges større vekt enn i dag i avveiingen av hva som er «klart sannsynlig» til det beste for personen.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og sikre at det myndige barnets mening vektet tyngre i saker om voksen stebarns-adopsjon.»

Svar:

Eg viser til at adopsjon har omfattende og endelege rettsverknader. Adopsjon er ei myndighetsoppgave, og adopsjonsmyndighetene må ta stilling til om krava i adopsjonslova er oppfylt i det einskilde tilfellet. Sjølv om den som blir søkt adoptert samtykkjer, må det gjerast ei sjølvstendig vurdering av om adopsjon vil bli til person-

ens beste. Når det gjeld adopsjon av personar som har fylt 18 år (vaksenadopsjon) er høvet til dette snevert, fordi hovudføremålet med adopsjonen er eit anna når adopsjonsøkarane ikkje lenger skal oppfostre den som blir søkt adoptert. Adopsjon er dermed ikkje eit verktøy som kan nyttast for å etablere og løyse opp familierelasjonar ut frå kva partane er vortne samde om.

Som følge av ei sak som var klagt inn for Sivilombodet og utsegna frå ombodet i saka, viste det seg at retningslinjene som gjeld vaksenadopsjon ikkje var godt nok i samsvar med lov, forskrift og forarbeid. På bakgrunn av dette fekk Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i oppgåve å endre retningslinjene om stebarns-adopsjon, slik at synspunkta til det myndige barnet blir vekta tyngre i saker om vaksen stebarns-adopsjon. Bufdir har allereie fastsett nokre endringar. Dette gjeld formulering av beviskravet og dessutan kva betydning det skal ha at det har vore kontakt med biologisk slekt. På bakgrunn av desse endringane skal retningslinjene no vere i samsvar med lov og forarbeid. Endringane som er gjort, vil trolig føre til at praksis framover vil vere noko mindre restriktiv.

Bufdir vil òg vurdere behovet for ytterlegare endringar i retningslinjene, til dømes om det er fleire uklare ord eller uttrykk som bør presiserast.

Som departementet har gjort greie for i Prop. 1 S (2021-2022), reknar vi oppmodingsvedtak nr. 867 frå stortingssesjon (2020-2021) om vaksen stebarns-adopsjon som følgd opp.

SPØRSMÅL NR. 1354**Innlevert 22. februar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 1. mars 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Statsministeren viser til at den nye russiske invasjonen av Ukraina representerer et vannskille.

Vil dette vannskillet også få konsekvenser for regjeringens holdning til norske kraftkabler som bidrar til å redusere den europeiske avhengigheten av russisk olje og gass?

BEGRUNNELSE:

Den 21. februar sendte Russland styrker inn i opprørskontrollerte områder i Øst-Ukraina. Samme dag anerkjente den russiske presidenten to opprørsgrupper som «uavhengige stater». Den russiske utenriksministeren har siden uttalt at Ukraina ikke har rett på suverenitet. Statsminister Jonas Gahr Støre beskrev dette som et vannskille i Norge og Europas forhold til Russland.

I Hurdalsplattformen sier regjeringspartiene at de ikke vil godkjenne nye mellomlandsforbindelser til utlandet i denne stortingsperioden. Da regjeringen la fram sin havvindsatsing besluttet de å droppe hybridkabler som gjør det mulig å eksportere norsk havvindkraft til Europa.

Krisen i forholdet med Russland er med rette ved et vannskille, og Europa må gjøre seg mindre avhengig av russisk olje- og gass i årene som kommer. Flere kraftkabler fra Norge, og spesielt hybridkabler fra havvind, kan bidra til å redusere europeisk avhengighet av russisk gass.

Spørsmålet er om vannskillet vil føre til at regjeringspartiene tar en ny vurdering av den politikken de la fram i sin regjeringsplattform, flere måneder før Russland på nytt invaderte Ukraina.

Svar:

Norge står sammen med våre partnere i EU i fordømmelsen av Russlands invasjon av Ukraina, og vi krever at angrepet stanses umiddelbart.

Norge har også et tett og langvarig samarbeid med EU på energiområdet, som kanskje er viktigere enn noen gang. Både Norge og EU har høye ambisjoner om å kutte utslipp og skape jobber. Samarbeidet innen energi og klima er nødvendig for raskere å kunne utvikle bærekraftige løsninger og næringer. Samarbeidet begrenser seg ikke til enkelte energikilder, men omfatter blant annet fornybar energi, gass, hydrogen og fangst og lagring av CO₂.

Norge er en viktig og forutsigbar leverandør av gass til Europa. Det vil vi fortsette å være, og vi leverer nå det vi klarer fra norske felt. I EU brukes gjerne gass innenfor tre

hovedområder: innsatsfaktor i industrien, til oppvarming og matlaging og til kraftproduksjon. Energimengdene det her er tale om går langt utover Norges samlede kraftproduksjon.

Samtidig har vi utenlandsforbindelser for strøm til fem EU-land og Storbritannia. To utenlandsforbindelser har kommet til de senere årene. Det er naturlig at vi nå høster erfaringer fra bruken av disse, både med tanke på virkningene i det kompliserte kraftsystemet vårt, og for husholdninger og næringsliv. I tillegg vil vi legge til rette for at fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. I regjeringens tiltredelseserklæring sa jeg derfor at nye mellomlandsforbindelser til utlandet skal ikke godkjennes i denne stortingsperioden.

Når det gjelder utbyggingen av vindkraft til havs i Nordsjøen, har vi besluttet at kraften fra det ene av de to prosjektene på Sørlege Nordsjø II bare skal føres til Norge. Samtidig har vi bedt Norges vassdrags- og energidirektorat om å utrede virkningene på kraftsystemet av ulike nettløsninger for vindkraft til havs. Regjeringen vil komme tilbake til hvilke nettløsninger som kan være aktuelle på det andre prosjektet på Sørlege Nordsjø II etter at denne utredningen er gjennomført. Vindkraft til havs vil i økende grad kunne bidra med energi til Europa. Denne utviklingen vil også Norge være en viktig del av.

SPØRSMÅL NR. 1355**Innlevert 22. februar 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 3. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden angi hvor stor andel av personene med formuer over 100 mill. kroner som flyttet hjem igjen i perioden 2010-2018 som gjorde det etter at de hadde bodd minst fem år i utlandet, og vil departementet sørge for at det lages beregninger som anslår omfanget av beregnet skatteplikt som årlig bortfaller for personer som ikke har realisert sine aksjer eller andeler innen fem år etter utflytting?

BEGRUNNELSE:

Viser til svaret på mitt forrige skriftlige spørsmål, Dokument nr. 15:1215 (2021-2022), der finansministeren viser til tall innhentet fra Skattedirektoratet for flyttestrømmer mellom Norge og Sveits for personer med formuer over 100 mill. i perioden 2010-2018. I svaret står det blant annet:

«I perioden 2010-2018 var det altså flere personer med høye formuer som flyttet til Norge enn personer som flyttet ut. Den samlede formuen til de som flyttet inn, var også vesentlig høyere enn formuen til de som flyttet ut. En stor andel av de som flyttet ut, flyttet tilbake til Norge i løpet av perioden.»

Mitt forrige spørsmål pekte konkret på 5-årsgrensen i det gjeldende lovverket. Derfor er det interessant å få klarhet i hvor stor andel av disse personene som omtales i svaret som flyttet hjem til Norge henholdsvis før og etter 5-årsgrensen innenfor denne 8-årsperioden.

I svaret på mitt forrige spørsmål framkommer det også at det ikke «utarbeides statistikk over formuer og urealiserte gevinster knyttet til personer som melder flytting til utlandet.» Ved utflytting beregnes det for den enkelte som flytter ut en skatt på latente gevinster på aksjer og andeler som om de er realisert. Jeg antar det dermed finnes tall på samlet beløp og hvor mye av disse beregnede skatteinntektene som årlig bortfaller i forbindelse med at utflyttede personer har bodd mer enn fem år i utlandet. Gitt at det samtidig framkommer i svaret at departementet skal utrede muligheten for innstramminger i reglene, virker det naturlig at det også føres statistikk over disse størrelsene.

Svar:

Skatteetaten kan trekke ut tall over formuer og urealiserte gevinster for personer som melder flytting til utlandet. Disse tallene er imidlertid ikke innhentet for statistikkformål og uttrekket er ikke kvalitetssikret. Man må der-

for være varsom når tallene benyttes til andre formål enn det de er innhentet for. Jeg anser det likevel som forsvarlig å presentere enkelte størrelser på aggregert nivå, selv om det må tas forbehold om usikkerhet.

I Skatteetatens tallgrunnlag fremkommer det at det var 23 skattepliktige med nettoformue over 100 mill. kroner som flyttet hjem i perioden 2010-2018 og som hadde bodd minst 5 år i utlandet. I tallgrunnlaget er det totalt 106 personer som er eller har vært registrert med en nettoformue over 100 mill. kroner og som har bodd minst 5 år i utlandet. Andelen som flyttet hjem i perioden 2010-2018 utgjør dermed om lag 20 pst. av denne gruppen. Den beregnede andelen må imidlertid tolkes med forsiktighet, og det er ikke grunnlag for å konkludere på om flyttingen har vært skattemotivert.

Skatteetaten har en egen gruppe for saker om exit-skatt. Slike saker behandles individuelt, og den enkelte skattyter følges opp inntil vedkommende ev. ikke lenger er innenfor norsk beskatning. Grunnlaget for denne oppfølgingen er per i dag ikke egnet til å hente ut informasjon. Det er derfor ikke mulig å oppgi anslag for latente gevinster for utflyttede skattytere som flytter hjem hhv. før eller etter at det har gått 5 år.

SPØRSMÅL NR. 1356**Innlevert 22. februar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 3. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om at UNE ikke følger UNHCRs anbefalinger om å ikke returnere asylsøkere tilbake til Venezuela, et land vårt eget Utenriksdepartement fraråder alle ikke-nødvendige reiser til, med særlig begrunnelse i sikkerhetssituasjonen i landet?

BEGRUNNELSE:

Mandag 14. februar kom politiet uanmeldt og pågrep en venezuelansk mann i leiligheten han deler med sin samboer i Levanger. Dagen etter ble mannen tvangsreturnert tilbake til hjemlandet Venezuela, til tross for at både FN og det norske Utenriksdepartementet advarer mot alle reiser til landet. Selv den venezuelanske ambassaden i Norge nektet å utstede pass til mannen fordi de mente det var for farlig for ham å reise tilbake til hjemlandet. Før mannen kom til Norge i 2018 hadde han aktivt demonstrert mot regjeringa i Venezuela og han frykter nå forfølgelse i hjemlandet. Retten slo fast i desember 2021 at til tross for at UNE hadde avslått søknaden hans om opphold i Norge kunne han oppholde seg her med meldeplikt – en plikt han har overholdt siden. Mannen har psykiske helseproblemer og har fått behandling for dette i Norge. Hans psykolog har

advart en rekke ganger mot helsefaren ved en eventuell utsendelse, blant annet en stor selvmordsfare. På bakgrunn av dette søkte mannen IOM om assistert retur, slik at en retur ut av Norge bedre kunne planlegges og tilrettelegges, men dette har ikke stoppet politiet fra å tvangsreturnere ham. Samboerens familie har opplyst at politiet nektet å se dokumentene som beviser mannens helsetilstand og at han har søkt om assistert retur. Tilbake i Levanger sitter samboeren og hennes familie i fortvilelse og frykt for hva som nå kan skje med mannen.

I mai 2019 kom UNHCR ut med notatet «Guidance Note on International Protection Considerations for Venezuelans», der det blant annet står:

«In view of the current situation in Venezuela, UNHCR calls on States to ensure Venezuelan nationals, stateless persons or individuals who were habitual residents in Venezuela will not be deported, expelled or in any other way forced to return to Venezuela in accordance with international refugee and human rights law. This guarantee would need to be assured either in the official residence document issued to Venezuelans or through other effective means, such as clear instructions to law enforcement agencies».

Svar:

Som kjent er det Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler saker etter utlendingsloven, basert blant annet på den konkrete landsituasjonen. Jeg kan ikke kommentere deres behandling av enkeltsaker. Jeg vil imidlertid komme med noen generelle bemerkninger til de spørsmål representanten tar opp.

I vurderingen av om en asylsøker har rett til opphold i Norge, vil det være aktuelt å se hen til et bredt spekter av kilder. Anbefalinger fra FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR) er av disse og tillegges i utgangspunktet stor vekt. Anbefalingene er imidlertid ikke rettslig bindende for norske myndigheter. Anbefalingene vurderes derfor konkret, og vekten av dem vil bero på hvor klare og entydige de er, om de er godt begrunnet og underbygget, og hvor oppdaterte de er. Fordi norske myndigheter skal foreta en selvstendig og konkret vurdering i hver enkelt sak, vil avgjørelsene i noen saker ikke være i tråd med UNHCRs anbefalinger. Dette gjelder også for UNHCRs anbefalinger om retur til Venezuela.

Når det gjelder Utenriksdepartementets (UD) reiseråd for norske statsborgere, og utlendingsmyndighetenes sikkerhetsvurderinger knyttet til retur av personer til eget hjemland, vil jeg presisere at dette er ulike prosesser med forskjellig formål og ulik målgruppe. Som en del av UDs konsulære bistand tilbyr de råd og veiledning til norske borgere som er på reise i utlandet. Reiseråd er rettet mot norske reisende som antas ikke å ha inngående kunnskap om lokale samfunnsmessige forhold, språk og sikkerhet. UDs reiseråd er ikke et signal til befolkningen i et land om å unngå opphold i eget land. Lokalbefolkningen har helt andre forutsetninger for å oppholde seg i de aktuelle landene. I mange land står norske reisende også overfor andre trusler enn lokalbefolkningen. UD vurderer heller ikke om asylsøkere har et beskyttelsesbehov som tilsier at de ikke kan sendes tilbake til sitt hjemland. Dette ligger til utlendingsforvaltningen.

Jeg har tillit til at de vurderinger og avgjørelser som UDI og UNE foretar i asylsakene er i overensstemmelse med gjeldende lover og konvensjoner, og at personer som har krav på beskyttelse får det. UDI og UNE har spesialkompetanse til å vurdere disse sakene, både gjennom kjennskap til forholdene i de konkrete land og generell erfaring med å vurdere asylansøker opp mot aktuelle lover og konvensjoner.

SPØRSMÅL NR. 1357**Innlevert 22. februar 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 1. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

24. januar i år vedtok Stortinget å bevilge 500 millioner til kommunene gjennom den kommunale kompensasjonsordningen for lokalt næringsliv. Likevel er pengene enda ikke utbetalt en måned senere.

Mener regjeringen det fortsatt er behov for å dele ut midlene som er bevilget, eller mener den det ikke er behov for midlene, til tross for at mange små- og mellomstore bedrifter hadde langt lavere omsetning enn normalt i både januar og deler av februar, og samtidig har hatt svært høye strømkostnader?

BEGRUNNELSE:

Den kommunale kompensasjonsordningen for lokalt næringsliv har vist seg å treffe små- og mellomstore bedrifter godt, og spesielt de bedriftene som ikke har blitt dekket tilstrekkelig av de andre kompensasjonsordningene for næringslivet. Kommunene har selv kunnet innrette ordningene for å treffe lokalt næringsliv, og ordningen har stort sett vært ubyråkratisk og enkel for bedriftene å forholde seg til. Stortinget bevilget 24. januar 500 millioner kroner som enda ikke er utbetalt til kommunene, til tross for at regjeringen gang på gang lovet 1 milliard kroner til den lokale kompensasjonsordningen.

Svar:

Stortinget vedtok 24. januar 2022 å styrke den lokale kompensasjonsordningen med ytterligere 500 mill. kro-

ner. Stortinget vedtok også at midlene skulle være beredskap hvis det dukker opp behov pga. kommunale eller regionale smitteverntiltak som over tid er strengere enn de nasjonale, eller behov som over tid ikke dekkes gjennom generelle ordninger fordeling til kommunene, om smittesituasjonen tilsier det.

Regjeringen har fulgt opp og vurdert behovet for ny fordeling fra den kommunale kompensasjonsordningen til kommunene, etter blant annet innspill fra partene i arbeidslivet, storbykommunene, og vintersportskommunene. Det er liten tvil om at deler av næringslivet har vært gjennom en svært krevende periode i vinter. En del virksomheter har også falt helt eller delvis utenfor de mer generelle kompensasjonsordningene. Samtidig er vi nå i en situasjon hvor de fleste av de inngripende tiltakene er avviklet, og aktiviteten tar seg opp. I tillegg er andre nasjonale kompensasjonstiltak også på plass. I slutten av desember 2021, fordelte også regjeringen over 700 millioner kroner til kommunene, som har kompensert virksomheter i utsatte næringer gjennom hele vinteren.

Regjeringen fordeler derfor i disse dager 250 millioner kroner til kommunene etter antall ansatte i næringene som var hardt rammet av tiltakene i desember og januar. Det gir blant annet god uttelling til vinterdestinasjonskommunene i distriktene med mange utenlandske gjester i normalår. Kommuner med mange arrangementer og mye servering kommer også godt ut.

SPØRSMÅL NR. 1358**Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 1. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren forklare kvifor Statens vegvesen gjennomfører dagarbeid med inn til 1 times frekvens og ventetid med kollonnekøyring i Strynefjellstunnelane på RV 15?

GRUNNGJEVING:

Rv. 15 Strynefjellet er ein svært viktig veg for store delar av Møre og Romsdal og Nordfjord. Dette er ein av dei viktigaste Vest- Aust vegane i landsdelen.

Strynefjellstunellane er overmodne for utskifting og det har i dei siste åra vore store aksjonar frå lastebilnæringsa, næringslivet generelt og folk flest for ny Strynefjellsveg.

I lange tider har det vore utbetningsarbeide i desse tunellane, og arbeidet ser ikkje ut til å stoppe. Såleis er det som å “bære høy til ein døyande hest” å fortsette med omfattande utbetring av desse greinalause tunnelane som er så dårlige i standard at ein nesten ikkje kan beskrive dette som ein biltunnel.

Derimot er det store ulemper for både næringslivet og for trafikantane generelt når Statens vegvesen presterer å gjennomføre utbetningar med 1 times ventetid i kollonnekøyring, midt på dagen. Frå 0800-1900 er det i store delar av veka kollonnekøyring med 1 times frekvens. Dette skal pågå vidare fram til 1/5. Kvifor dette arbeidet ikkje blir gjennomført på natt når trafikken er minimal, er vanskeleg å kunne forså. Dette vil vere fornuftig bruk av

skattebetalarane sine pengar, i staden for denne “klattinnga” på gamle og totalt utdaterte tunnelar.

Svar:

Det blir utført nødvendig utbetningsarbeid for at tunnelane på rv. 15 Strynefjellet skal kunne ha tilstrekkeleg sikkerheit. Før oppstart av arbeidet vart det utført ei vurdering av tidspunkt for utføring av arbeidet. Statens vegvesen som oppdragsgivar er pålagt å leggje minst mogeleg arbeid til natt med omsyn til å sikre gode arbeidsvilkår og godt arbeidsmiljø for sine entreprenørar. Rv. 15 Strynefjellet har også stor trafikk på natt, særleg tungtrafikk. Med å legge opp til fast gjennomkøyring kvar time så ville det være føreseieleg. Det vart vurdert til at å utføre arbeidet på dagtid ville være den beste løysinga ut frå ei totalvurdering av trafikk, HMS og for å ivareta arbeidsmiljølova.

SPØRSMÅL NR. 1359

Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Tina Bru

Besvart 3. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvordan kan skattesystemet brukes til å kompensere husholdningene for høye strømpriser på en målrettet og sosial måte, slik at det offentliges ekstraordinære overskudd fra høye strømpriser kommer vanlige folk til gode?

BEGRUNNELSE:

Offentlig sektor eier samlet sett om lag 90 pst. av vannkraftproduksjonen i landet. Kraftproduksjonen er underlagt et eget skatteregime, og det er Statnett som står for salg av strøm til utlandet. Høye strømpriser er et fordelingsproblem, hvor store verdier overføres fra husholdninger og bedrifter til offentlig sektor. Et godt bilde på dette er de store overskuddene vi nå ser i Statkraft.

Overføring av inntekt er mer effektivt som kompensasjon enn subsidier. Skattesystemet utgjør normalt den mest effektive måten å omfordele inntekter og har mekanismer for å treffe sosialt.

Subsidier gir mest støtte til dem med høyt forbruk og ikke nødvendigvis dem med størst behov for hjelp. Over tid kan subsidier også føre til høyere priser og dårligere ressursbruk i samfunnet, dersom subsidier for eksempel gjør det mindre lønnsomt å investere i ENØK-tiltakene

vi trenger for å redusere forbruket. Overføring av inntekt over skattesystemet vil ikke ha disse negativene sidene.

Svar:

Økte overskudd hos kraftprodusentene gir økte inntekter til fellesskapet gjennom økt skatt og økte utbytter. Det offentlige eierskapet til denne fornybare evigvarende ressursen har vært truet av politiske privatiseringsiver, men er intakt og tjener oss vel. Grunnrenteskatten på vannkraft tar utgangspunkt i spotprisene og varierer derfor med prisene. I dagens situasjon med høye priser blir det motsatt. Bruken av oljepenger målt med det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet tar utgangspunkt i et anslag på strukturelle skatter og avgifter. Dette gjøres for å fange opp den underliggende innretningen av budsjettpolitikken. Inntektene vil over tid uansett komme folk til gode, også om de brukes til å finansiere det offentliges utgifter.

De ekstraordinært høye strømprisene i det sørlige Norge påvirker økonomien til mange. Regjeringen har derfor lagt frem en rekke forslag for å lette situasjonen. Totalt utgjør strømtiltak på statsbudsjettet over 15 mrd. kroner, hvorav 400 mill. kroner i 2021 og resten i 2022. Redusert elavgift utgjør 2,9 mrd. kroner (hvorav 316 mill. kroner

bokføres i 2023), mens det resterende er ulike støtte- og overføringsordninger.

Prinsipielt er jeg enig i flere av momentene som trekkes frem i begrunnelsen for spørsmålet. En generell inntektsoverføring kan gi mer effektiv ressursbruk for samfunnet enn en prissubsidie, fordi overføringen i mindre grad påvirker prisene for – og dermed forbruket av – ulike varer og tjenester. Dette fungerer imidlertid mindre effektivt ved store dramatiske sjokk i prisbildet som vi har sett i vinter i strømmarkedet.

Ved uforutsigbare, store endringer på kort tid kan den enkelte ha små muligheter til å tilpasse seg, og det kan være nødvendig med en treffsikker kompensasjonssordning for å treffe de som raskt må tilpasse seg. Det kan derfor være vanskelig å treffe de berørte tilstrekkelig godt gjennom en inntektsoverføring. Skattelettelse fungerer i stor grad likt som en inntektsoverføring. Grupper som ikke betaler skatt, for eksempel studenter med inntekt innenfor frikortgrensen og minstepensjonister uten vesentlige andre inntekter, vil eksempelvis ikke kunne få effekt av skattelette.

Selv om personer med høy inntekt ofte kan ha høyere strømforbruk enn personer med lav inntekt, er det usikkert hvor nær sammenhengen mellom inntekt og strømkostnader er. Her er det også relevant at strømprisene i

vinter har variert sterkt mellom de fem prisområdene. I tillegg er strømforbruket for eneboliger gjerne større enn for leiligheter. Det varierer hvilken type bolig som er mest vanlig i ulike områder av landet, som også gir en geografisk dimensjon. Samtidig kan større hus ha alternative varmekilder, som vedfyring.

Jeg mener at en reduksjon av personskatt i vinter ikke ville vært godt egnet som en situasjonsbetinget kompensasjon for høye strømpriser. En skattelettelse i vinter ville først få effekt for den enkeltes økonomi ved skatteoppgjøret våren 2023, med mindre forskuddstrekket i 2022 ble endret. Selv ved en endring av skattekortet ville effekten av lettelsen bli fordelt over de resterende månedene i 2022. Det tilsier at en skatteendring ikke er egnet dersom den skal få effekt raskt.

Skattesystemet kan også være lite egnet for å tilbakeføre statlige merinntekter til folk dersom disse merinntektene svinger mye fra år til år. Dette ville i så fall bety at satser eller beløp i skattesystemet måtte justeres i takt med svingende priser. Tabell 1 viser anslag for statens påløpte inntekter og utgifter som i stor grad antas å bli påvirket av kraftpris, der det har vært mulig å lage anslag. Tabellen gir ikke en fullstendig oversikt over virkningene for staten, men illustrerer variasjonen fra år til år.

Tabell 1 Anslåtte virkninger for staten ved økt kraftpris. Mill. 2021-kroner

Inntekt/utgift ¹	Virkning	Anslag			Gjennomsnitt 2010–2020	Differanse fra gjennomsnitt 2010–2020	
		2019	2020	2021		2020	2021
Grunnrenteskatt ²	+	9 500	2 100	18 400	6 500	-4 400	11 900
Skatt på alminnelig inntekt	+						
Elavgift	-						
Merverdiavgift ³	0 (?)						
Utbytte fra Statkraft ⁴	+	6 800	3 800	9 700	5 000	-1 200	4 700
Strømutgifter (offentlig sektor samlet) ⁵	-	-3 700	-1 100	-5 800	-3 100	2 000	-2 700

1 Indirekte virkninger på andre offentlige utgifter enn strøm, via eventuelt økt lønnsvekst og/eller prisvekst på andre varer og tjenester, er ikke hensyntatt i tabellen.

2 Tall for 2020 og 2021 er anslag basert på gjennomsnittlig kraftpris (systempris) på 11,6 øre per kWh i 2020 og 63,4 øre per kWh i 2021. Grunnrenteskatten er lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. Tabellen viser påløpte inntekter. Inntektene bokføres året etter.

3 Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

4 Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt. Det er også andre forhold ut over kraftpriser som påvirker størrelsen på utbytte fra Statkraft.

5 Strømforbruket er basert på elektrisitetsbalansen for 2019. Det er benyttet samme prisforutsetninger som i grunnrenteskatten. Statistikken skiller ikke mellom forbruk i offentlig og privat tjenesteyting. Anslaget her er derfor grovt og delvis skjønsmessig. Private virksomheter innen bl.a. helse og utdanning er ikke skilt ut. Det har heller ikke latt seg gjøre å skille ut strømforbruk i staten fra øvrig offentlig virksomhet.

I andre situasjoner, for eksempel der det er mer varige trendendringer som gir staten merinntekter, er jeg derimot åpen for å se på om disse merinntektene bør

tilbakeføres til folk gjennom generelle skatteendringer. Dette må vurderes i den enkelte sak og opp mot andre formål på budsjettet.

Samtidig er det viktig at enkeltmennesket normalt har og tar ansvar i eget liv. Det kan ikke være en ny normal

at staten skal tre inn med støtteordninger. Det bør kun vurderes i slike ekstraordinære situasjoner som strømkrisen har vært.

SPØRSMÅL NR. 1360

Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 3. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Vil regjeringa ta initiativ til å gjere reglane for å fjernarbeide frå heimekontor enklare og meir forståelege, slik at det blir lettare for folk å nytte dei høva ny teknologi og nye arbeidsformer gir til å ha ein friare og meir fleksibel kvardag?

GRUNNGJEVING:

I ei sak i NRK i dag (23/2-22) kjem det fram kor komplisert dagens regelverk for heimekontor er for norske statsborgarar som bur og arbeider i periodar i utlandet.

Regelverket framstår som svært vanskeleg å forstå, og lite tilpassa dagens røyndom verken når det gjeld auka bruk av heimekontor eller den stadig aukande internasjonale mobiliteten.

Å legge best mogleg til rette for at folk kan ha ein friare arbeidskvardag, er viktig av fleire årsaker.

For det fyrste er det å gje folk meir fridom og større moglegheiter til å innrette sitt eige liv slik dei ynskjer, eit gode i seg sjølv.

For det andre er det eit viktig element i framtidens distriktpolitikk at vi legg til rette for at arbeidstakarar i minst mogleg grad blir «tvinga» til fysisk å bu i eller rundt dei største byane for å ha tilgang til spennande og varierte jobbar til dømes i store statlege etatar, men i staden kan bu og leve i distrikts-Noreg dersom dei ynskjer det.

For det tredje er mangel på kompetanse og spesialisert arbeidskraft ei av dei største hindringane Noreg vil møte i åra framover i utviklinga av det nye næringslivet vi skal leve av etter oljen. Noreg er då avhengig av å bli eit meir attraktivt land for arbeidstakarar frå andre land å bu og arbeide i. Det kan vi mellom anna gjere ved å legge betre til rette for «remote work» slik at folk frå heile verda med kompetanse og kunnskap ser på Noreg som eit attraktivt land å bu i for kortare eller lengre periodar – på same måte som vi må legge til rette for at norske statsbor-

garar som ønskjer det, i periodar kan fjernjobbe i andre land.

Eg håpar statsråden er enig i at dagens regelverk på området framstår som utdatert og unødvendig stivbeint – og vil ta initiativ til ei snarleg opprydding og forenkling som gjer det enklare for folk å fjernjobbe både i Noreg og i verda elles.

Svar:

Eg har merka meg artikkelen representanten har vist til i bakgrunnen for spørsmålet.

Det er viktig at kvar enkelt medlem i folketrygda kan få avklart si trygdemessige stilling ved arbeid på heimekontor. Har ein behov for å vite kva som gjeld i eigen situasjon, bør informasjon om regelverket være enkelt tilgjengeleg. Eg har difor merka meg at ytelsesdirektøren i Nav er sitert på ambisjonen om at etaten skal bli betre på å gje informasjon og rettleiing.

Hjå mitt departement er det ikkje motteke spørsmål om dette i særleg grad. Difor vil eg snarleg henvende meg til Arbeids- og velferdsdirektoratet, for i fyrste hand, å få klarlagt dei problemstillingane direktoratet eventuelt ser i regelverket. Det er difor for tidleg å seie om det er grunn til å ta eit initiativ for å gjere endringar i reglane.

SPØRSMÅL NR. 1361**Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 1. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er mulig å regulere eksporten av kraft til Storbritannia og EU strengere uten å reforhandle konsesjonsavtalene for utenlandskablene?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har det vært mye diskusjon om hva regjeringen planlegger å gjøre med at utenlandskablene i all hovedsak brukes til krafteksport og bidrar til skyhøye strømpriser ved at magasinene tappes. Regjeringen sa til Klassekampen (21. februar) at de skal ha dialog med EU og Storbritannia, men samtidig avvist at det er aktuelt med noen reforhandling. Denne uka har flere medlemmer av regjeringen møtt med viktige beslutningstakere i Brussel og mange venter nå utålmodig på at regjeringens ord blir satt om i handling.

Svar:

Vi har varslet at vi ønsker å ha en dialog med EU og Storbritannia for å undersøke om det er mulig å unngå lange perioder med ren eksport i perioder med lav magasinifylling, av hensyn til forsyningssikkerhet. Det er naturlig å snakke med våre samarbeidspartnere for å

skape en felles forståelse av hvordan håndtere spørsmål om forsyningssikkerhet hvis en lignende situasjon som i vinter oppstår igjen.

For å eie og drive utenlandsforbindelser for strøm kreves anleggskonsesjon og utenlandskonsesjon etter energiloven. Norge har kraftledninger og undersjøiske kabler til de andre nordiske landene, Russland, Nederland, Tyskland og Storbritannia. Alle større utenlandsforbindelser er eid av Statnett.

Krafthandelen mellom land reguleres av internasjonale avtaler som EØS-avtalen, herunder energiregelverket som er del av denne, frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia, og egne avtaler mellom Statnett og deres partnere på utenlandsforbindelsene. Avtalene legger til rette for fri krafthandel, uten hindringer mellom landene. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm av prishensyn. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen art. 2.12 mellom Storbritannia og EØS-landene.

Norge er del av det nordiske kraftmarkedet, som igjen er en del av det europeiske kraftmarkedet. Hovedgrepene i EUs regulering av kraftmarkedene og krafthandel mellom land er langt på vei sammenfallende med prinsippene i det norske og nordiske kraftmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 1362**Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 8. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden og regjeringen bidra til å sikre at det også i fremtiden vil være legemiddelproduksjon i Kragerø?

BEGRUNNELSE:

I Telemarksavisa 22.02. kunne man lese om Palla Pharma Norway AS, som står i fare for å gå konkurs. Stortinget fattet enstemmig at regjeringen skal gå i dialog med rel-

evante produksjonsmiljøer, med sikte på å inngå beredskapsavtaler for norsk produksjon av viktige legemidler. Bedrifter som Palla Pharma Norway AS er viktige for at vi nettopp skal sikre produksjon av legemidler i Norge. Om bedriften går konkurs, så er det ikke bare et tap for norsk egenproduksjon av legemidler – det er også et stort tap for 80 mennesker som mister jobben i det som er en viktig hjørnestensbedrift i Kragerø.

Fremskrittspartiet mener Norge bør være en foregangsnaasjon innen legemidler, og at vi har stort be-

hov for å satse på egenproduksjon av legemidler. Vi er helt avhengig av flere norske produsenter av legemidler – ikke færre. Derfor er det nødvendig at man finner en løsning, slik at driften på Kragerø ikke avsluttes. Fremskrittspartiet fremmet, og fikk med oss et enstemmig Storting på å sikre legemiddelproduksjon i Norge.

Svar:

Som det fremgår av Hurdalsplattformen, vil regjeringen forebygge legemiddelmangel ved å ta et større ansvar nasjonalt og globalt for å sikre tilgang til viktige medisiner og vaksiner. Blant annet ønsker vi å utrede etableringen av et nasjonalt farmasiselskap. Samtidig må helsetjenesten i Norge, på samme måte som i resten av Europa, forholde seg til regelverk for offentlige anskaffelser og for statsstøtte ved innkjøp av legemidler. I dette inngår også forbud mot diskriminering av leverandører på bakgrunn av nasjonalitet. Regelverket har bl.a. til hensikt å sikre best mulig utnyttelse av offentlige midler.

Markedet og forsyningslinjene for legemidler er globale, og derfor trenger vi også internasjonalt samarbeid for å sikre tilgang i en beredskapssituasjon. Koronakommisjonen kom med en tydelig anbefaling om at internasjonalt samarbeid om legemiddelberedskap i Norden og i Europa burde styrkes. Norge har vært tett knyttet til den europeiske håndteringen av pandemien, ikke minst gjennom deltakelse i EUs strategi for utvikling og felles innkjøp av vaksiner, samt felles innkjøp av legemidler til behandling av covid-19. Siden høsten 2020 har Europakommisjonen kommet med en rekke nye regelverk og initiativer som skal styrke den europeiske helseberedskapen, også legemiddelberedskapen. I dette inngår etableringen av den nye helseberedskaps- og krisehåndteringsmyndighet HERA. HERA skal operere både i

beredskapsmodus og være klar til å håndtere en krise. Ved neste krise er det HERA som har det helhetlige ansvaret for at det utvikles, produseres, anskaffes og distribueres nødvendige medisinske tiltak til å dekke Europas behov. Det kan være alt fra legemidler og vaksiner til medisinsk utstyr.

Norge er et lite marked. Samtidig er det registrert over 1600 ulike virkestoff med markedsføringstillatelse i Norge, i form av over 2600 ulike legemiddelnavn (per 1. januar 2021). Nasjonal selvforsyning som strategi for å ivareta legemiddelberedskapen er således urealistisk, både for Norges del og i våre naboland. Når resten av Europa nå går sammen om fellesløsninger for å sikre tilgang i en fremtidig krise, er det derfor svært viktig at vi ikke blir stående utenfor. Regjeringen arbeider for å delta i EUs samarbeid om helseberedskap og kriserespons, for gjennom dette blant annet å kunne ivareta befolkningens tilgang til kritiske legemidler i en helsekrise.

Gjennom ambisjonen om styrket europeisk beredskap som ligger i HERA, vil dette også innebære en utvikling av helsenæringen i Europa. Det betyr muligheter for bærekraftige produksjonsbedrifter i Norge. Finansieringen av arbeidet for å styrke forsyningssikkerheten kommer i programmer som Norge deltar i, som EU4Health og Horisont Europa. Jeg oppfordrer norske bedrifter til å følge med på utlysninger i regi av disse programmene.

Det næringsrettede virkemiddelapparatet ligger under Nærings- og fiskeridepartementet, og forvaltes i hovedsak av ulike virkemiddelaktører som Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva. Det er virkemiddelaktørene som skal og best kan vurdere hvilke av deres ordninger som kan egne seg for ulike prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1363

Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 4. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden det var viktig og riktig med en etablering av større og mer robuste fagmiljøer i politiet for økt kompetanse og effektivitet i etterforskning av overgrep mot barn på internett, og er hun enig i at den nye strukturen dermed styrker barns rettssikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til innslag med statsråden på NRK Dagsrevyen den 22.02.22. Innslaget gjaldt strukturen i politiet etter politireformen, og statsråden kom her med flere kritiske uttalelser om dagens politistruktur.

Det er på denne bakgrunn ønskelig å få svar på om statsråden er enig i at strukturen etter politireformen har vært positiv for etterforskningen av saker som gjelder overgrep mot barn på internett, og at dette har styrket barns rettsikkerhet sammenlignet med hva som var situasjonen før politireformen.

Svar:

Jeg er uenig i premisset som spørsmålet legger til grunn. Riksrevisjonen skriver i dokument 3:5 (2020-2021) som ble publisert 2. februar 2021: «Politiets evne til å avdekke og oppklare datakriminalitet har klare svakheter som samlet sett er alvorlige. Nettovergrep mot barn og unge, datainnbrudd og nettbedragerier øker. En stadig større andel av kriminaliteten utføres på nett uten at politiet har klart å holde følge med utviklingen. Dette til tross for at politiet har vært budsjettvinner de siste årene med en økning på cirka 10 milliarder kroner siden 2010 og over 3300 årsverk siden 2012». Dette var Riksrevisjonens konklusjon fem år etter at nærpolitireformen ble iverksatt og 7,5 år ut i forrige regjeringperiode.

Bekjempelse av vold og overgrep mot barn enten fysisk eller på nett har vært prioritert både av Riksadvokaten og ulike regjeringer i lang tid.

I Hurdalsplattformen varsler regjeringen en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og i nære relasjoner. Videre skal regjeringen styrke kapasiteten til å bek-

jempe cyberkriminalitet, herunder overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

Regjeringen styrket i høst politiets budsjetter med 230 mill. kroner mer enn forrige regjeringens forslag. Dette vil blant annet kunne gi økt kapasitet til både å bekjempe kriminalitet på nett og i lokalsamfunn. I februar 2022 åpnet politiet sikker chatteløsning på nett, noe som øker både barn, unge og voksnes sikkerhet når de prater digitalt med politiet.

Forebygging og bekjempelse av kriminalitet, herunder overgrep mot barn enten det begås fysisk eller på nett, skjer ikke bare fra enkelte enheter med spisskompetanse, men i stor grad fra lokale politidistrikter i hele landet. Jeg mener derfor det er viktig å styrke politiets kompetanse, evne og tilstedeværelse lokalt både digitalt og fysisk.

Politiets spisskompetanse mot digital kriminalitet er ved Kripos. Når det gjelder innsatsen og kompetansen mot kriminalitet på nett i politidistriktene viser både Riksrevisjonens rapport og statsadvokatenes inspeksjonsrapporter at kapasiteten er varierende i de ulike politidistriktene.

Etableringen av Nasjonalt cyberkrimsenter (NC3) ved Kripos var et grep for å styrke politiets innsats mot cyberkriminalitet. Mange av de ansatte ved NC3 er medarbeidere som tidligere jobbet i andre seksjoner i Kripos med digital kriminalitet. Tiltaket bidrar til å styrke politiets evne til å håndtere kriminalitet som begås på nett, herunder overgrep mot barn.

SPØRSMÅL NR. 1364

Innlevert 23. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 4. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å tilrettelegge for omstilling til løsdrift i norsk melke- og storfeproduksjon, og vil statsråden garantere for at løsdriftskravet og de kompensierende tiltakene gjennomføres som planlagt?

BEGRUNNELSE:

Løsdriftskravet i norsk melke- og storfeproduksjon ble etablert gjennom dyrevelferdsmeldingen i 2003, som inneholdt følgende målsetting: «Løsdrift for alt storfe innen 20 år, forbud mot bygging av båsfjøs fra 2004.» Målet med dette kravet var å løfte dyrevelferden i norsk landbruk ved

å gi dyra økt mulighet til å bevege seg i fjøset. Løsdriftskravet har bred støtte i fagmiljøene.

Til tross for at velferdseffekten av løsdrift lenge har vært godt dokumentert, ble løsdriftskravet forskjøvet til 2034 som et resultat av jordbruksforhandlingene i 2016, mot Venstres stemmer. Bakgrunnen for at flertallet godtok en utsettelse var at bondeorganisasjonene signaliserte et behov for mer tid for å kunne innfri kravet. Alle de sentrale faginstansene mente at denne utsettelsen ville påvirke dyrevelferden negativt.

Ved utgangen av 2021 sto 35 prosent av norske melkekyr fortsatt bundet på bås. I fylker som Vestland og Agder er andel båsfjøs innenfor meieriproduksjon fortsatt svært høy, henholdsvis 70 og 67 prosent. På landsbasis er

57 prosent av melkefjøsene fortsatt båsfjøs. Dette er en langt høyere andel enn hva vi finner i Danmark og Sverige, hvor den tilsvarende andelen var henholdsvis 10 og 27,5 prosent i 2019, og i andre land som Nederland og Storbritannia, hvor det nå knapt finnes båsfjøs som er i drift.

Inntil videre ligger gjennomføringen av løsdriftskravet i 2034 fast. Vi er glade for å se at Norges Bondelag har stilt seg bak gjennomføringen av løsdriftskravet. I 2024 trer det i kraft en rekke kompensierende krav for bønder med båsfjøs.

Det er svært viktig at det skapes sikkerhet rundt gjennomføringen av løsdriftskravet og de kompensierende kravene, for å sikre at bønder ikke sitter på gjerdet fremfor å omstille seg først som sist.

Det bør være et mål at den norske bonden stilles i stand til å gjennomføre nødvendige investeringer i velferdsforbedringer for dyrene, uten å bli økonomisk skadelidende. Ett mulig grep for å avhjelpe overgangen til løsdrift kan være å innrette tilskuddsordningene slik at omstilling blir mer lønnsomt i dag. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom å innføre et dyrevelferdstilskudd som belønner samværsløsninger for ku og kalv, noe som kun er mulig å gjennomføre i et godt løsdriftsfjøs.

Svar:

Departementet har til vurdering et forslag til ny forskrift om velferd for storfe, svin, sau og geit som Mattilsynet har utarbeidet. Det er derfor for tidlig å si noe om hvilke krav som endelig vil nedfelles i denne forskriften.

I Hurdalsplattformen viser regjeringen til at man ville prioritere å styrke investeringsvirke-midlene i landbruket. I samsvar med denne ambisjonen ble investerings- og bedriftsutviklingsmidlene, som forvaltes av Innovasjon Norge, styrket med 200 mill. kroner for 2022. Midlene skal målrettes til investeringer på bl.a. små og mellomstore melkebruk for å følge opp løsdriftskravet. Med denne styrkingen vil vi for 2022 kunne fordele nærmere 880 mill. kroner i investeringstilskudd. Vi mener også at Innovasjon Norge bør ta en mer aktiv sparring- og rådgiverrolle for de jordbruksforetak som gjennomfører investeringsprosjekter. Bedre rådgivning kan bidra til flere økonomisk bærekraftige prosjekter i målgruppen 15-30 kysrbruk, slik at et større antall bruk får mulighet til å omstille seg. Av hensyn til de utfordringene landbruksnæringen står ovenfor når det gjelder omlegging fra båsfjøs til løsdriftsfjøs, har vi også utfordret Innovasjon Norge på å komme med flere innspill til årets jordbruksoppgjør med forslag til ytterligere endringer i virkemiddelbruken.

I begrunnelsen til spørsmålet blir det vist til at et mulig grep for å avhjelpe overgangen til løsdrift, kan være å innrette tilskuddsordningene slik at omstilling blir mer lønnsomt enn i dag. Det blir pekt på at dette eksempelvis kan gjøres ved å innføre et dyrevelferdstilskudd.

Jeg vil i denne sammenheng vise til Innst. 130 S (2021-2022), hvor regjeringen i tilrådingen fra næringskomiteen blir bedt om å utrede bl.a. hvordan økonomiske virkemidler i landbruks-politikken kan innrettes på en måte som bidrar til god dyrevelferd. Regjeringen vil i samsvar med dette komme tilbake til temaet i den kommende stortingsmeldingen om dyrevelferd.

SPØRSMÅL NR. 1365

Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 4. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I dag bygges det en rekke overdimensjonerte motorveier, til skade for natur og klima, og som koster dyrt både for folk og staten.

Vil samferdselsministeren sette en stopper for at veinormalene brytes, og hva gjør statsråden for å følge opp budsjettavtalen for å sikre at Statens vegvesen og Nye Veier minimerer tapet av natur og matjord, og reduserer utbyggingskostnader og bompenger?

BEGRUNNELSE:

Mange veiutbygginger er i planfasen. Men ikke alle planene følger regelverket. Noen overdimensjoneres utover hva veinormalene (håndbok N100) åpner for. Slik overdimensjonering gir en ytterligere skade på natur, matjord og klima.

Ett eksempel er E134 Saggrenda–Elgsjø, som har fått penger i statsbudsjettet for 2022 for å gjøres klart til anleggsstart. Denne veistrekningen har en lav trafikkmengde på rundt 5300 kjøretøy i døgnet. Likevel planlegges den

som 4-felts motorvei for 110 km/t. Veinormalene sier at dette skal gjøres når det forventes en trafikk på minst 12 000 kjøretøy i døgnet. Det er lov å bygge slik vei også ved lavere trafikkmengder – ned til 6000 kjøretøy i døgnet – dersom den samfunnsøkonomiske analysen viser at dette er mer lønnsomt enn en 2/3-felts vei for 90 km/t. Men den samfunnsøkonomiske analysen for prosjektet viser at 4 felt og 110 km/t er mer ulønnsomt, mer klimaskadelig og mer trafikkfarlig enn 2/3 felt og 90 km/t, i tillegg til at det blir større arealinngrep.

Punkt 24 i budsjettavtalen med SV ber regjeringen sørge for at Statens vegvesen og Nye Veier AS ved bygging av nye veier bruker handlingsrommet i veinormalene for å sikre at tapet av matjord og natur blir så lavt som mulig samt sørge for at utbyggingskostnader og bompenger holdes nede. I dette tilfellet er det ikke snakk om å utnytte et handlingsrom for å oppnå det motsatte av intensjonene i Stortingets vedtak. Det er direkte brudd med veinormalenes krav.

Det er nå flere veistrekninger rundt i landet som planlegges med 4 felt og fartsgrense 110 km/t med trafikkmengder som ligger langt under 12 000 kjøretøy i døgnet. Vi kan ikke se at det foreligger noen dokumentasjon på at de valgte løsningen er mer samfunnsøkonomisk lønnsomme enn primært foreskrevne løsningen, nemlig 2/3 felt og fartsgrense 90 km/t.

Svar:

Det følger av dagens veinormaler at det er en viss fleksibilitet i valg av standard og dimensjonering. For eksempel er det slik at det åpnes for at byggherre kan velge selv om det skal bygges 2/3-feltsvei eller (smal) firefeltsvei på strekninger med årsdøgnetrafikk (ÅDT) 6 000 til 12 000.

Jeg merker meg at det i begrunnelsen for spørsmålet vises til utbyggingsprosjektet E134 Saggrenda-Elgsjø, og at dette trekkes frem som et eksempel på at dagens veinormaler (vegnormal N100) ikke følges. Det vises til at strekningen i dag har en lav trafikkmengde (ÅDT 5300), samtidig som det poengteres at det likevel planlegges for firefeltsvei med fartsgrense 110 km/t. Til dette vil jeg vise til at kravene i veinormalene tar utgangspunkt i ÅDT i dimensjoneringsåret, som er 20 år etter forventet veiåpning av veien. I transportmodellberegningene for E134 Saggrenda-Elgsjø har Statens vegvesen lagt til grunn en ÅDT på 11 000 i dimensjoneringsåret. Denne strekningen er altså et grensetilfelle når det kommer til ÅDT, i motsetning til det representanten skriver.

Ifølge veinormalene skal det på 2/3-feltsveger med denne trafikkb belastningen være to forbikjøringsmuligheter hver vei pr. 10 km. I tillegg stilles det krav til forbikjøringsfelt når fartsdifferansen mellom lette og tunge overstiger 15 km/t. Når stigningen er lang, kan dette innebære at det er behov for forbikjøringsfelt både oppover og nedover. Dette er tilfelle på store deler av den aktuelle strekningen, noe som tilsier at også en 2/3-felts vei her ville hatt tre eller fire kjørefelt på mye av strekningen. Arealbeslaget blir altså ikke så forskjellig som man kanskje ellers kan få inntrykk av. Prosjektet E134 Saggrenda-Elgsjø berører for øvrig ikke matjord.

Jeg vil for øvrig vise til at Samferdselsdepartementet i tildelingsbrevet til Statens vegvesen for budsjettåret 2022, har bedt om at det ved bygging av nye veier bruker handlingsrommet i vegnormalene for å sikre at tapet av matjord og natur bli så lavt som mulig. Departementet vil også sette i gang et arbeid med gjennomgang av veinormalene, herunder vurdere innslagspunkt for firefeltsveier. Jeg vil komme nærmere tilbake til dette ved en senere anledning.

SPØRSMÅL NR. 1366

Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 3. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Finnes rapporten «Eksport av velferdsytelser» fra 2014 i statsrådens departement, enten fysisk eller digitalt, eller er den deponert i Riksarkivet?

BEGRUNNELSE:

Daværende arbeidsminister Robert Eriksson (Frp) satte ned en interdepartemental arbeidsgruppe som skulle vurdere hvordan man kunne hindre såkalt eksport av velferdsytelser. Arbeidsgruppen presenterte sin rapport, «Eksport av velferdsytelser», i 2014. Rapporten kan belyse

ansvarsforhold i den såkalte Nav-skandalen, noe som potensielt kan utløse oppreisning til ofrene som er rammet.

Jeg viser til statsrådets brev til Kontrollkomiteen om Dokument 8:32 S (2021-2022) (Representantforslag om å overlevere rapporten «Eksport av velferdsytelser» for å sikre at Nav-skandalens ofre får nødvendig informasjon til å vurdere krav om oppreisningserstatning og full informasjon om hvordan Nav-skandalen kunne skje). I sitt svar til komiteen viser statsråden til at rapporten er et internt dokument fra Solberg-regjeringen og at avgått statsminister Erna Solberg forvalter slike dokumenter. Statsråden opplyser imidlertid ikke hvor rapporten befinner seg i dag. Vi vet ikke om den er deponert i Riksarkivet eller om den fortsatt finnes tilgjengelig i departementet. Dette er det avgjørende at Stortinget får klarhet i.

Hvis noen i statsrådets departement har tilgang til rapporten, følger det av embetsverkets lojalitetsplikt at de

ikke kan nekte å gi den til sittende statsråd, som i sin tur kan pålegges å fremlegge den for Stortinget. Jeg siterer fra Retningslinjer for embetsverket, fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2019:

«En side ved lojalitetsplikten overfor statsråden er at embetsverket skal bistå statsråden i å oppfylle sine forpliktelse overfor Stortinget.»

Svar:

Eg er ikkje kjent med om rapporten, som er nemnd i spørsmålet, er deponert i Riksarkivet. Det endrar ikkje vurderinga av rapporten som eit internt dokument for den førre regjeringa, at det finnast elektroniske eller fysiske kopiar i departementet. Eg viser her også til mitt svar til kontroll- og konstitusjonskomiteen 7. februar 2022 om Dokument 8:32 S (2021–2022).

SPØRSMÅL NR. 1367

Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 7. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan forvaltningen og domstolene overprøve og pålegge leger at bestemte oppgaver skal gjennomføres av medhjelpere, og hvem har i så fall ansvaret for at helsehjelpen er forsvarlig?

BEGRUNNELSE:

I statsrådets svar datert 13. desember 2021 på dokument nr. 15:451 (2021-2022) svares det ikke konkret på spørsmålet som stilles. Statsråden redegjør for lovbestemmelser, men avslutter med at hun «ikke kan gå nærmere inn i domstolenes og tilsynsmyndighetenes rett til å overprøve helsepersonellens handlinger.» Jeg ber statsråden svare på den konkrete forståelsen av forsvarlighetsaspektet og ansvarsrollen dersom legen blir overprøvd i sin vurdering. Legen har ifølge helsepersonelloven § 5 objektivt ansvar, og plikter å vurdere og monitorere medhjelpers realkompetanse og formalkompetanse samt utøvelse.

Det er i forarbeidene til helsepersonelloven uttalt at «helsepersonell kan ikke instrueres av arbeidsgiver eller andre til å utføre handlinger som de anser for å være i strid med kravet til forsvarlighet eller med andre lovbestemte plikter» (Ot. prp. nr. 13 (1998–1999) Om lov om helsepersonell m v (helsepersonelloven del VIII pkt. 26).

Professor Bente Ohnstad som arbeidet med helsepersonelloven har tidligere uttalt at:

«Jeg kan generelt bemerke at Helfo ikke kan avgjøre når det er forsvarlig å bruke medhjelpere. Det beror på en konkret vurdering fra prinsipalens (legen) side.»

Vi ber om at statsråden redegjør for hvordan loven skal forstås og ikke om hvordan den er anvendt i konkrete saker. Disse er rettskraftig avgjort enten det er lagt til grunn en korrekt forståelse eller ikke.

Svar:

Jeg viser til mine svar av 2. november og 13. desember 2021 på spørsmålene nr. 135 og nr. 451 til skriftlig besvarelse fra representanten Stordalen.

Som det fremkommer av mitt svar 13. desember 2021, kan jeg ikke gå nærmere inn i domstolenes og tilsynsmyndighetenes rett til å overprøve helsepersonellens handlinger.

SPØRSMÅL NR. 1368**Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 8. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvilken prisutvikling vil vi få i 2022 dersom strømprisen begrenses til 50 øre pr. kWt, bensin- og diesellavgiftene settes ned med 4 kr. pr. liter og matmomsen settes ned til 8 % fra for eksempel 1. april 2022?

BEGRUNNELSE:

Prisveksten ble i 2021 langt høyere enn forventet slik at arbeidstakerne fikk mindre igjen enn det som ble lagt til grunn i forhandlingene. Den gjennomsnittlige prisstigning anslås nå til 3,5 prosent for 2021. Det er 0,7 prosentpoeng over det reviderte anslaget TBU kom med våren 2021. I Norge har særlig de økte strømprisene fra og med høsten 2021, bidratt til prisveksten. Både SSB og Norges Bank har oppjustert anslaget for prisveksten i 2022.

Arbeidstakerorganisasjonene har uttalt at de vil kreve lønnskompensasjon for tapt kjøpekraft som følge av høyere prisvekst og at dette vil gjenspeiles i forhandlingene.

Staten kan bidra inn i forhandlingene ved å sørge for at skatter og avgifter holdes på et nivå som reduserer prisveksten og sikrer at eksportindustrien ikke får høyere kostnader enn de kan klare å leve med.

Svar:

Spørsmålet er krevende å besvare. Finansdepartementet har beregnet at konsumprisindeksen i 2022 alt annet

likt teoretisk sett vil kunne bli 1,2 pst. lavere som følge av den isolerte effekten av de endringene som beskrives i spørsmålet. Anslaget forutsetter full overvelting av avgiftslettelsene i prisene, noe som ikke er realistisk. Dette anslaget tar videre ikke hensyn til inflasjonsvirkningen av finansieringen av de etterspurte avgiftsendringene, som i stor grad må antas å ville måtte komme i form av økt oljepengebruk. Virkningen av økt oljepengebruk vil delvis motvirke den gunstige konsumprisvirkningen. Slik sett vil det teoretiske anslaget på 1,2 prosent representere en overvurdering av det som vil bli den reelle konsumprisvirkningen av forslaget. Anslaget er dessuten i seg selv beheftet med stor usikkerhet. Det er verdt å merke seg at kjerneinflasjonen snarere enn å bli lavere, vil bli høyere med forslaget. Det er ofte kjerneinflasjonen man ser hen til som grunnlag for økonomiske analyser.

Effekten av avgiftslettelsene og strømstøtte på konsumprisindeksen er anslått ved hjelp av den makroøkonomiske modellen KVARTS.

En sentral del av det inntektspolitiske samarbeidet i Norge er at arbeidslivets parter har ansvaret for lønnsforhandlingene. Med mindre forslagene i spørsmålet følges opp av kutt på andre områder, vil forslagene øke bruken av oljepenger i økonomien og innebære en ekspansiv finanspolitikk som vil bidra til press på lønninger, priser og valutakurs, særlig i dagens konjunktursituasjon.

SPØRSMÅL NR. 1369**Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 8. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden bekrefte at pasienter med hjertesykdommen ATTR-CM faktisk har et rettslig krav på å få tilgang til legemiddelet Vyndaqel, forutsatt at dette er eneste alternativ for å yte et forsvarlig tilbud?

BEGRUNNELSE:

Legemiddelet Vyndaqel er ennå ikke besluttet innført av Beslutningsforum. Dette er den eneste behandlingen for pasienter med hjertesykdommen ATTR-CM. I 2019 sendte HOD ut «Rundskriv I-4/2019 - Rett til nødvendig

helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og forholdet til forsvarlighetskravet mm.».

I rundskrivet gis en klar og tydelig beskrivelse av en situasjon som sjelden oppstår:

«Den klare hovedregel er at tjenesten og behandlende helsepersonell avgjør hvilket tilbud som skal ytes pasienten. Det finnes ett unntak, dersom det kun er en bestemt type tjeneste eller tilbud som er eneste alternativ for å yte et forsvarlig tilbud, så har også pasienten et rettskrav på tjenesten.»

Denne situasjonen har i de siste årene blitt aktualisert ved at legemiddelet tafamidis er eneste alternativ for pasienter med den dødelige sykdommen transtyretin amyloid kardiomyopati (ATTR-CM). I saksdokumenter fra Nye Metoder bekrefter både Legemiddelverket og fagdirektørene i Bestillerforum at tafamidis er eneste behandling. Likevel har Beslutningsforum avslått å ta behandlingen i bruk begrunnet i at prisen er for høy.

Etter flere avslag i Beslutningsforum har Statsforvalteren i Agder gitt en pasient medhold i at han hadde rett til tafamidis som nødvendig helsehjelp, da han var syk og tafamidis er eneste behandling. Pasienten fikk dermed rett til behandling med tafamidis på Helseforetakets regning.

Helsetilsynet var uenig i Statsforvalterens avgjørelse og anførte at:

«I Beslutningsforums avgjørelse ligger en implisitt beslutning om at etablert behandling er forsvarlig selv om den ikke omfatter legemiddelet tafamidis. Denne kompetansen og myndigheten tolker vi at Beslutningsforum er tillagt etter lovens system.»

For pasienter betyr dette at de ikke får tilbud om den eneste behandlingen som finnes for deres sykdom, en sykdom som er sjelden og dødelig. Uten behandling overlever pasienter i 3,5 år i gjennomsnitt.

For Fremskrittspartiet virker det som Helsetilsynets vurdering i denne saken ikke er i samsvar med det Helse- og omsorgsdepartementet beskriver som et rettskrav. Med denne uklarheten er ikke disse pasientenes rettigheter ivaretatt. Spørsmålet er om statsråden vil gjøre det klart at pasientene med denne sykdommen har et faktisk rettskrav på behandling.

Svar:

Ny kunnskap, teknologi, utstyr, utredning og behandling gjør det mulig å gi befolkningen i Norge et stadig bedre helsetjenestetilbud. Vi har imidlertid en utfordring med at mulighetene og ønskene ofte overstiger de ressurser vi har tilgjengelig. Det er ikke bærekraftig å tilby enhver ny type metode som gjøres tilgjengelig på markedet, vi må prioritere. I tråd med dette har Stortinget sluttet seg til et sett av prinsipper for prioritering som skal anvendes i helsetjenesten.

Pasienter har etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd rett til nødvendig helsehjelp fra spe-

sialisthelsetjenesten. Begrepet «nødvendig helsehjelp» tolkes slik at det gir krav på nødvendig helsehjelp med en forsvarlig standard, basert på en individuell vurdering av behov. Kravet er en rettslig standard som endres i tråd med medisinsk og teknologisk utvikling. Innholdet i forsvarlighetskravet endrer seg dermed også i takt med utviklingen av fagkunnskap og endringer i verdioppfatninger. Kjernen i forsvarlighetskravet er koblet opp mot det som til enhver tid er definert som etablert behandling.

Prioriteringsforskriften § 2 angir hvem som har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd. Det er et grunnleggende vilkår at pasienten etter en medisinsk vurdering har behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Videre følger det av prioriteringsforskriften § 2 at pasienten må ha forventet nytte av helsehjelpen, og den forventede ressursbruken skal stå i et rimelig forhold til den forventede nytten av helsehjelpen. Forventet nytte av helsehjelpen vurderes ut fra om kunnskapsbasert praksis tilsier at helsehjelpen kan øke pasientens livslengde og/eller livskvalitet gjennom å gi økt sannsynlighet for: overlevelse eller redusert funksjonstap, fysisk eller psykisk funksjonsforbedring, reduksjon av smerter, fysisk eller psykisk ubehag.

Det er helsepersonell som tar stilling til om pasienten har krav på nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, og som foretar individuell vurdering av hva slags behandling som skal tilbys den enkelte pasient innenfor det tilbudet som er gjort tilgjengelig i spesialisthelsetjenesten. Retten til nødvendig spesialisthelsetjeneste knytter seg ikke til enhver ny type behandling, eller den beste eller nyeste behandling som til enhver tid er tilgjengelig. Spesialisthelsetjenesten må forholde seg til den ressursrammen som Stortinget setter årlig. Det er de regionale helseforetakene som avgjør hva som skal være tilgjengelig av tilbud i tjenesten, ofte gjennom beslutninger i systemet for nye metoder.

Pasienter med rett til nødvendig helsehjelp har krav på forsvarlig helsehjelp. Kravet om forsvarlighet skal også ligge til grunn for innretningen av tjenestetilbudet som de regionale helseforetakene har ansvar for. Jeg legger derfor til grunn at Beslutningsforum ved avslaget av det nevnte legemiddelet har vurdert det etablerte behandlingstilbudet til den aktuelle pasientgruppen som forsvarlig. Dette besvarer også stortingsrepresentanten sitt spørsmål som forutsetter at nevnte legemiddel er eneste alternativ for å kunne gi et forsvarlig tilbud.

Jeg vil likevel påpeke at den enkelte pasient har krav på en individuell vurdering av hva som er forsvarlig behandling for vedkommende. Den nærmeste til å gjøre denne vurderingen er behandlende helsepersonell. I denne vurderingen må alle relevante forhold tas i betraktning. Dersom det foreligger særskilte forhold ved den enkelte pasient som innebærer at den etablerte behandlingen ikke kan anses som forsvarlig, må helsepersonellet

vurdere alternative behandlingstilbud. Dersom det kun er en bestemt type behandling som er eneste alternativ for å yte et forsvarlig tilbud, så vil pasienten også ha et rettskrav på denne behandlingen. Det er imidlertid ytterst sjelden at dette vil være tilfellet. Forsvarlig behandling kan også omfatte symptomatisk behandling, dvs. behandling av symptomer i motsetning til behandling av selve sykdommen.

Oppsummert betyr dette at pasienter ikke har krav på en bestemt type behandling selv om den behandlingen vil være til nytte for pasienten. En forutsetning for dette er at det finnes et etablert behandlingstilbud som er forsvarlig. Det er spesialisthelsetjenesten som avgjør hva slags behandling den enkelte pasienten skal tilbys, men behandlingen skal være forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 1370

Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 3. mars 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Mener statsråden at departementet kan avslå søknader etter friskoleloven, med den begrunnelse at “det demokratiske flertallet har skiftet”, selv om dette flertallet ikke har opphevet godkjennelsesordningen?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål nr. 1223, hvor hun blant annet skriver at det er et grunnet opphold, jf. forvaltningsloven 11a første ledd, at “det demokratiske flertallet har skiftet”. Flertallet har ikke vedtatt å endre friskoleloven. Regjeringen har ikke engang foreslått noen endring for Stortinget.

I friskoleloven har et demokratisk flertall vedtatt at “departementet kan godkjenne frittstående skolar og driftsendringar ved godkjende frittstående skoler”. Dette betyr ikke at skoler har noen lovfestet rett til godkjenning, noe som også går frem av de to proposisjonene statsråden viser til. Proposisjonene viser til hva departementet blant annet bør legge vekt på ved behandling av søknader, og bare når særlige grunner tilsier det, skal skoler ikke få godkjenning.

Statsråden unnlater imidlertid å vise til Prop. 84 L. (2014-2015) punkt 5.4.6, om at “Departementet legger til grunn at hovedregelen skal være at dersom vilkårene anses oppfylt, skal godkjenning gis”.

Det ville derfor være overraskende om det er “saklig begrunnet” å avslå søknader bare fordi regjeringen ikke ønsker friskoler, slik statsråden antyder.

Svar:

Regjeringen har som viktig målsetting å styrke den offentlige fellesskolen. Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen vil fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som godkjenningsgrunnlag, jf. friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Disse to grunnlagene kom inn i loven i 2015 etter forslag fra Solberg-regjeringen. Forslag om å oppheve disse to godkjenningsgrunnlagene har vært på offentlig høring, og regjeringen tar sikte på å legge forslagene frem for Stortinget i en lovproposisjon våren 2022.

I påvente av Stortingets forventede lovbehandling våren 2022 instruerte departementet 15. november 2021 Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Det oppholdet i søknadsbehandlingen som følger av instruksjonen er et grunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd og innebærer en konsekvent og lik behandling av de søknadene som lå til behandling per denne datoen. De søkerne som ble berørt av instruksjonen ble varslet særskilt om dette. Jeg ønsker å få Stortingets prinsipielle avklaring før disse søknadene ferdigbehandles. Når Stortinget har behandlet saken, vil disse søknadene bli behandlet.

Jeg vil understreke at godkjenningsordningen etter dagens lov er skjønnsmessig. Med Bondevik II-regjeringen ble det fra høsten 2003 gitt en rett til godkjenning etter loven. Vilkaene for godkjenning var at minstekravene til innhold og kvalitet i loven skulle være oppfylt, og godkjenningen ikke skulle innebære vesentlig negative konsekvenser for vertskommunen eller vertsfylket. Fra høsten 2004 ble det innført en tilsvarende rett til godkjenning for frittstående videregående skoler. Som et resultat av denne lovgivningen lå det an til en betydelig vekst i antallet pri-

vatskoler da Stoltenberg II-regjeringen tiltrådte høsten 2005.

Fra høsten 2007 ble det, etter forslag fra Stoltenberg II-regjeringen, innført krav om at skolene må drive sin virksomhet på et særskilt grunnlag for å kunne få godkjenning. Fra høsten 2007 var det heller ikke lenger rett til godkjenning dersom lovens vilkår var oppfylt. Etter friskoleloven § 2-1 første ledd første punktum kan departementet godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler. Det følger klart av lovens ordlyd og av særmerknaden til lovbestemmelsen at godkjenningsord-

ningen er skjønnsmessig. Jeg viser i denne sammenheng til Ot.prp. nr. 37 (2006-2006) kap. 19 Til § 2-1:

«Første ledd første punktum inneber at det ikkje ligg føre rett til godkjenning etter lova, men at departementet etter ei skjønnsmessig vurdering kan godkjenne nye skolar og driftsendringer ved allereie eksisterande skolar».

Den godkjenningsordningen som ble vedtatt i 2007 ble i hovedsak videreført i Prop. 84 L

(2014-2015), jf. punkt 19.1 om § 2-1. Siden de loven-dringene som ble vedtatt i 2007 trådte i kraft, har det vært en fast og etablert forvaltningspraksis som bekrefter at godkjenningsordningen er skjønnsmessig.

SPØRSMÅL NR. 1371

Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 8. mars 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva er fremdriftsstatus på anmodningsvedtaket om forbud mot ekteskap mellom søskenbarn, og når kan det ventes at de nødvendige lovendringer fremlegges for behandling i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Det ble den 03.11.2020 gjort anmodningsvedtak i Stortinget, hvor regjeringen ble bedt om å fremlegge for Stortinget de nødvendige lovendringer for å forby ekteskap mellom søskenbarn. Forslaget ble vedtatt av et flertall bestående av Fremskrittspartiet, Arbeiderpartiet og Senterpartiet.

Med den tiden som har gått siden vedtaket, er det naturlig å etterspørre status for fremdriften i dette arbeidet. Det er videre ønskelig å få en tilbakemelding på når det kan ventes at de nødvendige lovendringer vil fremlegges for behandling i Stortinget.

Svar:

Departementet har orientert Stortinget om oppfølginga av vedtaket på side 31 i budsjettproposisjonen til Barne- og familiedepartementet for 2022

Som ein del av oppfølginga av oppmodningsvedtaket har Barne- og familiedepartementet funne det naudsynt å gjere ei vurdering av dei menneskerettslege følgjene av eit forbod. Handlingsrommet etter menneskerettane og

EØS-retten kan leggje føringar for val av framgangsmåte i denne saka. Det vil særleg gjelde dersom menneskerettane set grenser for korleis eit lovforbod kan utformast. Ei vurdering av menneskerettane vil òg kunne verke inn på kva for nokre utgreiingar som er naudsynte og føremålstenlege.

Departementet har difor bede Noregs institusjon for menneskerettar (NIM) om å greie ut det menneskerettslege handlingsrommet som gjeld for det vidare arbeidet med oppfølging av vedtaket. I ei slik utgreiing vil mellom anna praksis frå Den europeiske menneskeretts-domstolen vere sentral. Departementet har no vore i kontakt med NIM, som opplyser at dei vil levere rapporten sin om søskenbarnektenskap innan påskeferien. Rapporten vil vere offentleg, og vil vere viktig for den vidare utgreiinga til departementet.

Ekteskap mellom søskenbarn som bur i Noreg kan vere inngått etter norsk rett eller etter utanlandsk rett der partane har tilknytning til ein annan stat. Eit forbod i ekteskapslova vil som utgangspunkt berre gjelde for ekteskap som blir inngått her i landet. I mange land i verda er søskenbarnektenskap tillate. Når søskenbarnektenskap blir forbode i Noreg, vil personar som er busette i Noreg kunne reise til andre land og inngå ekteskap der. I andre tilfelle kan søskenbarn, som ikkje har hatt noko tilknytning til Noreg, ha inngått ekteskap i heimlandet lenge før dei flytta til Noreg. I slike tilfelle reiser det seg spørsmål om ekteskap som er inngått mellom søskenbarn i utlandet skal reknast som gyldige (verte anerkjent) i Noreg.

Dette er spørsmål som må vurderast nærare i ei lovutgreiing, både når det gjeld menneskerettane, men også etter EØS-retten.

Eg vil òg vise til prosjektet til Folkehelseinstituttet (FHI) om helsemessige konsekvensar og omfang av søskenbarnekteskap, som vil vere eit viktig kunnskapsgrunnlag i dette arbeidet. Prosjektet starta opp i 2019, og skulle opprinneleg gå over tre år. FHI opplyser no at dei vil

levere endeleg rapport før sommaren 2023, men at dei vil levere notat om delar av prosjektet undervegs.

Både rapporten frå NIM og prosjektet til FHI vil verte nytta i arbeidet som departementet er i gang med. Departementet har òg innhenta opplysningar om gjeldande rett i eit utval av europeiske land. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket og framdrifta i denne saka på eigna vis.

SPØRSMÅL NR. 1372

Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 8. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil regjeringa sikre fortsatt produksjon av legemidler i Kragerø?

BEGRUNNELSE:

De tillitsvalgte ved Palla Pharma Norway har blitt fortalt at dersom bedriften ikke skaffer nye eiere eller frisk kapital blir selskapet slått konkurs.

Fordi mange av tablettene på det norske markedet produseres utenlands, ble det mangel på medisiner i Norge under pandemien. Dette ble mye omtalt i nyhetene fordi det er viktig å sikre at farmasøytiske bedrifter og deres kompetanse forblir i Norge. I et Stortingsvedtak (14.05.2020) ble det poengtert at det er viktig å sikre selvforsyningsgrad av kritiske legemidler. Stortinget vedtok enstemmig å igangsette arbeidet med å starte norsk legemiddel- og vaksineproduksjon.

Den farmasøytiske fabrikken i Kragerø står nå i fare for å bli lagt ned, en svært viktig arbeidsplass med ca. 80 ansatte. Fabrikken sitter på en unik kompetanse som ikke er lett å erstatte i Norge. Vi har hatt flere navn og eiere siden vi startet opp i 1940. Vi startet opp som Weiders Farmasøytiske, som etter hvert ble Weifa. Deretter ble vi oppkjøpt i 2015 og fikk navnet Vistin Pharma. I 2017 ble en del av Vistin Pharma kjøpt opp av Australsk-eide TPI Enterprise som i 2021 byttet navn til Palla Pharma Limited. Selv om bedriften har hatt flere navn og eiere, har bedriften i Kragerø lang fartstid (82 år) og har produsert flere medisiner som er godt kjent for oss nordmenn, bl.a. Paracet, Ibox, Paralgin Forte tabletter, samt diabetesmedisin Metformin - for å nevne noen. I dag produserer fabrikken Co-codamol (et smertestillende kombinasjonsprodukt av kodeinfostat og paracetamol) som går til det Britiske

markedet, og det er en pågående søknadsprosess for å komme inn på det Europeiske markedet (EU). I tillegg har fabrikken en synteseproduksjon hvor vi videreforedler råvaren CPS (concentrated poppy straw) til opiatene kodeinfosfat og folkodin.

I Hurdalsplattformen står det blant annet at regjeringa skal:

«Utrede etableringen av et nasjonalt farmasiselskap som kan stimulere til norsk legemiddel og vaksineproduksjon, enten i egenregi eller i samarbeid med øvrig industri.»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1362 fra representanten Bård Hoksrud.

SPØRSMÅL NR. 1373**Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 1. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er årsaken til den lange saksbehandlingstiden for tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak, og vil statsråden ta initiativ til å gå tilbake til ordningen hvor de spesielle rettshjelpstiltakene får støtte direkte over statsbudsjettet?

BEGRUNNELSE:

Fra og med kalenderåret 2021 ble tilskuddene til de spesielle rettshjelpstiltakene, herunder JURK, Jussbuss, Gatejuristen og NOAS, flyttet fra statsbudsjettet til en samlet pott som utdeles av Statens Sivilrettsforvaltning. Der tiltakene før fikk vite sine økonomiske rammer ved behandlingen av statsbudsjettet, må de nå vente til Statens Sivilrettsforvaltning har ferdigbehandlet søknadene. For inneværende år var søknadsfristen satt til 1. desember 2021. Per 24. februar 2022 har tiltakene fortsatt ikke motatt svar på sine søknader. Dette gir svært lite forutsigbarhet for organisasjoner som allerede driver innenfor trange rammer. Dette viser også et klart behov for å tilbakeføre søknadsrundene til Justisdepartementet.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at de spesielle rettshjelpstiltakene ønsker en tidlig avklaring på søknadene om tilskudd.

Tidligere var søknadsfristen 20. januar, men for å få til en tidligere avklaring ble søknadsfristen for årets tildeling flyttet frem til 1. desember. Det er Statens sivilrettsforvaltning (SRF) som behandler søknadene om tildeling. For 2022 har 56 rettshjelpstiltak søkt om tilskudd med til sammen 90,9 millioner kroner. Jeg er fornøyd med at årets bevilgning til spesielle rettshjelpstiltak i statsbudsjettet for 2022 har blitt økt til 68,1 millioner kroner.

Departementet har vært i kontakt med SRF som opplyser at årets behandling beklageligvis har tatt lengre tid enn ønskelig, noe som skyldes uforutsette forhold. SRF opplyser at fordelingen av tilskudd er slutført nå og at vedtak vil bli sendt ut i uke 9. Departementet vil sammen med SRF se på mulighetene for å få til en raskere avklaring til neste år.

I perioden 2015 til 2019 var tilskuddene øremerket i Prop. 1 S. Fra og med 2020 ble ordningen endret til en åpen søknadsprosess. Formålet med tildeling gjennom søknad er mer effektiv utnyttelse av ressursene. Det gir bedre mulighet for en grundig faglig vurdering av søknadene. Det gir også mulighet for at nye tiltak som er rettet mot særlig utsatte grupper kan få stønad. Det er gode grunner for at tildelingen gjøres av forvaltningen på faglig grunnlag. Departementet er fornøyd med dagens ordning som vurderes som mer rettferdig enn øremerking av tilskuddsmidler.

SPØRSMÅL NR. 1374**Innlevert 24. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 11. mars 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

EU har varslet at medlemslandene skal avkarbonisere sine bygninger innen 2050. I Europa må blant annet olje- og gassfyring fases ut, og bygningene fyres med mer «bærekraftige løsninger.» EUs kommende bygningsenergidirektiv vil kunne kreve at eierne av mer enn 200 000 norske boliger må gjennomføre kostbare oppgraderinger ifølge Huseierne.

Vil statsråden innføre EUs bygningsdirektiv slik det foreligger, eller vil det arbeides for at direktivet tilpasses norske forhold, for å unngå at norske huseiere påføres store ekstrautgifter?

BEGRUNNELSE:

EUs bygningsenergidirektiv vil stille krav til at alle bygninger med energiklasse G skal oppgraderes innen 2030.

Dette er de 15 prosent minst energieffektive boligene. For å nå målene i direktivet vil 210.000 av Norges 1,4 millioner eneboliger og tomannsboliger måtte oppgraderes innen 2030, ifølge Huseierne. Innen 2033 skal også bygninger i energiklasse F oppgraderes.

Svar:

Europakommisjonen sendte forslag til nytt bygningsenergidirektiv på offentlig høring 15. desember 2021. Forslaget følger av EUs energi- og klimamålsetninger, og følger nærmere opp Europakommisjonens strategi for «Renoveringsbølgen». Strategien legger frem ulike tiltak knyttet til regelverk, finansiering og tilrettelegging for bygningsrenovering.

Olje- og energidepartementet har bedt om norske interessenters synspunkter til Europakommisjonens forslag i en egen høring med høringsfrist 28. februar 2022. Dette er en del av arbeidet med å utvikle en norsk posisjon i den videre EØS-prosessen. Departementet jobber med å utarbeide et norsk innspill til Europakommisjonens høring innen fristen 31. mars 2022.

Europakommisjonens forslag vil bli drøftet i Rådet og Europaparlamentet, og at det vil trolig skje justeringer i forslaget frem mot et endelig EU-vedtak. Departementet jobber med å fremme norske synspunkter frem mot et endelig vedtak i EU. Når et nytt direktiv er vedtatt i EU vil vi ta stilling til EØS-relevans, akseptabilitet og eventuelle behov for norske tilpasninger.

SPØRSMÅL NR. 1375

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 4. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Er landbruksministeren samd med Aps nestleiar i Stortingets næringskomite i at Tine-konsernet med si nøkkelrolle i norsk landbrukspolitikkk bør vere opne om kva direktørane i selskapet tener, og kva signal meiner statsråden det sender at konsernet i den krevjande tida norsk landbruk er inne i innfører resultatbaserte bonusordningar for direktør-sjiktet?

GRUNNGJEVING:

Tine-konsernet har gjennom marknadsreguleringsordninga ei spesiell rolle i norsk landbrukspolitikkk innanfor mjølk, på same måte som Nortura innanfor kjøt og Felleskjøpet innanfor korn.

Tine er difor særskilt avhengig av brei tillit i alle deler av det norske samfunnet. Ein må kunne ha tydelegare forventingar og setje sterkare krav til Tine enn til selskap som ikkje har fordelane det gir å ha ein særskilt posisjon i norsk statleg landbrukspolitikkk.

Nyleg vart det kjent at Tine har innført ei resultatbasert bonusordning for konsernleiinga. Samtidig har Tine fjerna oversikten i årsrekneskapet som syner kor mykje kvar einskild konserndirektør fekk utbetalt i løn – og dermed lukka igjen for ålmenta opplysingar som det tidlegare har vore full openheit om.

Det skjer samtidig som lønsemnda i norsk landbruk er svært pressa, mellom anna på grunn av høge energi- og råvareprisar. Å innføre nye bonusar til frå før høgt løna direktørar, og å hemmeleghalde opplysingar om direktør-avløning som tidlegare har vore opne, framstår då som både merkeleg og umusikalsk – og i strid med korleis andre samvirkeselskap i landbruket i tilsvarande posisjon opptrer.

Eg er glad for at den fremste representanten for regjeringspartia i Næringskomiteen på Stortinget pr. i dag, nestleiar Per Vidar Kjølmoen (Ap), er tydeleg i si tale om at dette svært uheldig, og krev at Tine må vurdere avgjerdene om meir hemmeleghalde og meir resultatstyrte direktør-bonusar på nytt.

Eg håpar Statsråden kan avklare at ho er like kritisk som underteikna og Per Vidar Kjølmoen til Tine sin nye praksis, og gi eit tydeleg signal om dette. Det vil vere viktig for tilliten til norsk landbruk og norsk matproduksjon i krevjande tider. Vi må i tida framover bu oss på og kunne forsvare utad høgare prisar på mat og drikke til norske forbrukarar – då må vi kunne vere sikre på at meirinntektene går direkte ut til bøndene, ikkje til auka direktørlønningar i Tine-konsernet.

Svar:

Representanten Bjørlo stiller spørsmål om hva jeg som statsråd mener om et privat selskaps politikk omkring

åpenhet om lederlønninger og avlønningssystemer. Dette er spørsmål som ligger utenfor det jeg kan eller bør mene noe om.

SPØRSMÅL NR. 1376

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 7. mars 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Ser forsvarsministeren at han har det overordnede ansvaret for regelbruddene og merforbruket knyttet til innkjøpet av datautstyr fra IT-selskapet Atea, og hvilke konsekvenser får dette for de øvrige ansvarlige?

BEGRUNNELSE:

I media her det fremkommet at først da det var brukt mellom 2,3 til 2,8 milliarder kroner mer på datautstyr enn tillatt, oppdaget Forsvaret feilen, som de erkjenner er et regelbrudd. Det fremkommer også at Forsvarsministeren krever opprydding. Det er derfor nå viktig å få svar på hvordan dette vil påvirke pågående og fremtidige prosjekter og anskaffelser.

Svar:

Det overordnede ansvaret for aktiviteten i Forsvaret tilligger meg som forsvarsminister. Forvaltningen av Fors-

varets avtaler, inklusiv Atea-avtalen, er lagt til Forsvaret. Forsvarsdepartementet stiller strenge krav til internkontroll og styring i Forsvaret, og dette er et prioritert område i styringsdialogen i 2022.

Saken er alvorlig og kan indikere svakheter i Forsvarets innkjøpsfunksjon og i internkontrollen av denne. Forsvaret har opplyst at det er iverksatt tiltak som vil bedre kontrollen med eksisterende avtaleportefølje og kontrakter med leverandører, herunder en gjennomgang av eksisterende avtaler og internkontrollfunksjonen. Forsvaret har videre orientert om at det foregår en vurdering om strukturelle endringer i forsvarssektorens funksjoner innen driftsanskaffelser. Jeg vil vurdere ev. anbefalinger som bidrar til økt kvalitet, effektivitet og kontroll i innkjøpsprosessene i sektoren.

Det vises også til skriftlig besvarelse på spørsmål nr. 1377 om saken.

SPØRSMÅL NR. 1377

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 7. mars 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Hvor lenge har overskridelsene knyttet til innkjøpet av datautstyr fra Atea foregått, hvem visste om dette, når ble det oppdaget og hvem ble dette rapportert til?

BEGRUNNELSE:

I media her det fremkommet at først da det var brukt mellom 2,3 til 2,8 milliarder kroner mer på datautstyr enn tillatt, oppdaget Forsvaret feilen, som de erkjenner er et regelbrudd. Det fremkommer også at forsvarsminister-

en krever opprydding. Det er derfor nå viktig å få svar på hvordan dette vil påvirke pågående og fremtidige prosjekter og anskaffelser.

Svar:

Forsvaret opplyser at den opprinnelige avtalen med Atea ble kunngjort og fremforhandlet med start 1. januar 2015 med en varighet er frem til 31. mars 2022. Forsvaret opplyser, etter en fornyet gjennomgang, at øvre ramme for avtalen per 31. oktober 2021 utgjorde 2,8 milliarder kroner. Forsvaret har tidligere redegjort for at det på samme tid var et akkumulert forbruk på avtalen på mellom 3,5

og 4 milliarder kroner. Forsvarets videre undersøkelser ventes å avdekke tidspunktet for passering av øvre ramme.

Forsvaret opplyser at det i forbindelse med kvalitetssikring av opsjonsutløsningen utført sent november 2021, ble oppdaget at innkjøp som var gjort i begynnelsen av avtaleperioden ikke var registrert på riktig avtale i økonomisystemet. Parallelt med Forsvarets undersøkelser om mulig overforbruk, varslet Forsvaret Forsvarsdepartementet muntlig i desember 2021, og deretter per brev tidlig i februar i år, i tråd med instruks. Det ble avholdt møte i saken 14. februar 2022. I det videre er Riksrevisjonen varslet om forholdet.

Jeg vil videre vise til svar på spørsmål nr. 1376 til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 1378

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 2. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Næringsministeren svarte på spørsmål fra stortingsrepresentant Ove Trellevik den 15.11.2021 at Engebø-saken er høyt prioritert i departementet, og at han arbeider for en snarlig avklaring.

Når kan vi vente en avklaring?

BEGRUNNELSE:

Nordic Mining ASA fikk i 2020 driftstillatelse til å utvinne mineralet rutil fra Engebøfjellet i Naustdal kommune. Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) fattet vedtak om tildeling av driftskonsesjon til Nordic Rutile AS 17. juni 2020. Vedtaket ble påklaget og opprettholdt av direktoratet.

Saken ble dermed oversendt til Nærings- og fiskeridepartementet 9. november 2020 for behandling.

Jeg har forståelse for at Engebø-saken er en sammensatt og komplisert sak som krever grundig behandling av departementet, men det er vanskelig å forstå at det skal drøye så langt ut i tid.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet fikk oversendt klagen på tildelingen av driftskonsesjon til Nordic Rutile AS 9. november 2020. Som stortingsrepresentanten viser til er Engebøsaken sammensatt, og krever en grundig saksbe-

handling. Dette har bidratt til den lange saksbehandlingstiden.

Hovedårsaken til den lange saksbehandlingstiden skyldes imidlertid meget stor saksmengde som følge av Covid-19-pandemien. Dette har ført til forsinkelser i flere ordinære saker.

Jeg vil understreke at mitt tidligere svar om status i saken fremdeles er gjeldende; saken har høy prioritet i departementet og jeg tar sikte på en avklaring om ikke lenge.

SPØRSMÅL NR. 1379**Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 4. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Viser til Russlands angrep på Ukraina og behovet for et apparat som kan bistå den ukrainske befolkningen på flukt.

Hvilken akuttkapasitet har Norge for å ta imot flyktninger fra Ukraina, hvor mange personer, når og hvilke mottak er klare?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for sivile i Ukraina er svært alvorlig. Vi ser allerede at mennesker flykter fra krigshandlingene og svært mange kan framover bli tvunget på flukt. Putin-regimet bryter internasjonal rett og velger vold som virkemiddel for å tvinge sin vilje på et naboland.

En full krig i Ukraina, og i verste fall en russisk okkupasjon, kan sende ytterligere mennesker på flukt. Vi må være forberedt på at det kan skje, og alle land i Europa må i en slik situasjon ta sitt ansvar for å gi ukrainske flyktninger trygghet. Norge må være klar til å ta vår del av dette ansvaret og kommunene må forberedes på å ta imot flyktninger.

Svar:

Den tragiske utviklingen i Ukraina har allerede medført at et stort antall mennesker har blitt tvunget på flukt. De

fleste befinner seg i Ukrainas naboland, men også Norge må regne med en økning i antallet flyktninger som kommer til landet i tiden fremover.

Jeg følger tett med på utviklingen og er opptatt av å ha god beredskap for å innkvartere asylsøkere som kommer til Norge. Utlendingsdirektoratet (UDI) har ansvaret for innkvartering av asylsøkere og oppskalierer nå mottakskapasiteten vesentlig. Jeg er i løpende dialog med UDI om utviklingen.

En rekke beredskapstiltak er iverksatt gjennom de siste årene for å håndtere en ny økning i asylankomstene. Nasjonalt ankomstsenter er det viktigste forhåndsforberedte beredskapstiltaket for den innledende asylfasen, og er raskt skalerbart dersom ankomstene skulle øke. UDI har også etablert et godt beredskapsplanverk og har inngått rammeavtaler for vesentlig oppskalering av mottakskapasiteten for øvrig. Dette kommer godt med når UDI nå forbereder en oppskalering av mottakskapasiteten.

Dersom den ordinære mottakskapasiteten ikke strekker til i en akutt situasjon, kan det i tillegg bli aktuelt å benytte hoteller og andre mer akutte innkvarteringsløsninger, slik det ble gjort under ankomstkrisen i 2015 og i forbindelse med evakueringen fra Afghanistan i fjor høst.

SPØRSMÅL NR. 1380**Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 4. mars 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Det er viktig med gode vilkår for norske sjøfolk og at det legges til rette for aktivitet i hele den maritime verdikjeden for å nå målene om grønn omstilling. Nettolønnsordningen er et sentralt virkemiddel for å nå målene. Det fremgår også av Hurdalsplattformen at Regjeringen skal styrke nettolønnsordningen.

På hvilke områder ser statsråden at ordningen ytterligere kan styrkes, og hvor viktig mener regjeringen at net-

tolønnsordningen er for å sikre norske sjøfolk og maritim kompetanse?

BEGRUNNELSE:

Den maritime næringen er en viktig hjørnestein i mange norske lokalsamfunn og skaper store verdier i hele landet. Kjernen i denne næringen er de norske sjøfolkenes maritime kompetanse og en helhetlig maritim verdikjede

bestående av norske rederier, verft, finansaktører og utstyrsleverandører.

Både rederiskatteordningen, sjømannsfradraget og tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er helt nødvendige vilkår for å sikre norsk maritim kompetanse og en konkurransedyktig sjøtransport i Norge. Rammebetingelsene i Norge er tilpasset norsk aktivitet. Øvrige EU-land med maritim virksomhet har også lignende ordninger tilpasset sin aktivitet.

Den maritime politikken legges til grunn langsiktige og gode vilkår for norske sjøfolk, og legges til rette for aktivitet i hele verdikjeden, for å sikre arbeidstakerne på tvers i maritim sektor. Ikke minst må det sikres at Norge har et sterkt hjemmemarked i den grønne omstillingen for utvikling og eksport av maritim teknologi.

Men de maritime rammevilkårene er kontinuerlig spill. Både sjømannsorganisasjonene og Kystrederiene uttrykte allerede i mai 2020 i brev til Finansdepartementet stor bekymring for sjøfolks vilkår. Bekymringen gikk på det såkalte utseilingskravet, som pålegger at sjømannen må seile minst 30 nt mil i Norge, for å kunne kvalifisere for sjømannsfradraget. Fra januar i år ble det innført ett tak i nettolønnsordningen, og i disse dager foreslås det også endringer i rederiskatteordningen.

Ifølge Maritimt opplæringskontor manglet vi i 2021 rundt 200 lærlinger på norske skip. For å sikre grønn omstilling, samt kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk må rammevilkårene for både sjøfolk og rederier være stabile og langsiktige.

SPØRSMÅL NR. 1381

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 3. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når det oppgis ÅDT-tall for Rv. 4 Trondheimsveien, er busser inkluderte i tallene for tungtransport/lange kjøretøy, i så fall, hvor stor andel av tungtransport/lange kjøretøy utgjør bussene ved de ulike målepunktene mellom Gjelleråsen og Sinsen?

Svar:

Maritim næring er en viktig hjørnestein i mange norske lokalsamfunn, og bidrar til verdiskaping og arbeidsplasser i hele landet.

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er et av våre viktigste skipsfartspolitiske virkemidler. Å styrke tilskuddsordningen for sysselsetting har derfor vært en viktig prioritet for regjeringen. I Prop. 1 S foreslo Solberg-regjeringen KrF var en del av å innføre et makstak på 189 000 kroner for seks av tilskuddsmodellene i ordningen. Det ble også foreslått å utvikle tilskuddsmodellen for NIS lasteskip. Dette innebar et kutt i ordningen på 407 millioner kroner i 2022.

Å styrke ordningen har vært en viktig prioritet for regjeringen. Vi har derfor videreført tilskuddsmodellen for NIS lasteskip i utenriksfart, og økt makstaket fra 189 000 kroner til 220 000 kroner per sysselsatt i alle tilskuddsmodeller, med unntak av tilskuddsmodellen for NIS generell, hvor vi videreførte taket på 26 %.

I tilleggsproposisjonen økte vi bevilgningen til ordningen med 227 mill. kroner i 2022, sammenlignet med budsjettforslaget fra Solberg-regjeringen. Det er en betydelig styrking.

Det er svært positivt hvis KrF nå har endret politikk og vil støtte regjeringen i arbeidet med å styrke tilskuddsordningen for sjøfolk.

I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen har en ambisjon om å styrke tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk. Å øke makstaket i tilskuddsordningen har vært et steg for å oppfylle ambisjonen. Regjeringen vil på en god måte komme tilbake til Stortinget med forslag til å styrke tilskuddsordningen i de ordinære budsjettproposisjonene.

Svar:

I Statens vegvesens trafikkregistreringer inngår busser på samme måte som alle andre typer motorkjøretøy. Registreringene gjøres etter kjøretøylengde, og det er vanskelig å entydig skille busser fra andre lange/tunge kjøretøy i dataene. Dette skyldes at kjøretøylengde for typiske bybusser er omtrent den samme som for lastebil eller lastebil med henger (vogntog eller semitrailer).

Der det er trafikkregistreringer i kollektivfelt er det mulig å skille ut hvilke kjøretøy som er busser, basert på registrert lengde. Dersom man antar at alle busser faktisk kjører i kollektivfeltet, og at all annen tungtrafikk benytter vanlig kjørefelt, kan en si noe om andel busser av tungtrafikken på stedet. For rv 4 på strekningen mellom Sinsen og Gjelleråsen er det to trafikkregistreringspunkter (Gjelleråsen og Rommen) hvor dette er tilfellet i den ene

kjøreretningen. Det er rimelig å anta at om lag den samme fordelingen også gjelder motsatt kjøreretning.

I perioden 7. - 20. februar 2022 utgjorde busser om lag 12 pst. av tungtrafikken på begge disse tellepunktene. Merk at disse andelene kun gjelder for de delstrekningene registreringene er gjort. Det er ikke gjort vurderinger av hvordan bussrutene går i området.

SPØRSMÅL NR. 1382

Innlevert 19. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 4. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren sørge for at veistrekningen mellom Nedgård og Vindåsliene forbi Berkåk i Trøndelag, bygges i henhold til den ordinære standarden for slike veier og dermed bidra til at vi får en vei med bedre trafiksikkerhet, lavere bompenger, bedre samfunnsøkonomi, mindre arealinngrep, mindre støy og mindre CO₂-utslipp enn det Nye Veier legger opp til (Veidirektoratet mener Nye Veiers løsning gir en mer trafikkfare og dårligere samfunnsøkonomi enn 2/3 felt for 90 km/t. I tillegg peker de på at den gir mer forurensning)?

BEGRUNNELSE:

Nye Veier vil i løpet av 2022 starte bygging av en 32 km lang vei mellom Nedgård og Vindåsliene forbi Berkåk i Trøndelag. Trafikkmengden er lav, og ifølge veinormalene er hovedregelen at en slik vei bygges med 2/3 felt og fartsgrense 90 km/t. Nye Veier har fått dispensasjon og vil bygge smal 4-feltsvei for 110 km/t på mesteparten av strekningen. Vegdirektoratet skriver imidlertid at en slik løsning er mer trafikkfarlig og gir dårligere samfunnsøkonomi enn 2/3 felt for 90 km/t. Videre peker Vegdirektoratet på at Nye Veiers løsning i begge ender av strekningen er trafiksikkerhetsmessig krevende, i og med at det blir overgang mellom 80-sone i tunneler og 110 km/t imellom. Vegdirektoratet har også dokumentert at en smal 4-feltsvei for 110 km/t er betydelig mer arealkrevende og gir vesentlig mer støy og CO₂-utslipp enn 2/3 felt for 90 km/t.

Vil samferdselsministeren sørge for at denne veistrekningen bygges i henhold til den ordinære standarden for slike veier og dermed bidra til at vi får en vei med bedre trafiksikkerhet, lavere bompenger, bedre sam-

funnsøkonomi, mindre arealinngrep, mindre støy og mindre CO₂-utslipp enn det Nye Veier legger opp til?

Jeg vil også vise til punkt 24 i budsjettforliket mellom Ap, Sp og SV, som ber regjeringen sørge for at Statens vegvesen og Nye Veier ved bygging av nye veier bruker handlingsrommet i veinormalene for å sikre at tapet av matjord og natur blir så lavt som mulig samt sørge for at utbyggingskostnader og bompenger holdes nede. Her brukes handlingsrommet til det motsatte, nemlig bygge en overdimensjonert vei med større miljøskade og høyere utbyggingskostnader og bompenger enn det normalen tilsier.

Svar:

I brev av 2. mars 2019 la Samferdselsdepartementet til grunn at Nye Veier tilpasser veistandarden på sine prosjekter i Trøndelag ut fra en helhetlig tilnærming med mål om vesentlig økt samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Ved å bygge ny firefelts-vei på hoveddelen av veistrekningen vil den få lengre levetid og økt nytte gjennom bedre trafiksikkerhet og fremkommelighet/trafikkflyt. Den aktuelle veistrekningen har tilnærmet en tredjedel tunge kjøretøy. Fire felt vil da gi bedre flyt i trafikken der forbikjøring av saktegående kjøretøy (vogntog) er mulig kontinuerlig. Det gir et vesentlig bidrag til jevn kjøring og dermed redusert forbruk av drivstoff. Gjennom lokale planprosesser er det sikret lokal forankring til de valgte løsningene.

Stortinget vedtok finansiering av strekningen E6 Ulsberg-Melhus i Prop. 82 S (2018-2019). Til grunn for beslutningen ligger standard om fire felt og 110 km/t på mesteparten av strekningen. Prosjektet er regulert med en veibredde på 23 m, men vil bli bygget ut med en bred-

de på 19 m i henhold til justert veinormal N100. Redusert veibredde vil føre til redusert arealbeslag.

Statens vegvesen har bygget ut delstrekningen E6 Vin-dåslie-ne-Korporalsbru hvor tunnelen nord for Sokndal er bygget som en ett-løpstunnel. Tunnelen er regulert som en firefelts vei og trafikkprognoser viser at det vil være behov for to løp i Sokndalstunnelen i løpet av en 20-periode.

Det er av stor samfunnsmessig betydning å bygge for fremtiden og sørge for å bygge ut med riktig standard når en først bygger ut. Det dyreste samfunnet gjør, er å først bygge ut og så måtte utvide relativt ny vei. For å sikre en effektiv ressursbruk der vi får mest mulig vei per brukte krone, høyest mulig trafiksikkerhet og minst mulig negative virkninger for klima og miljø, er det avgjørende at

man har fleksibilitet i valg av veistandarder. Valg av standard gjøres strekningsvis, basert på samfunnsøkonomiske analyser.

Jeg vil også understreke at det er Nye Veier selv som har ansvaret for å planlegge og bestemme hvilken standard og dimensjonering som skal legges til grunn for de strekningene selskapet bygger ut, innenfor rammene av gjeldende veinormaler. Jeg ser ikke grunn til å gå nærmere inn i selskapets vurdering rundt standardvalg for den aktuelle strekningen. Jeg vil likevel vise til at Samferdselsdepartementet vil gjøre en større gjennomgang av veinormalene, som blant annet skal se på innslagspunkt for firefeltsvei. Jeg vil komme nærmere tilbake til dette når gjennomgangen er ferdig.

SPØRSMÅL NR. 1383

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 8. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Jeg registrerer at over 120 land har igangsatt arbeid med nasjonale, helhetlige handlingsplaner for mat, for å sikre bærekraftige matsystemer innen 2030, i forbindelse med fjorårets FN-toppmøte om bærekraftige matsystemer. Norge er ikke blant disse.

Hvorfor ikke?

BEGRUNNELSE:

Matsektoren et enormt mulighetsrom for Norge. Vi har gode forutsetninger for å øke produksjonen av mat fra land og hav, på måter som kan forbedre folkehelsen, bidra til å løse klima- og miljøutfordringene våre, sikre levedyktige distrikter over hele landet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at Hurdalsplattformen har et økt ambisjonsnivå på flere sentrale områder som skal sikre bærekraft i vår nasjonale matproduksjon, for eksempel et oppdatert jordvernmål, klimatilpasning, økt bruk av utmarksbeite osv. Regjeringens arbeid på dette området vil også bygge på tidligere politikk som har hatt økt bærekraft i matsektoren som mål. Målbildet for landbrukspolitikken bygger på de tre bærekraftsdimensjonene, økonomisk, sosialt og miljømessig, der målene er gjensidig avhengige av hverandre. Regjeringen vil jobbe aktivt

med økt bærekraft i matsektoren innenfor rammen av ny regjeringsplattform.

Regjeringen vektlegger en helhetlig oppfølging av FNs bærekraftsmål frem mot 2030. Dette er bakgrunnen for at Meld. St. 40 (2020-2021) Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030 er fremmet for Stortinget. Meldingen gjennomgår FNs 17 bærekraftsmål og 169 delmål, og beskriver utfordringene for Norge i en nasjonal kontekst.

Regjeringen vil legge vekt på å videreføre engasjementet om bærekraft i matsystemet som ble skapt forbindelse med FN-toppmøtet, og med vekt på en god dialog med hele sektoren. Vår nasjonale dialog som ble avholdt 15. juni 2021, hadde bred deltagelse fra hele matsektoren, næringsorganisasjoner, forskningsmiljøer, sivilt samfunn m.fl. Rapport fra denne dialogen er publisert på FN-toppmøtets hjemmesider, og tydeliggjør våre nasjonale utfordringer og muligheter i et matsystemperspektiv. Som ansvarlig departement for landbruks- og matpolitikken har statssekretæren i LMD vervet som nasjonalt kontaktpunkt for dialogen om matsystemer i forbindelse med toppmøtet, og vil følge dette arbeidet også videre fremover.

Planene som andre land har utarbeidet og som stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland viser til, er for mange land mer overordnede nasjonale prioriteringer for bærekraft i matpolitikken, og har i mindre grad karakter av mer operative handlingsplaner. Flere av disse ble

også fastsatt før toppmøtet ble avholdt. Dette viser også at ulike land har ulike måter for tilnærming til det nasjonale bærekraftsarbeidet.

I tråd med FN-toppmøtets ambisjoner om en bred forankring blant aktørene i matsystemet, vil regjeringen jobbe videre med slike spørsmål på tvers av sektorene, og der privat sektor også trekkes inn. Klimaavtalen med jordbruket og bransjeavtalen om redusert matsvinn er eksempler på hvordan løsninger må bygge på eierskap og medvirkning blant aktørene i sektoren. Arbeidet med En helse, dvs. sammenhengen mellom human helse, dyrehelse og plantehelse og miljø, er et annet eksempel på samarbeid på tvers av sektorene.

Det er nylig igangsatt flere store tverrfaglige forskningssjekter på området bærekraftige matsystemer. Disse vil kunne bidra med verdifull kunnskap om bærekraft, og da gjennom hele verdikjeden. Kunnskapen som frem-

skaffes gjennom denne typen prosjekter, er viktig for at vi skal kunne treffe de riktige politiske beslutningene i andre ender.

På jordbruksområdet er de årlige jordbruksoppkjørene en sentral del av det planmessige bærekraftsarbeidet for den landbaserte primærproduksjonen. I jordbruksforhandlingene vurderer man den økonomiske-, sosiale- og miljømessige utviklingen for jordbrukssektoren, og ser de tre elementene i sammenheng. Ut fra dette utformes jordbrukspolitikk og tiltak i dialog med næringens organisasjoner.

Jeg vurderer slik sett at føringene fra FN-toppmøtet om en helhetlig tilnærming ivaretas på en god måte nasjonalt, og at måloppnåelsen kan skje innenfor allerede etablerte systemer. Samlet sett mener jeg derfor regjeringen har et meget godt utgangspunkt for å følge opp toppmøtets ambisjoner nasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 1384

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 8. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Når kan vi forvente at departementet har bestemt seg, og kan godkjenne statens eige reguleringsplansframlegg for fellesprosjektet E16/Bergensbanen mellom Arna og Stanghelle?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa Solberg vedtok og sette i gong arbeidet med statlig plan for fellesprosjektet E16/Bergensbanen mellom Arna og Stanghelle. Samferdselsministerens parti har flere gonger, også i form av egne framlegg, etterlyst framdrift i dette prosjektet.

Vi er kjend med at det no ligg ein endelig statlig reguleringsplan til handsaming i kommunal- og distriktsdepartementet; ein ferdig reguleringsplan som staten gjennom Statens Vegvesen har utarbeidd. Det ser imidlertid ut som om regjeringa brukar lengre tid enn planlagt for å handsame den ferdige planen og vi er uroa for framdrifta i prosjektet om ikkje planen snart vert godkjend. Det var tidligere antyda ferdigstilling i slutten av januar, no skriv vi mars utan at vi har fått lagt fram godkjend plan. Ber derfor om at departementet legg fram revidert framdrift for prosessen mot ein godkjend reguleringsplan.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet mottok Statens vegvesen og Bane NOR sitt forslag til statlig reguleringsplan for E16/Vossobanen i brev fra Samferdselsdepartementet 7. januar. I brevet ga Samferdselsdepartementet sin tilslutning til reguleringsplanen, med ønske om at den kan vedtas så snart som mulig.

Som planmyndighet for statlige planer, har Kommunal- og distriktsdepartementet ansvar for å sluttbehandle planen i tråd med kravene i plan- og bygningsloven, på samme måte som kommunene har for kommunale planer. I store og krevende saker som dette, er det også behov for dialog med andre berørte departementer, før Kommunal- og distriktsdepartementet kan fatte en endelig beslutning.

Det tar nødvendigvis noe tid å gjennomføre en grundig og forsvarlig behandling av en så omfattende sak som denne. Vi er likevel i slutfasen med behandling av reguleringsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1385**Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 4. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Flyruta Stord-Oslo har opplevd krevjande tider gjennom koronapandemien, og dette har gått ut over flytilbud med dårlege slott-tider for dei reisande, noko som igjen gir dårleg frekvens og passasjergrunnlag.

Vil departementet bidra til at ruta Stord-Oslo får tilbake sitt ordinære passasjergrunnlag med å lyse ut ein ny 6 mnd. kontrakt på denne flyruta?

GRUNNGJEVING:

Staten si støtteordning for kjøp av flyruter på Stord-Oslo gjekk ut ved årsskiftet, noko som medførte ei forverring av rutetilbudet ettersom operatøren DAT, som til då hadde hatt anbodet, måtte nedskalere og omprioritere sine fly og ressursar. Trass dårlegare tilbud og flytider, har likevel dei attraktive avgangane hatt god oppslutning hjå publikum, medan dei tidene som ikkje tener næringsliv har hatt lågare passasjerdekning.

Departementet er no blitt gjort kjend med at DAT på ny må gjera omprioriteringar, noko som på ny vil gje eit ytterlegare dårleg tilbud for dei reisande mellom Sunnhordland og Oslo. Dei nye rutetidene skal gjelde frå 1. mars 2022.

Vi vonar difor at departementet ser at staten må spele ei viktig rolle med å bidra til flykjøp for å få passasjergrunnlaget opp på eit meir normalisert nivå i denne perioden vi no er inne i, der næringslivet prøver å kome attende til ein normal kvardag, og der infrastrukturen som flyrutene er, spelar ei viktig rolle for å få dette til.

Basert på at det er sett av pengar til å vurdere kjøp av flytenester, og den forverra frekvensen DAT legg opp til, ber vi departementet stadfeste at dei ser at flyruta Stord-Oslo har trong for statleg hjelp til å etablere eit tenleg rutetilbud, og at departementet lyser ut denne strekkinga snarast.

Svar:

Flyruta Stord–Oslo vart etter to oppmodingsvedtak i Stortinget inkludert i det mellombelse pandemirelaterte kjøpet (minstetilbodskjøpet) av ruter som til vanleg er drivne på kommersielle vilkår. For Stord–Oslo si del var ruta omfatta av ordninga i perioden 1. april 2021 til 31. desember 2021. Sidan kjøpet vart avslutta, har det ikkje vore gjennomført minstetilbodskjøp på ruta Stord–Oslo eller på andre ruter.

Etter omikron-utbrotet vart det i desember innført nye smitteverninnstrammingar. Regjeringa la derfor i januar fram forslag til ei rekke kompenserande tiltak for Stortinget. Dette inkluderte mellom anna ei løyving til moglege nye minstetilbodskjøp dersom kommersielle samfunnskritiske ruter fekk eit vesentleg svekka rutetilbud, eller midlertidig vart lagt ned som følge av smitteverntiltak. Midla vart foreslått sett av til første kvartal 2022, noko Stortinget slutta seg til, jf. Prop. 51 S (2021-2022), Innst. 119 S (2021-2022).

Etter dette vedtaket er smitteverntiltaka fjerna, og vi nærmar oss no slutten av første kvartal 2022. Eg meiner difor at føresetnadene lagt til grunn i behandlinga av eit mogleg minstetilbodskjøp i Stortinget ikkje lenger er til stades. Samstundes vil eg påpeike at minstetilbodskjøpa har vore gjort utanfor dei normale prosedyrereglane for flyrutekjøp. Dette har vore grunngjeve med at vi har stått i ein krisesituasjon som ein ikkje kunne sjå kome då reglane vart utforma. Med fjerninga av smitteverntiltaka mv. er det på dette tidspunktet meir juridisk krevjande å gå inn med denne typen kjøp.

Neste rullering av kontraktene i Sør-Norge for ordninga med statlege kjøp av flytenester, dei såkalla FOT-rutene, skjer frå 1. april 2024. Før dette skal det også gjennomførast ei høyring, der det vil vere høve til å kome med innspel om ruter ein meiner bør vere ein del av FOT-ordninga.

SPØRSMÅL NR. 1386**Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Rauand Ismail****Besvart 8. mars 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Motstanden mot petroleumsvirksomhet i Arktis vokser. USAs president, Joe Biden, har eksempelvis tatt til orde for et moratorium for å stanse oljeboring i Arktis.

Hvordan vurderer utenriksministeren at en utbygging av Wisting-feltet vil påvirke Norges internasjonale renommé som klima- og miljønasjon?

BEGRUNNELSE:

Wisting blir, dersom det blir bygget ut, verdens nordligste offshore-utbygging på 73,3 grader nord, 310 km fra fastlandet i et område med ekstreme klimatiske forhold og store naturverdier. Utbygging av Wisting representerer med dette betydelige samfunnsøkonomiske, miljø- og sikkerhetsmessige utfordringer som Stortinget skal ta stilling til. Equinor har som mål å levere plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022. Wisting-feltet er planlagt satt i drift i 2028 og skal produsere olje i 31 år. Det vil si lenge etter 2050 når verden skal være klimanøytral.

Dersom Stortinget godkjenner utbyggingen vil dette innebære en dramatisk forskyvning av grensene for norsk oljevirksomhet i Arktis mot iskanten, som vil kunne få store konsekvenser for Norges renommé som miljønasjon og troverdighet i klimasaken. For eksempel har USAs president, Joe Biden, tatt til orde for å stoppe oljeboring i Arktis med et moratorium, og en stadig større andel av verdens ledende finansinstitusjoner sier nå nei til å finansiere oljeprosjekter i Arktis.

Svar:

Arktis er mangfoldig, det gjelder klima, vær, miljøforhold, bosettingsmønster, næringsliv og naturressurser. Den politiske debatten om hvor amerikanske myndigheter skal tillate leting etter nye olje- og gassressurser lar seg derfor ikke enkelt overføre til norske forhold på tilsvarende breddegrader.

I Norge har vi hatt bosetting og næringsliv nord for polarsirkelen i uminnelige tider. Golfstrømmen gjør at de delene av Norskehavet og det sørlige Barentshavet som er åpnet for petroleumsvirksomhet har helt andre klimatiske og naturmessige forhold enn for eksempel havområdene nord for Alaska. De norske havområdene som er åpnet for petroleumsvirksomhet nord for polarsirkelen er isfrie hele året, og Norge har, som det eneste landet i Arktis, satt en klar grense for hvor det ikke skal igangsettes

petroleumsvirksomhet, med utgangspunkt i områder der det forekommer sjøis. Grensen er satt der det forekommer havis 15 prosent av dagene i april, som er den måneden isdekket i Barentshavet normalt er på sitt største. Dette er en del av de områdespesifikke rammene for petroleumsvirksomhet som er fastsatt i forvaltningsplanene for norske havområder. Disse rammene omfatter også andre områder der det ikke skal igangsettes petroleumsvirksomhet, for eksempel rundt Bjørnøya og langs kysten fra Lofoten til grenselinjen mot Russland.

Det er riktig at USAs president Joe Biden gikk til valg på et offensivt klimaprogram, blant annet et forslag om globalt moratorium mot oljeleting i Arktis. Men dette er hittil ikke fulgt opp av administrasjonen, og er heller ikke tatt opp med Norge eller i fora som Arktisk råd.

Gjennom flere tiår har vi drevet en trygg og sikker produksjon av olje og gass på norsk sokkel. Vi har vist verden at vi kan drive sikker og forsvarlig petroleumsvirksomhet også i nord; det har pågått petroleumsvirksomhet i Barentshavet i over 40 år. Forutsetningene for trygg og sikker produksjon i det området Wisting-feltet befinner seg, er i utgangspunktet også gode. At det kan drives sikkert og forsvarlig også i nord er naturlig, da de naturgitte utfordringene for olje- og gassaktivitet i det sørlige Barentshavet ikke er vesensforskjellige fra de i Norskehavet eller Nordsjøen.

Det er til nå boret over 150 letebrønner i norsk del av Barentshavet. Det er felt i drift, under utbygging og det er funn der selskapene nærmer seg investeringsbeslutning. Det arbeides også med planer om å øke gasssekportkapasiteten fra havområdet. Tildelinger av lisenser for leting og produksjon foregår etter strenge kriterier for miljø, helse og sikkerhet. Ingen havområder kan gjøres tilgjengelig for petroleumsvirksomhet uten at Stortinget har vedtatt åpning.

Norsk petroleumpolitikk skal også framover bestemmes av folkevalgte i Stortinget, og av den norske regjeringen.

Vi skal fortsette å føre en petroleumpolitikk basert på fakta og kunnskap. Vi skal fortsatt ivareta hensynet til det ytre miljø og aktiviteten skal skje i god sameksistens med andre brukere av havet. Produksjonen skal skje effektivt og med lave utslipp til luft. Vår olje- og gasspolitikk er i overensstemmelse med våre mål under Parisavtalen.

Regjeringen vil at olje- og gassnæringen skal utvikles, ikke avvikles. Det skal fortsatt gis tillatelser til å lete etter olje og gass i nye områder. Leting skal i denne stortingsperioden hovedsakelig skje gjennom forutsigbart tilgang

på leteareal gjennom tildeling i allerede forhåndsdefinerte områder (TFO). Arealtilgangen skal styres slik at hensynet til fornybare næringer, klima og miljø veier tungt. Det gjør at vi opprettholder aktivitet og verdiskaping på norsk sokkel og i leverandørindustrien, samtidig som hensyn til klima, miljø og fornybare næringer ivaretas. I tillegg er Norge en pålitelig leverandør av gass til Europa.

I lys av den meget alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er det et uttrykt ønske fra våre allierte og

partnere at Norge som et demokratisk land opprettholder — og gjerne også øker — stabile leveranser av gass og olje på et høyt nivå, herunder fra felt nord for Polarsirkelen.

Klimakrisen er vår tids største utfordring og Norges ambisiøse klimamål forplikter hele regjeringen og alle deler av samfunnet. Regjeringen vil fortsette arbeidet for å bidra til at bærekraftige næringer raskt vokser fram, med utgangspunkt i den verdifulle kunnskapen som allerede finnes i norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 1387

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Rauand Ismail

Besvart 11. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil utbygging på Wisting-feltet være bedrift- og samfunnsøkonomisk lønnsom dersom prisen på olje faller under 40 \$/fat og videre ned mot IEAs anslag fram mot 2050?

BEGRUNNELSE:

Wisting blir, dersom det blir bygget ut, verdens nordligste offshore-utbygging på 73,3 grader nord, 310 km fra fastlandet i et område med ekstreme klimatiske forhold og store naturverdier. Utbygging av Wisting representerer med dette betydelige samfunnsøkonomiske og sikkerhetsmessige utfordringer som Stortinget skal ta stilling til. Equinor har som mål å levere plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022, for å dra nytte av oljeskattepakken fra 2020.

Wisting-feltet er planlagt satt i drift i 2028 og skal produsere olje i 31 år. Det vil si lenge etter 2050 når verden skal være klimanøytral. I april 2020 falt oljeprisen på Nordsjøolje helt ned i 20 dollar fatet. IEAs anslag for oljepris gitt at vi møter klimamålene er 35 \$/fat i 2030, 28 \$/fat i 2040 og 24 \$/fat i 2050.

Siste estimat på utbyggingskostnader for Wisting er på 60-75 milliarder kroner. Wisting-feltet gikk fra å ha tvilsom økonomi til lønnsomhet, takket være oljeskattepakken i 2020 hvor staten nå vil dekke over 90 prosent av utbyggingskostnadene. Equinor uttalte til Aftenbladet senest i februar 2021 at:

“Uten disse endringene ville det blitt krevende å gå videre med Wisting nå.”

Svar:

Rettighetshaverne i Wisting-funnet arbeider nå med planer for utbygging av funnet. De sikter mot investeringsbeslutning og levering av plan for utbygging og drift (PUD) i fjerde kvartal 2022. Utbyggingen av Wisting-funnet er et stort og viktig prosjekt for norsk kontinentalsokkel, Nord-Norge, verdiskaping og sysselsetting.

I tiden frem mot planlagt investeringsbeslutning vil rettighetshaverne arbeide videre med å få på plass et godt grunnlag for investeringsbeslutningen, inkludert vurderinger av forventet lønnsomhet og robusthet. Av konsekvensutredningen, som er på offentlig høring, fremgår foreløpige lønnsomhetsvurderinger. De tallene representanten spør om vil imidlertid først foreligge ved investeringsbeslutning og innsending av utbyggingsplan til departementet. Utbyggingsplanen for Wisting-funnet vil bli forelagt Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1388**Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 10. mars 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hva er den samlede kostnaden for elektrifisering av Wisting-feltet når man også inkluderer nødvendig nettutbygging på land, og hvor stor andel av dette dekkes av oljeselskapene selv?

BEGRUNNELSE:

Wisting blir, dersom det blir bygget ut, verdens nordligste offshore-utbygging på 73,3 grader nord, 310 km fra fastlandet i et område med ekstreme klimatiske forhold og store naturverdier. Utbygging av Wisting representerer med dette betydelige samfunnsøkonomiske og sikkerhetsmessige utfordringer som Stortinget skal ta stilling til. Equinor har som mål å levere plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022.

Det er ikke tilstrekkelig gass på Wisting til å forsyne feltet med kraft gjennom hele levetiden, og gassimport vil være både teknisk krevende og kostbart. Equinor vil derfor elektrifisere Wisting. Kostnaden for elektrifisering er 5,9 milliarder, ifølge konsekvensutredningen fra KPB. For å sikre kapasitet til elektrifisering av anlegget på Melkøya og feltene i Barentshavet kreves i tillegg omfattende utbygging av kraftnettet til Hammerfest. Melkøya og Goliat vil alene innebære mer enn en dobling av det totale kraftforbruket i Vest-Finnmark, ifølge Statnett. Finnmark har store vindressurser og det er ønske om å bygge ut nye grønne, næringer basert på fornybar kraft innen blant annet batteri, hydrogen og ammoniakk. Men dette krever infrastruktur og tilgang på store mengder kraft. Direktøren i Varanger Kraft har uttalt at elektrifiseringen vil fortrenge annen, grønn industriutvikling, særlig i Øst-Finnmark. Store kostnader for elektrifisering av olje- og gassvirksomheten med tilhørende nettutbygging, lempes dermed over på skattebetalerne, uten at dette gir økt tilgang på nye, grønne arbeidsplasser.

Svar:

Rettighetshaverne i Wisting-funnet arbeider nå med planer for utbygging av funnet. De sikter mot investeringsbeslutning og levering av plan for utbygging og drift (PUD) etter petroleumsloven til departementet i fjerde kvartal 2022. Operatøren Equinor har nylig sendt konsekvensutredningen for utbyggingen på offentlig høring. Som det fremgår av denne, planlegges Wisting-funnet bygget ut med en flytende plattform som vil bli drevet med kraft fra land.

En energiløsning med bruk av gassturbiner ble av flere grunner valgt bort av rettighetshaverne i 2021. Det er derfor ikke i dag et oppdatert godt faktagrunnlag for å anslå hva ekstrakostnaden over levetiden blir ved å bygge ut feltet med kraft fra land; ei heller tiltakskostnaden. Som det fremgår av konsekvensutredningen anslo Equinor i 2021 tiltakskostnaden for kraft fra land til 2100 kroner per tonn CO₂. Kraft-fra-land-løsningen er integrert i den planlagte utbyggingsløsningen og kostnadene ved denne dekkes av rettighetshaverne.

Rettighetshaverne på Snøhvit-feltet arbeider med planer for omlegging av energiforsyningen på Melkøya (Hammerfest LNG) fra gassturbiner til kraft fra nettet. De planlegger endelig investeringsbeslutning med påfølgende innlevering av endret plan for utbygging og drift (PUD) etter petroleumsloven til departementet i løpet av 2022.

Rettighetshaverne i henholdsvis Snøhvit-feltet og Wisting-funnet søkte begge i november 2021 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om anleggskonsesjoner etter energiloven for de planlagte elektriske anleggene. Søknadene er til behandling i NVE.

En omlegging fra gassturbiner til kraft fra nettet på Hammerfest LNG forutsetter at kraftnettet fra Skaidi til Hammerfest styrkes. Det er med bakgrunn i denne omleggingen at konsesjonsbehandlingen av en ny 420 kV kraftledning fra Skaidi til Hammerfest ble gjenopptatt av energimyndighetene. En styrking av kraftnettet til Hammerfest legger også til rette for andre aktører som planlegger ny industriell virksomhet med behov for kraft i Hammerfest, slik som Wisting-feltet.

I tilfeller der kunder ønsker tilknytning til kraftnettet og dette utløser behov for nettinvesteringer, skal nettselskapet kreve anleggsbidrag for alle kundeutløste investeringer. Nettselskapet skal også kreve inn anleggsbidrag fra kunder som blir tilknyttet eller får økt kapasitet i nettanlegg som er anleggsbidragsfinansiert. Plikten gjelder i ti år fra tidspunktet kunden som utløste investeringen ble tilknyttet eller fikk økt kapasitet. Anleggsbidrag begrenser hvor mye av kostnadene som overføres øvrige nettkunder i form av økt nettleie. For nett der kunden er eneste bruker, må kunden dekke hele anleggskostnaden. For investeringer i et såkalt masket nett med flere brukere, skal kundene som utløser investeringen betale en forholdsmessig andel av kostnadene. For slike investeringer i regional- eller transmisjonsnett, slik som i dette tilfellet, skal kunder som utløser investeringen betale halvparten av sin andel av kostnadsgrunnlaget. Grunnen til at kundene ikke dekker alle kostnader for slike investeringer i masket nett

med flere brukere, er fordi investeringene ofte medfører nyttevirkninger for flere enn aktørene som utløser inves-

teringen, for eksempel gjennom økt forsyningssikkerhet og redusert nettap.

SPØRSMÅL NR. 1389

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 7. mars 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Dersom det oppstår en alvorlig hendelse på Wisting-feltet, for eksempel en blowout eller alvorlig brann tilsvarende den på Snøhvit-anlegget ved Hammerfest, i en vintermåned med dårlig vær, kan statsråden garantere for at mannskaper kan evakueres forsvarlig og det finnes en oljevernberedskap som kan forhindre en miljøkatastrofe for fiskeri, sjøfugl og det sårbare livet i Barentshavet?

BEGRUNNELSE:

Wisting blir, dersom det blir bygget ut, verdens nordligste offshore-utbygging på 73,3 grader nord, 310 km fra fastlandet i et område med ekstreme klimatiske forhold og store naturverdier. Utbygging av Wisting representerer med dette betydelige samfunnsøkonomiske og sikkerhetsmessige utfordringer som Stortinget skal ta stilling til. Equinor har som mål å levere plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022.

Unike blandingsforhold, havstrømmer og temperatur gjør Barentshavet til et av de mest biologisk mangfoldige havområdene i verden. Her fiskes torsk, hyse, blåkveite, gapeflyndre, uer, lodde, reker, vågehval og grønlandssel. Store kolonier med sjøfugl holder til i området. I hekketida fylles fuglefjellene på Bjørnøya med en million sjøfugl, som gjør øya til en av de største fuglekoloniene på den nordlige halvkule. Et oljesøl fra Wisting vil kunne nå kysten av Bjørnøya. I konsekvensutredningen står det at lokal infrastruktur og fasiliteter til å understøtte en aksjon er svært begrenset, og forutsigbare adkomstmuligheter til land finnes ikke.

Deepwater Horizon-ulykken i 2010 ble en av historiens største miljøkatastrofer, på tross av at plattformen lå i område med enkel tilgang på oljevernberedskap og støttefartøy. Wisting-feltet ligger lengre nord enn vi noen gang tidligere har drevet olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel, 310 km fra fastland i et område med havtåke, polare lavtrykk, ising som følge av vind og kulde, lange perioder med mørke, lang responstid og store data- og telekommunikasjonsmessige utfordringer. Miljødirektoratet

skriver i sin høringsuttalelse til program for konsekvensutredningen at:

“På grunn av de store avstandene vil responstiden for beredskapsfartøy være lang. (...) Selv om Equinor får et eget beredskapsfartøy på Johan Castberg, og Wisting i tillegg får et eget beredskapsfartøy, vil de etter Miljødirektoratets vurdering ikke klare å møte mer enn halvparten av sitt beredskapsbehov i perioden med boring.”

Svar:

Svaret er utarbeidet i samsvar med Olje- og energidepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Justisdepartementet.

Ved forurensning fra petroleumsvirksomheten vil operatøren mobilisere Norsk Oljevernforening For Operatørselskaper (NOFO). NOFO vil ivareta den operative håndteringen av forurensningen på vegne av ansvarlig operatør. I denne typen situasjoner vil Kystverket ha en tilsynsrolle som innebærer at Kystverket påser at ansvarlig forurensner (operatøren) iverksetter relevante og tilstrekkelig tiltak. Kystverket iverksetter selv, eller påser at ansvarlig forurensner iverksetter, nødvendige overvåkingstiltak.

Ved ekstreme forurensningshendelser kan Kystverket helt eller delvis overta ledelsen av arbeidet med å bekjempe ulykken. En slik helt eller delvis overtakelse endrer ikke på operatørens ansvar for egenberedskap, ansvar for hendelsen i seg selv eller ansvaret for konsekvensene av denne.

Rettingheshaverne på Wisting-funnet arbeider nå med planer for utbygging av funnet. De sikter mot en eventuell investeringsbeslutning og levering av plan for utbygging og drift (PUD) til Olje- og energidepartementet i fjerde kvartal 2022. Operatøren Equinor har nylig sendt konsekvensutredningen for utbyggingen på offentlig høring.

I tiden frem mot planlagt innsending av plan for utbygging og drift vil rettingheshaverne modne utbyggingsløsningen videre. Dette arbeidet omfatter grundige vurderinger av alle relevante forhold. Basert på en

innsendt plan for utbygging og drift vil ressurs- og sikkerhetsmyndighetene på vanlig måte vurdere alle sider av utbyggingen, herunder de som representanten spør om. Den planlagte utbyggingen av Wisting-funnet vil også forelegges Stortinget på vanlig måte før departementet fatter vedtak. Denne kjente prosessen gjør at vi vil få et godt beslutningsgrunnlag når myndighetene skal ta endelig stilling til en søknad om godkjent utbyggingsplan.

HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten stiller krav om at personell på innretninger skal kunne evakueres raskt og effektivt til et sikkert område under alle værforhold, jf. Forskrift om utforming og utrustning av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten § 44. I henhold til Forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten § 77 skal den ansvarlige sikre at nødvendige tiltak blir satt i verk så raskt som mulig ved fare- og ulykkessituasjoner slik at personellet på innretningen kan evakueres raskt og effektivt til enhver tid. Kravet innebærer at evakueringstiltakene er utformet slik

at de gir høyest mulig sannsynlighet for at personellet kan evakueres fra et utsatt til et sikkert område på innretningen, og eventuelt videre til sikre områder på fartøy, andre innretninger eller på land. Sikkerhetsmyndighetene legger til grunn at kravene i regelverket blir oppfylt på Wisting-feltet, på lik linje med alle innretninger på norsk sokkel. Dette inkluderer også stedsspesifikke forhold som for eksempel lang avstand til land, utsatte værforhold, is mm. som beredskap og evakuering må planlegges utfra. Petroleumstilsynet fører tilsyn med, og følger opp at, ansvarlige virksomhet følger opp regelverkets krav.

AID er gjennom Petroleumstilsynet videre kjent med at aktørene og rettighetshaverne i området jobber med en helhetlig områdeplan for å styrke beredskapsmessige forhold i området.

Dersom en evakuering skulle bli kategorisert som en redningsaksjon, vil den offentlig organiserte redningstjenesten bli aktivert med de ressurser og prosedyrer som benyttes i slike hendelser.

SPØRSMÅL NR. 1390

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 11. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan olje- og energiministeren bekrefte at det vil bli gjort en stresstesting av klimarisiko for Wisting-feltet?

BEGRUNNELSE:

Wisting blir, dersom det blir bygget ut, verdens nordligste offshore-utbygging på 73,3 grader nord, 310 km fra fastlandet i et område med ekstreme klimatiske forhold og store naturverdier. Utbygging av Wisting representerer med dette betydelige samfunnsøkonomiske og sikkerhetsmessige utfordringer som Stortinget skal ta stilling til. Equinor har som mål å levere plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022.

Wisting-feltet er planlagt satt i drift i 2028 og skal produsere olje i 31 år. Det vil si lenge etter 2050 når verden skal være klimanøytral. Klimarisikoutvalget har anbefalt at klimarisiko vurderes i forbindelse med nye oljeinvesteringer. Videre har Miljødirektoratet uttalt at man i lys av Parisavtalens 1,5-gradersmål bør stressteste Wisting-feltet mot et scenario hvor utslippene av klimagasser halveres innen 2030, og når netto null utslipp av CO₂ rundt 2050. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil "Sørge for

at petroleumsselskapene integrerer stresstesting av klimarisiko i sine beslutninger og rapporterer på dette til Oljedirektoratet." Dette ble ikke gjort ved utlysningen som førte til Wisting-funnet, men må i henhold til formuleringene over gjelde alle investeringsbeslutninger, inkludert utbygging av Wisting.

Svar:

Olje- og energidepartementet vil ved behandlingen av en eventuell utbyggingsplan for Wisting-funnet, basert på rettighetshavernes planer, sørge for at alle relevante forhold ved utbyggingen blir vurdert, herunder klimarisikoen. En utbyggingsplan for Wisting-funnet vil på vanlig måte bli forelagt Stortinget som del av myndighetsbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1391**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 8. mars 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Etablering av oppdrettsanlegg i Breisundet i Bodø er et eksempel på en sak hvor kommunen kan komme til å gi dispensasjon til å etablere et oppdrettsanlegg, i et område hvor dette ikke skulle skje. Dessverre er saken et godt eksempel på at naturverdier settes til side når de kommer i konflikt med næringsvirksomhet.

Hva vil ministeren gjøre for å sikre et langsiktig og sterkt vern av naturverdiene i havet og i kystområdene, er han bekymret for en utvikling hvor naturverdiene forsvinner bit for bit langs kysten og lokal vedtatt beskyttelse uthules?

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at det er kommunene som har ansvaret for planlegging av arealbruken, og jeg har stor tillit til lokaldemokratiet. Samtidig skal ordningen med innsigelse sikre at vesentlige nasjonale og regionale interesser ivaretas i arealplanene, deriblant hensynet til fiskeri- og naturverdier. Jeg opplever at dette systemet fungerer godt.

Representanten Haltbrekken viser i sitt spørsmål til muligheten for etablering av oppdrettsanlegg i Breisund i Bodø. Der har både Statsforvalteren i Nordland og Fiskeridirektoratet nylig fremmet innsigelse til planforslag om etablering av areal til oppdrett i Breisundet. Statsforvalteren i Nordland har fremmet innsigelse av hensyn til miljøinteresser. Innsigelsen fra Fiskeridirektoratet er begrunnet i områdets verdi som gyteområde og dets økologiske funksjon, og Fiskeridirektoratet vurderer at planforslaget kommer i konflikt med fiskeriinteresser som er av regional betydning. Dette er en sak som nå er til behandling, og det vil derfor ikke være riktig av meg å kommentere denne konkrete saken noe nærmere på nåværende tidspunkt.

Jeg vil likevel understreke at regjeringen ønsker å legge til rette for økt verdiskaping i både havbruksnæringen og fiskerinæringen. Både havbruksnæringen og fiskerinæringen er av stor betydning for norsk økonomi og bosetting og arbeidsplasser langs hele kysten. Jeg er opptatt av at videre utvikling i de to næringene må sees i sammenheng, og at ressursene forvaltes til det beste for dagens og fremtidige generasjoner. Forvaltningen av fiskeri og havbruk må naturligvis skje innenfor bærekraftige rammer, herunder at påvirkningen på miljøet ikke er uakseptabel.

Generelt mener jeg at vernetiltak i sjøen i noen tilfeller kan være et nødvendig virkemiddel, men den gode og langsiktige forvaltningen oppnår vi først og fremst

gjennom bærekraftig bruk. Jeg mener at vern er ett av flere virkemidler for å bevare natur, og ikke et mål i seg selv. Større deler av økningen i verdens matproduksjon vil i årene som kommer måtte skje ved å ta i bruk nye sjøarealer, og det er mitt mål at vi skal beskytte sårbare naturverdier uten å innføre unødvendige restriksjoner for sjømatnæringene.

Jeg mener forvaltningen av våre felles ressurser i havet fungerer svært godt på mange områder, og at hensynet til natur og miljø står sentralt. Jeg vil fortsette regjeringens arbeid for å legge enda bedre til rette for økt verdiskaping i både fiskeri- og havbruksnæringen innenfor rammene av bærekraftig utvikling.

SPØRSMÅL NR. 1392

Innlevert 25. februar 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm
Besvart 10. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor store vil de samlede globale CO₂-utslippene bli for både produksjon og forbrenning dersom petroleumsressursene på Wisting-feltet blir utvunnet?

BEGRUNNELSE:

Wisting blir, dersom det blir bygget ut, verdens nordligste offshore-utbygging på 73,3 grader nord, 310 km fra fastlandet i et område med ekstreme klimatiske forhold og store naturverdier. Equinor har som mål å levere plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022. Wisting-feltet er planlagt satt i drift i 2028 og skal produsere olje i 31 år. Det vil si lenge etter 2050 når verden skal være klimanøytral.

Svar:

Rettighetshaverne i Wisting-funnet arbeider nå med utbyggingsplanen for funnet. Rettighetshaverne sikter mot investeringsbeslutning og levering av plan for utbygging og drift (PUD) i fjerde kvartal 2022.

Det endelige beslutningsgrunnlaget for en utbygging av Wisting-funnet vil først foreligge når rettighetshaverne har ferdigstilt sitt arbeid med å etablere et investeringsbeslutningsgrunnlag mot slutten av året. Det er først etter investeringsbeslutning av rettighetshaverne vil sende inn en plan for utbygging og drift av Wisting-funnet til departementet for behandling. Av en utbyggingsplan fremgår både ressursgrunnlaget for utbyggingen og utbyggingsløsning. Departementet vil ved behandlingen av en ev. utbyggingsplan vurdere også de spørsmål som representanten spør om. En plan for utbygging og drift av Wisting-funnet vil også bli forelagt Stortinget som del av departementets behandling.

SPØRSMÅL NR. 1393

Innlevert 26. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad
Besvart 2. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Korleis vil statsråden følge opp stortinget sitt vedtak om å sjå på korleis dispensasjonar etter plan- og bygningsloven betre kan handterast?

GRUNNGJEVING:

4. juni 2021 vedtok stortinget dette:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan klagesaker i forbindelse med dispensasjoner etter plan- og bygningsloven bedre kan håndteres, ressursmessig og tidsmessig, i saker der statsforvalteren selv er klager eller på annen måte part i saken.»

Arealpolitikk der Statsforvalteren og sette Statsforvalteren omgjer lokale vedtak er ein stadig kime til følelsen av at det lokale sjølvstyre blir tilsidesatt. Dette er ein kjennsle mange lokalpolitikarar kjenner på.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en arealpolitikk som skal bidra til vekst og utvikling i små og store lokalsamfunn, innenfor overordnede nasjonale mål. Det skal legges til rette for mer boligbygging i områder med liten befolkningstetthet, og kommunene skal få økt handlefrihet når det gjelder hvor i kommunene nye boliger skal kunne bygges. Gjennom arealplanlegging er det kommunestyret som gir rammene for ønsket arealbruk.

Plan- og bygningsloven bygger på et prinsipp om at arealendringer skal skje ved en forenklet eller grundig planprosess i kommunen, og ikke gjennom enkeltvise dispensasjoner som vil kunne vanskeliggjøre en helhetlig arealdisponering og samordning av sektorinteresser. Endringer i dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven ble vedtatt i Stortinget ved lov 18. juni 2021

nr. 130. Lovens krav innebærer at dispensasjon kun er en unntaksbestemmelse, og en sikkerhetsventil.

Til spørsmålet viser jeg til at departementet arbeider med å sikre en enhetlig og god praksis for klager fra statsforvalteren som sektormyndighet. Dette gjøres gjennom styringsdialogen og ved veiledning av statsforvalterembetene. Departementet har også satt i gang arbeidet med et utredningsoppdrag, for å kartlegge årsaker til dispensasjoner fra arealplaner.

Jeg er enig i at statsforvalteren skal være varsom med å overprøve beslutninger som hører til det lokalpolitiske skjønnet. Samtidig er det viktig at statsforvalteren ser til at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt i enkeltsaker. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for hvordan anmodningsvedtaket er fulgt opp.

SPØRSMÅL NR. 1394

Innlevert 27. februar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 7. mars 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvilken strategi ligger bak støtten som Norge årlig utbetaler til lobbyister for elbil i EU?

BEGRUNNELSE:

I årsrapportene til Transport & Environment kommer det frem at Norge gir årlig store beløp gjennom Norad. T&E framstår som en sterk lobbyist for elbiler i EU, mens organisasjonen synes å være negativ til biogass og gasskjøretøy. Denne støtten skal ha foregått i mange år og de senere årene økt til et vesentlig beløp. Norge driver med utvikling av mange teknologier som biogass og hydrogen i tillegg til el. og burde vært teknologinøytral i sin tilnærming.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet framgår det at spørsmålet gjelder norsk støtte til organisasjonen Transport & Environment. Transport & Environment er tildelt et tilskudd fra Norad på inntil 45 mill. kroner i perioden 2021-25, fra kap. 1482, post 73 Klima- og skogsatsingen i statsbudsjettet. Organisasjonen har også tidligere mottatt tilsvarende tilskudd. I 2020 lyste Norad ut tilskuddsmidler til sivilsamfunnsorganisasjoner for perioden 2021-25, der ett prioritert område var å øke etterspørsel og handel med råvarer som ikke fører til avskoging. Transport & Environment søkte om midler under denne utlysningen. I underkant av 400 organisasjoner søkte om tilskudd, hvorav rundt førti fikk tildelt støtte. Norge har ikke gitt bistand til fremme av elbilteknologi og den norske støtten er teknologinøytral.

Biodrivstoff som i produksjonen er basert på arealbruksendringer og avskoging av tropisk skog kan redusere klimaeffekten av biodrivstoff eller til og med medføre økte samlede klimagassutslipp og fortrenge matproduksjon til mindre egnede områder. Norsk støtte til Transport & Environment har gått til å få fram kunnskap om klimagassutslipp knyttet til produksjon av biodrivstoff. Gjennom denne støtten har Transport & Environment bidratt til et kunnskapsgrunnlag for utvikling av bærekraftskriterier i EU, USA og innenfor internasjonal luftfart.

Regjeringens Klima- og skoginitiativ har som hovedmål å redusere og reversere tap av tropisk skog, jf. Prop. 1 S (2021-2022) for Klima- og miljødepartementet. På et overordnet nivå vil dette bidra til bærekraftig utvikling, til å oppfylle Paris-avtalens temperaturmål og bevare biologisk mangfold. Målene skal bl.a. nås gjennom å styrke utviklingslandenes evne til omlegging til bærekraftige produksjonsmetoder og til at markedet reduserer presset på tropiske skoger ved å etterspørre råvarer som ikke er forbundet med avskoging.

I Norge er det primære virkemiddelet for å fremme bruk av biodrivstoff omsetningskravene som gjelder innenfor veitrafikk og luftfart. Det vurderes også innføring av omsetningskrav for ikke-veigående transport og for sjøfart. De senere årene har Norge økt delkravet til avansert biodrivstoff i veitransporten kraftig og for luftfarten stilles det kun krav til omsetning av avansert biodrivstoff. Avansert biodrivstoff er basert på avfall og biprodukter og bidrar således ikke til avskoging. De norske planene for produksjon av biodrivstoff basert på råstoff fra skogen vil kunne kategoriseres som avansert biodrivstoff som ikke bidrar til avskoging. Det samme gjelder dagens produks-

jon av biogass i Norge, som er basert på avfall, avløps slam og andre råstoff.

Gode bærekraftskriterier og kunnskap om hvordan produksjon av biodrivstoff basert på visse typer råstoff kan medføre arealbruksendringer er ikke til hinder for

utvikling av bærekraftig, avansert biodrivstoff og biogass. Tvert imot kan slik kunnskap være et fortrinn for produsenter av avansert biodrivstoff og biogass siden det kan bidra til økt bevissthet om miljøegenskapene til biodrivstoff fra ulike typer råstoff.

SPØRSMÅL NR. 1395

Innlevert 27. februar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 7. mars 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kan statsråden si hvor mange søknader som er innkommet til Enova før fristen for å søke støtte til etablering av fyllestasjoner for biogass gikk ut?

BEGRUNNELSE:

Enova opplyser om at de avvikler støtteordningen for etablering av fyllestasjoner for biogass fra 15. februar 2022, selv om det så langt kun er gitt støtte til 13 stasjoner.

Svar:

Enova opplyser at de har fått god respons på programmet for støtte til kjøretøy som går på biogass og tilhørende fyllestasjoner innen søknadsfristen 15. februar. Det var et krav for støtte til fylleinfrastruktur at denne er nødvendig for å utløse kjøp av omsøkt kjøretøy.

Søknadene er nå til behandling. Enova har ennå ikke vurdert hvor mange av søknadene som oppfyller de nødvendige kriteriene for å kvalifisere til behandling. I en del tilfeller har det også kommet flere søknader om støtte til fyllestasjon på samme lokasjon. I slike tilfeller vil søknadene bli vurdert opp mot hverandre. Antall søknader gir dermed ikke nødvendigvis et godt bilde på hvor mange kjøretøy med tilhørende fyllestasjoner som vil bli innvilget støtte. Enova har i forkant av søknadsfristen vært i dialog med mange fyllestasjonaktører slik at de har hatt gode forutsetninger for å sende inn gode søknader. Enova har satt seg mål om å ha ferdigbehandlet alle søknadene innen sommeren. Jeg ønsker ikke å kommentere søknader som er til behandling hos Enova utover dette.

En viktig forutsetning for en bærekraftig infrastruktur er tilstrekkelig kjøretøysvolum. For å bidra til at enda flere kjøretøy går på biogass, har Enova derfor forenklet sitt støtteprogram for slike kjøretøy. Søknadsprosessen er lagt opp på samme måte som elvarebil-ordningen, hvor man

umiddelbart får svar på søknaden. Ved å innføre en slik søkeprosess for kjøretøy som går på biogass, ønsker Enova å stimulere til økt andel slike kjøretøy og dermed gi et godt markedsgrunnlag for fyllestasjoner. Siden lanseringen 15. februar har 37 biogasskjøretøy blitt innvilget støtte gjennom den nye støtteordningen.

SPØRSMÅL NR. 1396**Innlevert 27. februar 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 7. mars 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

I budsjettet for 2022, og i avtalen med SV, vart det vedteke eit mål om 10 % marint vern av kyst og havområder innan 2030.

Kan ministeren gjere greie for kva arbeid som er starta på dette området, og korleis regjeringa har tenkt å nå målet om 10 % marint vern av kyst og havområder innan 2030?

GRUNNGJEVING:

Det finst over 18 000 marine verneområder i verda. Noreg har i dag 15 marine vernområder. Til tross for at Noreg forvaltar noko av verda sine mest produktive havområder, er berre 4% av norske havområder under norsk jurisdiksjon definert som marine verneområder. Mange stader langs kysten og er det fjordar og havmiljø som treng ei bedre forvaltning. I fleire rapportar peikar havforskarane på at det er nødvendig å sette i verk ei rekke tiltak for å ta bedre vare på økosystemet i havet. Tiltak som også kan innebere å stanse forureining og overgjødning som blir tilført havet frå land. Det er viktig å utvikle modellar og metodikk for heilheitleg økosystembasert forvaltning, der ein ser på summen av påverknad og reduserer dei faktorane som skader livet i havet. Eit prosentmål for vern må med andre ord fylgjast opp av kva slags vern som er viktig å få gjennomført. Kunnskap om økosystemet må styre vernetiltaka og reguleringane. Ny kunnskap syner at det er ei rekke lokale genetiske variantar av fisk og at desse igjen spelar ulike og viktige roller i økosystemet. Forskarane foreslår fiskefrie soner, oppdrettsfrie soner ved gyttefelt samt vern av botntyper som tareskogar, ålegrasenger og korallområder, naturtyper ein veit er særleg viktige oppvektsmiljø for smådyr og fisk. Det er i dag eit gap som må tettast mellom forskning og forvaltning på dette området. Arealbruksendringar, overfiske, klimaendringar, forureining og spreiding av framande arter er eksempel på faktorar som trugar artsmangfaldet, og som verneplanar må regulere. Eit nærliggande eksempel på eit område der det hastar med vernetiltak er Oslofjorden. I Hurdalsplattforma er det understreka at langsiktig og berekraftig forvaltning av naturressursane skal vere eit grunnprinsipp for regjeringa. «Regjeringa vil sikre biologisk mangfald og sårbare økosystem gjennom ein kombinasjon av eit nasjonalt regelverk og god langsiktig lokal forvaltning». Det vert vidare lagt vekt på at vern av sjeldne artar og naturtypar skal vere kunnskapsbasert og at det skal skje etter naturvitskaplege kriterier. I lys av det auka presset på havområda hastar

det med å verne biologisk viktige områder og sørge for ei heilheitleg økosystemforvaltning slik at ein snur den negative bestandsutviklinga av mellom anna hummer og kysttorsk.

Svar:

Regjeringa støtter et internasjonalt mål om at 30 prosent av verdens havområder innan 2030 skal vernes eller beskyttes gjennom andre effektive arealbaserte bevaringstiltak. Vi deltar bl.a. i de ambisiøse koalisjonene Global Ocean Alliance og High Ambition Alliance for Nature and People, som arbeider for å oppnå enighet om et slikt mål på FNs naturtoppmøte i Kunming i Kina høsten 2022. Under Konvensjonen om bevaring av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhav (OSPAR) har Norge allerede sluttet seg til et felles mål om bevaring av minst 30 prosent av Nordøst-Atlanteren innan 2030.

For å oppfylle de internasjonale målene, må Norge også bidra med å bevare egne kyst- og havområder. Vi må da både arbeide videre med marint vern etter miljøvernlovgivningen, samt gjøre bruk av andre effektive arealbaserte bevaringstiltak, som bl.a. kan være beskyttelse av viktige korallområder mot fiskeriaktivitet etter havressursloven. I Norge har vi gjennom lang tid arbeidet med vern av kyst- og havområder i tråd med tilrådingen fra et bredt sammensatt ekspertutvalg til marin verneplan fra 2004. Denne planen bestod av 36 kandidatområder som til sammen skulle utgjøre et representativt utvalg av norsk undersjøisk natur. 17 av disse kandidatområdene er hittil vernet. I tillegg er noen av områdene beskyttet etter havressursloven mot fiskeriaktivitet som kan skade naturverdiene. Videre pågår det verneprosesser etter naturmangfoldloven med sikte på vern av de fleste av de resterende områdene.

Stortinget behandlet i juni 2021 Meld. St. 29 (2020–2021) Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur, jf. Innst. 557 S (2020–2021). Det var i denne forbindelse bred enighet om at arbeidet med marin verneplan fra 2004 skal fortsette, samtidig som planen skal suppleres med flere områder. En god kobling til arbeidet med helhetlige forvaltninger for havområdene, der det bl.a. identifiseres særlig verdifulle og sårbare områder (SVO-er), blir også viktig i det videre arbeidet.

Marine verneområder etter naturmangfoldloven kan i dag bare opprettes ut til territorialgrensen, dvs. ut til 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Det finnes imidlertid viktige områder for marin natur også utenfor territorialgrensen.

Regjeringen foretar nå en gjennomgang av om og event-

uelt hvordan lovgivningen for marin bevaring utenfor 12 nautiske mil kan forbedres.

SPØRSMÅL NR. 1397

Innlevert 27. februar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 7. mars 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at Norsk-Tipping står på kundelisten til selskaper som Sportradar og Quickspin som også leverer sport og kasinotjenester til utenlandske spillerselskaper, mens de ikke vil delta i felles nordiske forskningsprosjekter i regi av norske universiteter fordi utenlandske spillerselskap (med tillatelse i de land de skulle dele data fra) skulle være en del av samarbeidet, og har statsråden svart feil til meg når hun skrev at "slike selskaper stenges også ute fra leverandørkontrakter med Norsk Tipping"?

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv 14. februar 2022 kan man lese at selskapet Sportradar, som leverer oddstjenester og hjelper med risikostyringen for spillerselskaper, står på kundelisten til Norsk Tipping og totalt 900 andre bettingselskaper.

Statsråden har i sitt svar til meg, på spørsmål om forskning fra Spillforsk ved Universitet i Bergen (spørsmål dok. nr. 15:942 (2021-2022)), svart følgende:

«For det første ønsker ikke Norsk Tipping å bidra til å legitimere uregulerte selskapers virksomhet ved å delta i felles prosjekter. Dette er ikke nytt. Norsk Tipping har de siste årene avslått flere forespørsler om samarbeid fra selskaper i tilsvarende posisjon. Slike selskaper stenges også ute fra leverandørkontrakter med Norsk Tipping.»

Svar:

For å besvare representantens spørsmål kan det være hensiktsmessig å dele aktørene i det globale spillmarkedet i to grupper. Den første gruppen er spilloperatørene. Disse tilbyr spill direkte til forbrukerne. Norsk Tipping er en spilloperatør som har lov til å tilby spill til norske forbrukere og Kindred/Trannel/Unibet er eksempler spilloperatører som tilbyr spill til norske forbrukere uten tillatelse. Den andre hovedgruppen er spilleleverandører som har spesialisert seg på leveranser til spilloperatørene. Sportradar og Quickspin, som representanten nevner i sitt spørsmål, er eksempler på leverandører til den globale spillindustrien.

Disse tilbyr ikke spill ulovlig til norske forbrukere. Noen aktører har roller både som spilloperatør og spilleleverandør.

Som jeg viste til i mitt svar oppgir Norsk Tipping at selskapet de siste årene har avslått flere forespørsler om samarbeid fra spilloperatører som tilbyr spill ulovlig til norske forbrukere. Disse selskapene er forhindret fra å delta i anbuds konkurranser om levering av tjenester til Norsk Tipping. Det er også inntatt bestemmelser i en rekke leverandørkontrakter for å stenge disse selskapene ute fra leverandørsamarbeid med Norsk Tipping.

Det er riktig at enkelte av Norsk Tippings leverandører også leverer tjenester til spilloperatører som tilbyr spill ulovlig i Norge og i andre markeder. Norsk Tipping har imidlertid sett det nødvendig å kjøpe tjenester også fra disse i noen sammenhenger for å sikre en konkurransedyktig og effektivt drevet spillportefølje til norske forbrukere.

Norsk Tipping er prinsipielt av den oppfatning at det er utfordrende at spilleleverandører understøtter ulovlig spillaktivitet i Norge. Norsk Tipping har derfor i en rekke anskaffelser satt som kvalifiseringskrav til leverandørene at de ikke skal bidra til å understøtte spilloperatørers ulovlige spilltilbud i Norge, blant annet innenfor ID- og betalingstjenester. På denne måten bidrar Norsk Tipping til at det blir vanskeligere å tilby spill ulovlig til norske forbrukere, samtidig som det forhindrer at innsikt om det norske markedet kommer havner hos spilloperatører som ikke driver lovlig i Norge. Norsk Tipping følger utviklingen i leverandørmarkedet løpende. På sikt er målet at færrest mulig av spilleleverandørene til Norsk Tipping skal ha leverandøraktivitet som ikke respekterer norsk spillregulering.

SPØRSMÅL NR. 1398

Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 7. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Statsrådets svar til meg den 21.2.22 på spørsmålet mitt sendt den 13.2.22 estimerer hvor mye FrPs forslag til strømstøtte for januar og februar i år ville koste.

Kan statsråden estimere hvor store statens direkte og indirekte inntekter fra kraftproduksjon, distribusjon, strømsalg og beskatning er i samme periode, da beregnet som inntekter fra salg av strøm fra heleide statlige selskaper som Statkraft, de mer enn 250 indirekte eierskapene som Statkraft har eierandel i, Statnett, samt annet som gir staten inntekter fra strømsalg?

BEGRUNNELSE:

Strømprisenes månedssnitt for januar 2022 er de høyeste målt noensinne, og februar ser også ut til å bli kostbart. Staten drar inn milliarder fra strømsalg, via Statkraft, Statnett, og utallige eierandeler i kommunale, fylkeskommunale og andre eierkonstellasjoner som gir inntekter fra salg av strøm.

Kostnaden for staten for FrPs forslag for strømstøtte i januar og februar 2022 er estimert, nå ønskes alle inntek-

ter for staten i samme periode for kraftproduksjon, kraftdistribusjon, strømsalg, krafteksport og beskatning beregnet.

Svar:

Spørsmålet berører forhold på flere departementers område.

Spørsmålet har vært forelagt finansministeren, som svarer følgende:

«Jeg viser til mitt svar av 13. desember 2021 på representantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 563. I svaret redegjorde jeg for statens inntekter som følge av høye strømpriser. Tabell 1 viser oppdaterte anslag for statens påløpte inntekter og utgifter som i stor grad antas å bli påvirket av kraftpris, der det har vært mulig å lage anslag. Tabellen gir ikke en fullstendig oversikt over virkningene for staten. Jeg viser for øvrig til forbeholdene og redegjørelsen gitt i overnevnte svar.

Statsbudsjettet gjelder for ett år. Det lages ikke månedlige budsjettall, og det kan derfor ikke oppgis slike tall for januar og februar 2022. Det foreligger heller ikke anslag for merinntekter for disse månedene. Det gjøres også oppmerksom på at merinntekter som påløper i 2022 i stor grad først vil bokføres i 2023.

Tabell 1 Anslåtte virkninger for staten ved økt kraftpris. Mill. 2021-kroner

Inntekt/utgift ¹	Virkning	Anslag			Gjennomsnitt 2010-2020	Differanse fra gjennomsnitt 2010-2020	
		2019	2020	2021		2020	2021
Grunnrenteskatt ²	+	9 500	2 100	18 400	6 500	-4 400	11 900
Skatt på alminnelig inntekt	+						
Elavgift	-						
Merverdiavgift ³	0 (?)						
Utbytte fra Statkraft ⁴	+	6 800	3 800	10 200	5 000	-1 200	5 200
Strømutgifter (offentlig sektor samlet) ⁵	-	-3 700	-1 100	-5 800	-3 100	2 000	-2 700

¹ Indirekte virkninger på andre offentlige utgifter enn strøm, via eventuelt økt lønnsvekst og/eller prisvekst på andre varer og tjenester, er ikke hensyntatt i tabellen.

² Tall for 2020 og 2021 er anslag basert på gjennomsnittlig kraftpris (systempris) på 11,6 øre per kWh i 2020 og 63,4 øre per kWh i 2021. Grunnrenteskatten er lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. Tabellen viser påløpte inntekter. Inntektene bokføres året etter.

³ Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

midlertidige støtteordninger til blant annet idrettslag og frivillige organisasjoner og jordbruks- og veksthus-

næringer. Regjeringen vil fortsette å følge situasjonen for alle strømkunder fremover.

SPØRSMÅL NR. 1400

Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 7. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kva vil justisministeren gjere for at asylsøklarar som har fått avslag på søknaden sin, men av ulike årsaker ikkje kan sendast ut av landet, kan leve eit meir verdig liv medan dei er i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Kommunedirektør Terje Heggheim i Kinn kommune i Vestland, kom sist veke med eit «nøddrop» i ei sak som opprører mange menneske landet rundt som lever tett på eit asylmottak, jmf. <https://kinn.kommune.no/aktuelt/kommunedirektoren-sitt-fredagsbrev.7928.aspx>.

I Florø i Kinn kommune er det eit asylmottak som pr. i dag har 159 bebuarar, av dei 45 barn, frå 16 ulike land. 81 av dei 159 asylsøklarane har fått endeleg avslag på søknaden sin, men kan av ulike årsaker ikkje sendast ut av landet. Dei fleste kjem frå krigsherja land eller frå regime der menneskerettane ikkje blir respektert.

Desse menneska, som er i ein fortvila livssituasjon frå før, har etter endeleg avslag ikkje nokon rettar i samfunnet utover akutt rett til akutt helsehjelp. Heller ikkje frå kommunen dei bur i og for alle praktiske formål er ein del av lokalsamfunnet i. Mange av dei vaksne lengesitjande asylsøkarane har komplekse helseutfordringar, men lite pengar, ikkje rett på fastlege, ikkje til arbeidsløyve og heller ikkje rett til opplæring. Operasjonar og kirurgiske inngrep vert ikkje gjort av helseføretaka, sidan dei ikkje har rett på det. Dei lever ein passiviserande kvardag i ein limbo i livet utan dei rettane vi andre tek som sjølvstøtte – ofte over mange år – på grunn av eit heimland i krig eller utan respekt for grunnleggande menneskerettar.

I lengda er ikkje dette nokon verdig situasjon, verken for menneska det gjeld eller for det norske samfunnet. Det er prisverdig at Kommunedirektøren i Kinn «tek bladet frå munnen» som ein i utgangspunktet nøytral byråkrat og løftar denne debatten på eit prinsipielt grunnlag. Eg ser fram til å høyre kva justisministeren meiner kan gjerast for å hjelpe lengesitjande, ureturnerbare asylsøklarar til å få eit meir verdig liv – utan at det endrar det faktumet at

dei som har fått avslag på ein asylsøknad skal sendast ut av landet når situasjonen i heimlandet gjer dette mulig.

Svar:

Asylsøkere med endelig avslag har plikt til å forlate Norge. Utreise skal skje av eget tiltak innen en fastsatt frist. Dersom asylsøkeren ikke reiser frivillig innen fristen, risikerer vedkommende å bli sendt til hjemlandet med tvang. De aller fleste asylsøkere som får endelig avslag, kan returnere til hjemlandet dersom de samarbeider om hjemreisen. Bare helt unntaksvis skjer det at hjemlandets myndigheter nekter å ta imot egne borgere som selv ønsker å returnere. For de få tilfellene der retur ikke kan skje til tross for at asylsøkeren har samarbeidet, åpner utlendingsforskriften § 8-7 for at det kan gis oppholdstillatelse i Norge.

Jeg mener det er helt sentralt at vi fastholder at asylsøkere plikter å rette seg etter lovlig fattede avslag. Dersom de som ikke samarbeider om retur, gis adgang til å ta lønnet arbeid i Norge, vil det bidra til at enda færre respekterer plikten til å forlate landet, og kan også føre til at utlendinger søker asyl i Norge alene i den hensikt å kunne arbeide og tjene penger her. En slik ordning vil undergrave både asylinstituttet og en regulert innvandring til Norge.

Alle som oppholder seg i Norge, har rett til øyeblikkelig hjelp fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten og fra spesialisthelsetjenesten, samt til helsehjelp som er helt nødvendig og ikke kan vente. Enkelte grupper uten lovlig opphold har også rett til helsehjelp utover dette. Rett til helsehjelp for utlendinger uten oppholdstillatelse i Norge er nærmere omtalt i mitt brev til Kommunal- og forvaltningskomiteen av 02.03.2022 vedrørende representantforslaget 8:97 S (2021–2022) om grunnleggende helsehjelp for alle som oppholder seg i Norge.

Personer med endelig avslag på søknad om beskyttelse, får tilbud om innkvartering i asylmottak i påvente av utreise. Denne gruppen får også tilbud om ytelser til livsopphold under mottaksoppholdet, men på et lavere

nivå enn øvrige beboere. Denne differensieringen i ytelsesnivået er begrunnet i behovet for å signalisere at beboere med endelig avslag er forpliktet til å forlate Norge. Utover ordinære basisytelser, kan beboere med endelig avslag også motta tilleggsytelser dersom det er nødvendig

for beboerens liv og helse eller for å dekke andre behov. Utlendingsdirektoratet (UDI) er opptatt av at alle beboere i asylmottak skal få dekket sine grunnleggende behov. Dette gjelder også beboere som er forpliktet til å forlate Norge.

SPØRSMÅL NR. 1401

Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 7. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

I vinter er det igjen utilgjengelige beiteområder for rein-driftsnæringen. Landbruksministeren fått oversikt over dette fra sine regionale myndigheter som varsler om beitekrise og en begynnende katastrofe i de hardest rammede områdene. Ved forrige beitekrise fikk ikke regjeringen tidlig nok informasjon fra regionale myndigheter men når informasjonen kom, handlet man umiddelbart. Dyr lider og en avventende holdning er ikke nok nå – det må handles.

Når vil landbruksministeren bevilge krisemidler til reindriftnæringen?

BEGRUNNELSE:

Reindriftnæringen er blant de første til å oppleve alvorlige konsekvenser av klimaendringene, noe som har ført til utilgjengelige beiteområder denne vinteren. Dette har landbruksministeren fått oversikt over fra sine regionale myndigheter. De regionale myndighetene varsler om beitekrise og en begynnende katastrofe i de hardest rammede områdene dersom ikke reinen får kjørt eller flydd inn før snarest mulig.

I Distriktsnyheter Nordnytt 14.04.22 uttalte landbruksministeren følgende:

Vi vil skryte av den jobben dem har gjort. Og så når det dukker opp beitekrise, så skal selvfølgelig vi stille opp, sånn som vi gjorde i 2020. Og derfor er det veldig viktig nå å følge situasjon tett i de ulike beitedistriktene som har utfordringene.

Reineiere ser dyr lide og reinen er på leting etter mat som ikke er tilgjengelig. Derfor er ikke en avventende holdning nok nå – det må handles. Etter min mening kan ikke statsråden "vente og se".

Ved forrige beitekrise, som ministeren viser til, fikk ikke regjeringen tidlig nok informasjon fra regionale myndigheter, som da hadde en avventende holdning. Men

når informasjonen kom, handlet man umiddelbart og satte t.o.m. inn helikopter for å fly ut før til reinen. Selv om det er utilgjengelige beiteområder mange steder, kan skiftende vær og værforandringer gi positive effekter på beiteforholdene slik at nedklassifisering av noen områder kan bli mulig, slik at midlene kan prioriteres de verst rammede områdene.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten Linnestad om at jeg følger utviklingen i beitekrisen i reindriften. Jeg har nylig hatt møter med lederne for beredskapsutvalgene i Nordland og i Troms og Finnmark. I Trøndelag er det til nå ikke erklært beitekrise. I disse møtene ble jeg godt orientert om situasjonen i områdene med beitekrise i de to fylkene. Jeg har også nylig vært i Nordland for å møte berørte reineiere.

Lederne for beredskapsutvalgene og reineierne jeg møtte i Nordland ga uttrykk for at systemet for kriseberedskap i reindriften fungerer, og at næringen er bedre forberedt på å håndtere situasjonen nå enn i 2020. For å sikre dyrevelferden og framtidig produksjon er føring satt i gang i de berørte områdene.

Med bakgrunn i tidligere erfaringer har vi nå gjort forvaltningen av tilskuddsordningen for kriseberedskapsfondet enklere for både forvaltning og næring. Det er viktig for at midlene skal komme raskt ut til reineierne. Både næring og forvaltning er positive til denne endringen, og det er utbetalt om lag 10 mill. kroner til nå. I tillegg er tilskuddssatsen økt sammenlignet med den ordningen som ble etablert i 2020.

Jeg vurderer fortløpende behovet for å øke bevilgningen til kriseberedskapsfondet. Gjennom jevnlig dialog med statsforvalterne og Landbruksdirektoratet blir jeg holdt løpende orientert om beitesituasjonen og om behovet for midler.

SPØRSMÅL NR. 1402**Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 4. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det heter i statsrådens sitt svar at «Etaten understreker samtidig overfor meg at arbeidet ikke er en del av det formelle planarbeidet som skjer i prosjektet E39 Stord – Os.».

Hva er grunnen til at etaten arbeider med slike beregninger dersom det ikke inngår i etatens «formelle planarbeid» og hvordan kan det ha seg at SVV ikke vil dele klimaberegningene med miljøbevegelsen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med spørsmål Dokument nr. 15 1289 (2021-2022) har jeg følgende oppfølgingsspørsmål.

Svar:

Statens vegvesens ansvar er mer omfattende enn kun arbeid med formelle planprosesser etter plan- og bygn-

ingsloven. Blant annet skal etaten arbeide for å fremme og ta i bruk ny teknologi som reduserer klimautslipp og kostnader knyttet til vegutbygging. En av teknologiene etaten vurderer er bruproduksjon med bruk av roboter og lasersveising. En første pilot-bru bygget med denne teknologien ble åpnet i Åfjord i februar i år. Målet for arbeidet er å redusere klimautslipp og kostnader betraktelig sammenlignet med dagens praksis. For å få ny kunnskap vurderer etaten klimautslipp knyttet til nye produksjonsmetoder i hele levetiden til store brukonstruksjoner.

Statens vegvesen har, etter det jeg får opplyst, ikke har sagt at de ikke vil dele klimaberegningene med miljøbevegelsen, men at de først ønsker å gjøre seg ferdig med studien og dokumentere denne. Etaten opplyser til meg at alle, også Miljøbevegelsen, vil få tilgang til denne når den er ferdigstilt og offentliggjort.

SPØRSMÅL NR. 1403**Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 8. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for fremdrift i gjennomgangen av krav knyttet til slokkevann og om Direktoratet for byggkvalitet nå har fått oppdrag knyttet til dette, slik det ble signalisert i statsrådens svar av 5. november 2021?

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål fra undertegnede, datert 5. november 2021 skriver statsråden følgende: "Jeg vil sammen med justis- og beredskapsministeren se på hvordan veiledningene til byggteknisk forskrift og forskrift om brannforebygging kan bli tydeligere, og om det er behov for å ytterligere samordne disse. Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) vil få et oppdrag knyttet til dette i 2022, og skal samarbeide med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om problemstillingen." Det er derfor

naturlig å følge opp med sprm. om slikt oppdrag er gitt og hvilken fremdrift som er fastsatt.

Svar:

Som jeg opplyste i mitt svar av 5. november 2021, skal DiBK sammen med DSB i år jobbe med å tydeliggjøre veiledningene til byggteknisk forskrift og forskrift om brannforebygging når det gjelder krav til slokkevann.

DiBK har i årets tildelingsbrev fått et oppdrag om å «i samarbeid med DSB, tydeliggjøre veiledningsteksten til TEK17 § 11-17 Tilrettelegging for rednings- og slokemannskap annet ledd om vannforsyning» med frist 1. juni. Justis- og beredskapsministeren har gitt oppdrag til DSB om å «i samarbeid med Direktoratet for byggkvalitet tydeliggjøre kravene til vannforsyning og bruk av tankbil i forskrift om brannforebygging og ny brann- og red-

ningsvesenforskrift og/eller veiledningene til disse.» med samme med frist.

SPØRSMÅL NR. 1404

Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 3. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke forventninger Regjeringen har uttrykt til Statens pensjonsfond utland i sammenheng med sitt arbeid med energiomstilling nasjonalt og internasjonalt?

BEGRUNNELSE:

Et oppslag i Dagens Næringsliv 23.februar omhandler statsministerens møte med investeringsfondet Blackrock i New York. Det fremkommer at det i kontakten i forkant av møtet fra Statsministerens kontor ble skrevet at regjeringen har intensivert sitt arbeid med energiomstilling blant annet ved å uttrykke klare forventninger til Statens Pensjonsfond Utland. Statsminister Jonas Gahr Støre har tidligere uttalt i intervju med Financial Times at «Oljefondet er eiendommen til det norske folk, og det er opp til regjeringen og Stortinget å sette rammene for fondet, noe som etter mitt syn gjør fondet til et politisk verktøy». Det er derfor interessant å vite hvilke politiske forventninger som er stilt overfor «Oljefondet».

Svar:

Forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) har ett mål, og det er høyest mulig avkastning innenfor akseptabel risiko. Innenfor dette finansielle målet skal fondet være en ansvarlig investor. Investeringsstrategien og rammer for forvaltningen er nedfelt i et mandat fastsatt av Finansdepartementet og forankret i Stortinget. Det er bred politisk enighet om at fondet ikke er et virkemiddel i utenriks- eller klimapolitikken.

Norges Bank ivaretar den operative gjennomføringen av forvaltningen av SPU innenfor mandatet. I mandatet fremgår det at banken tar beslutninger om enkeltinvesteringer og utøver fondets eierrettigheter uavhengig av departementet. Etikkrådet overvåker fondets portefølje for å avdekke eventuelle grove normbrudd i strid med retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper. Etikkrådet gir råd om utelukkelse eller observasjon til Norges

Banks hovedstyre, som beslutter i slike saker. Kriteriene i retningslinjene bygger på internasjonale konvensjoner og avtaler der slike foreligger, og de er forankret i Stortinget. Retningslinjene ble sist revidert våren 2021 som en oppfølging av Etikktvalgets utredning NOU 2020: 7 Verdier og ansvar.

Styringsstrukturen gir en klar rolledeling mellom Finansdepartementet, Norges Bank og Etikkrådet. Dette bidrar til å tydeliggjøre ansvar og har bred støtte i Stortinget. Styringsstrukturen sikrer at rammer og retningslinjer for fondets avkastning og risiko og rammene for den ansvarlige forvaltningen besluttes av fondets eiere, det norske folk, representert ved politiske myndigheter. Samtidig må det være tilstrekkelig delegering av fullmakter til at løpende beslutninger i forvaltningen tas nær markedene fondet investeres i.

Jeg vil i fondsmeldingen for 2022, som legges frem til våren, gjøre rede for arbeidet med å videreutvikle og styrke arbeidet med klimarisiko i SPU. Målet er at arbeidet samlet sett skal gi en helhetlig tilnærming som støtter opp om regjeringens mål om at SPU skal være ledende innen ansvarlig forvaltning og håndtering av klima- og naturrisiko. Som et langsiktig og bredt investert fond er det i fondets finansielle interesse at den globale økonomien omstilles på en ordnet måte. Ansvarlig forvaltning er en integrert del av forvaltningen og støtter opp under fondets langsiktige finansielle mål. Arbeidet med den ansvarlige forvaltningen blir redegjort i de årlige fondsmeldingene til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1405**Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 7. mars 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at det er sendt bestilling til underliggende etater om oppdatert kunnskapsgrunnlag til regjeringens nye klimaplan, og vil regjeringens nye klimaplan bli oversendt Stortinget før sommeren?

BEGRUNNELSE:

Omstillingen til et lavutslippssamfunn frem mot 2050 kommer til å kreve store investeringer, et sterkt partnerskap mellom offentlige og private aktører og vilje til endring på mange områder. Norsk industri og norske virksomheter i alle sektorer skal de kommende årene investere i teknologi og arbeidsplasser som må regnes hjem over flere tiår. For mange haster det derfor å få avklart hvilke rammevilkår de skal forholde seg til de nærmeste årene.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen «raskt skal utarbeide en ny klimaplan for hele økonomien». Høyre er enig i at det er viktig at en ny klimaplan kommer raskt, men hvor raskt den kommer avhenger av hvordan regjeringen legger opp arbeidet. I spørretimen 16. februar sa statsminister Jonas Gahr Støre at regjeringens klimaplan skal bygge på kunnskapsgrunnlaget som ligger i Klimakur 2030, i tillegg til at underliggende etater skal supplere med oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Svar:

Vi har ambisiøse klimamål, og denne regjeringen fortsetter å videreutvikle klimapolitikken for å nå disse kli-

mamålene. Klima og natur skal være ramme rundt all politikk. Status for og utviklingen i klimapolitikken vil presenteres for Stortinget med jevne mellomrom, og vi vil komme tilbake med tidsplan for en ny klimamelding. Vi setter ikke effektive klimatiltak på vent mens vi utarbeider en ny klimaplan.

Det er riktig som statsministeren har vist til at det foreligger et godt kunnskapsgrunnlag for utslippskutt i ikke-kvotepiktig sektor gjennom Klimakur 2030-rapporten. Underliggende etater jobber kontinuerlig med å videreutvikle kunnskap om klimatiltak og virkemidler. Etatene har også et mandat for tettere samarbeid om kunnskapsutvikling på klimaområdet, hvor et av formålene er å bidra til å holde vedlike dette underlaget. For eksempel har Miljødirektoratet nylig også publisert en analyse av viktige endringer som kan påvirke utslippsbudsjettet for de ikke-kvotepiktige utslippene og noen nye tiltak for karbonfangst og -lagring («Carbon capture and storage» - CCS) på avfallsforbrenningsanlegg.

Miljødirektoratet er også godt i gang med et kunnskapsgrunnlag for kvotepiktig sektor, gjennom et prosjekt med mer langsiktige tiltaksanalyser for grønn omstilling av industri, petroleum og mulighetene for CCS. Her får vi en første leveranse før sommeren. Andre etater og virksomheter jobber også med kunnskapsgrunnlag som er nødvendig i den videre omstillingen. Samtidig er Klimautvalget 2050 i gang med å utrede hvilke veivalg Norge står overfor mot 2050.

SPØRSMÅL NR. 1406**Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 8. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden svare på om Norges Bank Investment Management (NBIM) har handlet russiske verdipapirer etter at den russiske invasjonen av Ukraina ble offentlig

kjent og før regjeringen ba dem selge seg ut av Russland, og hvis så er tilfellet, kan statsråden redegjøre grovt for hvilke verdipapirer som er handlet og totalsummene for kjøp og salg i perioden?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har meldt at NBIM er bedt om å umiddelbart fryse alle investeringer og selge seg ut av Russland. Det er relevant å få informasjon om fondets handler i forkant av denne beslutningen.

Svar:

Den russiske invasjonen av Ukraina ble offentlig kjent torsdag 24. februar 2022.

Regjeringen varslet i en pressekonferanse søndag 27. februar 2022 at Norge vil slutte seg til EUs sanksjoner mot Russland, at NBIM vil bli bedt om å umiddelbart fryse alle investeringer i Russland og at fondet skal trekkes ut av Russland.

Mandag 28. februar 2022 sendte Finansdepartementet et brev til Norges Bank om at alle Statens pensjonsfond utlands investeringer i finansielle instrumenter utstedt av russiske foretak, stat eller enheter tilknyttet den russiske stat fryses med umiddelbar virkning og inntil videre, og videre at fondets investeringsunivers ikke lenger skal omfatte Russland, herunder finansielle instrumenter, fast eiendom, infrastruktur og kontantbeholdning. Finansde-

partementet ba på denne bakgrunn om at Norges Bank utarbeider forslag til en plan for gjennomføring av nedsalget. Gjennomføringen skal hensynta gjeldende sanksjoner og se hen til fondets interesser for øvrig. Fristen for å svare departementet med en plan for nedsalg er 15. mars 2022.

Norges Bank har ikke gjennomført handler i Russland etter at regjeringens beslutning ble offentliggjort. I perioden torsdag 24. februar og fredag 25. februar 2022, altså etter invasjonen ble kjent og før regjeringens beslutning ble kjent, handlet banken russiske verdipapirer. Norges Bank har for øvrig hver dag betydelige aksjehandler som del av forvaltningen av fondet. For eksempel ble det torsdag 24. februar totalt kjøpt og solgt aksjer i fondet tilsvarende en verdi på 1,7 milliarder amerikanske dollar torsdag 24. februar. Banken hadde totalt 42 handler i russiske verdipapirer 24. og 25. februar 2022. Disse omfattet kjøp for om lag 24 millioner amerikanske dollar og salg for om lag 25 millioner amerikanske dollar. Handlene omfattet selskaper i sektorer som finans, energi, industri, og materialer. Det skjedde ingen handler i russiske verdipapirer etter 25. februar 2022.

SPØRSMÅL NR. 1407

Innlevert 28. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 9. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Dersom media avslører at ein Nav-klient over fleire år har fått tildelt statleg stønad som t.d. bustøtte bygd på innlevering av fiktiv dokumentasjon til Nav – vil det då vere tilstrekkeleg at den aktuelle personen tilbyr seg frivillig å betale tilbake beløpet det ikkje finst reell dokumentasjon for å unngå ytterlegare reaksjonar frå Nav si side, eller vil regelverket tilseie at Nav uansett vil forfølge saka også på annan måte?

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten arbeider systematisk med å forebygge og avdekke feilutbetalinger og trygdesvindler.

Omtalen i dette brevet gjelder de statlige ytelsene som NAV har ansvaret for. Husbanken, som kommunal- og distriktsministeren har ansvaret for, er ansvarlig for den statlige bostøtten.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser om at hvis etaten er kjent med at personer kan ha mottatt en statlig ytelse de ikke har rett på, vil etaten undersøke forholdet og innhente relevante opplysninger. Om det blir konkludert med at personen ikke ville hatt rett på ytelsen dersom riktige opplysninger ble gitt, vil etaten vurdere å kreve tilbake hele eller deler av beløp som er feilutbetalt, og om etaten skal legge på et rentetillegg. Reglene om foreldelse av pengekrav i foreldelsesloven gjelder også for feilutbetalte ytelser fra NAV. Hovedregelen er at pengekrav blir foreldet etter tre år. Dersom NAV ikke hadde nødvendig kunnskap om kravet, skal etaten vurdere om tilleggsfristen på ti år i foreldelsesloven § 10 nr.1 kan benyttes.

Videre viser direktoratet til at i de mest alvorlige sakene vil NAV Kontroll vurdere om etaten skal anmelde personen til politiet. Direktoratet viser til at i tilfeller der en person selv melder fra til Arbeids- og velferdsetaten om

feilen, er dette noe som blir tatt med i vurderingen av om forholdet skal anmeldes eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 1408

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 16. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for Stortinget om hva slags boutgifter hun hadde hos sine foreldre i perioden hun fikk tildelt pendlerbolig fra 2006-2010, og anslå omlag hvor store disse var?

BEGRUNNELSE:

En rekke medier har stilt spørsmål ved grunnlaget for tildeling av pendlerbolig til statsråden i perioden 2006-2010.

Da statsråden fikk tildelt pendlerbolig som politisk rådgiver i 2006, oppga hun først til Statsministerens kontor at hun ikke hadde boutgifter i hjemfylket. Etter å ha blitt opplyst om at slike boutgifter var nødvendige for å få skattefrie pendlerbolig, sendte statsråden inn en leiekontrakt på en bolig hun aldri flyttet inn i og heller aldri betalte leie på. I ettertid hevder statsråden at hun likevel hadde rett på pendlerbolig, fordi hun hadde boutgifter hjemme hos sine foreldre.

Mediene har imidlertid ikke fått svar på en rekke spørsmål rundt disse forholdene. VG har publisert følgende liste med spørsmål de ikke har fått svar på:

* Har du etter at dette ble en sak gjort nye forsøk på å komme til bunns i dette? I så fall, hvordan?

* Har du undersøkt om banken din eller foreldrene dine bank kan ha noe dokumentasjon?

* Har du vært i kontakt med foreldrene dine for å finne ut om de husker noe om dette?

* Husker du noe mer om utgiftene du hadde til foreldrene dine?

* Hvordan ble det betalt? Kontanter, bankkontooverføringer, gaver, annet?

* Hvor ofte ble det betalt? Ukentlig, månedlig, årlig? Ujevne intervaller? Kun når du var hjemme?

* Hva slags utgifter var det? Leie, bidrag til husholdningen, matvarer?

Kommunale avgifter eller andre faste avgifter? Flere av disse?

* Er det fortsatt ikke mulig for deg å gjøre et anslag på hva du betalte, om det var nærmere noen hundrelapper eller flere tusen i måneden i snitt?

Ettersom statsråden ikke har vært villig til å svare mediene på disse spørsmålene, ser representanten seg nødt til å stille dem i Stortinget.

Det er avgjørende at en statsråd svarer sannferdig og utfyllende på kritiske spørsmål i media, ikke minst i saker som berører politikeres privilegier. I slike saker kan dårlige og unnvikende svar bidra til å skade tilliten ikke bare til statsråden, men til folkevalgte som sådan.

Svar:

Jeg viser til at statsråd Hadia Tajik har gått av, og har ikke kjennskap til det som det spørres om.

SPØRSMÅL NR. 1409**Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 9. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Europa og Norge står overfor en masseflukt i vårt nærområde på grunn av Russlands angrep mot Ukraina.

Hvor mange flyktninger planlegger Norge for å kunne ta imot, har regjeringen startet forberedelsen for å ta imot et stort antall flyktninger, og hvilke signaler er gitt til norske kommuner for å sikre tilstrekkelig beredskap på mottakssiden?

BEGRUNNELSE:

Det er positivt at statsministeren har signalisert at Norge vil bidra ved å ta imot flyktninger fra Ukraina. Samtidig bør Norge ikke sitte på gjerdet å vente på felleseuropeiske fordelingsmekanismer. Noen må gå foran å tilby seg å ta imot mennesker på flukt fra krigen i Ukraina, og Norge bør være blant landene som tar et slikt lederskap. Norge kan bygge på erfaringene fra mottaket av mange flyktninger på kort tid i forbindelse med krigene i Bosnia og Kosovo på 90-tallet. Vi har et lovverk med tillatelser som er tilpasset masseflukt situasjoner. Samtidig er norske kommuner bedre forberedt og har større kapasitet enn før migrasjonsskrisen i 2015. Likevel trengs en klar ledelse fra regjeringens side, det må sendes tydelige signaler til kommunene, UDI og politiet og man må ta et internasjonalt lederskap ikke innta en «vente og se» holdning.

Svar:

Den tragiske utviklingen i Ukraina har allerede medført at et stort antall mennesker har blitt tvunget på flukt. De

fleste befinner seg i Ukrainas naboland, men også Norge må regne med en økning i antallet flyktninger som kommer til landet i tiden fremover.

Jeg følger tett med på utviklingen og er opptatt av å ha god beredskap for å innkvartere asylsøkere som kommer til Norge. Vi ser nå en markant økning i antall ukrainske asylsøkere og oppskalere mottakskapasiteten kraftig i Norge for å håndtere alle flyktningene som kommer. Dette er både nødvendig for å tilpasse seg dagens situasjon, og for å ha mer beredskap for økte ankomster i tiden fremover. Antallet plasser som forberedes vil ikke nødvendigvis være det samme som antallet flyktninger vi kommer til å ta imot.

Utlendingsdirektoratet (UDI) må opprette mottakskapasitet raskt, og mange kommuner vil kunne oppleve i løpet av kort tid å bli vertskommune for et asylmottak. Selv i den akutte situasjonen vi står i nå tilstreber UDI å ha god dialog med alle vertskommuner. Vi er takknemlig for at kommunene viser stor vilje til å ta imot flyktninger fra Ukraina, enten det er snakk om opprettelse av asylmottak eller andre midlertidige innkvarteringsløsninger, eller bosetting. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), under Arbeids- og inkluderingsministerens ansvarsområde, kartlegger nå bosettingskapasitet i alle landets kommuner.

Regjeringen har besluttet å innføre en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge. Ordningen vil gjøre oss i bedre stand til å håndtere en massefluktsituasjon, både hva gjelder saksbehandling og mottakskapasitet. Det er en fordel både for asylsøkere og myndighetene at det blir rask avklaring av status.

SPØRSMÅL NR. 1410**Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 8. mars 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Deler statsråden oppfatningen om at det ifølge «stadenamnlova» er den enkelte kommune som har myndighet

til å velge navn og skrivemåte på tettsteder, grender, kommunale gater, veier, torg, bydeler, kommunale anlegg o.l.?

BEGRUNNELSE:

Ifølge en artikkelen i Rakkestad Avis 27. februar 2022 fremkommer det behov for et nytt veinavn i forbindelse med etablering av et nytt boligområde i Degernes. Boligfeltet går under navnet Harlemåsen og Rakkestad kommune ser det som hensiktsmessig å fortsette å bruke dette navnet. De foreslår navnet Harlemåsen på adkomstveien til boligfeltet og som fortsetter som en rundkjøring inne i boligfeltet. Men Språkrådet godtar ikke Harlemåsen som veinavn.

Lov om stadnamn er endret flere ganger de siste årene:

- i 2015 fikk grunneier rett til uten videre å fastsette skrivemåten på bruksnavn, hvis han kunne dokumentere at ønsket skrivemåte har vært i bruk.

- i 2019 skulle kommunene stilles friere både i å velge stedsnavn og vedta skrivemåte.

Med forbehold om riktigheten i avisens versjon av saken, ser det ut som om Språkrådet ikke forvalter praksis vedtatt av Stortinget i innst. 323 L (2014–2015) og innst. 333 L (2018–2019).

Svar:

Det er riktig at kommunen etter stedsnavnloven § 7 (...) «vel navn på og vedtek skrivemåten på tettsteder, grender, kommunale gater, vegar, torg, bydelar, bustadfelt, kommunale anlegg o.l. og vedtek skrivemåten av offisielle adresser.» Kommunens vedtaksmyndighet gir ikke kommunen et uavgrenset handlingsrom og det er Språkrådets rolle i slike saker å opplyse om de reglene som innvirker på hvilket vedtak kommunen kan fatte.

SPØRSMÅL NR. 1411

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 8. mars 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Som en del av sanksjonstiltakene som et svar på Russlands pågående angrepskrig i Ukraina, og sett i lys av FNs klimapanels andre delrapport som ble lansert 28. februar i år.

Vil statsråden påse at Forskningsrådets fellesutlysning for norsk-russisk forskningssamarbeid om strategisk petroleumsforskning i nordområdene stoppes?

Språkrådet er stedsnavntjeneste for norske og kvenske navn. Stedsnavntjenesten (Språkrådet) er et rådgivende organ etter stedsnavnloven og skal gi veiledning om hvordan regelverket i stedsnavnloven er å forstå. De skal også gi en språkfaglig tilråding om skrivemåten av et navn før et vedtak fattes.

Departementet har vært i kontakt med Språkrådet i saka. Det går fram at Rakkestad kommune har bedt Språkrådet om språkfaglige råd, helt i tråd med saksbe-handlingsreglene.

Språkrådet har gitt et slikt råd i brev 2.11.2021. I denne saka har Språkrådet opplyst Rakkestad kommune om at gårdsnavnet som inngår i adressenavnet som kommunen ønsker, allerede har et vedtak om skrivemåte. Gårdsnavnet skrives Halem, og skrivemåten er vedtatt av Statens kartverk, jf. § 7 tredje ledd. Vedtatt skrivemåte går fram av Sentralt stedsnavnsregister, som Kartverket administrerer. Språkrådet opplyser dette til kommunen:

«Det er gjort vedtak om skrivemåten Halem for gårdsnavnene som utgjør forleddet i dette adressenavnet. Adressenavnet må dermed skrives Halemåsen, jf. § 11 første ledd i stedsnavnloven». Bestemmelsen lyder «. Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.»

Jeg oppfatter at Språkrådet har gitt råd i tråd med regelverket så langt – til det tidspunktet de skal. Men jeg kan nevne at vedtaket som kommunen til slutt fatter, kan klages på av de som har klagerett etter loven, § 12. Dersom Språkrådet skal komme med ny tilråding, må det reises navnesak om gårdsnavnet på nytt.

BEGRUNNELSE:

2. februar åpnet forskningsrådet for søknader for et Norsk-russisk bilateralt forskningsprosjekt på miljøaspekter og bærekraftig utvikling av petroleumsressurser i nordområdene. Søknadsfristen for utlysningen er 16. mars 2022 og har en ramme på 26 millioner kroner. Dette bør være tidspunktet å fryse også forskningssamarbeid om utvinning av petroleum med russiske samarbeidspartnere.

Svar:

Så snart jeg i helgen ble gjort kjent med Forskningsrådets fellesutlysning ble det så raskt som mulig gjort en vurdering i samråd med UD og Forskningsrådet, og det ble der-

etter bestemt at fellesutlysningen skulle stoppes. Dette ble effektivt 1. mars. Svaret på representanten Elvestuens spørsmål nr. 1411 er derfor ja.

SPØRSMÅL NR. 1412

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 7. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Synes statsråden det er rimelig at barn som settes under offentlig vergemål blir rammet av dette økonomisk, og hva vil statsråden eventuelt foreta seg for å korrigere dette?

BEGRUNNELSE:

Godtgjørelse til offentlig oppnevnt verge dekkes av vergehaveren dersom vedkommende har en formue på over 50 000 kr. Det vises til følgende avsnitt fra informasjonssiden vergemal.no

«Godtgjøringen ytes etterskuddsvis, og du må sende søknad til statsforvalteren om godkjenning av kravet om godtgjøring. Hovedregelen er at vergehaver dekker godtgjøringen til vergen. Dersom vergehaver har inntekt tilsvarende minstepensjon eller mindre, og formue under 50 000 kroner, dekkes godtgjøringen av statsforvalteren.»

Spørsmålsstiller har blitt gjort oppmerksom på en sak fra eget valgdistrikt, som gjelder to barn i fosterhjem som hver har mottatt 75 000 kr i voldsoffererstatning fra staten. Da dette gjelder relativt små barn, vil det offentlige vergemålet de har blitt satt under som en følge av omsorgsovertagelsen føre til at erstatningene i praksis reduseres med 25.000 kr, da erstatningen vil bli brukt til å dekke vergens årlige godtgjørelse frem til formuen kommer ned i 50 000 kr.

Det er på denne bakgrunn ønskelig å høre statsrådets syn på denne ordningen, og hva hun eventuelt vil foreta seg for å få endret på dette.

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at bestemmelsene om godtgjøring til verge skiller mellom såkalte nærstående verger, alminnelige verger og faste verger. De fleste verger er nærstående verger, det vil si at de er forelder til barn av

eller ektefelle eller samboer til personen de er verge for. Hovedregelen er at det ikke gis godtgjøring til nærstående verger. De alminnelige og faste vergene har krav på godtgjøring for arbeidet som verge. Alminnelige verger er frivillige som tar på seg ett eller flere vergeoppdrag, først og fremst ut ifra et ønske om å gjøre en samfunnsnyttig innsats. Statsforvalteren kan også engasjere faste verger. Disse er gjerne verge for flere personer, og enkelte faste verger har vergevirksomheten som fulltidsarbeid.

Godtgjøringen ytes som hovedregel som en årlig fast sats. Dersom omfanget av vergeoppdraget tilsier det, for eksempel dersom omfanget er svært begrenset, kan statsforvalteren i stedet beslutte at det skal gis godtgjøring time for time etter en timesats på inntil 200 kroner for alminnelige verger og inntil 400 kroner for faste verger.

Hovedregelen er at vergehaver selv dekker godtgjøringen til vergen. Reglene skiller ikke mellom voksne personer som får oppnevnt verge og mindreårige. Det er imidlertid ikke alle som har økonomi til selv å dekke en slik godtgjøring. Det er derfor slik at statsforvalteren dekker godtgjøringen dersom vergehaver har inntekt og formue under fastsatte grenser. Som stortingsrepresentanten viser til, er formuesgrensen på 50 000 kroner for enslige vergehavere.

Slike faste grenser vil i enkelte tilfeller kunne gi uheldige utslag. Derfor har statsforvalteren adgang til, når hensynet til personens betalingsevne tilsier det, å beslutte at hele eller deler av godtgjøringen skal dekkes, også i tilfeller der statsforvalteren ikke har plikt til å dekke godtgjøringen. Denne unntaksbestemmelsen er imidlertid snever. Statens sivilrettsforvaltning, som er sentral vergemålsmyndighet, har opplyst om at unntaksbestemmelsen også praktiseres strengt. Det avgjørende etter denne unntaksbestemmelsen er hensynet til betalingsevnen til personen som har verge, herunder en konkret vurdering av forholdet mellom inntekter og nødvendige utgifter. Statens sivilrettsforvaltning har i sin praksis lagt til grunn at også

formuens sammensetning i enkelte tilfeller kan påvirke betalingsevnen, for eksempel der en erstatning er øremerket til formål som er uforenlig med å dekke godtgjøring til en verge.

Under henvisning til det eksempelet stortingsrepresentanten viser til i begrunnelsen for spørsmålet, er jeg enig i at det kan reises spørsmål om godtgjøringsreglene er hensiktsmessig utformet for denne typen situasjon-

er. Jeg viser i denne sammenheng til anmodningsvedtak nr. 848 (2020–2021), der et enstemmig storting har bedt om en helhetlig gjennomgang av vergemålsordningen og forslag til lovendringer som styrker og forbedrer den. Jeg noterer meg problemstillingen i representantens spørsmål, og tar denne med meg til gjennomgangen av godtgjøringsreglene.

SPØRSMÅL NR. 1413

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 10. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Det er krig i Ukraina, og tusenvis av mennesker på flukt. Mange tar seg over til naboland, og vi må forvente at mange også kommer til Norge.

Vil statsråden bruke Utlendingsloven § 34 og gi flykningene fra krigsherjet Ukraina kollektivt midlertidig opphold?

BEGRUNNELSE:

Utlendingslovens § 34 gir mulighet for å foreta en gruppevurdering for kollektiv beskyttelse der det foreligger en massefluktsituasjon.

Vi ser nå en flyktningestrøm ut av et stadig mer farlig Ukraina som følge av Russlands folkerettsstridige invasjon. Kvinner og barn som er i akutt behov for beskyttelse.

Flere kommuner rundt i landet er klare for å ta imot flykningene, og unødig opphold i mottak er ikke en god måte å ta imot disse.

I tillegg vil individuell vurdering og lang saksbehandling medføre ekstra press på utlendingsmyndighetene.

Situasjonen er godt kjent, og det er behov for rask, effektiv og solidarisk tilnærming i denne akutte og krevende situasjonen.

Svar:

Regjeringen besluttet 4. mars d.å. å innføre en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse for borgere av Ukraina, ved å ta i bruk utlendingsloven § 34. Ordningen innebærer et unntak fra utgangspunktet om at asylsøknader skal vurderes individuelt og åpner for å gi midlertidig beskyttelse etter en gruppevurdering (f.eks. basert på statsborgerskap).

Justis- og beredskapsdepartementet arbeider p.t. med detaljene i ordningen. I arbeidet vil vi bl.a. se hen til hvordan andre land håndterer denne gruppen. I den sammenheng viser jeg til at EU 4. mars d.å. vedtok å aktivere direktiv 2001/55/EC om midlertidig beskyttelse for ukrainske borgere. Også andre land som ikke er bundet av direktivet, herunder Danmark, vurderer nå tilsvarende ordninger.

SPØRSMÅL NR. 1414**Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 8. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at Østre linje opprettholder tilbudet med Skøyen som endestasjon samtidig med ny kortere reisetid også etter desember 2022?

BEGRUNNELSE:

Vy har på oppdrag fra Jernbanedirektoratet utarbeidet et forslag til hvordan togtilbudet kan bli på Østfoldbanen når ny Follotunnel åpner i desember 2022. Jernbanedirektoratet har bedt Vy vurdere en løsning der Østre linjes tog stopper i Oslo, grunnet manglende kapasitet i Oslo-tunnelen.

Ny Follotunnel vil forkorte reisetiden mellom Mysen og Oslo S langs Østre linje med 10 minutter, og det vil settes opp ekstra avganger i rushtiden. Utfordringen for Østre linje med det nye forslaget til avganger er at togets endestasjon blir Oslo S, og ikke Skøyen som i dag. Innspart reisetid, når man må bytte tog på Oslo S for å komme seg videre til Skøyen, vil gi en forringelse av tilbudet for mange pendlere fra Indre Østfold. Det må beregnes god tid til togbytte, spesielt på returen.

Forslaget skal på høring hos fylkeskommunen som skal holde dialogen med kommunene. Men allerede nå reklamerer Bane Nor med gode nye reisetider fra Østfold, men Østre linje er ikke nevnt.

SV er meget opptatt av at Østre linje skal styrke sitt togtilbud både med ekstra avganger og kortere reisetid, men også at tilbudet er fleksibelt og tar pendlerne helt frem til der de jobber uten tidkrevende og tungvinne togbytter.

Da Bane Nor fikk spørsmål fra Smaalenenes Avis om hvorfor ikke Østre linje får bedre prioritet, henviser pressekontakten fra Bane Nor til Jernbanedirektoratet og togselskapet.

Svar:

Åpningen av Blixtunnelen på Follobanen i desember i år vil gi tilbudsforbedringer for de reisende på Østfoldbanen, både de som tar toget på Follobanen og de som benytter lokaltoget på dagens jernbanetrasé. Det blir flere avganger, og reisetiden mellom Ski og Oslo for de som tar toget på Follobanen vil være 11-12 minutter, mot dagens 21-23 minutter. Dessuten vil det nye dobbeltsporet gjøre trafikkavviklingen mindre sårbar for driftsforstyrrelser. Det betyr bedre regularitet og punktlighet for de reisende, noe særlig de reisende på Østfoldbanen vil sette pris på.

Økningen i antall avganger skaper imidlertid utfordringer i forhold til Oslostunnelen mellom Oslo S og Skøyen. Her er kapasiteten fullt utnyttet allerede med dagens togtilbud. Derfor har det i Jernbanedirektoratets ruteplanlegging vært nødvendig å vurdere hvilke avganger som skal fortsette gjennom Oslostunnelen, og hvilke som skal ha endestasjon (termineres) på Oslo S. Dette for å kunne realisere planene om flere avganger på Østfoldbanen. Det kan i den forbindelse også nevnes at alle togene som kjører på Follobanen det første året, det vil si fra desember 2022 til desember 2023, må termineres på Oslo S på grunn av at de nye sporene inn mot Oslo S ikke er ferdige når den nye tunnelen åpner.

Direktoratet opplyser at det i denne ruteplanleggingen hovedsakelig er lagt vekt på antall reisende, men også det å ha et «ryddig» rutetilbud som er likt og gjenkjennelig fra avgang til avgang. På L21 mellom Moss og Stabekk var det før pandemien startet ca. 4,0 mill. reisende pr. år. Til sammenligning var det ca. 2,2 mill. reisende pr. år på L22 mellom Mysen og Skøyen, hvorav 10-15 prosent tar toget fra/til stasjonene langs østre linje (Kråkstad-Rakkestad) til/fra stasjonene vest for Oslo S. Jernbanedirektoratet har også sett hen til langsiktige planer om å forlenge L21 Moss-Stabekk til Hønefoss via Ringeriksbanen. Denne forlengelsen blir enklere å gjennomføre dersom alle avganger på linje L21 kjøres til/fra Stabekk. På denne bakgrunn legges det opp til at L21 fortsetter som i dag, det vil si frem til Stabekk, mens L22 termineres på Oslo S.

Det betyr i så fall at de som reiser med L22, og som skal til Nationaltheatret eller Skøyen, må bytte tog på Oslo S. Ombordtellingene i rushtidstog før pandemien indikerer at ca. 60 prosent av kundene som reiser til/fra Oslo på linje L22 benytter Oslo S, mens kun 5-10 prosent av kundene reiser til/fra Skøyen. Mange togkunder har overgang til T-bane, og dette er mulig til alle T-bane linjer på Oslo S. Det er selvsagt en ulempe å bytte tog, men samtidig går det svært mange tog videre fra Oslo S til Skøyen som kan benyttes. Dessuten må denne ulempen veies opp mot ovennevnte reisetidsbesparelse mellom Ski og Oslo S, og flere avganger som for L22 sin del vil bety timefrekvens hele lørdag og søndag fra desember 2022.

SPØRSMÅL NR. 1415**Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 14. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren vurdere å hente ukrainske flyktninger til Norge for å avlaste europeiske land som grenser til Ukraina og som nå arbeider med å håndtere den humanitære situasjonen som følge av Russlands invasjon av Ukraina?

BEGRUNNELSE:

FNs høykommissær for flyktninger er dypt uroet over situasjonen i Ukraina og de humanitære konsekvensene for sivilbefolkningen av Russlands invasjon av Ukraina. Ifølge FN har mer enn en halv million mennesker flyktet over grensene fra Ukraina, og EU anslår at krigen så langt har ført til at 7 millioner mennesker er internt fordrevet eller har flyktet. Langt de fleste av de som flykter mot Europa kommer til Polen, der polske myndigheter har satt opp flykningsentre og organiserer transport til sykehus. På sikt kan ikke Polen og de andre nabolandene håndtere situasjonen på egen hånd, og det er behov for felleseuropeiske løsninger der også Norge bidrar for å avlaste nabolandene og ta imot flyktninger. I en akutt fase kan Norge bidra ved å hente flyktninger hit for å avlaste polske myndigheter og hjelpe ukrainere på flukt. Norden har tidligere bidratt på denne måten når Europa er rammet av humanitære katastrofer, som da de hvite bussene hentet folk hjem fra et krigsherjet kontinent på slutten av andre verdenskrig.

SPØRSMÅL NR. 1416**Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

I 2018 ba Stortinget regjeringen utrede de økonomiske konsekvensene av å dekke ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader for velferdstjenester de har til-

Svar:

Spørsmålet er stilet til utenriksministeren. Tema som berører innvandring til Norge er Justis- og beredskapsministerens ansvarsområde, og det er derfor jeg som svarer.

Situasjonen knyttet til Ukraina er svært bekymringsfull. Norge bidrar med bistand for å avlaste Ukrainas naboland og avhjelpe den humanitære situasjonen for de som nå fordrives fra landet. Til dette formålet har Norge satt av inntil 2 mrd. kroner til humanitær bistand. Videre har vi gjennom EU-koordinert innsats bistått med medisinsk utstyr, og vi vurderer løpende annen bistand basert på anmodningene vi mottar.

Så langt jeg er kjent med, har ingen av nabolandene, utenom Moldova, bedt om bistand til å overføre flyktninger gjennom europeiske mekanismer per dags dato. Forespørselen fra Moldova er nå til vurdering.

Norske myndigheter ønsker å bidra i tett samarbeid med europeiske land og ut fra de behov nabolandene har. Ved iverksettelse av direktivet for midlertidig beskyttelse i EU, ble det etablert en «Solidaritetsplattform» ledet av Kommisjonen. Kommisjonen skal koordinere samarbeidet og utvekslingen av informasjon mellom landene, særlig når det gjelder mottakskapasitet og behovet for bistand.

Det er viktig at bistand fra norsk side skjer gjennom koordinerte initiativ, enten vi gir humanitær hjelp (gjennom etablerte organisasjoner) eller bidrar til avlastning med omfordeling av flyktninger. På den måten kan vi hjelpe flest mulig, på best måte.

budt på kommunal- og fylkeskommunal sektor. I HODs budsjettforslag for 2022 står det at utredningen er blitt forsinket som følge av koronasituasjonen.

Når vil denne utredningen komme, og har statsråden øye for at en slik utredning også må inkludere ideelle

velferdstilbydere i andre sektorer, som for eksempel ideelt drevne barnehager med offentlig tjenestepensjon?

BEGRUNNELSE:

Staten satte i 2015 ned et utvalg som utredet grunnlaget for en eventuell statlig dekning av ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader. Utvalget konkluderte (NOU 2016:12) med at «pensjonsopprydding er påkrevet» og at en statlig dekning er mulig innenfor EØS reglene om offentlig støtte. Det ble i 2019 etablert en tilskuddsordning til dekning av ideelle og andre virksomheters historiske pensjonskostnader knyttet til offentlig tjenestepensjonsordning. Ordningen er hjemlet i lov 1. mars 2019 nr. 3 om tilskudd til visse private virksomheter med offentlig tjenestepensjonsordning og reguleres nærmere i forskrift. Ordningen gjelder kun privat virksomhet med offentlig tjenestepensjonsordning som har levert lovpålagte spesialhelsetjenester og barneverntjenester som staten nå er ansvarlig for.

På kommunal og fylkeskommunal sektor har en liknende ordning ikke materialisert seg. Et eksempel på konsekvensene av dette viser seg for sokn i Den norske kirke som har drevet menighetsbarnehager siden 1970- og 80-tallet. Den gangen var kirkens ansatte kommunalt ansatte og det var dermed gitt at ansatte i menighetsbarnehagene måtte ha offentlig tjenestepensjon. Det var også et ønske at ansatte skulle kunne bytte mellom menighetsbarnehager og kommunale barnehager uten å bytte pensjonsordning. Når en menighetsbarnehage legges ned i dag, blir dermed soknet sittende igjen med en årlig reguleringspremie, uten å motta noe tilskudd for å dekke den. For Gjerdrum og Heni sokn, som la ned

Askhøgda menighetsbarnehage i 2020, kom reguleringspremien i 2021 på kr 193 000 for dem som hadde vært ansatt i barnehagen. Det er mye penger for en liten ideell virksomhet. Også flere andre typer barnehager som ble startet i tiårene før barnehageløftet har hatt offentlig tjenestepensjon som en forutsetning for sin drift.

Det er svært viktig at Helse- og omsorgsdepartementet i sitt videre arbeid favner velferdstilbydere i alle sektorer som er berørt, som barnehagesektoren, når en ordning for kommunal og fylkeskommunal sektor nå skal utredes.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2018-2019), fattet Stortinget anmodningsvedtak nr. 82 (2018-2019):

“Stortinget ber regjeringen utrede de økonomiske konsekvensene av å dekke de ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader for kommunal og fylkeskommunal sektor med sikte på at de dekkes av kommunene og fylkeskommunene. Utredningen bør også se på om dekningen bør gå gjennom å utvide den søknadsbaserte tilskuddsordningen som det er enighet om å etablere i budsjettavtalen for 2019.”

Vedtaket omfatter ideelle organisasjoners arbeid for kommuner og fylkeskommuner over flere år og innenfor ulike sektorer.

Anmodningsvedtaket forutsetter et omfattende kartleggingsarbeid når det gjelder i hvor stor grad kommunene og fylkeskommunene allerede har påtatt seg forpliktelser, og i hvilket omfang kommuner og fylkeskommuner i dag står uten ansvar. Utredningen har blitt forsinket som følge av koronasituasjonen både i 2020 og hittil i 2021. Arbeidet er startet opp, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1417

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 14. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

EU-landene har besluttet å ta i bruk EUs midlertidige beskyttelsesdirektiv fra 2001, for å gi ukrainske flyktninger adgang til å oppholde seg 3 år sammenhengende i EU, uten å måtte søke asyl. Gjennom sin deltakelse i Schengen og Dublin-forordningen er Norge tett knyttet til europeisk politikk på asylfeltet.

Vil Norge slutte seg til dette felles initiativet fra EU?

BEGRUNNELSE:

Russlands angrepskrig mot Ukraina gjør at Europa nå står overfor et stort antall flyktninger fra vår egen verdensdel for første gang siden krigene på Balkan på 1990-tallet. I 1999 brukte vi for første gang utlendingsloven av 1988 sin bestemmelse om kollektiv beskyttelse i en masseflyktsituasjon som hjemmel for å hente 6 000 flyktninger til Norge. De 6 000 flyktingene ble hentet ut av Skopje og utplassert i Norge på 14 dager.

Bestemmelsen er ikke anvendt siden. Den er nå erstattet av utlendingsloven § 34, som gir mulighet for kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. Denne bestemmelsen er per i dag ikke anvendt ennå. Ordningen med å gi midlertidig kollektiv beskyttelse er kun ment å anvendes i eksepsjonelle situasjoner. I 1999 var begrunnelsen å beskytte et folk mot utrenskning. I dag er begrunnelsen å hjelpe mennesker på flukt fra en diktator som vil overkjøre et demokrati.

Utlendingsloven § 34 er ment å gi norske myndigheter en mulighet til å handle raskt, ved å forenkle og saksbehandlingen i massefluktsituasjoner og korte ned saksbehandlingstiden drastisk. Etter paragrafen vil en utlending som omfattes av massefluktsituasjonen søker om midlertidig oppholdstillatelse på grunnlag av en gruppevurdering, ikke en individuell vurdering. Tillatelsen er ment å være midlertidig, og gir ikke grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Tillatelsen gjelder for ett år og kan fornyes eller forlenges i inntil tre år. «Fornyes» anvendes når utlendingen selv må utvise en aktiv handling ved å søke fornyelse. «Forlenges» sikter til den situasjonen at myndighetene av eget tiltak (og på kollektivt grunnlag) forlenger de midlertidige tillatelsene uten at det må fremsettes særskilt søknad om dette. Selv om tillatelsen gir ikke grunnlag for en permanent oppholdstillatelse, gir den rett til arbeid og familiegjenforening.

Flyktningestrømmen vi ser i dag, er av et massivt volum. FN og UNHRC rapporterer om at tallet på ukrainske flyktninger har kommet opp i 50 000. 7 millioner mennesker er fordrevet. Tallene øker time for time, og stadig flere mennesker forsøker å ta seg over grensene til sine naboland. Nå må Norge ta ansvar, og i samråd med EU-

landene sørge for en europeisk byrdefordeling. Ukrainas naboland skal ikke måtte bære ansvaret alene.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at verken EUs direktiv 2001/55/EC eller EUs rådsbeslutning om midlertidig beskyttelse til Ukrainere av 4. mars d.å. er bindende for Norge.

Utlendingsloven har en særskilt bestemmelse i § 34 om adgang til å gi midlertidig kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. En ordning som åpner for å gi midlertidig kollektiv beskyttelse for personer som er fordrevet fra Ukraina ble iverksatt 11. mars d.å. Ordningen omfatter ukrainske statsborgere som bodde i Ukraina ved invasjonens start (24. februar 2022). I tillegg omfattes tredjelandsborgere og statsløse som har hatt internasjonal eller nasjonal beskyttelse i Ukraina, samt tredjelandsborgere og statsløse som er i nær familie til de ovennevnte grupper.

Ved utformingen av ordningen har vi sett hen til både EUs rådsbeslutning og vurderinger gjort av andre land som ikke er bundet av beslutningen. Etter en konkret vurdering har vi valgt en ordning som ligger nært opp til det EU har besluttet. En tillatelse etter utlendingsloven § 34 gis for ett år, men kan fornyes i inntil tre år dersom situasjonen i Ukraina tilsier det. Etter EUs ordning gis det også i utgangspunktet en tillatelse for kun ett år, men med mulighet for forlengelse.

For øvrig bidrar Norge med bistand både til Ukraina og til landene i nærområdet som nå mottar mange flyktninger. Vi samarbeider tett med EU, og vil bidra aktivt til å søke felles løsninger. Som kjent er vi også positive til å bidra til overføring av flyktninger.

SPØRSMÅL NR. 1418

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 4. mars 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Var statsministeren kjent med noe av det som har kommet frem i Tajik-saken da hun ble utnevnt til statsråd høsten 2021, og hvis nei, ville hun bli utnevnt dersom disse forholdene var kjent på det tidspunktet?

BEGRUNNELSE:

Det har fremkommet svært alvorlige forhold knyttet til statsråd Tajiks bruk av pendlerboligordningen gjennom en årrekke. Gjennom det som har fremkommet i mediene så fremstår det som det som det kan ha vært snakk om både skatteunndragelse og fiktive kontrakter. Dette fremstår som den mest alvorlige av alle pendlerboligsakene.

Likevel har statsråd Tajik angrepet mediene, unnlatt å besvare spørsmål og svarene som nå er kommet gir grunnlag for nye spørsmål. Ved utnevning av nye statsråder gjennomgås det en grundig bakgrunnsjekk om personlige forhold der også boligsituasjon og økonomi er temaer.

Svar:

Som Hadia Tajik har forklart, mente hun at hun hadde hatt pendlerbolig i tråd med regelverket, og dette var følgelig ikke et tema som ble løftet før utnevningen i høst. Tajik går av som statsråd fredag 4. mars på grunn av denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1419

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 4. mars 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Mener statsministeren at statsråd Tajik, som det fremstår har utnyttet pendlerboligordningen, og som etter det som fremkommer i mediene kan ha utarbeidet en fiktiv kontrakt og gjort seg skyldig i skatteunndragelse, kan sitte som øverste ansvarlige for NAV?

om både skatteunndragelse og fiktive kontrakter. Statsråden er ansvarlig for NAV. Å krysse av feil på skjemaer eller på annen måte gi feil opplysninger til NAV medfører svært strenge sanksjoner. 80 personer er uriktig dømt for trygdesvindler og har stått frem med sterke historier der de har fått fengselsstraff for å ha krysset av feil på skjemaer eller oppgitt ifølge NAV uriktige opplysninger.

BEGRUNNELSE:

Det har fremkommet svært alvorlige forhold knyttet til statsråd Tajiks bruk av pendlerboligordningen gjennom en årrekke. Gjennom det som har fremkommet i mediene så fremstår det som det som det kan ha vært snakk

Svar:

Hadia Tajik har beklaget at hun har gjort feil knyttet til sin bruk av pendlerleilighet, og går av som statsråd fredag 4. mars.

SPØRSMÅL NR. 1420

Innlevert 1. mars 2022 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 10. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å følge opp stortingsvedtakene de selv var med å sikre flertall for i dagligvaremeldingen?

Flere av vedtakene ble drevet frem av opposisjonen den gang; SV, SP, AP og FrP. Ett av vedtakene opposisjonen sto samlet om var "Stortinget ber regjeringen stille krav om et regnskapsmessig og funksjonsmessig skille mellom ledene i verdikjeden i dagligvarebransjen." Ett år senere har det kommet få signaler fra regjeringen om eller hvordan de ønsker å følge opp vedtakene. De siste ukene har flere medier avdekket at prisene i dagligvarebutikkene har økt betydelig, og den manglende konkurransen i markedet

BEGRUNNELSE:

For et år siden konstaterte Stortinget at konkurransen i dagligvaremarkedet er for dårlig og vedtok flere tiltak som skal sikre bedre konkurranse i dagligvaremarkedet.

kan være en stor del av forklaringen. I spørretimen onsdag 15.februar ble statsministeren utfordret om vertikal integrasjon i markedet, hvorpå statsministeren åpnet for videre dialog med SV. Jeg håper regjeringen ikke kun vil ta initiativ til samtaler med SV om å bedre konkurransen i dagligvaremarkedet og vil minne om at Fremskrittspartiet sto sammen med resten av daværende opposisjon for å sikre bedre konkurranse i dagligvaremarkedet.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at det skal være effektiv konkurranse i hele verdikjeden for mat. Som det fremgår av Hurdalsplattformen ønsker vi å sikre bedre maktbalanse i verdikjeden for mat, gjennom bedre tilsyn, større åpenhet og mer rettferdig fordeling av verdiene i hele verdikjeden.

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 27 (2019-2020) Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane, vedtok Stortinget flere tiltak, ut over tiltakene i dagligvaremeldingen.

Stortingsvedtakene innebærer blant annet at Konkurransetilsynet må ha tettere tilsyn med vertikale bindinger og integrasjon, styrke sin veiledning i dagligvarebransjen, påse at egne merkevarer ikke får en så dominerende stilling at de presser ut andre aktører, og at leverandører med dominerende stilling har et særlig ansvar for å vise at forskjeller i innkjøpspriser er saklig begrunnet. I supplerende tildelingsbrev av 2. mars 2021 ba Nærings- og fiskeridepartementet Konkurransetilsynet om å følge opp Stortingets vedtak på egnet måte, ved bruk at de ulike virkemidlene tilsynet har til rådighet. Departementet

følger også opp stortingsvedtakene i den ordinære styringsdialogen med tilsynet.

I arbeidet med å styrke konkurransen i verdikjeden for mat er det allerede iverksatt flere tiltak. Dagligvaretilsynet ble etablert 1. januar 2021 for å håndheve lov om god handelsskikk. Kontrollen med innkjøpspriser er styrket gjennom årlige kartlegginger fra Konkurransetilsynet og et arbeid med krav om begrunnelse ved store forskjeller i innkjøpspriser er påbegynt. Konkurransetilsynet har styrket sin veiledning ved hjelp av en informasjons-side om tilsynets arbeid i dagligvaremarkedet. I tillegg er tilsynet i gang med å utarbeide en generell veileder om prisdiskriminering som akkurat har vært på høring. Tilsynet vil nå gjennomgå innspillene, og foreta tilpasninger i den endelige versjonen av veilederen.

Når det gjelder vedtaket som representanten viser til angående å stille krav til regnskapsmessig og funksjonsmessig skille mellom leddene i verdikjeden i dagligvarebransjen, har dette vedtaket grenseflater mot, og må ses i sammenheng med, flere av tiltakene for å styrke konkurransen i verdikjeden for mat.

Arbeidet med konkurransen i verdikjeden for mat er et pågående arbeid, og noe regjeringen vil rette oppmerksomhet mot også i tiden fremover. Det er utfordrende å være konkret om når de øvrige stortingsvedtakene vil følges opp på nåværende tidspunkt. Jeg deler representantens bekymring for konkurransesituasjonen. Jeg er i likhet med representanten opptatt av å se konkrete resultater, og synes det er positivt at det er tverrpolitisk forståelse av dette. Jeg vil naturligvis involvere Stortinget på en god og egnet måte. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen av vedtakene.

SPØRSMÅL NR. 1421

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er det etter statsrådets vurdering en sammenheng mellom det fallende antallet sivile saker som føres for norske domstoler og den økte bruken av domstollignende forvaltningsorganer, og vurderes trenden med fallende antall saker som føres for domstolene å være et rettssikkerhetsproblem?

BEGRUNNELSE:

Årsstatistikken for 2021 viser at trenden med fall i antall sivile sak som behandles i norske domstoler fortsetter å forsterke seg. Antallet tvistesaker som innkom til landets domstoler i fjor, var på 12 309 saker. Til sammenligning var antallet tvistesaker for domstolene i 2016 på 16 384 saker.

Domstolkommisjonen peker i NOU 2020:11 på fremveksten av domstollignende forvaltningsorganer, som på

en rekke områder har overtatt domstolenes oppgave som tvisteløsningsmekanisme. Det vises til siste setning i NOU 2020:11 s. 72:

«Kommisjonen vil fremheve at den utviklingen som observeres, kan tilsi en større diskusjon om forholdet mellom domstoler og alternative tvisteløser.»

Svar:

Fremveksten i antallet og bruken av domstollignende forvaltningsorganer de senere årene har i stor grad vært begrunnet med behovet for å avlaste domstolene, se NOU 2020: 11 s. 70. Domstolkommisjonen har anslått at det avgjøres flere tvister mellom private av nemnder enn av domstolene, slik at tyngdepunktet i tvisteløsningen, i alle fall rent kvantitativt, over tid er «flyttet over fra de alminnelige domstolene og til organer som formelt hører inn under forvaltningen», se NOU 2020: 11 Den tredje statsmakt. Domstolene i endring, s. 70. Det er altså en sammenheng mellom reduksjonen i antallet sivile saker for domstolene og den økte bruken av domstollignende organer. Samtidig har kommisjonen pekt på at det ikke uten videre er klart hva som er årsaken til fallet i tvisteløsning for domstolene, og at det trolig er flere faktorer som spiller inn, samt at utviklingen synes å være en del av en større internasjonal trend, se NOU 2020: 11 s. 62. Kommisjonen har blant annet trukket frem at sakskostnadene i domsto-

lene har økt betydelig, og ser på dette som «bekymringsfullt med tanke på domstolenes tilgjengelighet og relevans som konfliktløser», se NOU 2020: 11 s. 247.

Dersom tvister i overveiende grad løses gjennom andre mekanismer enn i domstolene kan dette på noen områder utfordre Høyesteretts rolle som prejudikaldomstol og gjøre det vanskeligere å forutberegne hva som er gjeldende rett. Det kan også bidra til at innholdet i rettsreglene unndras fra offentlig debatt og at reglens demokratiske legitimitet blir svekket. Dersom konkrete tvister forblir uløste, for eksempel som følge av at det er for dyrt å gå til domstolene, får ikke den enkelte noe effektivt vern mot urett. Departementet er derfor enig med Domstolkommisjonen i at det av hensyn til rettsstaten er «viktig å hegne om domstolene som samfunnets sentrale konfliktløser og å sikre befolkningens tilgang til domstolene», jf. NOU 2020: 11 s. 15.

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil regjeringen jobbe for å «reduere den økonomiske risikoen det innebærer å få avgjort ei sak av domstolene for særleg utsette grupper, auke bruken av meklings, redusere tidsbruken i domstolene og gjøre det enklere for domstolene å redusere urimelege salærkrav». Departementet vil i samarbeid med Domstoladministrasjonen invitere aktørene til arbeidsmøter med sikte på å identifisere ytterligere tiltak som kan bidra til å redusere sakskostnadene i domstolene.

SPØRSMÅL NR. 1422

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 14. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I regjeringen si annonsering av havvindssatsing 09.02.22, vart det sagt at målet for tildeling av areal skal starte i 2022, og statsministeren uttalte at oppstart av anlegga vil bli innan utgangen av 2020-talet.

Kan regjeringa vise den tidslinja som fører fram til at vi når desse ambisjonane, der alle forutgåande prosesser er teke omsyn til, og også om ei avklaring av tidslinje og tildelingsregime (kvalitative kriterier) også for Utsira Nord?

GRUNNGJEVING:

Næringslivet langs vestlandskysten har sidan Energimeldingen kom i juni 2021 jobba for ett nytt industrieventyr for havvind, som skal skape arbeidsplasser og verdiskaping for heile Noreg. Havvindsatsingen kan gje ei industriell utvikling som bygger på den stolte industrien vi har utvikla for olje og gass. Selskap, investorer og kompetansekyngler har i lengre tid vore klare for å ta neste skritt, men har venta på departementet sine avklaringar for kome vidare.

Tempo er viktig for ikkje å tape fart i dette kappøpet, der vi risikerer vi å tape industrisatsingen for land med større ambisjoner enn Noreg. Vi merker oss difor at regjeringa har ambisjonar om å igangsette prosessen for

tildeling av areal i 2022. Ei tildeling av areal tidleg i 2023, vil truleg vere avgjerende for å nå regjeringens uttalte mål om installasjon av havvind mot slutten av 2020-tallet.

Næringa har trong for avklaring av fleire forhold, spesielt kring volum og kabelføring. I tillegg er det krav om høyringar og klagerett som må ta si tid, samtidig som finansieringsløyningar må finne sin plass no når prosjekta kan få trong for statsstøtte.

Vi ber derfor om ei tidslinje som reflekterer vidare grunnlagsdokument; framlegging av tilleggsmelding til «energi til arbeid», vegleiar for havvind, høyringsrunde og fastlagt inndeling. Vidare; framlegging av tildelingskriterier, høyring og prekvalifisering, evaluering og klagehandsaming. Og til slutt prekvalifiserte søkjarar sin søknad om areal, evalueringsprosess, tid for kontraktstildeling og klagehandsaming av denne.

Tidslinjene kan gjerne framstillast grafisk.

Svar:

Regjeringen er godt i gang med å følge opp målene fra Hurdalsplattformen om å legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi

for havvind, som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel.

I februar sendte vi forslag til inndeling i utlysningssområder for både Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II på høyring. Vi har avklart at auksjon blir hovedmodell for tildeling av areal til havs, og at første fase av Sørlege Nordsjø II skal byggjes ut med kabel til det norske fastlandet.

Parallelt med disse avklaringene har jeg bedt NVE, i samarbeid med Statnett, utrede ulike nettløsninger til havs og hvilke effekter disse vil ha på kraftsystemet. Dette er viktig for den andre fasen av Sørlege Nordsjø II.

Arbeidet som nå gjøres i Olje- og energidepartementet med å få på plass et rammeverk for tildeling av areal, er nybrottsarbeid. Havvind kan på sikt representere store verdier, og det er sterke aktører som vil konkurrere om areal. Det er derfor viktig å finne en tildelingsmodell

som fungerer godt. Dette er arbeid som tar tid, og jeg er opptatt av at vi ikke skal forhaste oss unødige.

Vi vil komme tilbake med ytterligere konkretisering av arbeidet fremover i tilleggsmeldingen til Meld. St. 36 (2020-2021), som blir lagt frem i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1423

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 11. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Skal omstilling til grønn energi på Agder lykkes må virkemiddelapparatet møte næringsenes behov. Behandlingstiden for konsesjoner i NVE er i dag for lang. For eksempel har North Ammonia i Arendal sammen med Arendal Havn sendt felles søknad med kraftbehovet sitt til Agder Energi Nett. Behandlingstiden - opp mot 4 år - svarer ikke på behovet for rask omstilling.

Vil statsråden iverksette tiltak for å forkorte behandlingstiden slik at Norge og norsk næringsliv kan lede an i omstillingen mot det grønne skiftet?

BEGRUNNELSE:

Omstillingen i næringslivet går nesten raskere enn man hadde forutsett og næringslivet på Agder har lang erfaring i raske omstillinger. Som den region som har hatt størst fastlandseksport har vi et unikt utgangspunkt. Det er et fruktbart samarbeid mellom næringene og med UIA for

å styrke en rask og bærekraftig omstilling. Flere har pekt på utfordringene knyttet til rammevilkårene slik som behandlingstiden på konsesjonssøknader. For at næringslivet på Agder skal kunne være få til nye, grønne etableringer og næringsutvikling må saksbehandlingstiden bli kortere.

Svar:

Siden 2019 har det vært en sterk økning i antall saker om nettkonsesjoner hos konsesjonsmyndighetene. Dette kan henge sammen med at omstillingen i næringslivet går raskere enn man hadde forutsatt. Jeg er opptatt av at omstillingen til grønn energi skal lykkes, og det er derfor tatt en rekke grep for å styrke og effektivisere behandlingen av nettsaker, både på kort og lengre sikt. I tillegg er NVE over statsbudsjettet for i år tilført midler for å øke bemanningen innen konsesjonsbehandling.

Jeg viser også til det pågående arbeidet i strømnetutvalget. Det er et offentlig utvalg som blant annet skal

komme med forslag til tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nettanlegg. Dette innebærer blant annet å utrede om og hvordan konsesjonsprosessen for oppgradering av eksisterende anlegg eller etablering av nye anlegg kan forenkles, herunder om deler av konsesjonsbehandlingen og planleggingen kan gjennomføres parallelt og om detaljeringsgraden kan reduseres. Utvalget skal levere sin rapport innen 15. juni 2022.

Bygging av nye større nettanlegg kan være konfliktfylte saker og må følge demokratiske prosesser som ivaretar alle hensyn både når det gjelder mennesker, miljø- og samfunnsinteresser. Behandlingene av disse sakene kan derfor ta lang tid både hos nettselskapene og hos konsesjonsmyndighetene. Jeg er imidlertid opptatt av at be-

handlingen av nettsaker skal være så effektiv som mulig og innenfor forsvarlige rammer. Jeg ser derfor fram til å få rapporten fra Strømnettutvalget, og vil raskt følge opp arbeidet med å indentifisere tiltak som kan redusere tiden for konsesjonsbehandling.

Når det gjelder den konkrete saken det vises til, er konsesjonsmyndighetene ikke kjent med at det er sendt verken melding eller konsesjonsøknad i den forbindelse. Nettselskapene har etter gjeldende lovverk tilknytningsplikt for nytt forbruk som også omfatter plikt til å planlegge, søke konsesjon for og investere i nye nettanlegg uten ugrunnet opphold. Konsesjonæren plikter å legge frem en forsvarlig og veiledende tidsplan for nettilknytningen.

SPØRSMÅL NR. 1424

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 9. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Når vil regjeringa legge frem et forslag for Stortinget om at barnetrygden blir holdt utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp?

BEGRUNNELSE:

Flere og flere barn vokser opp i familier med dårlig råd i Norge. Ifølge SSB var det i 2021 115 000 barn som levde i husholdninger med vedvarende lavinntekt, og denne andelen har økt jevnt siden 2011. Det er derfor viktig at vi styrker barnetrygden for å redusere forskjellene og bekjempe fattigdom i Norge. I mange kommuner regnes barnetrygden som en del av inntektsgrunnlaget for beregning av sosialhjelp, og dette gjør at barnetrygden ofte avkortes for dem som trenger den aller mest. Det er viktig av barnetrygden forblir en universell ordning og velferdssordninger er best når det omfatter alle. Et viktig gjennomslag for SV i budsjettenigheten mellom regjeringa og SV var at det skulle legges frem et frem forslag til endring av sosialtjenesteloven om at barnetrygd blir holdt utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp, med sikte på ikrafttredelse fra 1. september.

Svar:

I budsjettavtalen for 2022 mellom regjeringspartia og SV er det enighet om at Stortinget skal be regjeringa legge

fram forslag til endring av sosialtjenesteloven om at barnetrygd skal holdes utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp, med sikte på ikrafttredelse fra 1. september 2022. Arbeids- og inkluderingsdepartementet er i prosess med å utarbeide et lovforslag som etter planen skal fremmes for Stortinget før påske.

SPØRSMÅL NR. 1425**Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 7. mars 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Kan kulturministeren dele de vurderingene hun og departementet har gjort da de kom til at det ikke er mulig å slå sammen lisenser for paragraf 7-lotterier, innenfor omsetningstaket og enerettsmodellen/EØS-rettens rammer?

BEGRUNNELSE:

I replikkordskiftet etter kulturministerens innlegg da Stortinget debatterte Innst. 163 L (pengespilloven) spurte undertegnede: hva er utfordringen for paragraf 7-lotteriene ved å slå sammen flere av lisensene, så lenge man forholder seg til det samme totale taket? Hvordan ser statsråden at det kan være problematisk med hensyn til EØS-retten?

Svaret var fra kulturministeren var:

«Så har vi altså en tradisjon, som representanten peker på, med et privat lotterimarked, som er et unntak fra dette utgangspunktet. Det er altså et supplement til enerettsmodellen, og et viktig vilkår for disse lotteriene er at de skal tilbys i et svært begrenset omfang.

Det er hele veien en veldig hårfin grense mellom det å utfordre enerettsmodellen og det å kunne ha en – hva skal jeg si – fornuftig portefølje av spill. Vi har vurdert disse ønskene og kommet til at vi ikke kan imøtekomme dem, fordi vi nettopp er opptatt av å verne om vilkåret for enerettsmodellen. Vi står på at disse lotteriene skal tilbys i et begrenset omfang for å kunne være i tråd med det vi ønsker å bevare, nettopp den norske spillmodellen.»

Forslaget i innstillingen som var utgangspunktet for spørsmålet er:

«Stortinget ber regjeringen utrede mulighetsrommet, innenfor enerettsmodellens og EØS-rettens rammer, for heving av lotterienes omsetningstak, sammenslåing av tillatelser og fjerning av utløpsdato på lotteritillatelser.»

Svar:

Den norske enerettsmodellen går ut på at det i utgangspunktet bare er de statlig kontrollerte aktørene Norsk Tipping og Norsk Rikstoto som kan tilby pengespill. Dette er det klare utgangspunktet.

Men så har EFTA-domstolen slått fast at det likevel er tillatt å ha et privat lotterimarked som et supplement til en enerettsmodell, forutsatt at dette markedet består av visse typer pengespill som tilbys i et begrenset omfang, jf. C-258/08 (Ladbrokes).

Dersom man åpner for en sammenslåing av flere lotteritillatelser, vil de organisasjonene som har slik tillatelse i dag, kunne tilby pengespill med en omsetning på minst 700 millioner kroner årlig. Dette overstiger omsetningen til flere av Norsk Tippings tallspill i dag.

Å åpne opp for at private aktører kan tilby pengespill i samme størrelsesorden som Norsk Tipping, vil utfordre vilkåret om at et privat lotterimarked må være av et begrenset omfang for å kunne eksistere som et supplement til enerettsmodellen. Samtidig vil det øke risikoen for at de spillene som tilbys på det private markedet blir reelle konkurrenter til Norsk Tippings spill. Å tilrettelegge for en slik konkurransesituasjon kan svekke Norsk Tippings kanaliseringsevne og skape et unødvendig konkurranstrykk innenfor enerettsmodellen. Økt konkurranse vil igjen kunne øke spillelysten.

Hensikten med enerettsmodellen er å motvirke spilleproblemer, ikke å skape større spillelyst i befolkningen. En enerettsmodell er basert på at det i utgangspunktet ikke skal være konkurranse på pengespillfeltet. Vi har valgt en enerettsmodell av hensyn til sårbare spillere, og da må vi forholde oss til de spillereglene som gjelder for å kunne ha det. Det er ikke tillatt å velge litt enerettsmodell og litt lisensmodell.

SPØRSMÅL NR. 1426**Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I forbindelse med avlvingen av ulver i Rømskogflokken i år ble det av politiet forkynt bortvisning av grupper ulvetilhengere i 48 timer. Dette til tross for at ingen ulovligheter ble gjort og at kun fredelig tilstedeværelse ble benyttet. Dette skjedde både 12.2 da lisensjakta gikk mot slutten, og jegere sperret veien for aksjonistene i flere timer, og 22.2. da SNO sto for jakten.

Hvordan ser statsråden på denne framgangsmåten fra politiet, sett opp mot allemannsretten, fri ferdsel i utmark og ytringsfriheten?

BEGRUNNELSE:

Romerikes blad skrev 21. februar om at ved Olerudseterveien ved Hølvannet i Marker kommune, mandag kveld den 14. februar 2022 opplevde fire personer som tok en skogstur denne kvelden for å markere sin motstand mot felling av ulv svært ubehagelige ting. Tidlig ble en kvinnelig aksjonist nesten revet over ende av en av ulvejegerne som satt ved veien. Etter hvert endte det med at de fredelige demonstrantene ble sperret inne av jegerne biler. Til sammen samlet det seg et stort antall jegere i mørket, og demonstrantene følte dette svært ubehagelig. Derfor ble politiet tilkalt.

Da politiet kom, sørget de ikke for fritt leide ut for demonstrantene, men de spurte isteden demonstrantene om personalia, ID osv. Jegerne fikk kjøre uten spørsmål selv om de hadde sperret folk inne i flere timer, mens demonstrantene ble holdt igjen. Flere av polititjenestemennene ville ikke oppgi tjenestenummer. Det ble gitt ulike svar på lovhjemmelen for politiets framgangsmåte. Demonstrantene fikk en klar følelse av et «kompisaktig» forhold mellom politi, jegere og grunneiere.

En lignende episode skjedde under SNO-jakt på ulver i samme Rømskogrevir den 22.2. Der opplevde to fredelige kvinnelige skogvandrere som ville markere sin motstand mot felling en tilsvarende ubehagelige hendelser fra det offentlige Norge. På 24 timer ble mor og datter stoppet av politiet sju ganger. Disse ble også bortvist av politiet i 48 timer, uten at noe konkret lovbrudd var begått. De ble riktignok beskyldt for å ha låst en veibom, men GPS-loggen beviste det de sa, at de ikke hadde vært i nærheten av denne. Politiet tok til om med bilde av loggen.

Disse to tilfellene reiser viktige prinsipielle spørsmål rundt muligheten av fri ferdsel, allemannsretten og ytringsfriheten i Norge. Det er viktig å få statsrådets syn på disse hensyn veid opp mot lovlig jaktvirksomhet.

Spørsmålsstilleren er klar over forskjellen mellom de to hendelsene. Mens det i første hendelse var private jegere på jakt, var det i andre tilfelle SNO-utført jakt for foregikk. I første tilfelle må en kunne sammenlikne dette med ordinær jakt. En må kunne spekulere i spørsmålet om politiet også kunne bortvise vanlige turgåere fra å gå i nærheten av en post for elgjakt.

Svar:

I gitte tilfeller og på visse vilkår kan det gjøres inngrep både i allemannsretten, ferdselsretten og ytringsfriheten. Politiloven § 7 gir hjemmel for blant annet bortvisning av personer for å stanse forstyrrelser av den offentlige ro og orden – eller når det er grunn til frykt for slike forstyrrelser, for å ivareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet, og for å avverge eller stanse lovbrudd.

Politiloven § 6 inneholder prinsipper for politiets valg og bruk av virkemidler: Politiet skal ikke ta i bruk sterkere midler uten at svakere midler må antas utilstrekkelige eller uhensiktsmessige, eller uten at slike forgjeves har vært forsøkt. De midler som anvendes, må være nødvendige og stå i forhold til situasjonens alvor, tjenestehandlingens formål og omstendighetene for øvrig.

Jeg vil understreke at jeg ikke har grunnlag for å ta stilling til det faktum og de vurderinger, herunder rettslige, som er lagt til grunn av representanten både i spørsmålet og i begrunnelsen for det.

Etter det jeg kjenner til besluttet politiet bortvisninger i dette konkrete tilfellet for å hindre det politiet selv har beskrevet som ytterligere konfrontasjoner mellom jegere som var gitt i oppgave å gjennomføre et lovlig fattet vedtak, og demonstranter. Det skal ha vært tilløp til konfrontasjoner kort tid før. Hensynet til ulvetilhengerne og deres rettigheter skal i den forbindelse ha blitt vurdert og veid opp mot de hensyn som tilsa inngripen fra politiets side.

Ytringsfriheten er vernet både i Grunnloven og flere internasjonale konvensjoner som Norge er bundet av. Andre bestemmelser, herunder politiloven § 7, må tolkes i lys av Grunnloven og aktuelle konvensjonsbestemmelser. Jeg legger til grunn at politiet har foretatt gode politifaglige og juridiske vurderinger av situasjonen og beslutningene, og at politiets beslutninger er vurdert opp mot kravet til at disse må være nødvendige og stå i forhold til situasjonens alvor, formålet og omstendighetene for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 1427**Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva gjør norske myndigheter for å forhindre at personer uten beskyttelsesbehov og personer som kan utgjøre en fare, skjuler seg i flyktningestrømmen fra Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen i Ukraina har resultert i en flyktningestrøm ut av landet, og det rapporteres via mediene om et svært stort antall mennesker som er drevet på flukt. Denne strømmen av flyktninger går i det vesentligste til Ukrainas nærmeste naboland, men det vil bli en relokalisering av disse hvor europeiske land tar imot flyktninger fra nabolandene. Her skal Norge også ta imot sin andel av flyktninger.

Det vises til flyktningekrisen i 2015, hvor Europa opplevde en enorm tilstrømning av flyktninger over Middelhavet. Det som skjedde i denne situasjonen, var at flere mennesker som ikke var reelle flyktninger skjulte seg i strømmen av mennesker. Det var her tale om en del økonomiske migranter, men det mest alvorlige var at flere IS terrorister gjemte seg i menneskestrømmen mot Europa. Flere av disse terroristene gjennomførte senere terrorhandlinger på Europeisk jord.

Det er derfor ønskelig å få svar på hva norske myndigheter gjør for å verifisere at de flyktningene som kommer til Norge er reelle flyktninger fra Ukraina, og forhindre at personer uten beskyttelsesbehov eller som kan utgjøre en fare kommer inn i landet via flyktningestrømmen. Det ønskes svar på både tiltak Norge eventuelt bistår de første mottakslandene rundt Ukraina med, og tiltak myndighetene eventuelt har ved flyktningenes ankomst til Norge.

Svar:

Det er viktig med kontroll og sikkerhet, selv i krevende situasjoner som den vi nå opplever. Norske myndigheter følger nøye med på flyktningestrømmen fra Ukraina, og politiet vil ha særskilt oppmerksomhet på kriminalitet-sutvikling i forbindelse med migrasjonssituasjonen.

Asylsøknader fra ukrainske borgere behandles for tiden ikke, og utreiseplikten til Ukraina er suspendert. For alle andre nasjonaliteter er det en ordinær asylsaksbehandling der beskyttelsesbehovet vurderes grundig og individuelt. Personer uten beskyttelsesbehov vil få avslag. Videre gjelder det vanlige regelverket for utelukkelse fra retten til å flyktningstatus dersom søkeren har gjort seg skyldig i en forbrytelse mot freden, en krigsforbrytelse

eller en forbrytelse mot menneskeheten, en alvorlig ikke-politisk forbrytelse, eller i handlinger i strid med FNs formål og prinsipper. Dersom søknaden berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn kan søkeren også nektes en tillatelse eller andre rettighet som ellers kunne blitt innvilget etter utlendingsregelverket.

Det er besluttet at det skal innføres en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse. Det jobbes nå med selve innretningen på en slik ordning. Ved en ordning med kollektiv beskyttelse gis midlertid tillatelse på grunnlag av en gruppevurdering. Det foretas ikke en individuell vurdering av beskyttelsesbehovet til søkeren. Kollektiv beskyttelse er imidlertid ikke en rettighet for den enkelte asylsøker, selv om vedkommende i utgangspunktet omfattes av personkretsen ordningen gjelder. Dersom det for eksempel er indikasjoner på at søkeren har begått handlinger som gjør at det er aktuelt å utelukke vedkommende fra flyktningstatus, vil utlendingsmyndighetene etter en individuell vurdering fortsatt kunne avslå søknaden.

Når det gjelder relokalisering har regjeringen stilt seg positiv til å bidra til en fordeling av flyktninger innenfor rammen av det europeiske samarbeidet. EU har på nåværende tidspunkt imidlertid ikke tatt stilling til en slik fordeling, og da heller ikke prosedyrer for registrering og kontroll i en slik ordning. Jeg kan derfor ikke nå foregripe prosessene som vil bli iverksatt ved en eventuell relokalisering.

SPØRSMÅL NR. 1428**Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 8. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren greie ut kva planen er for snarleg planlegging og utbygging av nytt veibustkryss på E39 mellom Vegsund og Breivika i Møre og Romsdal?

GRUNNGJEVING:

Veibustkrysset på E39 mellom Vegsund-Breivika i Møre og Romsdal er av landsdelens verste ulykkesområde. Krysset er også tilkomstveg for mange svært store bedrifter og trafikken inn frå dette industri og boligområdet er svært stor, og med mykje tungbil.

Trafikken på E39 forbi Veibustkrysset ligg på over 11000 bilar i døgnet, og den er aukande. Gjennom dette området på E39 kjem også trafikken i puljevis frå dei store ferjestrekningane mellom Festøy- Solavågen og Hareid-Sulesund. Dette gjer at det omlag er umulig å kome seg inn på vegen for næringslivet i området, som er milliardbedrifter. I mange år har ein holde på med ulike planar for utbetring og nybygg av Veibustkrysset. statens vegvesen har ikkje akkurat vore framoverlent i denne saka, og det er åpenbart forbetningspotensiale her. Det er sett av minder

beløp for utbetring av krysset, utan at dette har vore tilstrekkeleg.

Ny E39 mellom Vegsund og Breivika/Moa, har blitt teke ut av NTP som er eit område med døgntrafikk på over 20000 bilar.

Svar:

E39 Veibustkrysset i Sula kommune sør for Ålesund har høg og aukande trafikk. Dette gjer det utfordrande å ha tilstrekkeleg trafikktryggleik med dagens løysing. Det gjer det også utfordrande å sikre god framkomst for næringslivet sine transportar. Dagens kryssløysing hindrar vidare utvikling av industriområdet på Veibust.

Det vart i statsbudsjettet for 2021, jf. Innst. 13 S (2020-2021), løyva 5 mill. kr til planlegging av krysset. Statens vegvesen held, saman med Sula kommune, no på å utarbeide reguleringsplan for krysset. Det er eit mål at reguleringsplan skal bli vedteken i løpet av 2022.

Statens vegvesen har i sin gjennomføringsplan 2022-2027 prioritert midlar til utbetring av krysset. Gjennomføringsplanen vert revidert kvart år. Tidspunkt for oppstart av prosjektet vil bli avklart gjennom denne rullinga og dei årlege statsbudsjetta.

SPØRSMÅL NR. 1429**Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 8. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det vart i samband med budsjettavtalen for 2021 mellom regjeringspartia og Frp løyvd 15 millionar kroner i statsbudsjettet øyremerkte til planarbeid for strekningen Kyrkjenes-Bjotveit på rv. 13.

Kan samferdsleministeren forsikre om at Nye Veier AS har sett i gang planarbeid spesifikt for strekningen Kyrkjenes-Bjotveit?

GRUNNGJEVING:

Statens vegvesen omdisponerte planmidlane for denne strekningen. I eit svar til underteikna i oktober 2021 frå dåverande samferdsleminister sette han som ein føresetnad for omdisponeringa av planmidlane at Nye Veier AS sette i gang planarbeid for Kyrkjenes-Bjotveit på rv. 13. Frp prioriterte planmidlar for denne vegstrekningen fordi den er altfor smal i høve trafikkmengda om sommaren, noko som er til hinder for turisttrafikken gjennom Ullensvang. Beredskapssituasjonen for naudetatane er kritisk med omsyn til framcome på vegen. Det har result-

ert i lysregulering og kolonnekøyring der om sommaren. Situasjonen er ikkje haldbar for fastbuande, pendlarar, næringsliv og turistar. Det trengst ei snarleg utbetring av strekningen.

Dei øyremerkte midlane til planarbeid for strekningen Kyrkjenes-Bjotveit er etter det eg kan sjå ikkje omdisponert av Stortinget i høve avsette midlar på statsbudsjettet. Ein må difor forutsette at Nye Veier AS gjennomfører planarbeidet spesifikt for denne vegstrekningen.

Svar:

Rv.13 Skare–Sogndal er ein av strekningane som Nye Veier har fått ansvaret for å utvikle vidare i samsvar med føringane i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP) og avtalen som vart inngått mellom Samferdselsdepartementet og selskapet hausten 2021. Statens vegvesen og Nye Veier arbeidar med å få overført naudsynt dokumentasjon for alle dei nye strekningane slik at selskapet kan gjere sine prioriteringar.

Nye Veier har sett i gang arbeid med å vurdere og prioritere arbeidet på dei nye strekningane som nå inngår i selskapet si totale vegportefølje. Sjølv om selskapet har fått ansvar for nye vegstrekningar, er selskapet ikkje tilført

meir årlege statlege midlar. Tiltak på dei nye strekningane må difor prioriterast som ein heilheit og opp mot andre prosjekt i Nye Veier si opphavelige utbyggingsportefølje.

Rv.13 frå Skare til Sogndal er ei lang vegstrekning. Behova for utbetringar er store og Nye Veier er i dialog med aktuelle kommunar og brukarar av vegen for å leggje ein plan for korleis pengane kan nyttast mest mogleg effektivt på heile strekninga. Strekninga Kyrkjenes–Bjotveit har dårleg vegstandard og er ein av fleire aktuelle strekningar å forberede for utbygging.

Nye Veier mottar ei felles løyving til planlegging, utbygging, drift og vedlikehald. Selskapet vurderer sjølv korleis planmidlane kan nyttast mest effektivt for å gjere prosjekta klare for utbygging. Samferdselsdepartementet gjev ikkje føringar for kva for strekningar som selskapet skal planlegge først og sist. I samsvar med Nye Veier-modellen ligg dette ansvaret til styret og leiinga i selskapet.

Nye Veier har informert marknaden om nye prosjekt som vert planlagt lyst ut i 2022. To av prosjekta kjem frå Nye Veier si nye portefølje. Det er prosjektet E6 Sørrelva–Borkamo i Nordland og eit avgrensa prosjekt på rv.13 Skare–Sogndal. Kva for prosjekt på rv.13 som vil bli kunngjort i marknaden er ikkje klart.

SPØRSMÅL NR. 1430

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 10. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere tiltak for å tilrettelegge for at ukrainske flyktningar kan ta med kjæledyrene sine inn til Norge på en enklere måte enn kjæledyrforskriften i dag legger opp til?

BEGRUNNELSE:

Norge forbereder seg nå på å ta imot flyktningar fra Ukraina, men mangler tilsynelatende en plan for familiedyrene som mange av flyktningene har med seg. Flere land, som Romania, Polen, Ungarn og Slovakia, har allerede lettet på kontrollen ved innførselen av kjæledyr. Lettelser innebærer at flyktninger som har med seg sine kjæledyr får krysse grensene uten at alle kravene til forflytning av familiedyr er oppfylt.

Mattilsynet har ansvaret for kontroll av levende dyr som føres inn til Norge. Formålet med å kontrollere

innførselen av levende dyr til Norge, er både å hindre at dyr som reiser over landegrenser ikke fører med seg smittsomme sykdommer, og at ulovlig handel forhindres, spesielt med tanke på utrydningstruede dyrearter.

Det er kjæledyrforskriften som regulerer innførselen av kjæledyr til Norge. Betingelsene for innførsel av kjæledyr fra land eller områder utenfor EØS-området, er strengere enn betingelsene for innførsel innenfor EØS-området. Siden Ukraina ikke er medlem av EU, underlegges de ukrainske flyktningenes kjæledyr de strengeste kravene. De mest sentrale betingelsene er at kjæledyret skal være ID-merket, at eieren kan fremlegge et kjæledyrpass og dokumentasjon på rabiesvaksine, i tillegg til behandling mot revens dvergbendemark ved innførsel av hund.

Slik situasjonen er i dag, stilles en kjæledyreier i praksis overfor tre alternativer dersom disse betingelsene ikke er oppfylt. Kjæledyrene kan enten returneres til opprin-

nelleslandet, isoleres inntil innførselsvilkårene er oppfylt, eller avlives. Isolering er kostbart, og for kostbart for mange ukrainske flyktninger som nå står på bar bakke. For mange ukrainere på flukt vil det eneste reelle alternativet være å avlive kjæledyrene sine når de kommer til Norge.

Dette vil utgjøre en emosjonell tilleggsbelastning for allerede hardt traumatiserte mennesker på flukt. Det undergraver også dyrenes egenverdi. Venstre anmoder derfor regjeringen om å finne en rask løsning på disse utfordringene, som både skåner de ukrainske flyktningene for ytterligere trauma, og som anerkjenner dyrs egenverdi, samtidig som hensynene bak betingelsene for innførsel av kjæledyr til Norge ivaretas. Dette kan for eksempel gjøres ved å betale for kennelopphold ved ukjent vaksine- eller helsetilstand.

Svar:

Krigen i Ukraina fører til at det kommer flere flyktninger til Norge, og noen av disse flyktningene har med seg kjæledyret sitt. Mattilsynet har ansvaret for å kontrollere kjæledyr ukrainske flyktninger tar med seg til Norge. Det er sannsynlig at enkelte av disse kjæledyrene ikke oppfyller de dyrehelsemessige kravene for innreise til Norge. Jeg er glad for at Mattilsynet holder meg løpende orientert om saken, og at de har startet arbeidet med å forberede mottak av kjæledyr fra Ukraina.

Ukraina er en ikke-listeført tredjestat og har en annen dyrehelsestatus enn Norge, særlig når det gjelder ra-

bies. Det er normalt sett strenge regler for innreise med kjæledyr fra Ukraina til Norge og andre land i EU og EØS. Med bakgrunn i krigen i Ukraina har Mattilsynet likevel åpnet for å gi en viss fleksibilitet i reglene for innreise med kjæledyr fra Ukraina.

For å sikre en fortsatt god dyrehelse og folkehelse i Norge, vil Mattilsynet kontrollere alle kjæledyr fra Ukraina ved grensepassering til Norge. I tillegg vil nødvendige tiltak bli gjennomført. Det vil bli tatt blodprøver for å sjekke at vaksinen mot rabies virker, dersom en slik blodprøve ikke er tatt tidligere. Kjæledyret må være i karantene ved en karantenestasjon eller tilsvarende, inntil tilfredsstillende analysesvar foreligger. Deretter vil det bli gjort en individuell vurdering av muligheten for hjemmeisolat på kjent adresse. Alle kjæledyr som er uvaksinerte ved ankomst vil bli vaksinert mot rabies og holdt i karantene i minst 4 måneder. Hunder som ikke er behandlet mot revens lille bendelorm før innreise, vil få parasittbehandling. Dersom kjæledyret ikke er ID-merket, så vil det bli gjort av veterinær. Flyktninger med kjæledyr fra Ukraina vil ikke bli belastet økonomisk for prøvetaking, vaksinerings, parasittbehandling, ID-merking og eventuell karantene.

På Mattilsynets nettsider er det lagt ut informasjon om hvilke regler som gjelder for disse kjæledyrene fra Ukraina. https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/reise_med_kjaeledyr/reise_med_og_innforsel_av_hund_katt_og_ilder_til_norge/kjaeledyr_fra_ukraina__pets_from_ukraine.45982

SPØRSMÅL NR. 1431

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Ser statsråden på bakgrunn av sikkerhetssituasjonen i Europa, noe behov for å styrke de døgnbemannede nasjonale beredskapsressursene?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere spørsmål nr. 510, 625, 728 og 893 om de nasjonale beredskapsressursene, og statsrådets svar på disse.

Den siste tids hendelser i Ukraina påvirker sikkerhetssituasjonen i hele Europa, også her hjemme. Som et

land med grense mot Russland, er det naturlig at vi nå vurderer vårt beredskapsbehov i lys av det nye situasjonsbildet rundt oss. Det er på denne bakgrunn ønskelig å høre om statsråden ser behov for en styrking av de døgnbemannede nasjonale beredskapsressursene, som en følge av den siste tids utvikling.

Svar:

De nasjonale beredskapsressursene ble i desember 2020 samlokalisert ved Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud. Samlokaliseringen av beredskapsressursene

bidrar til å styrke politiets evne til å håndtere ekstraordinære hendelser og kriser. Dette blant annet som følger av at de nasjonale beredskapsressursene nå gjennomfører trening og er i beredskap samtidig. I tillegg bidrar det å kunne trene i umiddelbar nærhet til hverandre, med tilgang til utstyr og kjøretøy for alle typer oppdrag, til økt innsatsevne.

SPØRSMÅL NR. 1432

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 10. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Norge forbereder seg på å ta imot tusener av flyktninger fra Ukraina, men mangler tilsynelatende en plan for familiedyrene som mange av flyktningene har med seg. Internett er oversvømt av hjerteskjærende bilder av mennesker på flukt med det mest dyrebare de har, som for mange inkluderer familiedyr. Man ser folk som frakter med seg hunder, katter, kaniner, fugler, akvariefisk for å slippe å skilles fra dem og etterlate dem hjelpeløse i et land som de ikke vet om de kan vende tilbake til.

Hvordan vil Norge ta imot disse?

BEGRUNNELSE:

Mens flere land, som Romania, Polen, Ungarn og Slovakia, har lettet på restriksjonene, slik at flyktninger med dyr får krysse grensene uten at alle kravene til forflytning av familiedyr er oppfylt (kjæledyrpass, microchip og rabiesvaksine), nevner ikke norske myndigheter dyrene med et ord. Hvis Mattilsynet skal behandle disse på ordinært vis, risikerer man en bisarr situasjon der flyktninger som kommer med sine høyt elskede familiedyr får dem beslaglagt på grensa. Etter reglene vil eierne da få valget mellom avliving, karanteneopphold på flere titalls tusen kroner eller retur til hjemlandet. For flyktninger som står omtrent på bar bakke kan avliving bli den eneste utveien.

Flere mener at Norge i en krisesituasjon bør følge andre lands eksempel og gjøre unntak fra regelverket. Alternativt bør den norske stat dekke utgiftene til karanteneopphold.

Svar:

Krigen i Ukraina fører til at det kommer flere flyktninger til Norge, og noen av disse flyktningene har med seg

De nasjonale beredskapsressursene er tilgjengelige døgnet rundt med mulighet for hurtig respons dersom det skulle være behov for det. Det foreligger på nåværende tidspunkt ikke planer for å særskilt styrke de nasjonale beredskapsressursene som følge av situasjonen i Europa.

kjæledyret sitt. Mattilsynet har ansvaret for å kontrollere kjæledyr ukrainske flyktninger tar med seg til Norge. Jeg er glad for at Mattilsynet har startet arbeidet med å forberede mottak av kjæledyr fra Ukraina, og at de holder meg løpende orientert om saken.

Ukraina er en ikke-listeført tredjestat og har en annen dyrehelsestatus enn Norge, særlig når det gjelder rabies. Det er derfor strenge regler for innreise med kjæledyr fra Ukraina til Norge og andre land i EU og EØS. Med bakgrunn i krigen i Ukraina har Mattilsynet likevel åpnet for å gi en viss fleksibilitet i reglene for innreise med kjæledyr fra Ukraina. Fordi det er sannsynlig at enkelte av disse kjæledyrene ikke oppfyller de dyrehelsemessige kravene for innreise til Norge, vil Mattilsynet kontrollere alle kjæledyrene ved grensepassering. Nødvendige tiltak for å sikre en fortsatt god dyrehelse og folkehelse i Norge vil bli gjennomført. Dette innebærer kontroll av status for rabiesvaksine. Ved behov vil det bli tatt blodprøver for å sjekke at vaksinen mot rabies virker. Kjæledyret må være i karantene ved en karantenestasjon eller tilsvarende, inntil tilfredsstillende blodprøvesvar foreligger. Deretter vil det bli gjort en individuell vurdering av muligheten for hjemmeisolat på kjent adresse. Uvaksinerte kjæledyr vil bli vaksinert mot rabies og holdt i karantene i minst 4 måneder etter ankomst. Hunder vil også motta parasittbehandling mot revens lille bendelorm, dersom det ikke er gjennomført før innreise. Umerkede kjæledyr vil bli ID-merket av veterinær. Flyktninger med kjæledyr fra Ukraina vil ikke bli belastet økonomisk for nødvendige tiltak Mattilsynet gjennomfører i forbindelse med grensepassering.

På Mattilsynets nettsider er det lagt ut informasjon om hvilke regler som gjelder for disse kjæledyrene fra Ukraina. https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/reise_med_kjaledyr/reise_med_og_innforsel_av_hund_

katt_og_ilder_til_norge/kjaeledyr_fra_ukraina__pets_
from_ukraine.45982

SPØRSMÅL NR. 1433

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 11. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselministeren leggje fram dokumentasjon på prognoser for totalt årleg CO₂-utslepp for Møreaksen sin forventa totaltrafikk frå Vik til Bolsønes, dette målt opp mot dagens utslepp?

GRUNNGJEVING:

Lastebileigarforbundet har i fleire anledningar framvist dokumentasjon på at ved ein undersjøisk giganttunnel på det planlagte fjordkryssingsprosjektet E39 Møreaksen, vil det bli betydeleg auka CO₂-utslepp. Lastebileigarforbundet viser til at ved 240 stk. 50 tonns vogntog pr dag over Møreaksen så vil dette medføre 2232- 3456 tonn CO₂-utslepp pr. år. Dette er målt frå tunnelens lavaste punkt og opp stigninga. i tillegg blir det betydeleg stigning opp frå Vik til Ørskogfjellet, samt over Julsundbrua og gjennom Molde og mange rundkøyringar der.

Svar:

Det er rekna klimagassutslepp for alle dei store vegprosjekta som er prioritert i Nasjonal transportplan 2022-

2033, også for E39 Ålesund-Molde. Klimagassutslepp frå prosjektet er vurdert i alle dei fire statlege utreiingane som er gjort sidan 2011. I desse utrekningane er det vist netto endringar frå dagens situasjon til ein situasjon med ny veg. Høgdeforskjellar blir lagt inn i modellane. Alle utgreiingane syner at klimagassutsleppa frå transport aukar som følgje av nye veg på strekninga samanlikna med dagens situasjon. Partiell berekning for delstrekninga Vik – Bolsønes ble ikkje gjort i desse utgreiingane. Statens vegvesen har i samband med planlegging etter plan- og bygningslova rekna klimagassutslepp frå transport på dei einskilte planstrekningane.

Statens vegvesen arbeidar med eit grunnlag for finansieringsopplegg for eit første byggesteg for E39 Ålesund-Molde. Statens vegvesen vil rekne klimagassutslepp frå dette byggetrinnet og ta det inn i grunnlaget for vedtak som vert sendt til dei aktuelle kommunane og fylkeskommunen. I dette arbeidet vil det også bli rekna på eit samla anslag for klimagassutslepp frå transport på delstrekninga E39 Vik i Vestnes kommune til Bolsønes i Molde kommune. Opplysningar om klimagassutslepp skal vere del av forslaget som blir lagt fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1434

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 11. mars 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvite busser har som følge av pandemien ikke kunnet gjennomføre turer slik de gjort over mange tiår. Dette har

rammet økonomien deres hardt, og stiftelsen har ikke kunnet søke kompensasjon.

Vil statsråden vurdere støtte for å sikre fortsatt drift?

Svar:

Hvite Busser er en virksomhet som har vært sterkt rammet av strenge smitteverntiltak, både innenlands og utenlands, i forbindelse med Covid-19-pandemien. Det er etablert flere statlige kompensasjons- og støtteordninger under pandemien. Hvite busser har hatt mulighet til å søke på enkelte av ordningene som har vært etablert. Kunnskapsdepartementet har ikke hatt egne søkbare ordninger.

Kulturdepartementet har etablert en midlertidig tilskuddsordning til frivillighetssektoren som gjelder for virksomheter som er registrert i Frivillighetsregisteret. Ordningen gir støtte til aktiviteter og arrangementer i frivillighetssektoren som blir rammet av smittevernrestriksjoner. Ordningen gir ikke støtte til utenlands virksomhet. Hvite Busser er registrert i Frivillighetsregisteret og har fått tildelt om lag 1,3 mill. kroner for 2021. Denne ordningen gjelder foreløpig til 31. mars 2022.

Kommunal- og distriktsdepartementet etablerte en kommunal kompensasjonsordning. Hensikten med ordningen er å sette kommunene bedre i stand til å avhjelpe situasjonen for lokale virksomheter som er særlig hardt rammet av lokale eller nasjonale smitteverntiltak. Ordningen har også fungert som en ventil for virksomheter

som falt helt eller delvis utenfor andre generelle kompensasjonsordninger. For at ordningen skal være så treffsikker som mulig, har kommunene handlingsrom til å innrette egne ordninger og prioritere støtte til virksomheter, etter egne behov. Ordningen hadde en samlet ramme på 3,54 milliarder kroner i 2021. I slutten av februar i år fordelte regjeringen nye 250 millioner kroner til kommunene gjennom ordningen. Da regjeringen fremmet dette forslaget for Stortinget i Prop. 51 S (2021-2022) ble det påpekt at ordningen også bør kunne fungere som en «ventil» for enkelte virksomheter som ikke har erverv til formål.

Den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet gjelder ikke for virksomheter som er unntatt skatteplikt, noe som er tilfelle for Hvite Busser. Virksomheten har imidlertid tidligere fått støtte gjennom den ekstraordinære tilskuddsordningen for bedriftsutvikling i event-, serverings- og reiselivsnæringen, den såkalte «omstillingssordningen» forvaltet av Innovasjon Norge.

Regjeringen følger nøye med på de økonomiske og samfunnsmessige konsekvensene av koronapandemien. Den 7. mars ble det gjennomført et møte sammen med Kulturdepartementet med Hvite Busser og Aktive Fredsreiser for å få en nærmere orientering om situasjonen de nå står i.

SPØRSMÅL NR. 1435

Innlevert 2. mars 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 11. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er status når det gjelder etablering av eksportstrategirådet i Ålesund, og er arbeidet med oppbygging av organisasjonen i rute?

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt bekymringer fra næringslivet for om prosessen med å etablere eksportstrategirådet har den nødvendige prioritet og fremdrift. Rådet skal ha en viktig rolle i å utvikle og fremme norsk eksport, og er lagt til Ålesund fordi det er en av våre fremste eksportregioner. Det er viktig at det kommer på plass en organisasjon så raskt som mulig slik at rådet kan starte sitt arbeid og bli en ressurs i utviklingen av norsk eksport.

Svar:

Eksportstrategirådet ble opprettet som et bruttobudsjettert forvaltningsorgan med eget styre 1. juli 2021. Eksportstrategirådets oppgave er å gjennomføre strategiske analyser av eksportpotensialet i norsk næringsliv, og prioritere og beslutte noen større utvalgte strategiske eksportfremmesatsinger.

Regjeringen har et ambisiøst mål om økt verdiskapende eksport, som kun kan nås gjennom økt satsing på eksport og tøffere strategisk prioritering av satsinger og virkemidler. Den strategiske styringen av eksportfremmearbeidet bør etter min mening derfor ligge tettere opp til regjeringens arbeid, i tråd med regjeringens mål om en mer aktiv næringspolitikk. For å nå målet om økt verdiskapende eksport må vi ha vilje til å prioritere og i større grad styre ressurser og virkemidler. Derfor har vi dag, 10. mars, lansert eksportsatsingen «Hele Norge eksporterer»

for å styrke arbeidet med eksport, bidra til forenkling for næringslivet og kutte administrasjonskostnader.

Regjeringens ambisjoner om økt eksport krever et nært samarbeid med norsk næringsliv og virkemiddelapparatet. Vi foreslår derfor å etablere en ny modell for arbeidet med større strategiske eksportfremmesatsinger. Oppgaven med å analysere, prioritere og beslutte eksportfremmesatsingene flyttes fra Eksportstrategirådet til Nærings- og fiskeridepartementet. Dette gjør vi for å få en bedre overordnet styring av midler, samordning med andre departementer og tettere involvering og styring av virkemiddelaktørene. Det vil også legge til rette for at eksportfremmearbeidet bedre sees i sammenheng med den øvrige næringspolitikken.

For å sikre fortsatt medvirkning og medfinansiering fra næringslivet vil det opprettes et Nasjonalt Eksportråd med representanter fra næringslivet og partene i arbeidslivet, som både skal gi innspill til større eksportfremmesatsinger og gi regjeringen råd om strategisk innretning på eksportarbeidet. Det etableres et sekretariat for Nasjonalt Eksportråd, hvor representanter fra partene i arbeidslivet, relevante departementer og virkemiddelaktører inviteres til å bidra. Dette samarbeidet er en nyvinning, som sikrer at næringslivet og partene er med i hele økosystemet rundt eksportsatsningen. Arvid Moss, som nå er styreleder i Eksportstrategirådet, har takket ja til å lede Nasjonalt Eksportråd. Videre har styremedlemmene i Eksportstrategirådet takket til å bli medlemmer av Nasjonalt Eksportråd.

Når beslutning om en eksportfremmesatsing foreligger, vil Nærings- og fiskeridepartementet gi et særskilt oppdrag til Innovasjon Norge om å gjennomføre den spesifikke satsingen under overskriften «Hele Norge eksporterer». Det vurderes som viktig at næringslivet får en aktiv deltakelse i styringen av de ulike satsingene. Satsingene vil være prosjektbaserte hvor bedrifter med størst medfi-

nansiering og partene i arbeidslivet deltar. Hensikten er at næringslivet involveres tett i arbeidet med selve gjennomføringen av de strategiske eksportfremmesatsingene.

Som en konsekvens av denne nye modellen og organiseringen vil Eksportstrategirådet avvikles som etat. Dette vil bidra til forenkling av virkemiddelapparatet ved at antall virkemiddelaktører reduseres, og frigjøre ressursene fra administrasjon til programmer og ordninger for næringslivet. Det er foreløpig ikke ansatt noen i Eksportstrategirådet, og det er derfor ingen som mister sin arbeidsplass som følge av avviklingen. Innovasjon Norge vil få et utvidet eksportoppdrag som følge av denne endringen. På bakgrunn av dette vil Innovasjon Norge overta forpliktelsen om å etablere ti arbeidsplasser over noe tid på sitt kontor i Ålesund. Videre er det besluttet at Eksportfinansiering Norge (Eksfin) skal etablere sterkere regional tilstedeværelse i Ålesund.

I tillegg til den nye modellen for arbeidet med strategiske eksportfremmesatsinger har regjeringen i dag lansert flere andre eksportrelaterte tiltak. Det er bl.a. besluttet å gi Eksfin et bredere mandat for å bidra til økt eksport og eksportrettede investeringer. Eksfin kan med dette gi lån til eksportrettede investeringer og finansiere klimaprosjekter med eksportpotensial i Norge. Det åpnes også for finansiering av bunnfaste vindkraftprosjekter offshore til norske kjøpere, på lik linje med flytende vindkraftprosjekter.

Regjeringen vil videre etablere en søknadsbasert ordning i Innovasjon Norge hvor bedrifter kan søke om støtte til å delta på messer og felles næringsfremmeaktiviteter. Videre vil regjeringen bidra til en ny nasjonal markedsføringskultur gjennom utvikling av et kompetanseprogram for merkevarebygging i Innovasjon Norge.

Nærings- og fiskeridepartementet vil komme tilbake til Stortinget med forslag til bevilgningsendringer som følge av avviklingen av Eksportstrategirådet.

SPØRSMÅL NR. 1436

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Turid Kristensen

Besvart 11. mars 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

I Eidsvoll Ullensaker Blad kunne vi 17. februar lese at Aps ordfører i Eidsvoll uttalte at hun har engasjert seg i saken om Feiring videregående og det faktum at regjeringspartiene og SV ikke hadde lagt inn den planlagte opptrap-

pingen av tilskuddet til skolen i sitt statsbudsjett. Hun uttalte hun har god dialog med statsråd Brenna, og at feilen forhåpentligvis kunne rettes det opp i revidert nasjonalbudsjett.

Betyr dette at statsråden likevel vil sørge for å rette opp feilen slik at skolen kan fortsette opptrappingen høsten 2022?

BEGRUNNELSE:

Jeg ble i e-post fra Stortingets administrasjon 11. februar informert om at Kunnskapsdepartementet hadde funnet feil i svaret på mitt første spørsmål til statsråden om Feiring videregående skole, og at dette svaret nå var slettet fra Stortingets nettside. Nytt svar ville komme.

Jeg ble derfor svært forventningsfull. Jeg antok at dette betød at statsråden likevel hadde kommet frem til at det hele tiden var planlagt en opptrapping til en fullverdig videregående skole med én klasse på hvert trinn. Jeg forventet også at statsråden hun ville korrigere de misvisende opplysningene om at Solbergregjeringen ikke hadde lagt en slik opptrapping inn i sitt forslag til statsbudsjett. Det vil si at statsråden ville erkjenne at selv om opptrappingen av tilskuddet til skolen ved en feiltakelse var uteglemt fra Solbergregjeringens første forslag til statsbudsjett, så var dette rettet opp så snart feilen ble oppdaget og lagt inn i forslaget som ble behandlet på Stortinget (slik jeg også minner statsråd på i mitt første spørsmål om dette).

Skuffelsen var derfor stor da det korrigerte svaret datert 17. februar bare hadde slettet noen detaljerte opplysninger om størrelsen på tilskuddet skolen mottok. Det var også med noe undring jeg samme dag leste Arbeiderpartiets ordfører i Eidsvoll sine uttalelser om at man etter mye etterforskning hadde funnet ut at det var et dokument som ikke hadde blitt sendt fra Utdanningsdirektoratet til Kunnskapsdepartementet og at det kunne vise seg at det var her feilen lå. Hun uttalte også at hun hadde troen på at feilen ville bli rettet opp i revidert nasjonalbudsjett.

Jeg vil derfor gjerne få svar fra statsråden på om opplysningene som Arbeiderpartiets ordfører i Eidsvoll gir til Eidsvoll Ullensaker Blad medfører riktighet, og at reg-

jeringen likevel vil rette opp feilen og sørge for at skolen får tilskudd til den opptrappingen som hele veien har vært planlagt og kommunisert.

Svar:

Det vises til tidligere svar på spørsmål om Feiring videregående skole, jf. Dokument nr. 15:370 (2021-2022) og Dokument nr. 15:731 (2021-2022).

Det har i tidligere svar blitt understreket at et eventuelt høyere internattilskudd til Feiring videregående skole er et budsjettspørsmål som må behandles i de ordinære budsjettprosessene. Dette er fortsatt tilfelle.

Skoler godkjent etter friskoleloven § 2-1 plikter ikke å tilby internat og internatdrift må sees på som et tillegg til den ordinære skolevirksomheten. Tilskuddet til internatdriften ved Feiring videregående skole over kapittel 227, post 78 er budsjettstyrt og rammen for tilskuddet fastsettes i de årlige statsbudsjettene. Internattilskuddet er på den måten heller ikke knyttet til antall elever ved skolen.

Nivået på tilskuddet til internatdriften ved Feiring videregående skole er i tråd med søknaden av 15. august 2019. I søknaden var det ikke en forutsetning fra søkerens side at tilskuddet skulle trappes opp som følge av økt elevtall.

Det vises i spørsmålet til at et dokument fra Feiring videregående skole til Utdanningsdirektoratet, ikke skal ha blitt oversendt til departementet. Det stemmer ikke. Budsjettinnspill fra Feiring videregående skole til både 2021-budsjettet og 2022-budsjettet har blitt oversendt departementet, og departementet har vurdert innspillene i arbeidet med statsbudsjettet for 2022. Solberg-regjeringen valgte å ikke prioritere økt internattilskudd i sitt forslag til statsbudsjett for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og nivået på tilskuddet ble videreført på samme nivå i Støre-regjeringens tilleggsnummer, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

SPØRSMÅL NR. 1437

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 11. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til Stortingets vedtak i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2022: Stortinget ber regjeringen ta initiativ overfor Statens Vegvesen om å gjennomføre tiltak og reg-

uleringer i dialog med Oslo kommune som kan redusere den lokale støy- og forurensningsbelastningen for beboere langs Riksvei 4 mellom Sinsen og Grorud.

Hva slags initiativ er så langt tatt overfor Statens vegvesen for å følge opp Stortingets vedtak og budsjettavtalen mellom SV og regjeringspartiene?

Svar:

Samferdselsdepartementet vil, på bakgrunn av Stortingets anmodningsvedtak, be Statens vegvesen om å gå i dialog med Oslo kommune for å finne gode løsninger for å bedre trafikksituasjonen på rv. 4 Trondheimsveien, Sinsen – Grorud, både på kort og lang sikt. Statens vegvesen og Oslo kommune samarbeider om prioritering av nye tiltak som skal gjennomføres, der det legges vekt på støytiltak og tiltak for bedre bomiljø og for å utvikle transportsystemet i hovedstaden. Nullvekstmålet er sentralt for staten i oppfølgingen av transportutviklingen i byområdet, jf. den inngåtte byvekstavtalen for Osloområdet, og er rammen for alle aktører sin planlegging.

Det er behov for helhetlige løsninger for det samlede hovedveisystemet i Groruddalen. Håndtering av næringstrafikk til Alnabru og gjennomgangstrafikken gjennom Oslo mot nord, må avklares før det kan gjennomføres trafikkreduserende tiltak i Trondheimsveien. Dette er fordi effekten av veitiltak i Trondheimsveien vil kunne føre

til overføring av trafikk til et allerede presset kommunalt veinett. Statens vegvesen har tidligere anbefalt at gjennomgangstrafikken blir ført ned på rv. 163 Østre Aker vei gjennom den såkalte «Fossumdiagonalen», men det har så langt ikke vært politisk interesse i Oslo for å gå videre med dette forslaget.

Statens vegvesen arbeider med en helhetlig plan for trinnvis utvikling av rv. 4 mellom Sinsen og Gjøvik. I Nasjonal transportplan 2022-2033 er rv. 4 en prioritert strekning. Det er stor støybelastning for den eldre bygningsmassen som ligger tett på Trondheimsveien. Statens vegvesen kartlegger støy innendørs og tilbyr fasadetiltak der lydnivået overstiger grenseverdien i forurensingsforskriften. Mange har fått utført slike fasadetiltak, men det er fortsatt behov for ytterligere tiltak. Statens vegvesen vil gjennomgå status for nødvendige tiltak og prioritere ytterligere fasadetiltak der støynivåene er spesielt høye. Statens vegvesen har ansvar for gang- og sykkelveitiltak på strekningen, og reguleringsplan for ny sykkelvei mellom Sinsen og Årvoll er under arbeid. Det er innført miljøfartsgrense på strekningen i vintersesongen for å redusere miljøbelastningen fra svevestøv.

SPØRSMÅL NR. 1438

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at det er tilstrekkelig kapasitet ved norske tilfluktsrom til at hele befolkningen kan beskyttes i en eventuell krisesituasjon, og hvis ikke, vil statsråden ta initiativ til at det bygges flere tilfluktsrom?

BEGRUNNELSE:

Det er i lys av den utviklingen vi nå ser i Ukraina, helt naturlig at Norge ser på sin egen beredskap for krisehåndtering. Med det nye situasjonsbildet vi har rundt oss, er det blant annet grunn til å se på kapasiteten ved norske tilfluktsrom.

Det var tidligere et vesentlig fokus på tilfluktsromkapasitet som en del av vår totalberedskap for krigs- og krisesituasjoner. De siste tiårene har det dessverre blitt mindre fokus på viktigheten av å ha tilstrekkelig kapasitet

til å beskytte befolkningen i tilfluktsrom ved eventuelle krigs- eller krisesituasjoner.

Spørsmålsstiller mener det er av kritisk viktighet at vi har tilstrekkelig kapasitet ved norske tilfluktsrom, til at vi kan beskytte hele befolkningen ved behov.

Svar:

Tilfluktsrom som sivilt beskyttelsestiltak er regulert i sivilbeskyttelsesloven med tilhørende forskrifter. Siden andre verdenskrig har byggingen av tilfluktsrom vært et viktig tiltak for å verne sivilbefolkningen mot skader ved krigshandlinger. I dag har Norge i underkant av 20 000 tilfluktsrom med plass til ca. 2,5 mill. personer. Disse er fordelt på ca. 600 offentlige tilfluktsrom med plass til ca. 300 000 personer og ca. 19 000 private tilfluktsrom med ca. 2,2 mill. plasser. Tilfluktsrommene har en dekningsgrad på

om lag 50 pst. av befolkningen, men det er store regionale forskjeller på landsbasis.

I 1998 sluttet Stortinget seg til et forslag fra daværende regjering om at det ikke skal bygges nye offentlige og private tilfluktsrom.

Stortinget behandlet sak om tilfluktsrom sist i Meld. St. 5 (2020-2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden, Innst. 275 S (2020-2021) i mars 2021. Som oppfølging av Stortingets behandling fikk Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i tildelingsbrevet for 2022 i oppdrag å gjennomføre et forprosjekt om sivile beskyttelsestiltak, herunder vurdere og foreslå kriterier for trygge oppholdssteder for befolkningen ved evakuering i hele krisespekteret. Som del av dette arbeidet skal DSB, i samarbeid med relevante aktører, særskilt vurdere å vi-

dereføre tilfluktsrom med høy beskyttelsesevne i spesielt utsatte områder, samt også hvordan eksisterende tilfluktsrom i større grad kan benyttes slik at de holdes i stand samt inngår som en del av den nasjonale beredskapen i forbindelse med for eksempel migrasjon, pandemi eller forsyningskrise.

Jeg viser til at sikkerhetssituasjonen i Europa har endret seg betydelig siden Stortinget sist gjorde vurderinger knyttet til tilfluktsrom og øvrige sivile beskyttelsestiltak i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 5 (2020-2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden, Innst. 275 S (2020-2021) i mars 2021. Parallelt med arbeidet som pågår i DSB, vurderer derfor regjeringen løpende om det er nødvendig å igangsette ytterligere arbeid med tilfluktsrom.

SPØRSMÅL NR. 1439

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Paal Kloster

Besvart 11. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvordan vil krigen i Ukraina påvirke petroleums- og energisektoren i Norge med hensyn til prisutvikling og aktivitet samt statens og aktørenes inntekter, både på kort sikt og de nærmeste årene framover?

BEGRUNNELSE:

Det er stor sannsynlighet for at Norge i tida framover vil få økte utgifter på en rekke områder, særlig på grunn av krigen i Ukraina. Samtidig har energiprisene økt kraftig den siste tida, og det er grunn til å anta at statens og aktørenes inntekter dermed vil øke kraftig i tida framover.

Svar:

Norske myndigheter fordømmer på det sterkeste Russlands militære angrep på Ukraina. Angrepet er et alvorlig brudd på folkeretten og får dramatiske konsekvenser for befolkningen i Ukraina.

Situasjonen i Ukraina påvirker norsk energisektor. Markedsbalansen i olje- og gassmarkedet var stram og prisene var høye allerede før den russiske invasjonen i Ukraina. Som følge av invasjonen har usikkerheten i markedet økt, videre innebærer sanksjoner internasjonalt både direkte og indirekte konsekvenser for olje- og gassmarkedene. Dette har gitt rekordhøye priser i tiden

etter invasjonen. Oljeprisen har vært over 130 USD/fat for olje og gassprisene i Europa har vært på historisk høye nivåer. På det høyeste har gassprisen vært nesten 5 ganger så høy som oljeprisen for samme energiinnhold.

For Norge er det svært viktig i denne perioden å være en stabil, forutsigbar og langsiktig leverandør av olje og gass til det europeiske markedet.

Høye priser på olje og gass gir økte inntekter både til rettighetshaverne og til staten. Departementet gjør ikke løpende beregninger av energiinntektene. Men dersom dagens energipriser varer, ved blir inntektene vesentlig større enn anslått i statsbudsjettet for 2022. Oppdaterte anslag vil komme i forbindelse med revidert budsjett.

Oljeselskapene har sterk økonomisk egeninteresse av å produsere så mye som mulig fra sine felt også på norsk sokkel. Selskapene produserer i dag på eller rett ved grensen for produksjonsvolum fra feltene i Norge. En konsekvens av dette er at det på helt kort sikt er vanskelig å øke den daglige produksjonen fra norsk sokkel i nevneverdig grad. På lengre sikt avhenger produksjonsnivået av omfanget av nye økt utvinningstiltak, nye feltutbygginger og hvilke nye funn som gjøres gjennom leteaktiviteten. For slike beslutninger er selskapenes forventninger til fremtidig prisnivå viktigere enn dagens prisnivå. Det er stor usikkerhet knyttet til den videre utviklingen i energimarkedene nå.

SPØRSMÅL NR. 1440**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil ministeren foreta seg for at disse norske barnas muligheter og rettigheter til et familieliv blir overholdt, og hvordan kan det ha seg at hovedregelen om 2 års utsendelse når barn er involvert ikke blir overholdt?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 12. feb. d.å. er fagdirektør i utlendingsnemnda ute og kommenterer en tidligere sak i samme avis, om 15 år gamle Selma som fortalte om faren sin som ble sendt ut av landet etter 22 år i Norge. «Regler er regler» er fagdirektørens korte svar til 15-åringen.

Men i UDIs regelverk er regelen at når en har barn i Norge skal hovedregelen være to år. I Selmas tilfelle er faren sendt ut i 5 år.

Så her kan en klart mene at reglene ikke er fulgt.

Tidligere denne mnd. kom det en rapport om utvisningssaken som berører barn. Denne rapporten stiller seg bak anbefalingene om at det ikke bør utvises dersom det ikke er en reell mulighet for familien å fortsette familielivet.

Det kan se ut som barns beste og muligheter til familieliv i slike saker i liten grad blir hensyntagen. I 2021 ble det fattet vedtak om utvisning for 90 personer som har norske barn.

Samtidig sitter det altså nå en familie hjemme på Leknes i Lofoten, med fire barn som nå er under 15 år som for tre år siden fikk familielivet revet i stykker. En familie som absolutt ikke har mulighet til et familieliv lengre. Bursdager og konfirmasjon med pappa på Skype! Men kanskje verst av alt hverdagene uten pappa. Ingen pappa som smører matpakker, følger på trening, hjelper til med lekser eller lager verdens beste pizza. Ikke akkurat slik de fleste av oss ser for oss et familieliv.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mine tidligere svar til skriftlig spørsmål nr. 350, nr. 799, nr. 806 og nr. 971 som også omhandler saker om utvisning som berører barn. Mitt svar her må leses i sammenheng med disse.

Som representanten sikkert er kjent med, er ordningen på utlendingsfeltet slik at det er Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som avgjør enkeltsakene. Stortinget har fastsatt organiseringen på denne måten, ut fra et standpunkt om at den ansvarlige statsråd ikke skal

gripe inn i enkeltsaker. Jeg kommer derfor ikke til å kommentere den nevnte enkeltsaken nærmere.

Jeg vil på generelt grunnlag si at når noen bryter utlendingsloven gjennom å oppholde seg her ulovlig, oppgi falsk identitet eller for øvrig gir falske opplysninger til utlendingsmyndighetene, er dette svært alvorlig. Det har vært bred oppslutning i Stortinget om at grove brudd på utlendingsloven som utgangspunkt skal kunne føre til utvisning. Men, i saker om utvisning av foreldre til barn med sterk tilknytning til Norge, kan det oppstå vanskelige dilemmaer.

Utvisningssaker som berører barn, vil i en del tilfeller, kunne være svært krevende saker, og det vil variere fra sak til sak hvor tungtveiende hensyn som gjør seg gjeldende i den ene og den andre retning. Dette innebærer at selv om det i regelverket er uttalt at noe som «hovedregel» skal gjelde, er det fortsatt opp til de forvaltende myndigheter å vurdere om det i den enkelte sak foreligger slike forhold at det gir grunn til å gjøre unntak fra den angitte hovedregelen. Det å utøve et slikt skjønn i tråd med regelverket er en del av myndighetsutøvelsen som er tillagt utlendingsforvaltningen, som ansvarlige for saksbehandlingen av enkeltsaker.

Når det gjelder den arbeidsgrupperapporten det refereres til i begrunnelsen for spørsmålet, og som ble mottatt i endelig versjon i departementet i begynnelsen av februar i år, viser jeg til min orientering om videre oppfølgingsarbeid mv. i svarbrev av 2. mars 2022 på representantforslag 8:106 S (2021-2022) fra representantene Aram Karim, Audun Hammer Hovda, Marian Hussein og Mona Fagerås om alternative reaksjoner til utvisning og styrking av barnets beste.

SPØRSMÅL NR. 1441**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 11. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I Dagens Næringsliv 2. mars advarer hvitvaskingseksperter om at det er veldig sannsynlig at sanksjonerte russere nå prøver å bruke Norge til å sluse penger videre til andre land.

Hvilke tiltak planlegger regjeringen å gjennomføre for å kartlegge verdier russiske oligarker har i Norge og som nå eller i fremtiden rammes av internasjonale sanksjoner?

Svar:

Utenriksdepartementet er ansvarlig for sanksjonsloven som gir hjemmel for å gjennomføre internasjonale sanksjoner i norsk rett. Utenriksdepartementet er videre ansvarlig for forskriftene gitt med hjemmel i loven, og oppfølgingen av dette regelverket i Norge. Utenriksdepartementet skal varsles om tilfeller der det fryses midler i samsvar med sanksjonene. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) skal forebygge og etterforske brudd på sanksjonsloven, se politiloven § 17 b. Sanksjonsloven inneholder

ikke spesifikke krav til forebyggende tiltak for å avverge brudd eller ikke-implementering av sanksjonene. Justis- og beredskapsdepartementet opplyser at PST, i samråd med andre relevante etater, nå ser nærmere på muligheten for en mer aktiv kartlegging mv. av verdier tilhørende personer og foretak som er eller vil bli listeført.

På Finansdepartementets område har Finanstilsynet ansvar for å føre tilsyn med at foretak under dets tilsynsansvar følger opp bl.a. frysforpliktelser med hjemmel i sanksjonsloven. En del av ansvaret er å føre tilsyn med de elektroniske overvåkningssystemene banker, kredittforetak og finansieringsforetak er påkrevd å etablere for å avdekke transaksjoner tilknyttet personer underlagt sanksjoner. Tilsynsansvaret innebærer ikke å lete etter verdier tilhørende sanksjonerte enheter hos norske foretak under tilsyn. For øvrig har Finanstilsynet en formidlingsrolle i forbindelse med endringer i listeføringer av personer og foretak fra FNs Sikkerhetsråd og EU. Finanstilsynet har ikke ansvar for generell veiledning eller tolkning av sanksjoner som gjennomføres i norsk rett.

SPØRSMÅL NR. 1442**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 11. mars 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Mener statsråden at kommersiell drift av barnehager skal utfases?

BEGRUNNELSE:

I debatten om profittfrie barnehager i Stortinget, den 08.02.22, uttalte statsråd Brenna at regjeringen ikke ønsker et utbytteforbud i barnehagesektoren. Med bakgrunn i dette ble statsråden utfordret av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner (H), om det da var slik å forstå at regjeringen ikke ville gå inn for å fase ut kommersiell drift av barnehager. I sitt svar sier statsråden at «Det er ikke et mål for regjeringen å fase ut de private barnehagene».

Det kan skape forvirring når Sanner i replikkutvekslingen etterspør utfasing av kommersiell drift av barnehager, mens statsråden i sitt svar snakker om private barnehager. Ber om at statsråden i sitt svar til spørsmålstiller skiller mellom ideelle og kommersielle barnehager.

Svar:

Først og fremst vil jeg takke for en konstruktiv og spennende debatt om utviklingen av norske barnehager. Jeg opplever at vi har et felles mål om å bevare et mangfold av norske barnehager, men at vi har ulik oppfatning av hvilke typer barnehager som skal representere mangfoldet.

Regjeringen ønsker ikke å fase ut privat drift av barnehager, men vi vil ha et regelverk som stopper utviklingen der kommersielle aktører eier stadig flere barnehager. Vi ønsker med andre ord ikke kommersialisering av barnehagesektoren, eller at formålet med barnehagedriften skal være å tjene penger. Private barnehager er finansiert av foreldre og det offentlige, og det er ikke naturlig at man driver som en kommersiell virksomhet med basis i en slik finansieringsmodell. Vi mener likevel det må være mulig å drive barnehagen som en privat virksomhet med driftsmargin, og vi vil ikke legge en føring om at alle barnehager skal drive som en ideell virksomhet. Jeg mener det er forskjell på en enkeltstående barnehage eller en mindre

gruppering av barnehager, gjerne startet opp av foreldre eller barnehagelærere, og barnehager som inngår i større kjeder som har eiere med profittmotiv. Det er den siste gruppen som de siste årene har forringet mangfoldet gjennom oppkjøp og også hatt de høyeste driftsmarginene. I Hurdalsplattformen framkommer det at vi vil gi små privateide og ideelle barnehager bedre rammevilkår ved blant annet gi kommunene mulighet til å prioritere disse barnehagene.

Regjeringen arbeider med et tydelig å strengt regelverk for private barnehager, samt et nytt finansieringssystem for private barnehager, som skal sikre bedre demokratisk styring og kontroll med barnehagesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1443

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 11. mars 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Flere medier har siste tiden meldt at utenlandske studenter, personer med afrikansk bakgrunn og andre har rapportert om rasisme på grenseovergangene fra Ukraina til blant annet Polen.

Vil statsråden ta opp denne uakseptable praksisen med sine statsrådkolleger i de aktuelle landene?

BEGRUNNELSE:

Dagbladet skriver 3. mars om at mennesker på flukt fra Ukraina beskriver rasisme, vold og diskriminering. Afrikanske utsendinger til FNs generalforsamling har også kommet med kraftig kritikk mot den diskriminering og behandling som afrikanske statsborgere har blitt møtt med ved grenseoverganger når de har forsøkt å flykte.

Svar:

Krigen i Ukraina påfører sivilbefolkningen store lidelser og vi kan stå overfor den største humanitære katastrofen siden andre verdenskrig.

Så langt anslår FN at mer enn 2 millioner mennesker har krysset Ukrainas grenser til nabolandene Polen, Slovakia, Ungarn, Romania og Moldova. Dette har skjedd på meget kort tid. Og flyktningestrømmen fortsetter.

Under mitt nylige besøk til Polen fikk jeg selv erfare situasjonen ved grensen ved Dorohusk grensestasjon og møtte nyankomne flyktninger på et mottakssenter der.

Det gjør sterkt inntrykk å møte mennesker som flykter fra krigens redsler. Det er også sterkt å se den generøsiteten nabolandene nå viser. Norge bidrar med betydelig bistand til Ukraina og til landene som nå mottar mange flyktninger. I denne krisen skal Norge støtte og vise solidaritet med mennesker på flukt fra Ukraina.

Enhver som flykter fra denne krigen skal bli møtt med beskyttelse uten diskriminering. Dette tok jeg opp med min polske kollega da jeg møtte han 9. mars, og jeg vil ta dette opp i andre relevante fora og med mine kolleger på egnet vis.

Norge følger også opp spørsmålet om forskjellsbehandling i FN-sammenheng. Tidligere denne uken vedtok FNs Menneskerettighetsråd med solid flertall en resolusjon (L49/L1) om situasjonen i Ukraina, hvor poenget om diskriminering understrekes. I denne resolusjonen slås det fast at "all those fleeing from the conflict should be protected without discrimination". Dette er et prinsipp vi vil ivareta og målbære i enhver sammenheng.

Vi vil fortsette å følge situasjonen ved grensene tett.

SPØRSMÅL NR. 1444**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 10. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor mange dager tok det før Norge besvarte forespørselen om nødhjelpsutstyr fra Ukraina og hva mener ministeren er grunnen for at minst 22 land svarte før Norge?

BEGRUNNELSE:

Da Russland gikk til full invasjon 24. februar, slo Ukraina alarm i EU-systemet UCPM, som skal sikre at nødhjelpsforsendelser kommer raskt fram i akutte situasjoner:

I den humanitære krisen som var i hurtig utvikling, ba landet blant annet om tilfluktsutstyr og medisinske artikler for å hjelpe sivile.

Allerede dagen etter, 25. februar, hadde 16 europeiske land respondert på den detaljerte bestillingen. De stilte til rådighet utstyr som telt, feltsenger, tepper og medisiner. Blant de første landene til å love utstyr var Danmark, Finland og Sverige.

Til og med Ukrainas naboland Romania hadde meldt inn beredskapsutstyr de kunne avse. Men fra Norge kom det ingen respons.

Filter Nyheter henvendte seg til direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap som henviste mandag 28. feb. til Justis- og beredskapsdepartementet, som har det overordnede ansvaret for Norges deltakelse i EU-ordningen.

Justis- og beredskapsdepartementet fikk de første henvendelsene om saken 28. februar, men svarte ikke på noen av spørsmålene før onsdag, to døgn senere.

Kvelden før departementet uttalte seg, tirsdag 1. mars, hadde EU-systemet fått meldt inn at Norge nå ønsket å bidra, etter det Filter Nyheter fikk opplyst.

Beredskapsmyndighetene har imidlertid verken bekreftet dette eller svart på Filter Nyheters spørsmål om hva som er bakgrunnen for tidsbruken – eller hvilke beslutninger som ble gjort om Ukrainas anmodning de første dagene av de alvorlige krigshandlingene.

Europeiske land ga beskjed om at de ville bidra, én etter én. Fra Slovakia ankom en første lastebil med sivilt beredskapsutstyr Kyiv søndag 27. februar. Den var blant annet lastet med medisinske artikler.

EUs oversikt over hvilke land som hadde gitt hva per 28. februar, viser at så mange som 22 land i Europa på det tidspunktet hadde svart på forespørselen fra Ukraina.

Sverige og Danmark hadde tilbudt medisinsk utstyr, kjøretøy og diverse utstyr til ukrainerne i nød. Finland hadde også gitt tilfluktsutstyr. På dette tidspunktet hadde altså Norge ennå ikke svart på Ukrainas forespørsel.

Norge har selv fått hjelp gjennom EUs ordning for sivil beredskap ved flere anledninger. Norge har også mottatt finansielle bidrag fra ordningen til flere nasjonale øvelser og prosjekter der ressurser fra EU har deltatt.

Svar:

Ukraina aktiverte EUs ordning for sivil beredskap 15. februar, men anmodningens natur endret seg da landet ble angrepet 24. februar. Siden da har det løpende blitt fremmet oppdaterte anmodninger fra Ukraina, samt fra andre omkringliggende land som nå håndterer en flyktningstrøm. Norske myndigheter vurderer disse fortløpende, og vi vil alltid vil strekke oss langt for å bidra.

Som Unneland peker på, har flere medlems- og deltakerland tilbudt Ukraina bistand gjennom EUs ordning for sivil beredskap. Norge tilbød bistand i form av materiell til Ukraina tidlig tirsdag 1. mars, og tilbudet ble raskt akseptert av ukrainske myndigheter. I forkant av dette var det etablert en internasjonal dialog om bistand. Biler med materiell var underveis til Polen samme dag. Hoveddelen av materiellet ble levert torsdag 3. mars. Vi har fått informasjon om at det var noe forsinkelse på den siste bilen, som ankom destinasjonen på morgenen fredag 4. mars.

Det tok noe tid før det ble satt opp et effektivt apparat for mottak av alle donasjonene. Såkalte mottakshub'er ble bekreftet opprettet i blant annet Polen og Moldova mandag 28. februar, og endelige adresser for hvor norsk donasjon skulle leveres ble først bekreftet idet forsendelsen var på vei.

Søndag 6. mars tilbød Norge ytterligere bistand til Ukraina i form av en omfattende pakke legemidler i størrelsesorden 43 millioner norske kroner. Tilbudet ble akseptert av ukrainske myndigheter samme dag. Denne forsendelsen forventes sendt fra Norge i løpet av innneværende uke.

SPØRSMÅL NR. 1445**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 11. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I 2025-målet for nybilsalget skilles det mellom lette varebiler N1-1 og N1-2, og det er dermed kun N1-1, såkalte "små varebiler", som omfattes av målet.

Mener statsråden dette fortsatt er et fornuftig skille, eller bør det vurderes om varebiler N1-2 også bør med, slik at alle varebiler under 3 500 tonn omfattes av 2025-målet?

BEGRUNNELSE:

NTP-målet om nybilsalget lyder: "Innen 2025 skal alle nye personbiler og lette varebiler være nullutslipp".

I EUs forordning 2019/631 settes det krav til CO₂-utslipp for både "passenger cars" og "light commercial vehicles", som omfatter alle slike kjøretøy opp til 3 500 kg. I Klimakur er imidlertid "lette varebiler" definert som varebiler under 1750 kg, også kalt "små varebiler". Det ble vist til kjøretøyklasse N1-1 og N1-2.

Dette fører til at samme bilmodell er omfattet av 2025-målet hvis den er registrert som personbil med hvite skilter, men ikke hvis den er registrert som varebil med grønne skilter.

Det er mulig man først ønsket å rette målet mot de minste varebilene, siden modellutvalget ville bli størst her først. Modellutvalget har imidlertid blitt større også for de mellomstore og store varebilene siden målet ble vedtatt, og teknologien har utviklet seg. Samtidig viser nybilsalget at andelen elektriske varebiler i 2021 var høyere for både "mellomstore" og "store varebiler", enn den var for "små varebiler".

Det kan virke som en kuriositet at 2025-målet omfatter alle personbiler under 3 500 kg, men ikke alle varebiler under 3 500 kg.

Svar:

Måltallene for lav- og nullutslippskjøretøy i vegtrafikken ble først presentert i Nasjonal transportplan 2018-2029, der det ble presentert følgende mål:

– Nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy i 2025.

– Nye busser skal være nullutslippskjøretøy eller bruke biogass i 2025.

– Innen 2030 skal nye tyngre varebiler, 75 prosent av nye langdistansebusser og 50 prosent av nye lastebiler være nullutslippskjøretøy.

– Innen 2030 skal varedistribusjonen i de største bysentrene være tilnærmet nullutslipp.

Forbedring av teknologisk modenhet i de ulike delene av transportsektoren, slik at nullutslippsløsninger blir konkurransedyktige med konvensjonelle løsninger, ligger til grunn for måltallene. Måltallene ble videreført i Nasjonal transportplan 2022-2033.

Lette varebiler defineres ut fra de tekniske kodene N1-I og N1-II, mens N1-III er tunge varebiler. Skille går på referansevekt over eller under 1760 kg.

Varebiler er også delt i to grupper avgiftsmessig. Varebil i avgiftsklasse 1 er bil som oppfyller de tekniske kravene til varebil (kjøretøygruppe N1), og er i samme avgiftsgruppe som personbil. Varebil avgiftsklasse 2 er avgiftsmessig begunstiget (grønne skilt) i forhold til varebil avgiftsklasse 1 og personbiler, dersom den oppfyller visse krav fastsatt av Finansdepartementet. Avgiftsklassifiseringen påvirker ikke teknisk klassifisering eller klassifisering ift. nullutslippsmålene.

Når måltallene ble utarbeidet, ble det antatt at de varebilene som liknet mest på personbilene var de som først kom til å bli tilgjengelige med batteri-fremdrift og at det derfor var mulig å stille krav til disse kjøretøyene tidligere. Det ble videre antatt at de tyngste varebilene ikke ville bli tilgjengelige i like stor grad. Frem til 2020 så dette ut til å stemme godt, da andelen elektriske lette varebiler av nybilsalget var 14,3 pst., mens tilsvarende tall for tunge varebiler var 3 pst. I 2021 kom det flere tunge elektriske varebiler på markedet, og andelen tunge varebiler av nybilsalget økte til 18,8 pst., mens andelen av de lette varebilene var ganske stabil. Dette er svært gledelig at vi nå ser en så positiv utvikling innen tunge varebiler. Årsaken til dette er trolig i hovedsak EUs incentiver for reduksjon i CO₂-utslipp, i tillegg til våre støtteordninger gjennom Enova. Vi vil, uavhengig av tidsperspektivet på måltallene og hvilke kjøretøy som er i de enkelte segmentene, tilrettelegge for innføring av nullutslippskjøretøy innen alle segmentene, for å bidra til å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren. Vi ønsker samtidig ikke på nåværende tidspunkt å gjøre endringer i måltallene for nullutslippskjøretøy.

Vi ser positiv utvikling innen elektrifisering i alle segmentene. Det blir spennende å følge nybilsalget videre, og om vi når måltallene før tiden er det flott. Som vi har sagt i Hurdalsplattformen vil vi gjøre det attraktivt å velge lav- og nullutslippskjøretøy med mål om at 100 prosent av nye personbiler er fossilfrie innen utgangen av 2025. Vi skal bidra til at nullutslippskjøretøy opprettholder sin konkurransefordel mot bensin- og dieselskjøretøy.

Jeg vil også vise til at jeg har bedt Statens vegvesen se på om nullutslippskrav til offentlige kjøp av tunge varebiler kan komme inn i Forskrift om energi- og miljøkrav ved offentlig anskaffelse av kjøretøy til veitransport. I dag sier

forskriften at det stilles krav til nullutslipp for offentlige kjøp av lette varebiler fra 1. januar 2023. Dette arbeidet vil også gi ny kunnskap om muligheten for en raskere innføring av tunge varebiler generelt.

SPØRSMÅL NR. 1446

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 8. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden foreta seg noe for å styrke vergers rett til informasjon fra det offentlige, for å kunne ivareta vergehavers interesser?

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak fra Bergen kommune, som er omtalt av BA i deres papirutgave den 02.03. Saken gjelder en pleietrengende vergehaver, som har opplevd det som ikke kan karakteriseres som annet enn svært kritikkverdig behandling av Bergen kommune.

Det fremkommer i saken at vergen ikke effektivt har kunnet ivareta vergehavers interesser, som en følge av at han ikke har blitt holdt løpende informert om situasjonen. Det har herunder ikke blitt løpende informert om hvor vergehaver til enhver tid befinner seg.

Et tilfelle som det nevnte, setter på spissen hvor viktig det er at en verge holdes informert – da vergens oppgave er å ivareta vergehaverens interesser. Det er derfor ønskelig å få vite om statsråden vil foreta seg noe for å styrke vergers rett til å motta informasjon fra det offentlige om forhold som har betydning for deres oppgave med å ivareta vergehaverens interesser.

Saken er som nevnt omtalt av BA:

<https://www.ba.no/mistet-anders-willanger-igjen-mandag-kveld-visste-ikke-om-han-var-i-live-eller-ikke/s/5-8-1835044>

<https://www.ba.no/tom-tvedt-krever-a-mote-byrad-er-om-willanger-saken-et-sporsmal-om-mennesker-ettigheter/s/5-8-1834058>

<https://www.ba.no/anders-willanger-ble-liggende-hjelpelos-i-seks-dogn-hele-denne-saken-er-en-katastrofe/s/5-8-1819100>

Svar:

Jeg mener det er viktig at en verge, innenfor sitt mandat, effektivt kan utveksle informasjon med offentlige myndigheter for å kunne yte effektiv bistand og sørge for at personen vedkommende er verge for, får ivaretatt sine rettigheter på lik linje med andre.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 19. januar 2022 på høring et forslag til endringer i reglene om taushetsplikt på vergemålsområdet for å legge til rette for bruk av digitale vergefullmakter gjennom den såkalte Fufinn-løsningen (fullmaktsløsning for innbyggere). Den nevnte løsningen er under utvikling. I høringsnotatet foreslås det at reglene om taushetsplikt på vergemålsområdet justeres på en slik måte at det blir mulig å dele opplysninger gjennom den digitale fullmaktsløsningen.

Forslagene i høringsnotatet vil, om de vedtas, bidra til at den som er verge, lettere kan legitimere seg som verge og gi opplysninger om rammene for vergemålet. Der et vergemål omfatter bistand på det personlige området, som rett til å representere en person overfor helsetjenesten, vil endringene kunne forenkle kommunikasjonen mellom vergen og instanser som skal yte helsehjelp eller tilby andre tjenester fra det offentlige. Høringen har frist 21. mars 2022, og vil deretter følges opp i departementet.

Når en pasient ikke kan ivareta sine egne rettigheter, er det i utgangspunktet nærmeste pårørende som har rett til informasjon om helsehjelpen, se pasient- og brukere rettighetsloven § 3-3 andre ledd, jf. § 3-2 første ledd. Når pasienten er ute av stand til å oppgi pårørende, skal nærmeste pårørende være den som i størst utstrekning har varig og løpende kontakt med pasienten, likevel slik at det tas utgangspunkt i den rekkefølgen som følger av loven. Dersom pasienten ikke har familie, vil vergen være nærmeste pårørende, jf. pasient- og brukere rettighetsloven § 1-3 bokstav b.

Jeg viser for øvrig til at Stortinget i et enstemmig anmodningsvedtak 27. april 2021 ba regjeringen foreta en

helhetlig gjennomgang av vergemålsordningen. Dette arbeidet er i gang, og ulike tiltak for å styrke vergemålsord-

ningen utredes. Det nevnte høringsnotatet inngår i dette arbeidet, som har høy prioritet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1447

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden denne situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Det kommer nå en rekke ukrainere til Norge. Mange reiser direkte til familie og kjente ulike steder i landet. Når disse skal søke om asyl, blir de henvist til Nasjonalt ankomstsenter i Råde. Noen har pekt på at dette er krevende for den enkelte, som ofte må forflytte seg langt for å komme til Råde. Samtidig er Nasjonalt ankomstsenter viktig for beredskap og kontroll for hvem som ankommer landet, for å gjennomføre tilstrekkelig helseundersøkelser og identitetsavklaring.

Ukrainske borgere med biometrisk pass har rett til å oppholde seg i Norge visumfritt i en periode på 90 dager. Det er grunn til at mange nå gjør det, fremfor å melde seg som asylsøker. Det kan gjøre at vi ikke har tilstrekkelig kontroll over de som kommer, og ikke får gjennomført f.eks. helsekontroller.

Svar:

Nasjonalt ankomstsenter skal normalt være første oppholdssted for alle asylsøkere for at de skal bli registrert, få kartlagt ID, gjennomgå helsesjekk, få fullført asylintervju og kartlegges mtp. bosetting. Oppholdstid er inntil 21 dager, der særlig ID-avklaring og asylsaksbehandling er tidkrevende.

Ukrainske asylsøkere har i all hovedsak ID-papirer og biometriske pass, samt at regjeringen legger opp til at det blir en kollektiv beskyttelsesvurdering. Det er derfor ikke det samme behovet for et opphold på ankomstsenteret, da de mest avgjørende aktivitetene der kan utgå eller forenkles. Utlendingsdirektoratet og politiet samarbeider tett om arbeidsprosessene i den innledende ankomstfasen, og legger løpende ut råd og informasjon på sine nettsider til ukrainere som kommer til Norge.

Jeg deler representantens syn om at registrering er viktig for at ankomstene blir håndtert i ordnede former. Reg-

istreringen er også avgjørende for å bl.a. få tildelt D-nummer, som er nødvendig med tanke på en rekke offentlige tjenester. Mange av de som kommer skal også etter hvert inngå i et integreringsløp og eventuelt få bosettingskommune, samt at det skal gjennomføres lovpålagt turbekolosecreening og ev. helseundersøkelse for å avdekke akutte medisinske oppfølgingsbehov.

Mitt departement jobber aktivt for å få på plass en desentralisert registreringsløsning lokalt i politidistriktene, og politiet er i gang med å vurdere innretning. Foreløpige signaler fra dette arbeidet tilsier at lokal registrering vil bli mulig å gjennomføre innen kort tid. Endringen krever tiltak for å sikre riktig kompetanse og kapasitet til å ivareta prosessen på en god måte. Vi vurderer samtidig i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet ulike løsninger for å få til mest mulig effektiv turbekolosecreening og ev. helseundersøkelse.

SPØRSMÅL NR. 1448**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 11. mars 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Under pandemien har eksamener blitt avlyst i VGS. Det vil ha betydning for opptaket til høyere utdanning, i og med at sjansene for å gå ned i karakterer ved eksamen er betydelig. For elever med høye karakterer er sannsynligheten for å gå ned en eller flere karakterer ved skriftlig eksamen 72–85 prosent. Dermed vil elever som konkurrerer innenfor samme opptaksordning ikke konkurrere på like vilkår.

Vil statsråden ta grep for å sikre rettferdighet, tillit og like konkurransevilkår i opptaksvilkårene til høyere utdanning?

BEGRUNNELSE:

Generelt blir det norske opptaks-systemet til høyere utdanning oppfattet som rettferdig, både av elever, studenter og høyere utdanningsinstitusjoner. Det er tre hovedgrunner til dette: 1) at opptakssystemet vi har er basert på karakterer og dermed elevenes meritter, 2) at søkerne bli behandlet likt og 3) at systemet er forutsigbart. Opplevelsen av rettferdighet i opptakssystemet er viktig for tillit til systemet som helhet, og for at elever i ulike kull skal føle at de konkurrerer om studieplasser og muligheter i høyere utdanning på like vilkår.

Pandemien har rokket ved systemet, siden ikke alle lenger søker på samme grunnlag og endringer i hva som inkluderes i karaktersnittet truer stabilitet og forutsigbarhet. Det er mangel på likebehandling av dem som søker i samme gruppe som er problemet. Med andre ord vil skriftlig eksamener på vitnemålet kunne bidra til å trekke ned karaktergjennomsnittet særlig mye for elever med gode karakterer.

En praktisk mulig måte å gjøre dette på, er å fjerne eksamenskarakterene fra vitnemålet for kullene som gikk ut i fjor og i 2019. Men dersom man skal strebe etter å gjøre det på en måte som oppfattes som rettferdig for alle tre grupper må både eksamenskarakterene fra 2. og 3. klasse fjernes.

Svar:

Jeg viser til ditt spørsmål til kunnskapsministeren og svarer som ansvarlig statsråd for forskning og høyere utdanning, inkludert opptak til høyere utdanning.

Jeg har ingen planer om å endre opptaksrangeringen med tanke på eksamen. En tilpasning fra år til år skaper uro, skjevheter og uforutsigbarhet. Eksamen er en viktig vurderingsform, som er forutsigbar, rettferdig og transparent.

SPØRSMÅL NR. 1449**Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 11. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden, i lys av de omfattende sanksjonene som er iverksatt mot russiske oligarker, sørge for større åpenhet om hvilke personer som har eierinteresser i norsk økonomi, blant annet gjennom å senke terskelverdien for registrering i eierskapsregisteret fra nivået på 25 pst. som ble fastsatt i forskrift av den forrige regjeringen?

BEGRUNNELSE:

Den forrige regjeringens utforming av forskrift til lov om register over reelle rettighetshavere, som trådte i kraft 1. november 2021, har mange svakheter. På flere punkter er den ikke i overensstemmelse med føringene som ble lagt av en enstemmig finanskomite da lovforslaget ble behandlet i Innst. 143 L (2018-2019).

Effekten av målrettede sanksjoner mot eierinteressene til russiske oligarker risikerer å bli svekket dersom det ikke er offentlig kjent hva de faktisk eier i norsk økonomi.

En viktig uthuling i den vedtatte forskriften, er at terskelverdien for når en eier må registreres er satt til 25 pst., mens den i andre registre er så lav som 5 pst. Med en så høy terskelverdi risikerer man at mange eiere med vesentlige interesser og innflytelse i norsk økonomi, ikke blir registrert. De nåværende regjeringspartiene har ved flere anledninger i forrige periode stemt for forslag som støtter opp om en lavere terskelverdi. En samlet finanskomite skrev i 2019 også at departementet burde «sikre at Norges terskelverdi er i tråd med Norge som et foregangsland for åpenhet, og så lav som mulig.»

Svar:

Innledningsvis bemerker jeg at sanksjonsloven og oppfølgingen av sanksjoner vedtatt med hjemmel i loven, hører under Utenriksdepartementet.

Register over reelle rettighetshavere skal legge til rette for tilgang til opplysninger om reelle rettighetshavere. Reelle rettighetshavere er personer som anses å ha endelig eierskap eller kontroll over juridiske personer eller juridiske arrangementer, typisk selskaper. Reelle rettighetshavere er alltid fysiske personer. Formålet med å synliggjøre reelle rettighetshavere er å forhindre at selskaper misbrukes som skall for kriminell aktivitet, f.eks. hvitvasking eller terrorfinansiering. Selskaper kan både gi en distanse mellom de fysiske personene som begår kriminaliteten, og også være egnet til å gi et skinn av legitimitet. Poenget er å se gjennom selskapsstrukturen for å identifisere de fysiske personene som et selskap reelt sett representerer og blir kontrollert av.

For å bidra til å identifisere hvem som kontrollerer et selskap, er det vanlig å starte med eierskapsopplys-

ninger, og reelle rettighetshavere vil i en del tilfeller være sammenfallende med aksjeeiere eller andre typer eiere av eierandeler. Der et annet selskap eier selskapet, det er avvikende stemmerettsfordeling, eller det foreligger andre avtaler om f.eks. hvem det er som kan stemme for eierandeler, kan dette medføre at reelle rettighetshavere ikke sammenfaller med aksjeeierne. Kontroll av en viss andel stemmerettigheter eller rett til å utpeke eller avsette medlemmer i ledelsen kan gi reell kontroll i selskapet. I tillegg skal personer som på annen måte utøver kontroll, identifiseres som reelle rettighetshavere. Det er derfor ikke dekkende å referere til register over reelle rettighetshavere som et eierskapsregister.

Når det gjelder hvilken terskelverdi som skal brukes når man vurderer om bl.a. andelen stemmerettigheter er høy nok, har det ved innføringen blitt sett hen til hva andre land har innført, hva som følger av internasjonale standarder på området, og hva EUs hvitvaskingsdirektiv krever. En terskel på 25 pst. er veletablert. Det er dessuten viktig å understreke at terskelen knytter seg til både direkte og indirekte eierskap og kontroll. Fysiske personer som gjennom andre juridiske enheter har en tilstrekkelig høy eierandel eller kan utøve en tilstrekkelig andel stemmerettigheter, skal registreres. Slik informasjon vil ikke fremgå av et vanlig eierskapsregister.

For øvrig er det igangsatt et arbeid med å vurdere en løsning for helhetlig og forenklet rapportering og tilgjengeliggjøring av informasjon om aksjeeiere i norske aksje- og allmennaksjeselskaper. Næringsministeren har i svar 11. februar 2022 på skriftlig spørsmål nr. 1139 fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski gitt informasjon om dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1450

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 11. mars 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I lys av den siste FN-rapporten, samt den sikkerhetspolitiske situasjonen vi nå står i, vil regjeringen revurdere havvindsatsingen for å møte det økte behovet for energi i Norge og Europa de neste årene?

BEGRUNNELSE:

Energipolitikk er også sikkerhetspolitikk. Etter Russlands invasjon av Krim i 2014, ble energiuavhengighet satt øverst på den europeiske dagsorden. De siste dagers dramatiske hendelser understreker utfordringene og hvor tett klimapolitikken henger sammen med sikkerhetspolitikken. Høy gasspris slår inn i strømprisen og driver den opp. I tillegg gjør den høye gassprisen nå kullfyrte kraftverk bil-

ligere enn gasskraft, selv med de høye kvoteprisene. Det gjør at klimagassutslippene øker.

Behovet for å satse tungt på fornybar energi handler om verdiskaping, det å ha flere ben å stå på for oss som oljenasjon, utslippskutt og tydeligere enn noen gang, også europeisk sikkerhetspolitikk.

Ett av våre komparative fortrinn er og har alltid vært den lange kystlinjen vår. Den har gitt oss mat, inntekter og arbeidsplasser i mange generasjoner. Det kan den fortsatt gjøre, om vi tar de nødvendige grepene som skal til. Ett av dem er satsingen på havvind.

Norge har alle forutsetninger for å lykkes med havvind, og skape tusenvis av nye jobber samtidig som vi sikrer nok kraft til industri og innbyggere. Da er det utfordrende at regjeringen senker ambisjonene. Skuffelsen og overraskelsen var stor både hos næringslivet og miljøbevegelsen og da den varslede "storstilte satsingen" ikke var noe annet enn en stor nedskalering av det det forrige regjeringen allerede hadde satt i gang på feltet.

Dette forsterkes av at fremtidsutsiktene for fortsatt kraftoverskudd i Norge er redusert.

Svar:

Norge har et langvarig og godt samarbeid med EU på energiområdet. Både Norge og EU har høye ambisjoner om å redusere utslipp og skape jobber. Samarbeidet innen energi og klima er nødvendig for raskere å kunne utvikle bærekraftige løsninger og næringer. Samarbeidet begrenser seg ikke til enkelte energikilder, men omfatter blant annet fornybar energi, gass, hydrogen samt fangst og lagring av CO₂.

Norge er en viktig og forutsigbar leverandør av olje og gass til Europa. I 2020 var Norges nettoeksport av gass og olje nær 2 100 TWh [1]. Felt på norsk sokkel skal også

fremover bidra med stabile leveranser av olje og gass til markedet. Rettighetshaverne på norsk sokkel leverer nå det de klarer fra norske felt hver dag. Det er det viktigste Norge kan bidra med overfor Europa i disse urolige tider.

Norge har også utenlandsforbindelser for strøm til fem EU-land og Storbritannia. I 2020 utgjorde nettoeksporten av elektrisitet vel 20 TWh. To utenlandsforbindelser har kommet til de senere årene. Det er naturlig at vi nå høster erfaringer fra bruken av disse, både med tanke på virkningene i det kompliserte kraftsystemet vårt, og for husholdninger og næringsliv.

Vindkraft til havs vil i økende grad kunne bidra med energi til Europa. Denne utviklingen er også Norge en viktig del av. Vi har ikke senket ambisjonene for havvind, slik representanten ser ut til å hevde. Regjeringen har besluttet at kraften fra det ene av de to prosjektene på Sørilige Nordsjø II bare skal føres til Norge. Samtidig har vi bedt Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om å utrede virkningene på kraftsystemet av ulike nettløsninger for vindkraft til havs. Regjeringen vil komme tilbake til hvilke nettløsninger som kan være aktuelle på det andre prosjektet på Sørilige Nordsjø II etter at denne utredningen er gjennomført.

I tillegg har vi gitt NVE i oppdrag om å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs. Slik legger vi til rette for en langsiktig satsning som også skaper forutsigbarhet for næringen ved å identifisere nye områder for havvind etter Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II.

På norsk sokkel har vi lang erfaring med å finne gode løsninger også når det gjelder sameksistens mellom ulike havnæringer. Dette er en tradisjon jeg er opptatt av å videreføre også når det gjelder havvind, og jeg er derfor opptatt av å ha god dialog med blant annet fiskeriinteressene i mitt arbeid på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1451

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 11. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Jeg kan ikke se at statsråden svarte på spørsmålet mitt Dokument nr. 15:1278 (2021-2022) om hvor mange TWh som vil være tilgjengelig for å etablere nye batterifabriker i Norge frem mot 2030.

Kan statsråden se på spørsmålet igjen, og komme tilbake med et konkret svar?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar fra statsråden på mitt spørsmål (Dokument nr. 15:1278 (2021-2022)), der jeg spør om hvor

mange TWh som vil være tilgjengelig for å etablere nye batterifabrikker i Norge frem mot 2030. Statsråden viser i sitt svar til at regjeringen har høye ambisjoner om å bygge opp nye grønne industrinæring, men sier ikke noe om hvor mye kraft som er tilgjengelig. Det hjelper ikke å ha ambisiøse planer hvis de ikke lar seg gjennomføre på grunn av kraftsituasjonen. Det er vanskelig å se fra statsrådens svar om det er realistisk å etablere nye batterifabrikker i Norge innenfor rammene av tilgjengelige kraftressurser.

Svar:

Norge har en rekke overføringsforbindelser mot omliggende land, som gjør at nytt kraftforbruk i Norge ikke må baseres på kun hvor mye kraft som til enhver tid produseres innenlands i Norge. Samtidig er det av betydning hvor i strømmettet nytt, stort kraftforbruk etableres fordi

tilgjengelig effekt er begrenset av tilgjengelig kapasitet i strømmettet i et gitt område.

Hvordan henholdsvis produksjons- og forbrukssiden i kraftmarkedet vil utvikle seg fremover, og hvilke priser dette vil gi for forbrukere i Norge er usikkert. Det siste halvåret har med tydelighet vist at kraftmarkedet er komplekst sammensatt og at en rekke faktorer i og utenfor Norge er med å påvirke strømprisene vi har i Norge.

Rikelig tilgang på ren kraft har lenge vært et fortrinn for norsk industri. Dette gir oss gode forutsetninger for å utvikle morgendagens grønne elektriske verdikjeder, som regjeringen nå løfter frem gjennom vårt grønne industriløft. Regjeringen vil at rikelig tilgang på utslippsfri kraft også i årene fremover skal være et fortrinn som bidrar til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Det innebærer at vi må bygge ut ny kraftproduksjon, utnytte dagens energiressurser bedre iht. våre samfunns mål og at vi må utvikle og ta i bruk teknologier og løsninger som medfører lave eller ingen utslipp.

SPØRSMÅL NR. 1452

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 11. mars 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at også Norge får på plass en helhetlig plan for et bærekraftig matsystem slik at vi kan kutte mer utslipp i hele verdikjeden?

BEGRUNNELSE:

Kostholdet vårt er nå den viktigste enkeltårsaken til dårlig helse og for tidlig død i Norge. Det samme ser vi i de aller fleste andre land i verden.

Samtidig bidrar matproduksjon og forbruk til ca. en tredjedel av de samlede klimagassutslippene på verdensbasis, og er den suverent største enkeltbidragsyteren til de dramatiske tapene av biologisk mangfold.

Til tross for alle disse utfordringene er matsektoren også et enormt mulighetsrom for Norge. Vi har gode forutsetninger for å øke produksjonen av mat fra land og hav, på måter som kan forbedre folkehelsen, og samtidig bidra til å løse klima- og miljøutfordringene våre.

En forutsetning for å få dette til, er å koble klimapolitikken sammen med næringspolitikken, og tenke helhetlig for å øke verdiskapingen samtidig som vi kutter utslipp. I forbindelse med fjorårets FN-toppmøte om

bærekraftige matsystemer, igangsatte en rekke land arbeidet med nasjonale, helhetlige handlingsplaner for mat, for å sikre bærekraftige matsystemer innen 2030. Den forrige regjeringen arbeidet aktivt inn mot nettopp dette toppmøtet, med utslippskutt og FNs bærekraftsmål som bakgrunn. Dessverre har Støre-regjeringen foreløpig valgt å ikke følge opp arbeidet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at Hurdalsplattformen har et økt ambisjonsnivå på flere sentrale områder som skal sikre bærekraft i vår nasjonale matproduksjon, for eksempel et oppdatert jordvernmål, klimatilpasning, økt bruk av utmarksbeite osv. Regjeringens arbeid på dette området vil også bygge på tidligere politikk som har hatt økt bærekraft i matsektoren som mål. Målbildet for landbruks- og matpolitikken bygger på de tre dimensjonene økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft, der målene er gjensidig avhengige av hverandre. Regjeringen vil jobbe aktivt med økt bærekraft i matsektoren innenfor rammen av ny regjeringsplattform.

Regjeringen vektlegger en helhetlig oppfølging av FNs bærekraftsmål frem mot 2030. Dette er bakgrunnen for at Meld. St. 40 (2020-2021) Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030 er fremmet for Stortinget. Meldingen gjennomgår FNs 17 bærekraftsmål og 169 delmål, og beskriver utfordringene for Norge i en nasjonal kontekst. I gjennomgangen av bærekraftsmål 2 om å utrydde sult er innsats for miljø og klima i landbruket beskrevet, og inngår i en bredere sammenheng der mål for flere sektorer og samarbeidsområder omtales.

Regjeringen vil legge vekt på å videreføre engasjementet som ble skapt i forbindelse med FN-toppmøtet om bærekraftige matsystemer. Den nasjonale dialogen som ble avholdt 15. juni 2021, hadde bred deltagelse fra hele matsektoren, næringsorganisasjoner, forskningsmiljøer, sivilt samfunn m.fl. Rapport fra denne dialogen er publisert på FN-toppmøtets hjemmesider, og tydeliggjør våre nasjonale utfordringer og muligheter i et matsystemperspektiv. Som ansvarlig departement for landbruks- og matpolitikken har statssekretæren i LMD vervet som nasjonalt kontaktpunkt for dialogen om matsystemer i forbindelse med toppmøtet, og vil følge dette arbeidet også videre fremover.

Planene som andre land har utarbeidet og som stortingsrepresentanten viser til, er for mange land mer overordnede nasjonale prioriteringer for bærekraft i matpolitikken, og har i mindre grad karakter av operative handlingsplaner. Flere av disse ble fastsatt før toppmøtet ble avholdt. Dette viser også at ulike land har ulike tilnærminger til det nasjonale bærekraftsarbeidet.

I tråd med FN-toppmøtets ambisjoner om en bred forankring blant aktørene i matsystemet, vil regjeringen jobbe videre med slike spørsmål på tvers av sektorene, og der privat sektor også trekkes inn. Klimaavtalen med jordbruket og bransjeavtalen om redusert matsvinn er eksempler på hvordan klimapolitikken kobles til næringspolitikken, og hvordan løsninger må bygge på eierskap og medvirkning blant aktørene i sektoren.

Regjeringen har nylig startet opp arbeidet som skal resultere i etablering av Bionova. Jeg har store forventninger til at Bionova skal bidra til utvikling av næringsvirksomhet i Norge, reduksjon i utslipp av klimagasser og særlig til binding av karbon. Bionova skal sikre utvikling av bioøkonomien knyttet til landbruk, skogbruk og havbruk, herunder også bidra til biobasert sirkulærøkonomi. Gjennom etablering av Bionova skal vi få en verktøykasse som er enda bedre rigget, slik at vi når klimamålet som er satt for jordbruket. På jordbruksområdet er de årlige jordbruksoppgjørene en sentral del av det planmessige bærekraftsarbeidet i næringa.

Det er nylig igangsatt flere store tverrfaglige forskningsprosjekter på området bærekraftige matsystemer. Disse vil kunne bidra med verdifull kunnskap om bærekraft, og da gjennom hele verdikjeden.

Jeg vurderer slik sett at føringene fra FN-toppmøtet om en helhetlig tilnærming ivaretas på en god måte nasjonalt, og at måloppnåelsen kan skje innenfor allerede etablerte systemer. Regjeringen har som mål å styrke det tverrsektorielle samarbeidet. Samlet sett mener jeg regjeringen har et meget godt utgangspunkt for å følge opp toppmøtets ambisjoner nasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 1453

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Har regjeringen noen planer om å sørge for at det gis politisk asyl til russiske desertører, militærnektene og anti-krigaktivister som flykter fra Russland i kjølvann av invasjonen av Ukraina og hvordan legges mottak kapasiteten opp med tanke på dette?

BEGRUNNELSE:

Det har nå gått en uke siden den folkerettsstridige og brutale russiske invasjonen av Ukraina. 1 million mennesker

har flyktet fra landet og for hver dag som går strømmer det flyktninger fra Ukraina til nabolandene.

Flere, både journalister og analytikere, har pekt på en tilsynelatende mangel på kampmoral og vilje, særlig blant unge, russiske soldater – som i mange tilfeller ikke har visst på forhånd at de ble sendt i en krig. The General Staff of the Armed Forces of Ukraine skrev i et innlegg på Facebook at «flere tilfeller av desertering og militær ulydighet har blitt observert». Den ukrainske hæren og styresmaktene har oppfordret russiske soldater til å gi seg og

dra hjem, til og med henvendt seg til russiske mødre om å hente sine barn hjem fra slagmarken.

I Russland har i skrivende stund over 7000 mennesker blitt arrestert for å demonstrere mot krigen. Det har blitt rapportert om at også barn har blitt arrestert. 2. mars kunne NRK Sápmi fortelle om en markant russisk politiker og sameaktivist fra Kolahalvøya som nå søker politisk asyl i Norge. Han frykter at hans motstand mot krigen i Ukraina ikke lenger er forenelig med å bo i Russland og har derfor valgt å flykte. Han blir nok ikke den eneste. Kampen den russiske fredsbevegelsen kjemper er sentral for å svekke Russlands krigføring og russiske soldaters kampvilje. Dette inkluderer ikke minst de soldater som legger ned våpnene.

I det autoritære diktaturet Russland er det ingen grunn til å tro at de som viser tydelig motstand mot krigen ikke vil møte sterke reaksjoner og forfølgelse i sitt eget land. Det å omtale den russiske invasjonen som den faktiske invasjonen det er eller publisere informasjon om krigen kan medføre hele 15 år i fengsel. Temaet om å gi russiske desertører politisk asyl, så fremt de ikke har begått krigsforbrytelser, har også vært på agendaen i EU. Norge må støtte fredsbevegelsen i Russland og det må gis politisk asyl til soldater som deserterer og aktivister, journalister eller andre som må flykte fordi de aktivt kjemper mot krigen fra russisk side. Som den fredsnasjonen vi liker å omtale oss selv som må vi vise tydelig at Norge gir en trygg havn for de som kjemper mot krigen, men som selv må flykte på grunn at dette.

SPØRSMÅL NR. 1454

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wethus Thorsvik

Besvart 14. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å raskt fjerne gebyret på søknader om arbeidstillatelse fra personer fra Ukraina, for å lette byrden for mennesker som har kommet til Norge som følge av konflikten og klart å finne arbeid på eget initiativ?

Svar:

Det følger av utlendingsloven at en utlending har rett til beskyttelse (asyl) i Norge dersom vedkommende har en velbegrunnet frykt for forfølgelse på grunn av etnisitet, avstamning, hudfarge, religion, nasjonalitet, medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller på grunn av politisk oppfatning, eller står i reell fare for å bli utsatt for dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff ved tilbakevending til hjemlandet. Desertører, militærnektere og politiske aktivister er eksempler på personer som kan få asyl dersom de risikerer forfølgelse som følge av dette. Rett til anerkjennelse som flyktning gjelder imidlertid ikke personer som har begått krigsforbrytelser eller andre lignende forbrytelser.

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler den enkelte asylsøknad og som gjør konkrete og individuelle vurderinger av den enkeltes beskyttelsesbehov. Verken departementet eller jeg har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for innkvartering av asylsøkere til UDI. Som en del av dette ansvaret skal UDI til enhver tid vurdere egnet beredskap for å kunne håndtere endringer i antallet asylsøkere til Norge. For å sikre at UDI er best mulig forberedt til å håndtere et større antall asylsøkere som følge av situasjonen i Ukraina, har de igangsatt et arbeid med å oppskalere innkvarteringskapasiteten. En slik oppskalering er både nødvendig for å tilpasse seg dagens situasjon og for å ha beredskap for økte ankomster i tiden fremover.

BEGRUNNELSE:

Den Ukrainske befolkningen er i dag i en prekær humanitær situasjon og man regner med at over 1 million mennesker er på flukt. Mange Ukrainere har allerede tilknytning til Norge gjennom å ha arbeidet her tidligere, eller har nå tatt seg til Norge på egenhånd eller ved hjelp av gode støttespillere. I Agder forteller en innbygger om 3 kvinner med barn som har kommet til Norge og ønsker å arbeide på en av gårdene i fylket. De henvises da til å

søke om arbeidstillatelse, avgiften for å levere søknaden er 6300 kroner. En kostnad som for mange mennesker på flukt kan være uoverkommelig, i en allerede svært vanskelig situasjon.

Svar:

Regjeringen vurderer situasjonen rundt krigen i Ukraina fortløpende. Flere hundre ukrainere har allerede kommet til Norge, og det vil trolig komme langt flere.

Regjeringen innførte, som kjent, 11. mars d.å. en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge. Ordningen innebærer et unntak fra utgangspunktet om at asylsøknader skal vurderes individuelt og åpner for å gi

beskyttelse etter en gruppevurdering. Den vil gjøre oss bedre i stand til å håndtere en massefluktsituasjon, både hva gjelder saksbehandling og mottakskapasitet. Ordningen omfatter ukrainske statsborgere som var bosatt i Ukraina før 24. februar 2022, samt nærmere bestemte tredjelandsborgere og statsløse fra Ukraina. Både ukrainske borgere uten annen oppholdstillatelse i Norge, de som søker asyl i riket eller på norsk grense og ukrainske borgere som ev. hentes til Norge i regi av norske myndigheter, omfattes.

Alle som omfattes av ordningen, vil få oppholdstillatelse uten å måtte betale gebyr, og tillatelsen vil gi dem rett til å arbeide her.

SPØRSMÅL NR. 1455

Innlevert 3. mars 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 11. mars 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Har statsråden fått, eller vil hun eventuelt be om, en juridisk vurdering fra Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet av det lovmessige grunnlaget for å stille søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero, og i så fall, hva var deres juridiske råd til regjeringen?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på tidligere skriftlige spørsmål 15:442, 15:1059, 15:1223 og 15:1370, om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero.

Svar:

Denne regjeringen har en annen privatskolepolitikk enn den forrige regjeringen. Som oppfølging av regjeringens politiske plattform har departementet hatt på høring et forslag om å oppheve de to godkjenningsgrunnlagene vidaregående opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil, jf. friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Regjeringen tar sikte på å legge frem et lovforslag for Stortinget våren 2022. I påvente av høringen og Stortingets forventede lovbehandling våren 2022 instruerte departementet 15. november 2021 Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader

om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Instruksen innebærer en konsekvent og lik behandling av de søknadene som lå til behandling per denne datoen. De søkerne som ble berørt av instruksen ble varslet særskilt om dette. Det oppholdet i søknadsbehandlingen som følger av instruksen er et grunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd. Instruksen innebærer at søknadsbehandlingen er utsatt i vel et halvt år. Jeg ønsker å få Stortingets prinsipielle avklaring før disse søknadene ferdigbehandles. Når Stortinget har behandlet saken, vil disse søknadene bli behandlet.

Jeg vil vise til at en tilsvarende instruks om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye friskoler i bero i påvente av Stortingets lovbehandling ble gitt høsten 2005. Denne instruksen ble gitt i forbindelse med utsendelsen av høringsforslag til lovendringer. Lovforslaget (som ble vedtatt av Stortinget våren 2006) gikk ut på at det midlertidig ikke skulle gis godkjenning til nye skoler, og at bare skoler som var i drift per 13. desember 2005, hadde rett til tilskudd og til å drive virksomhet etter loven. Jeg viser i denne sammenheng til Ot.prp. nr. 43 (2005–2006), særlig punkt 2.2. I forbindelse med disse lovendringene ble Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet bedt om å utrede om det ville være i strid med Grunnloven § 97 ved lov å gripe inn i allerede gitte tillatelser til drift av friskoler uten at det gis erstatning for eventuelt økonomisk tap som følge av lovendringen.

Lovavdelingen fant det klart at det ikke vil være i strid med Grunnloven § 97 gjennom lov å gripe inn i tillatelser til drift av friskole i tilfeller der virksomheten ikke er startet opp, jf. Lovavdelingens uttalelse av 30. november 2005 (JDLOV-2005-8471).

I tillegg til dette vil jeg også understreke at dagens godkjenningsordning, i motsetning til den godkjenning-

sordningen som gjaldt høsten 2005, er skjønnsmessig og fastsetter at departementet kan godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler.

På denne bakgrunn har jeg ikke sett det som nødvendig å be om noen vurdering fra Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1456

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 16. mars 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å bidra til å sikre den ukrainsk kulturarv?

BEGRUNNELSE:

Museumsforbundet har lansert en støtteerklæring, hvor det tas til orde for å beskytte kulturminner i Ukraina. I en krigssituasjon er det beklageligvis ofte at kulturminner blir skadelidende. Det skjer enten som en direkte følge av kamphandlinger, eller på grunn av plyndring. Krig og krise er en kjent trussel mot kulturminner. I Unescos konvensjon om beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt, Haag-konvensjonen, understrekes det at vern av kulturarv i krig er et ansvar for verdenssamfunnet, og ikke bare de statene som er direkte involvert i en krig.

Tap av kulturminner påfører langt mer skade enn den rene materielle ødeleggelsen. Slike tap påvirker også innbyggernes identitet, historie og kulturarv fordi de sier noe om hvem man er som individ og folk. Det er vår felles kulturarv som er i fare, og som må sikres.

Svar:

Det er med dyp beklagelse og sorg at vi erfarer at kulturarven er skadet og utsatt som følge av krigshandlingene som pågår i Ukraina. Unescos generaldirektør Audrey Azoulay fordømmer angrep og skader som nå finner sted på Ukrainas kulturarv.

Norge har ratifisert konvensjonen om beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt, Haag-konvensjonen. Konvensjonen har i løpet av de siste årene blitt ytterligere aktualisert som følge av at kulturarv i økende grad utsettes og brukes som mål og middel i krig og konflikter. I 2016 sluttet Norge seg også til konvensjonens

annen protokoll (1999). Den innebærer en økt forpliktelse for Norge i oppfølgingen av konvensjonen. Partene er forpliktet til å utforme straffebestemmelser for brudd på protokollen, i tillegg til å iverksette ulike tiltak som å identifisere og beskytte viktige kulturverdier. Protokollen tydeliggjør også ansvar og plikter i væpnet konflikt, og den setter krav til beskyttelse av kulturverdier. Beskyttelse av kulturobjekter og religiøse steder i krig og konflikt er også regulert i tredje tilleggsprotokoll til Genèvekonvensjonene.

Klima- og miljødepartementet har i år gitt et særskilt bidrag til Unesco på en million kroner, til fondet som er etablert under annen tilleggsprotokoll, for beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt. Norge bidrar også med årlige bidrag over Utenriksdepartementets budsjett til Unescos Heritage Emergency Fund med formål å forebygge og bistå med nødhjelp til kulturarv som er utsatt i krig og konflikt. Gjennom de internasjonale fora Norge deltar i vil vi understreke forpliktelsene som følger av konvensjonen særlig knyttet til krigen i Ukraina.

SPØRSMÅL NR. 1457**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 11. mars 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Denne uken kom beskjednen om at russiske og hviterussiske barn og unge ikke er velkommen til sommerens Norway Cup arrangement på Ekeberg-sletta i Oslo, i tråd med anbefalinger fra Norges Idrettsforbund.

Anser statsråden det som et riktig tiltak å frata disse barna muligheten til å delta i den tradisjonsrike turneringen på grunn av Putins ulovlige og umoralske krigføring mot Ukraina?

BEGRUNNELSE:

KrF støtter og er en forkjemper for kraftige økonomiske sanksjoner mot Russland på grunn av den ulovlige krigføringen. Samtidig er det viktig å understreke at vår kamp er for demokrati, frihet, fred og andre grunnleggende europeiske fellesverdier - det er ikke en kamp mot sivile i Russland eller Hviterussland. Vi kan ikke se at det er et mål å bryte all mellomfolkelig kontakt med disse landene.

Vi må tenke oss særlig godt om før vi rammer uskylde russiske og hviterussiske barn, som også lider under despotene som styrer i sine land. Å utestenge barn fra idrettsarrangement er ikke nødvendigvis egnet til å bygge opp motstand i disse landene mot krigføringen i Ukraina. Derfor stiller vi spørsmål ved om en slik utfrysning av lag fra Russland og Hviterussland er et riktig skritt å ta.

Svar:

Som alle andre er jeg forferdet over den russiske invasjonen av Ukraina og de lidelsene dette påfører det ukrain-

ske folk. Jeg mener ulike virkemidler må tas i bruk for å forsøke å få slutt på denne krigen.

Regjeringen har vært tydelig på at vi ikke er i konflikt med det russiske- og hviterussiske folk.

Sammen med 36 andre land har jeg underskrevet en erklæring som slår fast at toppidrettsutøvere, ledere eller lag som representerer Russland eller Hviterussland ikke bør kunne konkurrere i andre land. Erklæringen retter seg mot toppnivået og ikke barne-, ungdoms- og breddeidrett. Jeg tror folk til folk-samarbeid nå kan være viktigere enn noen gang.

Den norske stat skal ikke styre idretten eller kulturen. Det er særlig i slike tider som vi er inne i nå at det er viktig å holde prinsippet om at idretten og kulturen er selvstendig, høyt.

Den 10. mars vedtok styret i Norges idrettsforbund at de ikke ønsker at barn og unge skal utestenges fra idrettsarrangementer. De oppfordrer alle til å verne barna fra konflikter og krig, og lokale arrangører bør så langt det er mulig åpne for deltakelse fra barn og unge (fra 13 til 17 år) fra Russland og Hviterussland i breddeidrettsarrangementer.

Idrettsstyret anbefaler at russiske og hviterussiske barn og unge ikke skal representere sitt hjemland i slike konkurranser, verken individuelt eller som landslag. Idrettsstyret påpeker også at det skal være trygt og sikkert for alle deltakere i et arrangement hvor det deltar barn og unge, og at arrangør må vurdere hvilke ressurser som må være tilgjengelige for å sikre trygghet for deltakelse i den ekstraordinære situasjonen vi alle står i.

SPØRSMÅL NR. 1458**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at Bane Nor følger opp flertallsmerknaden om at arbeidet med ny tømmerterminal på

Nordagutu i Telemark blir fulgt opp, i tråd med stortingsflertallets ønske?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med stortingsbehandlingen av nasjonal transportplan for perioden 2022-2033 fremmet flertallet i komiteen fra partiene fra Ap, Sp, SV og FrP følgende merknad om Tømmerterminal på Nordagutu «Komiteens flertall medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti peker på viktigheten for å tilrettelegge for effektiv togtransport av tømmer. Ny tømmerterminal på Nordagutu i Telemark vil kunne doble tømmervolmet til og fra dette området til 150 000 kubikkmeter, og flertallet ber om at arbeidet med dette prosjektet blir fulgt opp».

Det viser seg nå i et møte mellom Bane Nor og Midt-Telemark kommune at Bane Nor ikke følger opp flertallets merknad i Stortinget. Spørsmålsstiller mener det er alvorlig at et statlig selskap angivelig ikke følger opp stortingsflertallets ønske, og håper statsråden står ved sin egen merknad til tross for at statsrådets parti nå er kommet i regjering.

Svar:

Regjeringen vil føre en offensiv jernbanepolitikk og legge til rette for at jernbanen kan ta en større andel av godstrafikken. I NTP 2022-2033 ble det foreslått å prioritere fire effektpakker for de viktigste strekningene for godstransport. I tillegg ble det foreslått mindre investeringstiltak for gods på bane for 2,7 mrd. kroner for hele planperioden.

Bane NOR gjennomførte i 2018-19 en omfattende utredning av mulige lokaliseringer av ny tømmerterminal i midtre Telemark. Ny tømmerterminal skulle erstatte dagens tømmerterminaler i Bø og Lunde, og i tillegg tilrettelegge for noe vekst. I utredningsarbeidet var det stor regional medvirkning, inklusive fra skognæringen. Et utgangspunkt på 22 alternativer ble silt ned til fire, hvorav

Sunde ved Nordagutu i Midt-Telemark kommune ble anbefalt som lokalisering.

Basert på samfunnsøkonomiske vurderinger, kunne det konstateres at en tømmerterminal på Sunde medfører en netto nytte på minus 370 millioner kroner, hvilket betyr at investeringen vurderes å være samfunnsøkonomisk ulønnsom. I dialog med aktuelle næringsaktører har Bane NOR derfor tilbudt å sammen se på enklere og mer kostnadseffektive løsninger langs Sørlandsbanen der eksisterende infrastruktur kan

Midt-Telemark kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune har tatt initiativ overfor Jernbanedirektoratet til dialog om mulig finansiering av tømmerterminalen. Direktoratet har i denne forbindelse redegjort for at denne typen tiltak inngår i den tidligere nevnte rammen for «Mindre investeringstiltak» i NTP 2022-33.

Innenfor den økonomiske rammen vil Bane NOR basert på faglige vurderinger prioritere og anbefale hvilke prosjekter som bør gjennomføres og rekkefølgen på disse. Dette er en del av porteføljestyringssystemet som ble innført med NTP 2022-2033 og den nye avtalestrukturen som nå er etablert henholdsvis mellom Bane NOR og Samferdselsdepartementet og Bane NOR og Jernbanedirektoratet. Porteføljestyringssystemet legger til rette for at virksomhetene ikke låses til konkrete løsninger for tidlig og at virksomhetene kontinuerlig kan optimalisere og lete etter muligheter for å øke den samfunnsøkonomiske lønnsomheten til prosjektene. Dette vil bidra til at vi får mer for pengene og bruker ressursene våre mer effektivt. Incentiver til mer effektiv ressursbruk blir stadig viktigere i lys av at det økonomiske handlingsrommet i budsjettene ser ut til å reduseres i årene fremover.

Bane NOR skal jobbe videre med å optimalisere investeringsporteføljen og prioritere prosjekter etter blant annet samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Ny tømmerterminal på Nordagutu er et av mange prosjekter som konkurrerer om å bli prioritert.

SPØRSMÅL NR. 1459

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Barnas Fysioterapisenter gir et viktig tilbud til barn, og dersom tilbudet blir avvirket vil det gi store konsekvenser for barn med funksjonsnedsettelse.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre forutsigbarhet for behandlingstilbydere og brukere av tilbud som står i fare for å legges ned som følge av utviklingen av fritt behandlingsvalg?

BEGRUNNELSE:

I BA 3. mars kunne man lese om Barnas Fysioterapiser, og at det viktige tilbudet deres står i fare. Grunnen er at regjeringen har varslet at fritt behandlingsvalg skal avvikles fra 2023. Konsekvensen er at mange tilbydere har en usikker fremtid i møte, og at mange pasienter og brukere vil miste tilbudet de selv benytter seg av.

Fritt behandlingsvalg har ført til at man setter pasientene i sentrum. Det er de som benytter seg av tjenestene som skal velge hvilket tilbud de selv skal benytte. I dette tilfellet har man et spesialisert behandlingstilbud til barn med funksjonsnedsettelse, som man sjelden finner i det offentlige helsevesenet.

Det offentlige og private tilbudet skal utfylle hverandre, slik at man får et bredere og bedre tilbud til de som trenger det. Fremskrittspartiet vil alltid stå på lag med pasienten.

Svar:

Barn og unges psykiske og fysiske helse er høyt prioritert av denne regjeringen. Barn med funksjonsnedsettelse har behov for behandling og ofte behov for andre tiltak i hjemmet, fritiden og i barnehagen eller på skolen. Familiene har ofte en svært krevende hverdag.

Derfor sier vi i regjeringsplattformen at vi skal forbedre ordningene for familier med barn med særskilte behov.

Departementet hadde nylig møte med Barnas Fysioterapiser. Vi fikk i dette møtet verdifull informasjon

fra en familie som har hatt mange opphold på senteret med sin datter.

Stiftelsen Barnas Fysioterapiser har ett av sine tilbud finansiert gjennom godkjenningsordningen fritt behandlingsvalg. Tilbudet omfatter intensiv trening av barn med vesentlig nedsatt funksjonsevne som skyldes medfødt eller tidlig ervervet hjerneskade.

Regjeringen vil avvike godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg. Grunnen er at vi ikke ønsker ordninger som styrker private aktører på bekostning av de offentlige sykehusene. Men endringen skal ivareta hensynet til pasientene, særlig de som har langvarige behandlingsforløp, f. eks. innen rusbehandling, habilitering og/eller rehabilitering.

Pasientene skal fortsatt kunne velge mellom ulike behandlingstilbud, og vi vil videreutvikle samarbeidet med ideelle aktører i helsetjenesten. Derfor har vi gitt de regionale helseforetakene beskjed om endringene som vil komme. Vi tar sikte på å avvike ordningen fra 2023, slik at det er tid til god dialog med tilbyderne i ordningen fritt behandlingsvalg.

Helse Vest RHF har for øvrig informert om at det i ny anskaffelse i 2022, vil utlyses en ny tjeneste til barn og unge med alvorlig nedsatt funksjonsevne.

Regjeringen er positiv til at helseforetakene samarbeider med private aktører, så lenge samarbeidet er basert på avtaleforhold og det er reelle behov som er grunnlaget for at en velger å kjøpe tjenester.

Vi vil komme tilbake til detaljene i høringsnotatet vi arbeider med. Høringen vil gi mulighet for de godkjente virksomhetene og brukerne til å uttale seg og komme med innspill.

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 16. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Mange i Nordland stiller seg svært kritisk til Statnett sine planer om intensivering av utbygging av overføringslinjer mellom Nord- og Sør-Norge, og ber regjeringen heller sikre at kraftbalansen i Sør-Norge bedres fremfor å ta kraften som trengs i Nord for å skape arbeidsplasser.

Hva er statsrådens tanker rundt problemet og kan statsråden garantere for at Nord-Norge ikke skal bli batteriet for Sør-Norge, slik som Sør-Norge nå er for Europa

med de konsekvenser det har for husholdning og arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Strømpriser har vært et gjennomgående og anstrengt tema i hele landet siste tiden.

Industri, arbeidsplasser og folk flest i nord har så langt vært delvis spart for de prisnivåene man har sett i sør på grunn av eksport av strøm ut av landet.

Det er for tiden fremdeles noe overskudd av kraft i nord. Et overskudd som de industrisatsingene det jobbes med i landsdelen raskt vil spise opp. Statnett jobber nå likevel for å fremskynde planer om overføringskabler mellom nord og sør for å hente ut kraftoverskuddet og utjevne prisene på den måten.

Dersom bare noen få av industrisatsingene på bordet i Nord-Norge faller på plass, blir det, til tross for overskudd i øyeblikket, sannsynligvis for lite kraft før disse utjevningsskablene engang er på plass.

Utjevning av kraft mellom nord og sør er som konsept, lite mer enn "øyeblikkslindring" på bekostning av en landsdel som jobber intenst for å snu fraflytting, og dermed trenger alle fortrinn den kan få for å skape vekst og arbeidsplasser.

Bare usikkerheten en utjevningsslinje innbyr til, kan gjøre at energikrevende satsinger heller ser seg om etter andre steder, og da utenfor landets grenser.

Jobben må være å få redusert prisene i sør, ikke å gjøre det like dyrt i nord.

Svar:

Situasjonen i kraftmarkedet nå er ekstraordinær med svært høye kraftpriser i Sør-Norge. Europa står i en situasjon med rekordhøye priser på kull, gass og CO₂-kvoter, i en tid der den økonomiske aktiviteten i verden har tatt seg opp igjen etter strenge smitteverntiltak. Situasjonen i Europa har vært forsterket av periodevis lav vindkraftproduksjon. De siste ukenes hendelser internasjonalt har lagt ytterligere press på situasjonen i energimarkedene, og forsterker usikkerheten om utviklingen i energi- og kraftpriser i tiden framover. Utviklingen i det europeiske kraftmarkedet har stor innvirkning på norske strømpriser. Samtidig med denne utviklingen har sørlige deler av Norge opplevd tørt vær gjennom sensommeren og høsten, med mindre tilsig til kraftmagasinene enn normalt.

I denne ekstraordinære situasjonen har det oppstått et betydelig prisskille mellom Sør-Norge (prisområde NO1, NO2 og NO5) og Midt- og Nord-Norge (prisområde NO3 og NO4). Historisk har prisforskjellene mellom Norges fem prisområder vært relativt små. Begrensinger i nettkapasiteten mellom nord og sør i Norge medvirker til prisforskjellene vi nå ser mellom landsdelene. Prisene i de ulike delene av Norge vil i tiden framover påvirkes av blant annet utviklingen i prisene på kull, gass og CO₂-kvoter i Europa og utviklingen i produksjon, forbruk og nettførsterkninger internt i Norge og på svensk side.

Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnett. Statnett vurderer om den samfunnsøkonomiske nytten over tid av å redusere begrensinger i overføringskapasiteten, flaskehals, vil være større enn kostnadene for de nødvendige tiltakene. Reduksjon av flaskehals vil gi bedre utnyttelse

av forbruks- og produksjonsressurser, og prisforskjeller mellom områder vil utjevnes.

Statnett påpeker at det er både kostbart og tidkrevende å forsterke nettet mellom nord og sør i landet, og det er ikke snakk om et enkeltstående prosjekt. I Statnetts nettutviklingsplan fra 2021 presenteres flere prosjekter som vil bidra til å redusere flaskehalsene mellom nord og sør. De aktuelle prosjektene har ulik status og modenhet, og må konsesjonssøkes hos energimyndighetene. Det kan ikke utelukkes at behovene for og omfanget av nettutbygginger kan endre seg i tiden fremover, i lys av etterspørselsvekst, ny produksjon og endringer i landene rundt oss.

En eventuell utvidelse av overføringskapasiteten ligger et stykke fram i tid, og mange forhold kan påvirke utviklingen i kraftprisene i ulike deler av landet i tiden framover. Det er derfor vanskelig å si noe sikkert om prisutviklingen i de nordlige delene av landet.

Jeg vil likevel understreke at regjeringens klare mål er at rikelig tilgang på fornybar kraft fortsatt skal være et konkurransefortrinn for norsk industri, og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Vi ser også at dagens situasjon med ekstraordinært høye strømpriser gir en uakseptabel stor byrde for norske forbrukere.

I tillegg til den målrettede tiltakspakken regjeringen har lagt frem, har vi også startet arbeidet med å gjennomgå den ekstraordinære kraftsituasjonen. Vi må vurdere risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen. Betydningen av overføringsbegrensninger mellom nord og sør, og i Sverige, må vurderes som en del av dette. Regjeringen har satt ned en energikommisjon som skal kartlegge de langsiktige energibehovene våre og som kan foreslå grep for økt energiproduksjon. Regjeringen vil utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 1461**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Ser statsråden i lys av den siste tids utvikling i Europa, noe behov for å styrke det norske sivilforsvaret?

BEGRUNNELSE:

Den russiske invasjonen av Ukraina har medført at de fleste europeiske land nå evaluerer sin egen beredskap og forsvarsevne. Det er helt naturlig at også Norge – på bakgrunn av det endrede situasjonsbildet i Europa – ser på vår beredskap for krigs- og krisesituasjoner.

Sivilforsvaret spiller en stor rolle og er en viktig del av vår totalberedskap. Dette illustreres ved sivilforsvarets betydelige innsats ved tidligere hendelser, hvor deres bistand til nødetatene har bidratt til å løse krevende situasjoner på en god måte.

Det er nylig nedsatt en totalberedskapskommisjon som skal evaluere Norges totalberedskap. Det arbeidet kommisjonen skal gjennomføre må imidlertid antas å ta noe tid. Spørsmålsstiller mener det nye situasjonsbildet i våre nærområder påkaller umiddelbare beredskapsgrep.

Det er på denne bakgrunn ønskelig å få vite om statsråden på bakgrunn av det endrede situasjonsbildet i Europa, ser noe behov for å styrke det norske sivilforsvaret.

Svar:

Sivilforsvaret er til for å beskytte sivilbefolkningen. I fredstid bidrar de med ekstra mannskaper og utstyr når nød- og beredskapssetatene trenger støtte ved større ulykker og naturkatastrofer. I krig skal Sivilforsvaret beskytte sivilbefolkningen ved krigshandlinger og store hendelser. Jeg deler representantens begrunnelse om at Sivilforsvaret er en viktig del av vår totalberedskap.

Nettopp derfor foreslo regjeringen rett etter vi tiltrådte høsten 2021 og allerede i Prop. 21 S (2021-2022) å øke bevilgningen til Sivilforsvaret med ytterligere 25 mill. kroner, noe Stortinget sluttet seg til i desember 2021, jf. Innst. 64 S (2021-2022). Det innebar blant annet at Sivilforsvaret umiddelbart kunne anskaffe nytt utstyr og tilnærmet slette etterslepet som har fulgt dem og økt de 8 årene forrige regjering styrte.

Med en endret sikkerhetspolitisk situasjon i Europa er det viktig at vi har et sivilforsvar som har nødvendig utstyr og trent mannskaper for å ivareta alle sine oppgaver, dersom det skulle bli behov for det.

SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 9. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Ser statsråden det som hensiktsmessig å målrette de res-terende kommunale kompensasjonsordningen til de bedriftene som har størst behov for økonomisk hjelp som følge av tidligere offentlige koronatiltak, og når vil Stortinget få denne saken lagt fram for behandling?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse at Regjeringen før jul 2021 fulgte opp enigheten i Stortinget om nysaldert statsbudsjett 2021

ved å 500 millioner kroner gjennom den kommunale kompensasjonsordningen, ble det varslet at Regjeringen etter jul ville forslå at Stortinget bevilget ytterligere 500 millioner kroner gjennom ordningen etter nyttår.

Den kommunale kompensasjonsordningen for lokale virksomheter har vært viktig for å sikre verdier og jobber i hele landet. I en medlemsundersøkelse som NHO Reiseliv gjennomførte i juni 2021 svarte mer en halvparten (53 %) av reiselivsbedriftene at iverksatte støtteordninger har bidratt til å unngå en sårbar økonomisk situasjon.

Mange bedrifter melder at midler over den kommunale kompensasjonsordningen har vært av avgjørende betydning for å sikre videre virksomhet. Selv om alle smitteverntiltak nå er avviklet vil det ta lang tid før alt er tilbake til «normalen».

Det kommer stadig innspill fra fortvilte reiselivsbedrifter i små distriktskommuner som med et begrenset hjemmemarked er avhengig at turistmarkedet tar seg opp. Dette gjelder spesielt de kommuner på Vestlandet og i Nord-Norge som er avhengig av utenlandske turister. Det er stort sett de kommuner som ligger i nærhet av de største flyplassene som så langt har fanget opp en økning i turisttrafikken fra utlandet.

Ferske overnattingstall for januar fra SSB viser det er 36 prosent nedgang i utenlandske overnattinger sammenlignet med januar 2019. Mange bedrifter melder om at nok en vintersesong er tapt. Som illustrasjon på dette kan nevnes at i NHO Reiseliv sin medlemsundersøkelse primo februar 2022 svarte 79 prosent av medlemsbedriftene i Troms og Finnmark at de i svært stor grad rammes av tapet av utenlandske vinterturister. I en situasjon der bedriftene etter to år med korona tærer på de aller siste reservene er det fortsatt krise for mange bedrifter.

Det er med bakgrunn i ovenstående av stor betydning at den varslede påfylling med 500 millioner kroner til den kommunale kompensasjonsordningen overføres til kommunene så snart som mulig.

Svar:

Regjeringen fulgte opp Stortingets behandling av Prop. 51 S (2021-2022), den 24. januar 2022. Etter en grundig vurdering av innspill fra blant annet partene i arbeidslivet, storbyene og flere store vinterdestinasjoner, har regjeringen fordelt 250 mill. kroner til kommunene, etter antall ansatte i utsatte bransjer som har vært hardt rammet av tiltakene i desember og januar. I tillegg har vi ønsket å treffe virksomheter som har falt helt eller delvis utenfor de generelle ordningene, som ble gjeninnført i desember 2021. Dette gjelder særlig virksomheter i næringene servering, overnatting, sport og fritid, reisebyråer og -arrangører, kunst og underholdning og kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet. Fordelingen er justert for sesongvariasjoner i antall ansatte i første kvartal, samt andel utenlandsovernattinger i reiselivsregionene og sentralitetsnivåer for distriktskommuner (sentralitetsnivåer 4-6). Midlene ble utbetalt til kommunene 28. februar 2022.

Selv om landet nå har åpnet opp igjen, vil regjeringen, i tråd med Stortingets vedtak, opprettholde beredskapen og følge situasjonen nøye framover, i tilfelle det oppstår behov for nye tiltak som rammer lokale virksomheter. De resterende 250 mill. kroner vil da raskt kunne utbetales til berørte kommuner.

SPØRSMÅL NR. 1463

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 11. mars 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil statsråden følge opp anbefalingen fra Forsøksdyrkomiteen om å opprette et nasjonalt senter for 3R?

BEGRUNNELSE:

I 2020 ble det brukt i overkant av 2,2 millioner dyr i norske dyreforsøk. Det store flertallet av disse dyrene ble benyttet i forskning tilknyttet næringsmiddelindustrien. Antallet dyr som benyttes i norske forsøk har over lang tid holdt seg stabilt høyt.

Fisk har i flere år utgjort godt over 90 prosent av dyrene som brukes i forskning, i all hovedsak fordi det forskes intensivt på å forebygge og behandle lakselus og smittsom sykdom i oppdrettsnæringen. Eksempelvis ble

det i toppåret 2016 benyttet hele 10,6 millioner individer i to forsøk for å prøve ut behandling mot lakselus.

Norge har implementert EUs direktiv fra 2010 om beskyttelse av dyr som brukes til vitenskapelige formål gjennom EØS-avtalen. Direktivet har som mål å sikre en «fullstendig erstatning av forsøk på levende dyr til vitenskapelige og utdanningsmessige formål så snart det er vitenskapelig mulig».

Til tross for denne nullvisjonen, pågår det svært lite koordinert arbeid for å utvikle alternativer som kan muliggjøre alternativer til dagens forsøk med dyr. Alternativer til dyreforsøk defineres som "3R", som betyr Refinement (forbedring slik at dyreforsøkene medfører mindre lidelse og gir vitenskapelig sikrere svar), Reduction (færre

forsøksdyr), og Replacement (erstatning av dyreforsøk med andre metoder).

Norecopa gjør i dag en betydelig innsats med å spre kunnskap om alternativer til dyreforsøk, men organisasjonen har hverken mandat eller finansiering til å drive frem forskning og utvikling innenfor 3R. Norge står nå igjen som det eneste landet i Skandinavia som ikke har opprettet et uavhengig 3R-senter med langsiktig, statlig finansiering for å koordinere innsatsen med å utvikle alternativer til dyreforsøk, til tross for at Norge forbruker nesten en femtedel av antallet forsøksdyr som brukes i hele EU.

Forsøksdyrkomiteen, som er oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet, ga i august 2020 en tydelig anbefaling om at Norge må etablere et nasjonalt 3R-senter med statlig finansiering.

SPØRSMÅL NR. 1464

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Hvor langt har Justis- og beredskapsdepartementet kommet i oppfølgingen av domstolkommisjonens andre delutredning, og støtter statsråden forslaget om å utvide adgangen til å overføre samiske saker til domstoler med samiskspråklig kompetanse?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 11 L (2020-2021) Endringer i domstolloven (domstolstruktur) punkt 3.4.12 behandlet departementet den samiske dimensjonen ved domstolene. Departementet fremhevet der at flere av de foreslåtte endringene i domstolstrukturen ville komme den samiske befolkningen til gode. Departementet omtalte også adgangen til å flytte saker mellom domstoler etter domstolloven § 38, og viste til at adgangen i liten grad har blitt brukt. Både domstolkommisjonen og NOU 2016: 18 Hjertespråket har tatt til orde for eksplisitt å fremheve hensynet til samisk språkbruk i bestemmelsen om flytting av saker mellom domstoler i domstolloven § 38 første avsnitt. Formålet er å benytte adgangen til å flytte saker til domstoler med samiskspråklig kompetanse i større grad. På side 62 i proposisjonen skriver departementet følgende:

Svar:

Regjeringen skal fremme en egen melding til Stortinget om dyrevelferd. Med en slik melding kan problemstillinger knyttet til dyrehold løftes både faglig og politisk. Arbeidet med meldingen er i startgropen, og det er derfor vanskelig å si noe om innholdet og hva som vil vurderes i meldingen på det nåværende tidspunkt.

En eventuell opprettelse av et nasjonalt 3R-senter faller inn under både landbruks- og matministerens og fiskeri- og havministerens konstitusjonelle ansvar. Jeg vil derfor drøfte dette spørsmålet med landbruks- og matministeren i forbindelse med den kommende meldingen til Stortinget.

«Departementet vil i oppfølgingen av kommisjonens andre og siste delutredning foreta en vurdering av forslaget til endring i domstolloven § 38, som ett av flere mulige virkemidler for å sikre at samisk rett og samiske hensyn behandles og ivaretas med høy kvalitet i domstolene. I den sammenheng vil departementet vurdere også andre endringer i vernetingsreglene av hensyn til den samiske dimensjonen, herunder om det er behov for en mer fleksibel bestemmelse enn det som følger av en slik justering av domstolloven § 38 som er foreslått i NOU 2016: 18 Hjertespråket».

Svar:

Domstolkommisjonens andre delutredning tar opp mange og viktige temaer. Utredningen har vært på høring og departementet er i gang med oppfølgingen, blant annet ved å se nærmere på tiltak for å dempe veksten i sakskostnader. Jeg viser i den forbindelse til mitt svar på spørsmål nr. 1421, der det fremgår at departementet i samarbeid med Domstoladministrasjonen vil invitere aktørene til arbeidsmøter med sikte på å identifisere ytterligere tiltak som kan bidra til å redusere sakskostnadene i domstolene.

Departementet har hatt innledende konsultasjoner med Sametinget om oppfølging av Domstolkommisjonens andre delutredning. Den samiske dimensjonen er et prinsipielt spørsmål som også er tatt opp i høringsnotatet

om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen av 2021. Ett av flere mulige tiltak som det er pekt på i høringsnotatet, er å endre domstolloven § 38 slik som

foreslått i NOU 2016: 18 Hjertespråket. Departementet vil gjøre en helhetlig vurdering av alle forslag og innspill etter at høringsfristen er utløpt 26. april 2022.

SPØRSMÅL NR. 1465

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 8. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Det er tverrpolitisk enighet om at Bodø er det viktigste flyplassprosjektet i Nordland og det kan ikke aksepteres at det viktigste flyplassprosjektet i Nordland blir nedprioritert hos Avinor, og muligens annen løsning enn hva som er ønsket av kommunen.

Vil Statsråden ta initiativ til at Avinor ikke utsetter prosjektet samt at det fremmes en investeringsproposisjon til Stortinget dersom Avinor trenger å oppkapitaliseres, og kan statsråden garantere at en følger planen om å flytte som ligger til grunn i KS2 Ny By- Ny Lufthavn?

BEGRUNNELSE:

Ny By – Ny Flyplass er et av de viktigste utviklings- og utbyggingsprosjektet for Norge, Nordland og Bodø som er under utvikling. Prosjektet er nå i en kritisk fase, og regjeringen må ta ansvar med å sikre at prosjektet kan gjennomføres med endelig investeringsbeslutning. Det urovekkende å være vitne til det politiske spillet som er iscenesatt av Avinor og som ikke ser ut til å bli tatt alvorlig i Samferdselsdepartementet. Prosjektet er nå i en fase hvor at det nærmer seg investeringsbeslutning.

Nordland og Bodø akseptere ikke de manglende beslutninger rundt investeringsbeslutning og kontrakts utlysning, samt Avinor sitt forslag om å utsette prosjektet med 12 måneder. Regjeringen ved samferdselsdepartementet har det hele fulle ansvar og må nå vise eierstyring og instruere Avinor til å beslutte prosjektet vedtatt, og kontrakter kan lyses ut.

Det vises til investeringsflukt og at utsettelsen nå setter hundrevis av arbeidsplasser i fare. Dersom ikke regjeringens tar styring, og bidrar til beslutninger, vil dette også kunne bidra til store

kostnadsoverskridelser. Sendretktighet har på 1 år, bidratt til å utsette prosjektet til 2030. Regjeringen har det hele fulle ansvar og sitter på nøkkelen. Viser til at byggingen av Ny By Ny Flyplass vil kunne bidra til at det skapes

10 000 nye arbeidsplasser, der vekst i verdiskaping og selsesetning vil gi enorme ringvirkninger.

Om mangelen på kapital til Avinor sin risiko er avgjørende for prosjektet, må regjeringen umiddelbart fremme en egen proposisjon, der selskapet kapitaliseres, og departementet instruerer selskapet til å lyse ut anbud og investerings beslutte NBNF.

Det kreves nå at regjeringen bruker sin eierstyring til at Avinor lyser ut kontraktene og sikrer investeringsbeslutning med Ny By Ny Flyplass. Om Avinor må oppkapitaliseres bes det om at det raskt legges frem proposisjon fra regjeringen, som så raskt som mulig fremmes for Stortinget der Avinor sikres nødvendig kapital.

Svar:

I statsbudsjettet for 2022 er det vedtatt en kostnadsramme for den nye lufthavna i Bodø og bevilget midler til Avinor til videre planlegging av flyttingen. Den nye lufthavna skal finansieres av Avinor, staten og et lokalt bidrag. I Prop. 1 S (2021–2022) er det videre presentert en finansieringsplan og fordeling av kostnadsrisikoen i prosjektet.

I Prop. 1 S (2021–2022) er det redegjort for Avinors økonomiske situasjon som følge av pandemien, og det er vist til at det er Avinor som skal fatte et endelig utbyggingsvedtak for den nye lufthavna. Avinor kunngjorde 20. januar 2022 at beslutningen om et utbyggingsvedtak er utsatt med 12 måneder. Avinor viste til selskapets økonomiske situasjon og framtidig usikkerhet som følge av pandemien som grunnlag for beslutningen. Avinor fant det derfor ikke forsvarlig å påta seg risikoen ved å fatte en investeringsbeslutning nå.

Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet, herunder hvor mye og hvor det skal investeres. Som følge av pandemien har Avinor effektivisert driften og redusert og utsatt investeringsprosjekter i hele landet. Situasjonen er krevende, og det har ikke vært mulig for Avinor å oppfylle kravet i vedtektene om 40 pst. egenkapitalandel.

Samferdselsdepartementet har i ekstraordinær generalforsamling akseptert at Avinor kan underskride egenkapitalkravet i vedtektene til og med 31. mars 2022.

I Hurdalsplattformen har regjeringen vist til at den vil videreføre og styrke Avinor-modellen for å drifte og videreutvikle flyplasser i hele landet. I Prop. 1 S (2020–2021) er det vist til at Samferdselsdepartementet vil vurdere yt-

terligere tiltak overfor Avinor. Det er tett dialog mellom Samferdselsdepartementet og Avinor om den økonomiske situasjonen i selskapet, medregnet saken om flyttingen av Bodø lufthavn. Regjeringen har fortsatt mål om at Stortingets vedtak om bygging av flyplass skal følges opp og at ny flyplass skal realiseres. Jeg følger situasjonen nøye og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1466

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 11. mars 2022 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Hvordan vurderer regjeringen relevansen for EUs barnerettighetsstrategi og EUs Europeiske barnegaranti for Norge, og på hvilken måte gjøres barnets beste til et gjennomgående hensyn i regjeringens utviklingspolitiske arbeid?

BEGRUNNELSE:

The EU Strategy on the rights of the Child og European Child Guarantee vil bli et gjennomgående hensyn i EUs utviklingspolitikk. Norge er ikke automatisk med i denne strategien. I Hurdalsplattformen er «barnets beste» benyttet ved to anledninger, begge ganger med henvisning til behandlingen av asylsøknader.

Svar:

EUs barnerettsstrategi og barnegaranti tar opp temaer som allerede står på agendaen til regjeringen. Dette gjelder blant annet barn og unges deltakelse i politikk og demokrati, innsats for utenforskap og barn som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt, bekjempelse av vold, samt digital trygghet. Barns rettigheter er nedfelt i FNs barnekonvensjon. Barnekonvensjonen understreker at alle barn har grunnleggende rettigheter knyttet til overlevelse, deltakelse, utvikling og beskyttelse mot diskriminering. Norge ratifiserte Barnekonvensjonen i 1991 og den er gjort til norsk lov. Konvensjonen tilsier at barnets beste skal være det avgjørende hensyn i alle beslutninger som angår barn.

Regjeringens utviklingspolitikk er forankret i FNs bærekraftsmål, klimamålene og menneskerettighetene. Menneskerettigheter er videre et av de fire tverrgående hensynene i norsk utviklingspolitisk innsats. Dette in-

nebærer at risiko for negative utslag skal vurderes og risikodempende tiltak gjennomføres for samtlige tiltak.

UNICEF er Norges viktigste samarbeidspartner for barns rettigheter i utviklingspolitikken og en av de absolutt største mottakerne av norske bistandsmidler. Sentrale sivilsamfunnsorganisasjoner på barnerettighetsfeltet mottar også betydelige norske bistandsmidler til sitt arbeid. Norske prioriteringer i arbeidet med barns rettigheter er å styrke implementeringen av Barnekonvensjonen globalt, med fokus på barns rett til utdanning og barns rett til helse, inkludert jenters seksuelle og reproduktive helse og rettigheter, å bidra til redusert barnedødelighet og å beskytte barn mot vold og væpnet konflikt.

SPØRSMÅL NR. 1467**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 11. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden vente med å fatte endelig avgjørelse i klagen på Nordic Rutiles driftskonsesjon fram til eierskapet og rettighetene til granatressursene i Engebøfjellet er endelig avklart?

BEGRUNNELSE:

Gruveselskapet Nordic Rutile AS har fått driftskonsesjon for gruvedrift på Engebøfjellet i Sunnfjord Kommune. Denne er enda ikke avgjort, men er påklaget og klagen ligger enda til behandling hos Nærings- og fiskeridepartementet.

Samtidig har et annet gruveselskap, med støtte av noen av grunneierne, ønsket å utvikle et annet driftskonsept for gruvedrift i Engebøfjellet. I en dom fra Oslo Tingrett 21. oktober 2021 slås det fast at mineralet granat tilhører grunneierne og ikke staten. Saken skal til behandling i lagmannsretten, og er av en prinsipiell karakter som gjør at den gjerne kan havne i høyesterett. Fosen-dommen bør vise staten hvor ille konsekvensene kan være når konsesjon gis mens rettslige spørsmål enda er uavklart. Om det foreligger et lønnsomt driftskonsept for å hente ut disse mineralene kan staten bli erstatningspliktig om staten fratrar grunneierne disse verdiene.

Det alternativt lanserte driftskonseptet innebærer ikke sjø- eller landdeponi av forurensede masser og det innebærer ikke dagbrudd. Dette bør påvirke grunnlaget forurensingstillatelsen er gitt på.

Dette vil si at det er mulig å få realisert planene om næringsutvikling og nye arbeidsplasser i tilknytning til Engebøfjellet med vesentlig mindre negative virkninger. I tillegg vil man slippe at Staten havner i en situasjon hvor man er erstatningspliktig ovenfor grunneiere.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet har to saker til behandling om mineralressurser i Engebøfjellet.

Den ene er klager på Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbards vedtak om tildeling av driftskonsesjon til selskapet Nordic Rutile AS.

Den andre saken er en søknad fra Nordic Rutile AS om ekspropriasjon etter mineralloven § 38 andre ledd bokstav a. Selv om begge sakene gjelder Engebøforekomsten, gjelder de til dels ulike rettslige spørsmål som må vurderes separat og kunne ut i to separate vedtak.

Hvordan saksbehandlingen i de to sakene innrettes kan jeg ikke kommentere nærmere mens de er under behandling.

SPØRSMÅL NR. 1468**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 15. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har opphevet Hammerfest kommunes vedtak om å godkjenne vesentlige terrenginngrep i forbindelse med gruveutbygging i Reparfjorden. Blant annet fordi kommunen har gitt unntak fra noe som sannsynligvis krever konsekvensutredning av miljø og natur hensyn. Det er ikke sjelden at det viser seg at hensynene til natur og miljø ikke er blitt skikkelig ivare tatt i utbyggingsprosesser.

Kan Statsråden garantere at det samme ikke kan være tilfelle også i gruveutbyggingen i Førdefjorden?

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Lars Haltbrekken i at det er viktig å ivareta hensynet til natur og miljø i utbyggingssaker. Plan- og bygningsloven er en av våre viktigste lover for å avveie natur- og miljøhensyn mot andre hensyn. Når plan- og bygningsloven følges, sikres kvalitet,

bærekraft og samfunnshensyn. Plan- og bygningsloven stiller særskilte krav til saksbehandling, dokumentasjon og vurdering av planer og tiltak i utbyggingssaker. Det er også regler i loven som skal sikre at disse hensynene faktisk blir ivaretatt av kommunen. Særlig viktig i denne sammenheng er reglene om statlige og regionale myndigheters adgang til å fremme innsigelse til planer, og klageadgangen som private parter eller andre berørte har i plan- og byggesaker. Bestemmelsene om byggesaksbehandling skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak, og at det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig. Jeg mener at plan- og bygningsloven gir tilstrekkelig regler for å ivareta lovens ulike hensyn når myndighetene treffer vedtak i plan- og byggesaker om bruk og vern av arealer.

Jeg har innhentet informasjon om de to sakene som det vises til i spørsmålet. I saken fra Hammerfest kommune har statsforvalteren opphevet kommunens byggetillatelse, med henvisning til at saken ikke var tilstrekkelig opplyst. I vedtaket av 2. mars 2022 har statsforvalteren sendt saken tilbake til kommunen for en fornyet behandling. Når det gjelder saken på Engebø i Sunnfjord kommune, er det opplyst til departementet at to byggetillatelser knyttet til grunnarbeid, sjøfylling, anleggsvei m.m. ikke er endelig behandlet. De to sakene det er vist til i spørsmålet, er med andre ord fortsatt under behandling i forvaltningen. Jeg finner det derfor ikke riktig å kommentere eller vurdere sakene. Jeg har tillitt til at kommunene og statsforvalterne treffer avgjørelser i samsvar med lovverket.

SPØRSMÅL NR. 1469

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 14. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Mener statsråden at barns beste i tilstrekkelig grad blir hensyntatt når enkelte barn må leve 6 måneder uten en av foreldrene sine i påvente av svar på behandling av saker om familiegjenforening?

BEGRUNNELSE:

På grunn av Covid-19 har UDI flyttet behandlingstiden for ulike saker flere måneder, deriblant søknader om familiegjenforening. En person jeg har vært i kontakt med har hatt retten til å oppholde seg i Norge under behandlingstiden av sin sak om familiegjenforening, men på grunn av at UDI flyttet behandlingstiden med måneder grunnet Covid-19, gjorde at søkeren måtte forlate Norge for å fornye sine dokumenter hvor han er fra. Dette ble meldt ifra om til UDI føre utreise.

Dette gjør at UDI nekter søkeren å oppholde seg i Norge under behandlingstiden av klage selv om søkerens advokat ba om utsettelse på iverksettelse. Søkeren kunne egentlig vært her i behandlingstiden for klagen, men fordi søkeren var ute av landet når søkeren fikk avslaget på søknaden (svaret med avslaget kom kort tid etter utreise) dermed mistet han denne retten. Søkeren har lovlig opphold i et EU land som gjør at han kan reise og oppholde seg i Norge 90 dager før han må være ute av landet igjen i 90 dager før dette kan gjentas. Dette har stor betydning for

hans små barn. Disse barna blir nå utsatt for familiesplittelse om og om igjen i disse 12 månedene som UDI har som behandlingstid per i dag på en klage. Altså må barna utsettes for 6 måneder uten far som de egentlig kunne hatt hos seg, om UDI ikke hadde flyttet på behandlingstiden eller om de hadde godtatt å utsette iverksettelsen slik advokaten ba om.

Svar:

Jeg har forståelse for den påkjenning det kan være, både for søkeren og dennes nærmeste, når saksbehandlingstiden i saker om familieinnvandring trekker ut. Saksbehandlingstiden i utlendingsforvaltningen er dessverre lengre enn ønskelig i en del saker.

Hensynet til barnets beste er et sentralt hensyn i alle saker som gjelder barn, også med sikte på rask avgjørelse i enkeltsaker. Selv om barnets beste er et sentralt hensyn, vil det ikke nødvendigvis være avgjørende. Også andre hensyn må tillegges vekt ved prioritering av saker og tilførsel av ressurser.

Pandemien førte til strenge innreiserestriksjoner, stadige endringer i innreiseregelverket og andre tilleggsgoppgaver for Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette har påvirket saksbehandlingstiden for en rekke sakstyper i UDI negativt. Jeg er opptatt av at UDI nå skal korte ned saksbehandlingstidene, og det er i tildelingsbrevet for 2022

uttrykt en forventning om at antallet ubehandlede saker reduseres.

Jeg har tillit til at UDI finner de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling innenfor de ram-

mene som er gitt av Stortinget og departementet. Jeg vil følge utviklingen i saksbehandlingstidene tett gjennom styringsdialogen departementet har med UDI.

SPØRSMÅL NR. 1470

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 9. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Plan- og bygningsloven er varslet endret for å legge til rette for bedre lokal forankring av landbasert vindkraft.

Når er det anslått at lovforslaget vil sendes på høring, og når kan Stortinget forvente å få lovsaken til behandling?

BEGRUNNELSE:

Prognosene for utviklingen i kraftbalansen i Norge tilsier at det er et stort behov for å bygge ut mer kraft de neste årene. Krigen i Ukraina vil ha store konsekvenser for energisituasjonen i Europa, og vil også påvirke Norge. Dette forsterker behovet for å bygge ut mer kraftproduksjon her til lands.

På sikt vil de store volumene av ny kraft komme fra vindkraft til havs. I det korte bildet vil vindkraft på land være den rimeligste og raskeste måten å øke kraftproduksjonen.

Samtidig er det helt avgjørende at nye vindkraftprosjekter er godt lokalt forankret. Det er derfor varslet at plan- og bygningsloven skal endres, slik at kommunene skal kunne avsette areal til landbasert vindkraft i kommuneplanene. Inntil dette er på plass, har myndighetene varslet at nye konsesjonssøknader ikke vil bli behandlet.

Det er avgjørende at endringene i plan- og bygningssloven kommer på plass så raskt som mulig, slik at konsesjonsbehandlingen kan gjenopptas. Ideelt sett burde dette ha vært fremmet i tide til at Stortinget kunne behandlet saken før sommeren, men ettersom lovforslaget enda ikke er sendt på høring vil det ikke være mulig.

Jeg imøteser derfor et konkret svar på når statsråden ser for seg å sende et forslag på høring, og når Stortinget kan forvente å få saken til behandling.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet samarbeider med Olje- og energidepartementet om oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om å innlemme vindkraft i plan- og bygningsloven. Departementene tar sikte på å sende ut et felles høringsnotat sommeren 2022. Lovsak vil da kunne legges fram for Stortinget vårsesjonen 2023.

SPØRSMÅL NR. 1471**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 16. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at flere større saker som har blitt behandlet i Trondheim, ville blitt behandlet på for eksempel Steinkjer og Namsos dersom domstolsreformen ikke hadde blitt gjennomført?

BEGRUNNELSE:

Trønder-Avisa skriver 4. mars om fem Senterparti-ordførere som vil reversere domstolsreformen og ansette flere sorenskrivere i Trøndelag. På spørsmål om ordførerne har merket noen forskjell etter at tingrettene ble samlet i en felles tingrett for Trøndelag, svarer ordfører i Snåsa, Arnt Einar Bardal, følgende:

«Vi ser at det er flere store saker som går i Trondheim nå, som kunne ha vært behandlet både på Steinkjer og i Namsos. Hvis det får sette seg, så vil det føre til at fagfolk forsvinner og at vi får et mindre juristmiljø på Innherred».

I svar datert 18. februar 2022 på spørsmål 1213 fra undertegnede svarte statsråden:

«Departementet har vært i kontakt med Domstoladministrasjonen, og etter en gjennomgang av saksavviklingsstatistikken for 2021 sammenlignet med tidligere år, er det Domstoladministrasjonens inntrykk at den relative fordelingen for avgjorte saker mellom rettsstedene (tidligere domstoler) i en rettskrets så langt er opprettholdt etter reformen».

Svar:

Hvilken tingrett som skal behandle den enkelte sak følger av vernetingsreglene i tvisteloven og straffeprosessloven. Når en sak har kommet inn til en tingrett i tråd med vernetingsreglene ligger det til domstolleder å fordele saken blant dommerne og rettsstedene i rettskretsen, i samsvar med reglene i domstoloven og forskrift om fordelingen av sakene i domstolene. Det er for øvrig adgang til å overføre saker mellom domstoler på samme nivå etter reglene i domstoloven § 38. Jeg kan på denne bakgrunn ikke svare sikkert på ved hvilke rettssteder konkrete saker ville blitt behandlet dersom reformen ikke hadde blitt gjennomført.

Hovedregelen er at saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme, jf. forskrift om fordelingen av sakene i domstolene § 2 første ledd. Etter denne bestemmelsens annet ledd kan saker behandles på andre steder i rettskretsen «når det er hensiktsmessig». Det vil dermed være eksempler på at saker

som kunne vært behandlet ett sted i rettskretsen i stedet behandles ved et annet rettssted. Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr 1213.

Regjeringen har nå et forslag på høring om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolsreformen av 2021. I reformen Stortinget vedtok (gjeldende fra 2021) var det en forutsetning å realisere potensialet for effektivisering i domstolene, ved at saker eller bemanningsressurser flyttes mellom rettsstedene. Omprioritering av ressurser på den måten det er var forutsatt for å oppnå effektiviseringspotensialet i domstolsreformen vil over tid kunne svekke grunnlaget for å opprettholde alle rettsstedene. Dette vil igjen kunne føre til at flere saker flyttes bort fra nærmeste rettssted. Regjeringens forslag som nå er på høring er foreslått for å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige domstoler for innbyggerne i hele landet. Forslaget er nå på en bred høring, som også vil kunne gi et bedre grunnlag for å vurdere konsekvensene av reformen.

SPØRSMÅL NR. 1472**Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 14. mars 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Krigen i Ukraina er en humanitær og kulturell katastrofe. Den danske kulturministeren har oppfordret til å stoppe alt kultursamarbeid med det offisielle Russland, og kulturministeren i Sverige avslutter det kulturelle samarbeid med russiske myndigheter.

Hva vil den norske kulturministeren gjøre overfor russiske myndigheter for å oppfylle de konvensjonene som Norge har ratifisert og hvordan kan Norge hjelpe til med å trygge kulturminnene og bygge identitet og demokrati nå og når krigen er over?

BEGRUNNELSE:

Mandag ettermiddag mottok Kvinnemuseet på Kongsvinger et nødrops fra samarbeidspartneren Kvinnemuseet i Kharkiv. Museet og de ansatte ble beskyttet, og de forsøkte etter beste evne å redde seg selv og viktige kulturgjenstander. NRK meldte samme dag at Ivankiv-museet var ødelagt av brann. Noe av det som gikk tapt var 25 unike malerier av den kjente ukrainske kunstneren Maria Prumachenko (1908–1977), som særlig er kjent for sine naivistiske bilder som er viktig i den ukrainske kunsthistorien.

Hendelsen er et eksempel på hvordan krigførende stater ofte velger å ramme en nasjons viktige kulturarv gjennom å ødelegge den. Det er meldt om ødeleggelser av monumenter, og vi vet at museumsansatte forsøker å pakke ned og gjemme unna viktige kulturgjenstander for å sikre at de ikke blir ødelagt eller fjernet fra landet. De syv UNESCO-verdensarvstedene lar seg ikke pakke ned, de blir fort mål.

Krigføringens angrep på kulturminner er et angrep på innbyggernes identitet, historie og kulturarv fordi disse er viktige for å si noe om hvem man er som individ og folk. Et angrep på kulturminner er derfor et angrep på verdigheten til befolkningen, og tap av kulturarv vil prege nasjonens fremtid. Bevaring av kulturarv vil bli viktig for arbeidet med å bygge opp samfunnet i Ukraina etter at konflikten er over, og kan bli avgjørende i arbeidet med forsoning, gjenoppbygging av samhold og øke opplevelsen av identitet og verdighet.

Norge har ratifisert flere UNESCO-konvensjoner som beskytter kulturarven. I Haag-konvensjonen (1954), som berører kulturarven under væpnet konflikt, understrekes det at vern av kulturarv i krig er et ansvar for verdenssamfunnet, og ikke bare de statene som er direkte involvert i en krig. Andre konvensjoner (1970, Unidroit) kan bli avg-

jørende etter krigen dersom kulturgjenstander fjernes ulovlig fra Ukraina.

Direktøren for Nasjonalmuseet i Ukraina, Fedir Androschuk, oppfordret det internasjonale museumssamfunnet til å sørge for oppmerksomhet om at kulturarven i Ukraina er truet. Norges museumsforbund, de nordiske og Europeiske museumsforbundene og mange enkeltmuseer er blant de som nå bidrar til dette.

Svar:

Regjeringen har besluttet at alt bilateralt myndighetssamarbeid med Russland inntil videre stilles i bero. Dette gjelder også det bilaterale kultursamarbeidet på myndighetsnivå. Jeg vil understreke at Norges tiltak er rettet mot russiske myndigheters politikk, og ikke mot det russiske folk. Kultur og folk-til-folk-samarbeid er viktigere enn noen gang. Jeg er opptatt av at staten ikke skal styre kunsten og kulturen. I en tid som denne er det særlig viktig å holde fast ved prinsippet om at kunsten og kulturen er fri.

Kunst og kultur er viktige brobyggere og kontaktskaper. Kulturminner er viktige kilder til identitet og til vår forståelse av fortiden. Et fritt kulturliv og kunst- og kulturuttrykk bidrar til en demokratisk offentlighet. Museer og andre kulturinstitusjoner er viktige samfunnsinstitusjoner som bidrar til å sikre infrastrukturen for demokrati og frie ytringer.

Jeg viser til at FNs sikkerhetsråd i sin resolusjon 2347 fra 2017 har uttalt at en forankring i egen kulturarv og kulturell tilhørighet er en sentral forutsetning for en trygg og fredelig sameksistens mellom verdens folk og land. UNESCO er FNs organisasjon for kultur, utdanning og vitenskap. UNESCO følger utviklingen i Ukraina tett, og jobber sammen med ukrainske myndigheter om å merke viktige kulturminner med emblemet til Haag-konvensjonen fra 1954 om beskyttelse av kulturarv i væpnet konflikt. I tillegg har UNESCO henvendt seg til ukrainske myndigheter for å hjelpe museer med å ivareta samlinger og kulturminner.

Norge har i år gitt et særskilt bidrag til UNESCO på en million kroner til fondet som er etablert under annen tilleggsprotokoll for beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt. Norge har også bidratt med, og bidrar med, årlige bidrag til UNESCOs Heritage Emergency Fund. Fondet ble etablert i 2015 og har som formål å kunne yte rask bistand til kulturarv som er truet av væpnet konflikt, naturkatastrofer o.l. Norge har understreket viktigheten

av slikt arbeid i UNESCOs styrende organer, og vil fortsette med dette.

Et viktig tiltak for å forhindre kulturkriminalitet er å hindre innførsel av stjålne eller ulovlig utførte kulturgjenstander. Norge deltar aktivt i det internasjonale samarbeidet for å bekjempe kulturkriminalitet, med utgangspunkt i UNESCOs 1970-konvensjon om ulovlig handel med kulturgjenstander og UNIDROIT-konvensjonen av

1995 om tilbakeføring av stjålne eller ulovlig utførte kulturgjenstander. Norge har også bidratt til utformingen av Europarådets nye strafferettslige Nicosia-konvensjon om kulturkriminalitet, som foreløpig ikke er ratifisert.

Avslutningsvis viser jeg for øvrig til klima- og miljøministerens svar av 8. mars på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1456 fra representanten Silje Hjemdal.

SPØRSMÅL NR. 1473

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 16. mars 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I Hurdalsplattforma seier regjeringa at omsynet til natur og klima skal legge presmissane for all politikk.

Vil statsråden halde lovnaden og sørge for at det vert stilt krav til minstevassføring i Skjoma og andre elver der det no pågår vilkårsrevisjon, slik at laksen igjen kan opna ein livskraftig bestand i elva Skjoma og i Norge?

GRUNNGJEVING:

I november 2021 kom Nordatlantisk anadrom laksefisk på lista over trua artar for første gong. Det er fleire årsaker til dette. Lakselus, rømt oppdrettslaks og klimaendringer påverkar bestanden av villaks og sjøaure negativt. Men i tillegg er kraftregulering utan krav til minstevassstand eit stort problem for fisken si overleving og reproduksjon.

Den 62 km lange elva Skjoma i Narvik kommune var ein gong i tida ei av landet sine beste lakseelver. I 1969 vart det gitt konsesjon til kraftutbygging i Skjoma, men det vart ikkje stilt vilkår om minstevassføring. Etter at kraftutbygginga var gjennomført i 1973, skjedde det store endringar i elva. Det har seinare vore gjort ei rekke utvidingar og kraftutbyggingar i vassdraget, den siste i 1983. Stadig meir av vatnet som før rann ned Skjoma har gått til kraftproduksjonen og mindre og mindre vatn har blitt att til livet i elva. Dette i tillegg til dei andre miljøfaktorane førte til at den tidlegare store laksebestanden kollapsa og elva vart stengt for fiske i 1997. Norsk institutt for naturforskning (NINA) har fylgt med fisken i elva i mange år, og no krev både lokalbefolkning og forskarar at forholda for laks og sjøaure i elva må betrast i samband med den pågåande vilkårsrevisjonen. Fisken må rett og slett få tilbake litt meir av vatnet slik at egg og larver ikkje blir ligande på tørt land og kulpar botnfrys om vinteren. Det

er ikkje mykje som skal til, det må berre takast litt meir omsyn til livet i elva og sikrast ei minstevassføring som gjer at fisk og egg kan overleve sommer og vinter. Lokalbefolkninga meiner at NVE har brukt alt for lang tid på å få gjennomført vilkårsrevisjonen. I 2018 overlevde berre 30% av fisken og i 2021 50%. No meiner bygdefolket og forskarane at det haster med å ta grep for å redde laksen og sjøuren i Skjoma.

Svar:

Representanten viser i bakgrunnen for til pågående sak om revisjon av vilkår for konsesjonen til regulering av Skjomenvassdraget i Narvik kommune som ble gitt i 1969. Det er ikke krav til minstevannføring eller fyllingsrestriksjoner i manøvreringsreglementet som ble fastsatt i 1969. Konsesjonsvilkårene, herunder manøvreringsreglementet, er nå under revisjon. NVE arbeider med en innstilling til departementet.

I revisjonssaken er det et sentralt tema om minstevannføring i Skjoma vurderes å ha større fordeler enn ulemper for samfunnet. Dette er en kompleks vurdering som berører mange tema i tillegg til laks, blant annet virkninger for kraftsystemet. Det er dessverre ikke mulig for meg å forskuttere utfallet av revisjonssaken før en grundig behandling er gjennomført.

Det fremgår av departementets retningslinjer om revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer at NVE vil prioritere revisjonssaker i nasjonale laksevassdrag og andre vassdrag med særlig viktige fiskestammer og betydelige fiskeinteresser. Av tildelingsbrevet for NVE for 2022 fremgår det at NVE skal prioritere arbeidet med revisjon av eldre reguleringskonsesjoner med særlig vekt

på at godkjente miljømål i vannforvaltningsplanene skal oppnås innenfor fastsatte tidsfrister.

Når det gjelder krav om minstevannføring vurderes dette i alle revisjonssaker innenfor gjeldende lovverk og i

tråd retningslinjene. Det fremgår blant annet av retningslinjene at minstevannføring særlig er aktuelt å vurdere i tilfeller hvor vassdraget er av stor verdi for fisk og fiske, eller har et stort potensial.

SPØRSMÅL NR. 1474

Innlevert 6. mars 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 15. mars 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Partiet Rødt vil trekke Norge ut av Nato, og mener det gjør Norge tryggere forsvaremessig. I sitt alternative statsbudsjett for 2022 har de foreslått å stanse all kjøp av F 35, og de foreslår en liten styrking av Heimevernet. Tittelen på Rødts alternative budsjett er "Fordi det er mulig".

Mener statsråden det er mulig å styrke forsvarevnen vår ved å erstatte F-35 og norsk Nato medlemskap med noen flere heimevernssoldater, flere gevær og noen dager ekstra HV-øvelse?

Svar:

Forsvaret av Norge har i hele etterkrigstiden basert seg på medlemskapet i NATO. Dette valget ble i sin tid tatt som følge av at vi er en del av det vestlige verdifelleskapet, og i erkjennelsen av at det for et lite land er tryggere å være

del av en forsvarsallianse som baserer seg på kollektiv sikkerhet, enn å stå alene. Den sikkerhetsgarantien som store allierte land gir i kraft av sin militære styrke, vil være svært krevende for Norge å skulle kompensere for ved en eventuell utmeldelse av NATO. Denne vurderingen har ligget fast under skiftende regjeringer gjennom flere tiår, og er styrket som følge av den senere tids hendelser.

Kampflyvåpenet utgjør en vesentlig del av den samlede forsvarevnen i et moderne forsvar. Norge har lang tradisjon for å operere kampfly, og det er vanskelig å se at det skulle foreligge sikkerhets- og forsvarspolitiske grunner til at vi skulle gå bort fra å ha en slik kapasitet som del av Forsvaret. Heimevernet spiller også en meget viktig rolle i forsvaret av Norge, og regjeringen har derfor foreslått å styrke Heimevernet. Moderne kampfly fyller imidlertid en annen rolle enn landstyrker. Vi skal derfor både ha kampfly og styrket heimevern.

SPØRSMÅL NR. 1475

Innlevert 6. mars 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 14. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Har helseministeren noe statistikk/oversikt over hvor mange som sliter med store senskader etter gjennomgått COVID-smitte, hvilke rutiner helsevesenet har for å fange opp disse, og hvilket tilbud eksisterer for å hjelpe de med alvorlige etterfølger og senskader etter gjennomgått smitte?

BEGRUNNELSE:

Godt over en million nordmenn har vært smittet av COVID-19 siden pandemiens utbrudd. Dette omfatter både de tidligere virusvariantene, og senere variantene Delta og Omikron. Mange som har gjennomgått koronasmitte opplever store etterfølger og senskader. Tretthet, utmattelse og tap av lukt/smak er realiteten for en del menne-

sker selv flere måneder etter gjennomgått smitte. Enkelte land, som f.eks. Sverige, har også klinikker for å følge opp de med senskader etter gjennomgått koronasmitte.

Svar:

Det er velkjent at flere infeksjonssykdommer kan gi langvarige plager etter at akutt sykdomsforløp er gjennomgått. I tillegg kan sykehus- og intensivbehandling av pasienter med alvorlige sykdomsforløp gi langvarige plager og medføre økt bruk av helsetjenester og et stort rehabiliteringsbehov, uavhengig av diagnose.

Folkehelseinstituttet har publisert to hurtigoppsummeringer om senfølger etter covid-19, først i august 2021, senere oppdatert med ny versjon i februar 2022. Her har de oppsummert forskningen som foreligger om forekomst av senfølger etter covid-19, herunder hvilke langvarige symptomer som opptrer, hvor lenge symptomene varer og hvilke pasientgrupper som har størst risiko for å oppleve langvarige symptomer. Folkehelseinstituttet skriver at det er vanskelig å trekke sikre konklusjoner om forekomsten av og årsakene til ulike langvarige symptomer etter covid-19, men at det er få av de med milde symptomer som har vedvarende plager som trenger oppfølging av helsetjenesten. Internasjonalt er det foreløpig ingen enighet om en felles definisjon av det som på engelsk ofte kalles «long covid». Det gjør det vanskelig å anslå hvor mange personer det er snakk om. Per 28. februar 2022 var det 1 264 719 meldte tilfeller av covid-19 i Norge, hvorav 9558 innlagt i sykehus med covid-19 som hovedårsak til innleggelsen og 1 707 på intensiv. Verdens helseorganisasjon, WHO, introduserte en egen tilstandskode for senfølger etter covid-19 i oktober 2020. Helsedirektoratet har informert departementet om at det i spesialisthelsetjenesten (sykehus og private rehabiliteringsinstitusjoner) f.o.m. 5. oktober 2020 t.o.m. 28. februar 2022 var innrapportert 1870 pasienter som har fått behandling etter denne tilstandskoden. I tillegg vil det være pasienter som har fått oppfølging fra fastlege og andre kommunale tilbud.

Representanten spør om rutiner og tilbud for oppfølging av pasienter med senfølger etter covid-19. I desember 2020 publiserte Helsedirektoratet nasjonale faglige råd for senfølger og rehabilitering etter covid-19. Her er kunnskapsgrunnlaget oppsummert, og det gis konkrete faglige råd for den rehabiliteringen som den enkelte pasient/bruker bør få. Rådene blir oppdatert regelmessig i tråd med ny kunnskap.

I juni 2021 utarbeidet Helsedirektoratet en nasjonal plan for rehabilitering etter covid-19. Her skisseres ulike tilbud innen rehabilitering til denne pasientgruppen. I arbeidet med planen ble det avdekket et stort informasjonsbehov til pasienter, både om behandlingstilbud og selvhjelpsmateriell. På bakgrunn av den nasjonale planen ble Helsedirektoratet bedt om å utvikle en nettportal løsning slik at personer som har senfølger kan dra nytte av rele-

vant informasjon om bl.a. selvhjelpsløsninger, behandling og rehabilitering.

I desember 2021 ble nettportalen om senfølger etter covid-19 publisert på helsenorge.no med informasjon til pasienter og brukere. Her ligger informasjon om de vanligste plagene man kan få etter covid-19, hvor lenge plagene kan vare og hvor man kan få hjelp ved langvarige plager. I tillegg er det publisert videoer hvor personer med senfølger deler sine erfaringer, videoer med råd utarbeidet av WHO og informasjonsbrosjyrer oversatt til flere språk. Nettportalen inneholder også en oversikt over selvhjelpsverktøy som kan brukes ved vanlige plager og utfordringer i hverdagen, samt informasjon om rehabiliteringstelefonen, Helsedirektoratets koronaveileder og frisklivssentraler.

Flere helseforetak, kommuner og private rehabiliteringsinstitusjoner har utviklet tilbud om rehabilitering for personer med senfølger etter covid-19. I foretaksmøtet i juni 2021 fikk de regionale helseforetakene i oppdrag å etablere tverrfaglige regionale senfølgeklinikker for utredning og diagnostisering av pasienter som får langvarige, komplekse og sammensatte symptomer etter akuttforløpet av covid-19, hvor funksjonsnivået påvirkes i uttalt grad. Det ble poengtert at god samhandling med primærhelsetjenesten skal vektlegges, slik at for eksempel fastleger enkelt kan henvise pasienter med behov for tverrfaglig utredning. Helseregionene har utviklet slike senfølgeklinikker for pasienter med behov for spesialiserte tilbud utover det som kan tilbys lokalt.

Nasjonal plan for rehabilitering etter covid-19 og utvikling av regionale senfølgeklinikker samsvarer med tiltak som er utviklet i Sverige og Danmark for personer med senfølger etter covid-19.

SPØRSMÅL NR. 1476**Innlevert 6. mars 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 14. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor langt har regjeringen kommet i oppfølgingen av vedtaket gjort av Stortinget om å utrede en sterkere regional tilstedeværelse for Eksportfinansiering Norge, og støtter statsråden forslaget om å etablere sterkere regionale tilstedeværelser i områder med tilknytning til de viktigste eksportmiljøene for Eksportfinansiering Norge som et tiltak til å nå eksportmålet om 50 % vekst vedtatt i Hurdalsplattformen?

Svar:

For å styrke kontakten med næringslivet ble det i 2021 besluttet at Eksfin skal etablere sterkere regional tilstedeværelse i viktige eksportregioner, inkl. regioner som har eksportmuligheter og vekstpotensial. Nærings- og fiskeridepartementet har i samråd med Kommunal- og

distriktsdepartementet besluttet at Eksfin i første omgang skal etablere regionskontor i Ålesund og Stavanger. Eksfin har i tillegg til tildelingsbrev 2022 fått i oppdrag å etablere kontorene.

Sterkere regional tilstedeværelse vil gjøre eksportfinansieringstilbudet til Eksfin enda mer tilgjengelig for eksportbedriftene, og understøtte eksportmålet i Hurdalsplattformen.

Nærings- og fiskeridepartementet vil evaluere den regionale tilstedeværelsen med tanke på ev. endringer fra og med 2025. Evalueringen skal ta sikte på oppskalering til mellom 10 og 20 årsverk totalt for regional tilstedeværelse over tid. Det legges til grunn i evalueringen at det skal opprettholdes et sterkt fagmiljø i Eksfin, samtidig som den skal se på balansen mellom antall steder Eksfin skal være til stede og antall ansatte på hvert sted.

SPØRSMÅL NR. 1477**Innlevert 6. mars 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 11. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I dagens urolige verden ser det ut til at meget høye gasspriser, kullpriser og CO₂-priser vil kunne gi vedvarende meget høye strømpriser, også for norske kunder som får strømmen fra ren norsk vannkraft.

Kan statsråden avklare om regjeringen vil benytte handlingsrommet i EØS-avtalen og innføre alle eller noen av følgende tiltak: redusere moms på strøm til et minimumsnivå, fjerne eller redusere el-avgiften, gi bagatellmessig støtte til bedrifter, og innføre makspris på strøm til alle strømkunder?

BEGRUNNELSE:

Skyhøye strømpriser de siste 6 månedene har medført store utfordringer og ulemper for husholdninger, næringsliv, frivillige organisasjoner, idrettslag og mer. Husholdninger har fått støtte, enkelte andre også, mens næring-

slivet ikke har fått noe. Det er masse rom i EØS reglene for å gi støtte til næringslivet, og husholdninger.

Svar:

Innledningsvis vil jeg fremheve at regjeringen har gjennomført flere målrettede tiltak for å gi strømstøtte. Vi har innført strømstøttestordningen for husholdninger, og gjort tiltak som sikrer støtte til særskilte grupper, for eksempel økning av bostøtten og særskilt strømstøtte til studenter.

Ved behandlingen av Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) Endring av Prop. 1 LS (2021–2022) Skatter, avgifter og toll 2022 er det innført en lav alminnelig elavgiftssats i vintermånedene januar–mars, som er 8 øre per kWh lavere enn i 2021 (prisjustert). For april–desember er den alminnelige satsen redusert med 1,5 øre per kWh. Dette er en avgiftsreduksjon på henholdsvis 47 prosent i vintermåned-

ene, og 9 prosent resten av året, sammenlignet med 2021 (prisjustert). Lettelser i den alminnelige satsen kommer både husholdninger, eiere av hytter og fritidshus, havbruksnæringen, tjenesteytende næringer og offentlig sektor til gode. Husholdninger i de nordligste kommunene i Troms og Finnmark (tiltakssonen) er fritatt for avgift på elektrisk kraft. Industri mv. betaler redusert avgift for kraft til produksjonsprosesser og har fritak for bestemte kraftkrevende industriprosesser. Den reduserte satsen til industrien (0,546 øre per kWh i 2022) kan ikke være lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv.

Fritak og reduserte satser i elavgiften anses som offentlig støtte som er forenlig med EØS-avtalen. Hjemmel for støtten følger av EØS-avtalen artikkel 61 (3), jf. miljøretningslinjene og det alminnelige gruppeunntaket sammenholdt med EUs energiskattedirektiv. Villkår for lettelser er bl.a. at støttemottakere kan avgrenses etter objektive, transparente kriterier og at støttemottakerne betaler en minstesats etter direktivet. Støtte som ikke kan begrunnes i retningslinjer eller gruppeunntak forutsetter en notifikasjon til EFTAs overvåkningsorgan (ESA), som da må vurdere tiltaket konkret.

Merverdiavgiften er en fiskal avgift som bør utformes på en så nøytral måte som mulig. Fritak og særordninger kompliserer systemet og øker de administrative byrdene for de næringsdrivende. Generelt er det lite målrettet å gi støtte gjennom merverdiavgiftssystemet. De aller fleste virksomheter (næringsdrivende) driver avgiftspliktig virksomhet, og er derfor registrert i Merverdiavgiftsregisteret. De vil ha rett til fradrag for inngående merverdiavgift på strøm til bruk i sin avgiftspliktige virksomhet. Redusert sats eller fritak for omsetning av elektrisk kraft vil dermed som regel ikke kunne bidra til å begrense strømkostnadene for næringslivet.

Fritak for merverdiavgift innebærer offentlig støtte etter EØS-avtalen, og kan som et utgangspunkt ikke tre i kraft før den er notifisert til og godkjent av ESA. Norge kan heller ikke innføre svært lave satser på elektrisk kraft (under EUs minimum på 5 prosent) uten en forutgående notifikasjonsprosess. Også en eventuell redusert sats ned mot 5 prosent kan reise spørsmål om støtten er forenlig med EØS-avtalen, men som i EU vil en generell redusert sats for elektrisk kraft på minimum 5 prosent trolig kunne innføres uten forutgående notifikasjon. Jeg viser også til mitt svar 27. januar 2022 på spørsmål nr. 932 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Morten Stordalen om merverdiavgift på elektrisk kraft.

Spørsmålet om å innføre makspris på strøm til alle strømkunder sorterer først og fremst inn under Olje- og energiministeren som fagansvarlig. Olje- og energidepartementet opplyser om følgende: «En makspris for alt forbruk kan medføre tilpasninger og har konsekvenser i kraftmarkedet som er vanskelig å overskue. Prissignalene som markedet gir er viktige for å synliggjøre knapphet på strøm, og at vi bør spare på strømmen og gjøre energieffektive valg. Innføring av makspris for alt forbruk eller andre tiltak som påvirker kraftmarkedets funksjonsmåte er ikke tilrådelig, i alle fall ikke uten en grundig utredning. Vi vet ikke hvilke virkninger det ville hatt på kort sikt, og i verste fall kan det forverre situasjonen. Regjeringen vil følge opp kraftsituasjonen 2021-2022 med en grundig gjennomgang av årsakene til årets situasjon, og en vurdering av risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen.»

Vi følger nå utviklingen nøye. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag som vil ligge innenfor rammen av EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 1478

Innlevert 6. mars 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 10. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden avklare hvor høy olje- og gasspris og hvor store inntekter regjeringen budsjetterte med i statsbudsjettet for første kvartal, og hvor høye prisene og inntektene reelt har vært, og i tillegg kan statsråden avklare om regjeringen på bakgrunn av dagens vedvarende høye olje og gasspriser har oppjustert budsjestimatene for stat-

ens olje- og gassinntekter for resten av 2022, siden statsbudsjettet ble lagt, og hvor stor endringen ev. er?

BEGRUNNELSE:

Olje- og gassprisene var meget høye på slutten av fjoråret, hvor gassprisene virkelig utmerket seg.

Det er ønskelig å få avklart om regjeringen la til grunn at prisene skulle holde seg høy gjennom hele 2022, eller om regjeringen forventet en lavere pris utover året, da budsjettet ble laget. I tillegg er det ønskelig å få avklart om regjeringen har oppjustert inntektsforventningene fra olje og gass for budsjettåret 2022, i interne budsjetter/dokumenter.

Svar:

Finansdepartementet vil publisere oppdaterte anslag for petroleumsprisene og statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i Revidert nasjonalbudsjett 2022 som legges frem i mai.

Se for øvrig svar på spørsmål nr. 1306 fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.

SPØRSMÅL NR. 1479

Innlevert 4. mars 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 16. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Den 21.02 sendte jeg et spørsmål som ble besvart den 03.03. Det svaret inneholdt ikke et svar på mitt konkrete spørsmål om de økonomiske konsekvensene av et forslaget, og jeg ser derfor behov for å sende spørsmålet inn på nytt.

Kan statsråden redegjøre for de økonomiske konsekvensene, og evt. andre konsekvenser, av å endre regelverket for fastpriskontrakter slik at produsenter også kan inngå langsiktige kontrakter med andre, og mindre volum, enn industrien?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål av 21. februar for begrunnelse. Dersom det ikke er mulig å redegjøre for konsekvensene, eller spørsmålet må avgrenses ytterligere så er det fint og få tilbakemelding på det.

Svar:

Jeg er enig i at de svært høye prisene på strøm som har vært den siste tiden, rammer den norske forbrukeren hardt. Med dagens høye prisnivå er det særlig viktig at forbrukerne får god informasjon som grunnlag for å ta beste valg om strømvtaler. Kunder som har en økonomi som ikke tåler store svingninger i strømprisene, bør ha mulighet til å sikre seg gjennom reelle fastprisavtaler som er forståelige og lette å skille fra avtaler med variabel pris i strømselskapenes markedsføring. Det finnes noe tilbud av langsiktige fastprisavtaler i markedet i dag.

Vannkraften er en felles ressurs. Den ekstraordinære avkastningen (grunnrenten) fra vannkraften kommer både vertskommuner, eierkommuner og staten til gode.

Både skatteregler og eierskap bidrar til dette. Gjennom grunnrenteskatt sikrer vi fellesskapet en høyere andel av grunnrenten uten å svekke selskapenes insentiv til å gjøre lønnsomme investeringer. Disse inntektene er viktige for å finansiere gode tilbud for folk lokalt i hele landet.

Spotmarkedspris som beregningsgrunnlag for grunnrenteskatten har vært hovedregelen siden grunnrenteskatten for vannkraft ble innført i 1997. Ved innføring av grunnrenteskatten ble det i Ot.prp. nr. 23 (1995–96) foreslått å bruke årets spotmarkedspriser fordelt på årets produksjon, med følgende begrunnelse:

«Departementet foreslår at salgsinntektene fastsettes ut fra normpriser. På denne måten begrenses skattyters motiver til å foreta disposisjoner ut fra skattemessige hensyn. Departementet foreslår videre at skattegrunnlaget for et enkelt år fastsettes med utgangspunkt i det enkelte verks faktiske produksjon multiplisert med tilhørende spotmarkedspris. Spotmarkedsprisen er lik verdien av en marginal enhet kraft og kan således brukes til all verdsetting av kraften. Siden kraftmarkedet i prinsippet er et fritt marked, vil alle aktører på marginen forholde seg til en slik verdi.»

Grunnrenteskatten tar utgangspunkt i spotmarkedsprisen fordi den gir et objektivt uttrykk for hva kraften på et hvert tidspunkt kan selges til, og vil derfor gi et godt uttrykk for grunnrenten. Spotmarkedspriser fungerer også som en normpris som begrenser skattyters insentiver til skattemessige tilpasninger.

Kraftprodusenter står fritt til å inngå fastpriskontrakter og å velge den inntektssikring etter skatt de ønsker, men sikringsandelen bør ta hensyn til vilkårene i grunnrenteskatten, se St.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, boks 2.2.

Spotprisvilkåret i grunnrenteskatten vil redusere det volumet kraftprodusenten trenger å prissikre for å oppnå en ønsket inntektssikring etter skatt. Dersom en går over

til grunnrenteskatt basert på kontraktspris, vil variabiliteten i nettoinntekten øke sammenlignet med i dag for en produsent som i hovedsak selger i spotmarkedet. Dersom markedet endrer seg dramatisk i retning av stor andel fastpriskontrakter, kan enkelte produsenter måtte holde tilbake volum for å ha akseptabel eksponering mot spotpris når grunnrenteskatten er basert på spotpris. I den grad kraftprodusentene ønsker å tilby mer til fastpris enn det sikringsandelen tilsier, kan de oppnå dette gjennom å ta motsvarende posisjon i det finansielle markedet. Strømleverandører som ønsker å prissikre seg, kan også gjøre det i det finansielle markedet, med vind- og småkraft-

produsenter og med utenlandske kraftprodusenter som er helt frikoblet fra grunnrenteskatten.

Regjeringen har varslet at vi vil forlenge den midlertidige strømstønsordningen for husholdningen til og med mars 2023. Vi er opptatt av å gjøre en krevende hverdag for folk litt mindre vanskelig. Nå ser vi ekstreme strømpriser, og da ønsker vi å gi folk en trygghet og forutsigbarhet. Med denne forlengelsen har folk en trygghet for kostnadene frem til over neste vinter.

Samtidig vil regjeringen arbeide videre med tiltak for å gjøre strømmarkedet mer velfungerende, herunder se på tiltak for å forbedre tilbudet av fastprisavtaler som kan erstatte de midlertidige ordningene.

SPØRSMÅL NR. 1480

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 14. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for prosessen rundt en eventuell oppløsning av Kinn og hvorvidt man anser det som mulig at Kinn kan følge samme fremdrift som de tvangssammenslåtte kommunene som skal løses opp i tide til valget 2023?

BEGRUNNELSE:

Politisk ledelse i Kinn henvendte seg i desember 2021 til departementet for å få klargjort hvorvidt Kinn kan komme i posisjon til å løse opp kommunen på samme måte og med samme fremdrift som tvangssammenslåtte kommuner har blitt invitert til å gjøre. Det ble i svar fra departementet redegjort for prosess etter Inndelingslova og stadfestet at søknad måtte sendes innen 1. mars dersom valg til nye kommunestyre skal kunne gjøres i 2023.

Mot denne bakgrunnen vedtok Kinn kommunestyre 10. februar 2022 å sende søknad om å få igangsatt utredning etter Inndelingslovas bestemmelser, og sendte søknad til departementet (Statsforvalteren). I nylig korrespondanse fra departementet oppstår det imidlertid et problem, da det her fremgår at dersom Kinn skal kunne bli oppløst i tide til valget 2023 så måtte hele utredningsarbeidet vært ferdigstilt innen 1. mars. Dette er i motstrid med hva politikerne i Kinn tverrpolitisk har forstått og hva som har fremkommet i tidligere korrespondanse med departementet. Dette skaper naturlig nok både forvirring og bekymring da dette vil bety at det vil gå ytterligere en

politisk periode før man eventuelt kan løse opp kommunen.

Svar:

Statsforvalteren i Vestland har, på bakgrunn av et kommunestyrevedtak og påfølgende søknad fra Kinn kommune, oversendt en vurdering og tilrådning til Kommunal- og distriktsdepartementet om at det bør settes i gang en utredning av en mulig deling av Kinn kommune.

I henhold til inndelingsloven § 9 er det departementet som avgjør om det skal settes i gang en utredning, og hva som er nødvendig omfang av en utredning. Jeg mottok nylig statsforvalterens vurdering og tilrådning i denne saken, og vil gjøre en nærmere vurdering av om saken skal utredes. Det er derfor for tidlig å si noe om det videre tidsløpet for denne konkrete saken.

Generelt er det imidlertid slik at det er vanlig praksis i grenseendringssaker at statsforvalteren får oppdraget med å gjennomføre selve utredningen. Når det gjelder deling, bør utredningen omhandle relevante forhold, som blant annet hvilke konsekvenser delingen vil få for samfunnsutviklingen i kommunen, tjenester til innbyggerne (herunder at ev. nye kommuner kan ivareta lovpålagte oppgaver), myndighetsutøvelse og lokaldemokratiet. Det må vurderes om det skal gjennomføres en innbyggerhøring i den aktuelle kommunen. I saker om deling må kommunestyret selv uttale seg. Det må derfor beregnes tid til behandling i kommunestyret. Normalt vil det

medgå minimum 3-4 måneder til statsforvalterens arbeid med å gjennomføre en tilstrekkelig og godt opplyst utredning. Etter at saken er utredet, og kommunestyret har fått anledning til å uttale seg, må departementet ta stilling til om det er grunnlag for deling.

Etter et eventuelt vedtak om deling må det settes av tilstrekkelig tid til nødvendige forberedelser og gjennomføring av vedtaket, både for kommunen og for staten. Det kreves særlig tilrettelegging av hensyn til valggjennomføring og endringer i statlige registre.

SPØRSMÅL NR. 1481

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 14. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er statsrådets vurdering av at to internasjonalt anerkjente juridiske eksperter mener Norge kan bli holdt ansvarlig for menneskerettighetsbrudd under humanitærretten, dersom Telenor gjennomfører salget av sitt datterselskap i Myanmar?

BEGRUNNELSE:

Et memorandum formulert av to internasjonalt anerkjente juridiske eksperter stadfester at både Norge og Telenor kan bli holdt ansvarlig for menneskerettighetsbrudd dersom Telenor gjennomfører salget av Telenor Myanmar.

Memorandumet er skrevet av de australske juristene Felicity Gerry og Daye Gang. De to peker på at salget til Shwe Byain Phyu, et selskap med direkte bånd til militærjuntaen i Myanmar, vil eksponere Norge og Telenor for mulig straffeforfølgelse for brudd på menneskerettighetene. Grunnen er at salget vil gi militærjuntaen tilgang til store mengde metadata, som opposisjonen kan bruke til å forfølge demokratiske aktivister og medlemmer av Myanmars National Unity Government.

Svar:

Situasjonen i Myanmar er svært alvorlig og krevende og reiser naturlig nok et betydelig engasjement og mange synspunkter. Memorandumet fra Felicity Gerry og Daye Gang illustrerer dette på en god måte, og jeg tar slike vurderinger alvorlig.

Telenor gir uttrykk for at det i denne situasjonen ikke finnes gode løsninger. Nærings- og fiskeridepartementet, og jeg personlig, har, som forvalter av statens eierskap i Telenor, hatt en rekke møter og kontaktpunkter med selskapet om situasjonen i Myanmar og hvilke vurderinger og avveininger selskapet har gjort og gjør av ulike alter-

nativer. Staten har klare forventninger til selskapenes arbeid med ansvarlig virksomhet, som også gjelder menneskerettigheter, og jeg har vært opptatt av at selskapet gjør løpende vurderinger av blant annet dette.

Telenor viser til at det nettopp er hensynet til bl.a. menneskerettigheter som gjør at selskapet er tvunget til å trekke seg ut av landet. Telenor har etter grundige vurderinger kommet til at et salg er det minst ufordelaktige alternativet, og at de bl.a. ikke kan utsette ansatte for fare ved å ikke respondere på ordre eller lokale lover.

Iht. selskapslovgivningen og prinsippene for den statlige eierutøvelsen nedfelt i eierskapsmeldingen, er det styret og ledelsen i Telenor som har ansvaret for driften og forvaltningen av selskapet. Det er følgelig også styret og ledelsen som må beslutte hvordan situasjonen i Myanmar best kan håndteres. Nærings- og fiskeridepartementet og jeg personlig vil fortsette å ha tett kontakt med Telenor om de vurderingene som selskapet gjør.

SPØRSMÅL NR. 1482**Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 15. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Ble sikkerhetsloven vurdert før det ble besluttet å gi innsyn i hvilke politiansatte som betaler kontingent til NNPF ved lønnstrekk, og hvilke bestemmelser i sikkerhetsloven ble eventuelt vurdert?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere spørsmål nummer 940 og 1288 vedrørende beslutningen om å gi innsyn i hvilke politiansatte som betaler medlemskontingent i NNPF ved lønnstrekk, og statsrådets svar på disse spørsmålene.

Statsråden viser i sitt svar av 25.01.22 på spørsmål nummer 940 til flere lovverk som er vurdert ved avgjørelsen om å gi innsyn. Det vises her til offentleglova, politiregisterloven og forvaltningsloven. Det er imidlertid ingen henvisning til Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven), Lov-2018-06-01-24.

Det ønskes på denne bakgrunn svar på om sikkerhetsloven ble vurdert i prosessen som ledet frem til beslut-

ningen om å gi innsyn. Dersom denne loven ble vurdert, ønskes det svar på hvilke bestemmelser som ble vurdert og hvilke vurderinger man gjorde av om disse var relevante for avgjørelsen om å gi innsyn.

Svar:

Det følger av offentleglova § 13 første ledd at opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov, er unntatt fra innsyn. Taushetsplikten etter sikkerhetsloven gjelder informasjon som er gradert, jf. sikkerhetsloven § 5-4 annet ledd. Ingen av dokumentene eller opplysningene som det er gitt innsyn i i denne saken, var gradert. Gradering måtte eventuelt ha vært fastsatt av Politidirektoratet på grunnlag av at opplysningene kunne skade nasjonale sikkerhetsinteresser om de ble kjent for uvedkommende.

Det forelå derfor ikke noe grunnlag for å vurdere unntak fra innsyn ut fra sikkerhetsloven i den aktuelle saken.

SPØRSMÅL NR. 1483**Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 11. mars 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Vil regjeringen være en pådriver for at EU ser nærmere på Vladimir Strzhalkovsky og vurderer han tatt inn på listen over oligarker som skal sanksjoneres?

BEGRUNNELSE:

Yathen som ligger i Narvik havn tilhører ifølge The Barents Observer, VG, Dagbladet m.fl. Putin-venn og Oligark, Vladimir Strzhalkovsky.

Nærings- og fiskeridepartementet peker på at Norske myndigheter avventer vedtak fra EU om hvorvidt yachten skal bortvises eller konfiskeres.

Det har vært diskusjoner lokalt om å avslutte vennskapsbysamarbeid og nasjonale diskusjoner om å stenge

russere ute av academia. Folk til folk-samarbeid, og vanlige russiske folk. I Narvik har staten potensielt muligheten til å heller ramme eliten rundt Putin. I stedet sitter myndighetene og venter på beskjed fra Brussel.

Det er et hån både mot det ukrainske folk og mot Narviks innbyggere at Norge utstrekker vår gjestfrihet til denne påståtte Putin-vennen, tidligere KGB-offiseren og oligarken. Luksus-yachten ligger i fred og fordragelighet mens Putin fører en blodig krig i Ukraina som driver millioner på flukt, flere av dem på vei til nettopp Narvik.

Dersom opplysningene om at Strzhalkovsky er en støttespiller til Putin stemmer, bør i yachten alle fall bortvises, eller helst beslaglegges, slik europeiske land har gjort med en rekke investeringsobjekter tilhørende oligarker.

Svar:

Vedtatt om restriktive tiltak er en del av EUs felles utenriks- og sikkerhetspolitikk. Norge er ikke en del av denne, men Norge har likevel i stor utstrekning valgt å slutte opp om restriktive tiltak vedtatt av EU. Når det gjelder situasjonen i Ukraina har Norge sluttet seg til samtlige av EUs restriktive tiltak.

Konkrete forslag til hvem som bør listeføres og informasjon som danner grunnlag for listeføring, blir vanligvis fremmet av de ulike medlemsstatene. Også Den europeiske utenriktstjeneste (EEAS) kan fremme forslag. Derimot er det ikke etablert kanaler for at tredjeland som Norge kan fremme egne forslag til listeføring, og norske myndigheter har heller aldri gjort dette. Regjeringen vil arbeide for at også Norge får en slik kanal for å fremme forslag til personer som bør listeføres.

Listeføring vil kunne være et svært inngripende tiltak overfor den det gjelder og vil kunne utgjøre et inngrep i vedkommendes menneskerettigheter, se for eksempel Den europeiske menneskerettighetskonvensjonens første tilleggsprotokoll, artikkel 1:

«Enhver fysisk eller juridisk person har rett til å få nyte sin eiendom i fred. Ingen skal bli fratatt sin eiendom unntatt i det offentliges interesse og på de betingelser som er hjemlet ved lov og ved folkerettens alminnelige prinsipper.»

Listeføring må være solide og velbegrunnede. Rettssikkerhetsgarantier må gjelde. Når det som her er en stats handlinger som utløser sanksjonene kreves det solide holdepunkter for å holde privatpersoner uten formell tilknytning til statsapparatet ansvarlige for statens handlinger. Nettopp derfor har EUs råd gitt en meget konkret og detaljert begrunnelse for listeføring av de ti forretningsmennene/oligarkene som er listeført under rådsbeslutning 2022/337.

SPØRSMÅL NR. 1484

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 16. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ slik at man i salgsprosessen må opplyse om deler av prosjektet er solgt til aktører som dermed eier mer enn to seksjoner?

BEGRUNNELSE:

Eierseksjonsloven § 23 slår fast at ingen kan kjøpe eller på annen måte erverve en boligseksjon hvis ervervet fører til at man blir eier av flere enn to boligseksjoner i eierseksjonssameiet. I forkant av seksjoneringen kan større deler av et prosjekt selges til aktører som da får større eierpost. Dette har noen kjøpere etterlyst at burde vært opplyst om i salgsprosessen slik at kjøperne vet hva som er situasjonen.

Svar:

Eierseksjonsloven gir eieren av en eiendom rett til å dele opp sin eiendom i flere bruksenheter (seksjoner) som til sammen utgjør et eierseksjonssameie. Formålet med loven er å regulere eierforholdene og å fordele rettigheter og plikter mellom seksjonseierne. Loven kan derfor van-

skelig brukes til å stille krav til hvilke opplysninger potensielle kjøpere av boligseksjoner skal få i forbindelse med et salg.

Etter eierseksjonsloven § 23 er det forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve flere enn to boligseksjoner. Forbudet håndheves av Kartverket ved tinglysing av ervervet og ved at styret kan pålegge kjøperen å selge en boligseksjon som er ervervet i strid med § 23. Jeg mener at det ikke i tillegg er behov for en regel om at en kjøper skal få opplysninger om andre kjøpere, fortrinnsvis begrenset til tilfeller hvor noen til tross for forbudet har kjøpt flere enn to seksjoner.

Jeg tilføyer at ulike krav til informasjon som skal gis i forbindelse med eiendomshandel allerede finnes i bustadoppføringslova – og i eiendomsmeglingsloven. I hvilken utstrekning opplysninger som beskrevet i spørsmålet i et konkret tilfelle vil kunne falle inn under disse bestemmelsene, hører under domstolene å vurdere.

SPØRSMÅL NR. 1485**Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 14. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Står kommunene fritt til å omdisponere boliger for enslige mindreårige asylsøkere uten at tilskudd og lån fra Husbanken umiddelbart må tilbakebetales og innfris, og hvis så ikke er tilfelle, hva vil statsråden gjøre for at kommunene skal kunne omdisponere disse boligene uten at de eller deres samarbeidspartnere rammes økonomisk?

BEGRUNNELSE:

Flere norske kommuner og øvrige aktører har etter flyktingestrømmen i 2015 bygget eller anskaffet boliger for innlosjering av enslige mindreårige asylsøkere, hvor deler av finansieringen kom ved tilskudd og lån fra Husbanken. Forutsetningen for denne finansieringen var at boligene skulle brukes til å huse enslige mindreårige asylsøkere.

Det fremgår av Forskrift om tilskudd til utleieboliger fra Husbanken § 2 at tilskudd fra Husbanken kan gis til kommuner, og også til øvrige aktører som oppfyller flere vilkår. Vilåårene går blant annet ut på at disse aktårene må inngå avtale med kommune eller statlig helseforetak, om eksklusiv rett for tildeling av disse boligene i en 30års periode.

Spørsmålsstiller er gjort kjent med at kommunene som en følge av forutsetningen for finansieringen ikke står fritt til å omdisponere disse boligene, selv om kommunens boligbehov skulle tilsi at omdisponering er hensiktsmessig. Dersom boligene omdisponeres vil kommunen eller den aktåren som samarbeider med kommunen etter forskrift om tilskudd til utleieboliger, måtte tilbake-

betale tilskuddet fra Husbanken og umiddelbart innfri lånet. Det er derfor grunn til å anta at flere slike boliger i dag står tomme rundt omkring i norske kommuner.

Det vises videre til situasjonen i Ukraina og flyktingestrømmen derfra, hvor Norge skal ta sin del av ansvaret med å bosette disse flyktingene. På bakgrunn av det Ukrainske forbudet mot at menn under 60 år forlater landet, er det grunn til å anta at vi vil motta en stor del mødre med barn for bosetting i Norge.

Spørsmålsstiller kan ikke se noen god grunn til at norske kommuner ikke skal kunne omdisponere boliger ment for en gruppe flyktinger til en annen i tråd med behovet, uten at kommunene rammes økonomisk av dette ved krav om tilbakebetaling og låneinnfrielse. Det er derfor ønskelig å få svar på om disse opplysningene stemmer, og i så tilfelle hva statsråden vil gjøre for å gi kommunene fleksibilitet til slik omdisponering uten at de eller deres samarbeidspartnere rammes økonomisk.

Svar:

Jeg forstår spørsmålsstiller dithen at spørsmålet handler om kommunenes mulighet til å disponere kommunale utleieboliger til ulike grupper som er vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunene står fritt til å disponere boligene til alle som faller innenfor denne definisjonen, deriblant enslige mindreårige flyktinger og flyktinger fra Ukraina. Så lenge boligene disponeres til vanskeligstilte på boligmarkedet er det ikke krav om tilbakebetaling av lån og tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1486**Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 11. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvor mange kommuner har blitt med på den sentrale avtalen mellom KS og arbeidstakerorganisasjonene av 20. desember 2021 om overtidsarbeid og merarbeid under koronapandemien, og vil kommunene bli kompensert

for de ekstra kostnadene det å bli med på denne avtalen gir?

BEGRUNNELSE:

KS inngikk 20. desember 2021 en sentral avtale med arbeidstakerorganisasjonene som minst fordobler betalingen for overtidarbeid og i mange tilfeller også merarbeid under koronapandemien. Avtalen åpner blant annet for å bruke overtid i større grad, slik at kommunene kan mobilisere arbeidskraft. Det er kommunene selv som velger om de vil gå inn i avtalen, og det er veldig ulikt mellom kommunene hvordan dette har blitt behandlet. Noen har tatt det administrativt, mens andre har behandlet det politisk. For kommunene som har gått inn i avtalen har det vært antatt at merkostnadene ved dette blir kompensert, og dersom det ikke blir det har store økonomiske konsekvenser for de kommunene som har blitt med på avtalen. Det vil også være uheldig om helse- og undervisningspersonell ikke likebehandles på tvers av kommunegrensene.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet er kjent med at KS har inngått en sentral avtale med arbeidstakerorganisasjonene som gir økt kompensasjon for overtidarbeid og merarbeid under koronapandemien. Kommunal- og distriktsdepartementet har imidlertid ikke vært en part i denne avtalen. Departementet har heller ikke oversikt over hvor mange avtaler som er inngått.

Regjeringen har vært tydelig på at den vil stille opp for kommunesektoren med hensyn til merutgifter og mindreinntekter knyttet til korona. Arbeidsgruppen som skal kartlegge økonomiske konsekvenser av covid-19-situasjonen for kommunesektoren, har fått forlenget sitt mandat, slik at dette arbeidet omfatter kartlegging for første halvår 2022. Arbeidsgruppen skal levere en rapport innen 1. september 2022. Denne rapporten skal inneholde arbeidsgruppens vurderinger og anslag for nødvendige merutgifter og mindreinntekter for 1. halvår 2022. Etter at rapporten er avlevert, vil regjeringen vurdere kompensasjon til kommunesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1487

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 14. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor har ikke statsråden fulgt opp vedtak 770 i Meld. St. 16 (2016-2017) og hva vil statsråden gjøre for å følge opp vedtaket?

BEGRUNNELSE:

I mai 2017 fattet Stortinget vedtak der man ber regjeringen foreta en vurdering av mulige kompensierende tiltak som kan bidra til at studenter som har avsluttet profesjonsstudier i utlandet, men som ikke får autorisasjon i Norge som følge av endret praksis i Helsedirektoratet etter at de har påbegynt studiet ved den aktuelle utdanningsinstitusjonen, kan oppnå autorisasjon i Norge. Dette på grunn av en praksisendring i 2016, som hindret norske studenter i utlandet fra å få godkjenning i Norge.

Dessverre kan vi nå høre om rundt 70 psykologistudenter fra ELTE university i Ungarn som ble rammet av praksisendringen, og som enda ikke har fått en løsning for godkjenning i Norge. Dette hindrer oss fra å ha dyktige

psykologer, som vi trenger i landet, samtidig som nyutdannede psykologer ikke får jobbe, mot eget ønske.

Det er en stor utfordring når byråkratiet motarbeider sunn fornuft, og det blir en enda større utfordring når Stortinget fatter vedtak for å rette opp i det, men at det ikke blir fulgt opp.

Svar:

Som jeg nylig har orientert om i mitt svar på spørsmål nr. 1604 til skriftlig besvarelse fra Stortingsrepresentant Abid Raja, så vil ikke Regjeringen etablere et nytt kvalifiseringsprogram eller forlenge det eksisterende kvalifiseringsprogrammet for de studentene som startet på masterutdanningen i psykologi ved ELTE etter at Helsedirektoratet endret praksis.

Regjeringen vurderer at Stortingsvedtaket er fulgt opp ved at det ble etablert et kvalifiseringsprogram for studentene som hadde startet på masterutdanningen i psykologi ved ELTE før direktoratet endret praksis.

Jeg viser til ordlyden i det aktuelle vedtaket:

«Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av mulige kompensierende tiltak som kan bidra til at studenter som har avsluttet profesjonsstudier i utlandet, men som ikke får autorisasjon i Norge som følge av endret praksis i Helsedirektoratet etter at de har påbegynt studiet ved den aktuelle utdanningsinstitusjonen, kan oppnå autorisasjon i Norge.»

Ordlyden i vedtaket innebærer at det er avgrenset til studenter som tar profesjonsstudier i utlandet. Regjeringen vurderer at dette utelukker studenter som på endringstidspunktet var i gang med bachelorstudier i psykologi, uavhengig av om dette var ved ELTE eller andre utdanningsinstitusjoner.

Som jeg tydeliggjorde i mitt svar på spørsmål nr. 1604, så er det ikke slik at studenter som hadde påbegynt en bachelorutdanning i psykologi ved ELTE ved praksisendringen i 2016, hadde startet en femårig profesjonsutdanning i psykologi ved ELTE. Studentene hadde startet et bachelorprogram som ga mulighet til å starte på masterprogrammet ved ELTE - på lik linje med en stort antall andre bachelorutdanninger i psykologi, herunder også flere norske bachelorutdanninger i psykologi.

Dette blir ytterligere tydeliggjort ved at de fleste kandidatene som har gjennomført kvalifiseringsprogrammet, har gjennomført bachelorutdanningen sin ved andre institusjoner enn ELTE. En stor andel har bachelorutdanningen sin fra Norge. Det var altså langt flere enn de ca. 70 som hadde startet bachelorstudier ved ELTE, som hadde planer om å fullføre masterutdanningen i psykologi ved ELTE.

Representantens fortolkning av vedtaket innebærer i praksis at alle som på praksisendringstidspunktet hadde startet en utdanning som kvalifiserte til opptak på den aktuelle masterutdanningen ved ELTE, skal få tilbud om å gjennomføre kvalifiseringsprogrammet.

En konsekvens av en slik fortolkning er at det vil være betydelig flere enn kun de ca. 70 som på praksisendringstidspunktet hadde startet bachelorprogrammet ved ELTE, som da må gis mulighet til å gjennomføre kvalifiseringsprogrammet. En slik fortolkning vil altså åpne for at et uavgrenset antall studenter må få tilgang til et kvalifiseringsprogram. Gitt kostnadene til kvalifiseringsprogrammet, og ressursene dette har lagt beslag på i både tjenestene og ved utdanningsinstitusjonene, må en slik fortolkning som representanten legger til grunn åpenbart være feilaktig.

Jeg viser i denne forbindelse til at kvalifiseringsprogrammet så langt har hatt en samlet kostnad på i overkant av 200 mill. kroner for om lag 200 deltakere, og at det innebærer at hver kandidat gjennomfører 14 måneder med veiledet praksis i spesialisthelsetjenesten.

Jeg mener derfor at det vil være nødvendig med et nytt stortingsvedtak dersom representanten ønsker en forskjellsbehandling mellom de studentene som i 2016 hadde planlagt å ta masterutdanning i psykologi ved ELTE og de ca. 70 som hadde startet bachelorutdanningen i psykologi ved ELTE, ved å åpne for at kun de ca. 70 som hadde startet bachelorutdanningen i psykologi ved ELTE skal få fordelene av å bli omfattet av et kvalifiseringsprogram.

Jeg ønsker avslutningsvis å minne om at personer som har fullført masterutdanning i psykologi ved ELTE, ikke har noen form for yrkesforbud eller er avhengig av psykologtittelen for å kunne ta i bruk sin kompetanse i psykologifaget. Det finnes et stort antall bachelor- og masterutdanninger i psykologi, også i Norge, som ikke kvalifiserer til noen konkret yrkestittel. Disse utdanningstilbudene viser at det er etterspørsel i arbeidslivet etter personer med ulike typer kompetanse i psykologifaget.

SPØRSMÅL NR. 1488

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 16. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Lovverket gjør at frivillige som hjelper mennesker uten biometrisk pass over grensen, risikerer fengsel og straff for menneskesmugling. Dette gjør at de som nå hjelper flyktninger fra Ukraina til Norge må sortere mennesker etter om de har reisedokumentene i orden, og da er det gjerne de svakeste gruppene som blir stående igjen.

Vil statsråden ta grep for å sikre nødvendige unntak i lovverket slik at nordmenn som hjelper ikke risikerer straff for menneskesmugling og slik at de flyktingene som trenger det mest får hjelp?

BEGRUNNELSE:

Avisen Vårt Land viste et eksempel på denne problemstillingen 6. mars, der lokalsamfunnet og Notodden menighet har samlet inn penger og tatt initiativ til å sende busser til Polen med tiltrengt hjelpeutstyr, for å ta med flyktninger tilbake.

På grunn av reglene om menneskesmugling, opplever de at de må avvise flyktninger som ikke har biometriske pass med seg på flukten. Det er gjerne de flyktningene med dårligst råd som ikke har skaffet alle i familien biometriske pass. Gruppen fra Notodden ga blant annet et eksempel der en familie hadde et barn med Downs-syndrom uten biometrisk pass, og som derfor ikke kunne få hjelp til å komme til Norge.

Svar:

Jeg legger til grunn at når representanten skriver om å hjelpe mennesker «over grensen», så menes det i hovedsak å organisere transport fra Ukrainas naboland til Norge. Jeg vil understreke at også Ukrainas naboland er trygge, og at det ikke er slik at alle flyktninger må hentes til Norge for å få beskyttelse og hjelp.

Norge stiller opp for å håndtere flyktnings situasjonen, blant annet ved å gi kollektiv beskyttelse til flyktninger fra Ukraina, men også ved å støtte naboland på ulike måter. Regjeringen setter av inntil 2 mrd. kroner til humanitær bistand og vurderer løpende annen bistand, f.eks. gjennom en EU-koordinert innsats med personell og materiell.

Det er forståelig at man ønsker å hjelpe mennesker som flykter fra krigen i Ukraina, men innvandring til Norge bør skje i kontrollerte former. Etter mitt syn bør mottak og fordeling av flyktninger organiseres av myndighetene i de europeiske landene. Vi har mellomstatlige mekanismer som sørger for at flyktningene får humanitær hjelp. Det er pågående vurderinger i europeiske land om hvordan nabolandene og flyktningene de mottar kan bistås ytterligere. Statene uttrykker nå stor vilje til å ta mot ukrainske flyktninger, og det er ønskelig at fordeling skjer på en ordnet og regulert måte i samarbeid mellom statene.

På generelt grunnlag er utgangspunktet, noe forenklet, at man ikke kan straffes for å frakte en flyktning til første trygge land, men at det på nærmere vilkår kan være straffbart med videre transport til Norge eller andre land.

For ukraineres vedkommende er situasjonen spesiell, blant annet fordi mange, men ikke alle, har visumfrihet. Regelverket må imidlertid kunne stå seg også i en annen situasjon enn den vi opplever akkurat nå.

I store kriser er det dessverre slik at det er mennesker som vil utnytte mulighetene som kan oppstå for å utnytte sårbare mennesker. I en uoversiktlig situasjon med mange private initiativ er det risiko for både menneskesmugling og menneskehandel. Det er også risiko for at mennesker som ikke har gode hensikter tar seg til Norge i skjul av flyktningsstrømmen.

Når det gjelder straffereglene om menneskesmugling vil jeg understreke at de nærmere rettslige vurderinger og påtaleskjønn i sakene ligger til påtalemyndigheten. Jeg har tillit til at påtalemyndigheten vil foreta konkrete og skjønnsmessige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1489

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 10. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Med tanke på den store fastlegemangelen vi har i Norge i dag, hvordan stiller regjeringen seg til å øke basistilskuddet for fastlegene, sett i lys av de nye oppgavene som fastlegene har fått de siste årene?

BEGRUNNELSE:

Fastlegekrisen er høyaktuell i norske kommuner. Før var den særlig alvorlig for distriktskommuner, men etter

hvert har den også blitt en utfordring i byene. Mange innbyggere står uten fastlege, og antallet ledige hjemler øker. I november var det 130 000 nordmenn som manglet fastlege, og det går hardest utover distriktene.

En årsak til krisen kan være at fastlegene stadig blir tillagt nye oppgaver innenfor det ansvarsområdet kommunehelsetjenesten er gitt etter samhandlingsreformen. Vi må sammen prøve å finne en løsning på dette. Erfaringer fra fastleger beskriver en arbeidssituasjon som er krevende, og usikre økonomiske faktorer.

En mulig løsning kan være at Helse- og omsorgsdepartementet gjennom forhandlinger med Legeforeningen, KS og regionale helseforetak, sikrer at tilskuddet økes i tråd med oppgavene som i dag er tillagt fastlegene.

Svar:

Fastlegeordningen er bærebjelken i vår felles helsetjeneste. En fastlegeordning som ikke fungerer, vil gi økt belastning på resten av helse- og omsorgstjenesten. Det har vært utfordringer i fastlegeordningen lenge. Tiltakene forrige regjeringen satte i gang, har foreløpig ikke hatt ønsket effekt verken på rekrutteringen til eller stabiliteten i ordningen. Det blir stadig flere innbyggere uten fast lege og færre ledige plasser i ordningen. Denne regjeringen tar tak i utfordringene. I Hurdalsplattformen sier vi at regjeringen vil styrke fastlegeordningen slik at rekruttering og stabil legedekning sikres i hele landet, blant annet gjennom å etablere nye rekrutteringshjemler, korte ned listelengden til fastlegene og øke basistilskuddet per innbygger. Utfordringene er komplekse, og vi arbeider med flere tiltak for å sikre en god tjeneste.

Regjeringen har allerede tatt grep. Vi sørget for at det i 2022 ble bevilget 100 millioner kroner mer til allmennlegetjenesten enn det regjeringen Solberg hadde lagt opp til. Det betyr at det er bevilget 400 millioner kroner mer til å styrke fastlegeordningen i 2022. Basistilskuddet er økt med 205 mill. kroner. I tillegg er det bevilget 49 millioner kroner til økte refusjonstakster, og bevilgningen til ALIS-avtaler som nasjonal ordning er økt med 79 millioner kroner. Det er videre bevilget 50 millioner kroner til

tilskudd til legevakt som skal gå til de mest rekrutteringsvake kommunene. Det er også avsatt midler til introduksjonsavtaler.

Jeg vil også peke på at regjeringen har forlenget praksiskompensasjonsordningen for koronarelatert fravær som var planlagt avvirket ved årsskiftet. Vi har også forlenget retten til å bruke flere leger inn på samme liste for å avlaste fastlegene. Videre har vi fjernet kravet om legetest for fravær i skolen frem til sommeren 2022. Dette er tiltak som skal avlaste våre fastleger. I tillegg vurderes det blant annet hvilke attester og erklæringer som fastlegene skal utstede.

Legevakt utgjør en stor belastning for mange fastleger. Det er nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe som skal komme med forslag til tiltak for rekrutteringssvake kommuner. Forslagene leveres i mars.

Representanten peker på samhandlingsreformen, og de mange oppgavene som er tillagt fastlegene som følge av den, som et bakteppe for utfordringene i ordningen. Jeg mener det er behov for å se nøyer på samhandlingen mellom nivåene i helsetjenesten og har derfor startet arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Planen vil blant annet ha som mål å ruste kommunene enda bedre for oppgaver som følger av samhandlingen og målet om at mer oppfølging og behandling skal skje i kommunene. Det arbeides også med finansieringsmodellen i fastlegeordningen. Helsedirektoratet har i 2022 fått i oppdrag å bistå Helse- og omsorgsdepartementet i dette arbeidet. Regjeringen vil foreslå sentrale tiltak overfor Stortinget på egnet vis.

SPØRSMÅL NR. 1490

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 14. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil regjeringen garantere kompensasjon til kommuner som nå oppbemannet sitt apparat for å være klare til å ta imot og bosette ukrainske flyktninger raskt?

BEGRUNNELSE:

I anmodningsbrevene fra IMDi om bosetting av flyktninger som gikk ut i slutten av 2021 la staten til grunn et anslått behov for bosetting av 5500 personer for 2022, inkludert den årlige kvoten på 3000 overføringsflyktninger.

Krigen i Ukraina har i løpet av kort tid endret bildet dramatisk. Til nå er over en million ukrainere sendt på flukt, og vi må legge til grunn av behovet for å ta imot flyktninger i Norge vil bli betydelig høyere enn det man beregnet før krigen brøt ut.

Vi vet at kommune-Norge er positive til å ta imot og bosette flere flyktninger, men samtidig vet vi at mange kommuner har måttet bygge ned sine tjenester for mottak, bosetting og integrering som følge av lave ankomsttall de siste årene. Med stor sannsynlighet for at det nå vil komme mange ukrainske flyktninger til Norge i løpet

av de nærmeste dagene og ukene, må kommunene raskt bygge opp igjen sin kapasitet. Dette vil medføre ikke-budsjetterte merkostnader for kommunene på kort sikt, mens mer-inntektene i form av økt integreringstilskudd ikke vil komme før flyktningene faktisk blir bosatt. Ettersom det enda ikke er klart hvor mange flyktninger som vil bli bosatt i Norge, og hvordan disse skal fordeles mellom kommunene, er det krevende for kommunene å anslå hvor mye kapasitet de nå bør bygge opp, og hvorvidt kostnadene ved dette vil kunne dekkes av det forventede integreringstilskuddet.

I denne situasjonen vil det være hensiktsmessig å be kommunene allerede nå oppskalere sin kapasitet til å ta imot og bosette ukrainske flyktninger, og dokumentere sine kostnader knyttet til dette, slik at man i denne akutte fasen ikke taper tid, og i etterkant kan kompensere på rettferdig vis. MDG mener derfor at staten burde ta tilsvarende grep som under koronapandemien. Da fikk også kommunene oppdragene med å bygge opp nye tjenester innen testing, smittesporing og vaksinerings, og alle kostnader ble lovet kompensert i ettertid. Dette tiltaket fungerte godt og kan med fordel gjentas nå.

Svar:

Spørsmålet er oversendt fra Justis- og beredskapsministeren til Arbeids- og inkluderingsministeren.

Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for registrering av asylsøkere, behandling av asylsøknader og mottakskapasiteten. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har det statlige ansvaret for bosetting, kvalifisering og andre integreringstiltak for flyktninger. Det operative ansvaret er delegert til henholdsvis Utlendings-

direktoratet (UDI) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

IMDi har både et eget sektoransvar og en koordinerende samordningsrolle for kommunesektoren og statlige etater i bosettings- og integreringsarbeidet. IMDi samarbeider med UDI, Bufdir, KS, fylkeskommuner og kommuner, samt Husbanken og statsforvalteren, som alle er representert i Nasjonalt utvalg for mottak og bosetting av flyktninger. Utvalget ledes av IMDis direktør, og skal bidra til samordnet mottak og bosetting av flyktninger.

Vi har beredskap for å ta imot og bosette flyktninger. Regjeringen, KS og flere kommuner, har iverksatt tiltak for raskt å kunne ta imot og bosette flyktninger fra Ukraina. IMDi har nylig sendt brev til alle landets kommuner for på ny å kartlegge kommunes bosettings- og tjenestekapasitet. Mange kommuner har gitt sin tilbakemelding, og de viser en stor bosettingsvilje. IMDi vil raskt følge opp med oppdatert anmodning om bosetting.

Kommuner som bosetter flyktninger, mottar tilskudd fra staten. Integreringstilskudd utbetales til kommunene i fem år, og tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap i tre år. Ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger mottar kommunene et særskilt tilskudd. Ved bosetting av personer med kjente, alvorlige funksjonsnedsettelse og/eller atferdsvansker kan kommunene søke IMDi om ekstratilskudd på bakgrunn av dokumenterte behov.

Regjeringen følger situasjonen nøye og vurderer mulige scenarier og tiltak. Vi har løpende dialog med KS og andre berørte sektorer. Jeg er glad for at mange kommuner har gitt positive signaler til å bidra med bosetting av flere flyktninger.

SPØRSMÅL NR. 1491

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å få ned saksbehandlingstidene i UDI og hvordan har utviklingen vært de senere årene?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at søknader til UDI blir behandlet korrekt i tråd med gjeldene lover og regler. Samtidig er det viktig for den enkelte at man raskest mulig får svar på sine søknad-

er sånn at man vet hva man har å forholde seg til. Dette kan være alt fra en person som allerede oppholder seg i Norge, men som venter på en arbeidstillatelse man åpenbart har krav på. Det er da sløsing med ressurser at personen må vente urimelig lenge på å få svar på søknaden. På samme måte er det viktig for f.eks. en asylsøker å få svar på sin søknad slik at personen vet om man skal bli værende i Norge eller om man må reise tilbake til sitt hjemland. Jeg ber derfor statsråden om en oversikt over saksbehan-

dlingstidene fordelt på de forskjellige områdene UDI behandler, og også hvordan de har utviklet seg over tid.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er viktig at Utleendingsdirektoratet (UDI) behandler søknader i tråd med gjeldene lover og regler, og at det samtidig er viktig for søkeren å få et raskt svar på sin søknad. I tildelingsbrevet for 2022 har derfor UDI fått følgende mål å jobbe mot: «Søkeren får sin sak korrekt behandlet uten ugrunnet opphold».

I 2020 og 2021 førte pandemien til strenge innreisestriksjoner, stadige endringer i

innreiseregelverket og andre tilleggsoppgaver for UDI. Dette har påvirket saksbehandlingstiden for en rekke sakstyper i UDI negativt. Jeg er opptatt

av at UDI nå skal korte ned saksbehandlingstidene. Den siste tids utvikling i Ukraina gjør imidlertid at UDI igjen står overfor nye store utfordringer og oppgaver knyttet til flyktningstrømmen fra Ukraina. Dette vil kunne påvirke saksbehandlingstidene i UDI.

Jeg har tillit til at UDI finner de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling innenfor de rammene som til enhver tid er gitt av Stortinget og departementet. Jeg vil følge utviklingen i saksbehandlingstidene tett gjennom styringsdialogen departementet har med UDI.

Utviklingen i saksbehandlingstidene de senere år fremgår av tabellen under for de største sakstypene. Tabellen viser saksbehandlingstiden i antall dager fra saken er levert til det er fattet vedtak i UDI, for perioden 2017 til og med 2021. (Tallene kan påvirkes av etterregistreringer, noe som kan føre til mindre avvik dersom de sammenlignes med andre rapporteringer.)

Sakstype	2017	2018	2019	2020	2021
Arbeid	23	30	28	42	71
Familieinnvandring	140	151	167	177	200
Permanent oppholdstillatelse	241	274	326	406	400
Statsborgerskap	275	301	355	314	191
Utdanning	28	37	46	66	77
Asyl	342	238	227	213	149

Jeg viser til Prop. 1 S (2021-2022) for Justis- og beredskapsdepartementet når det gjelder en nærmere beskrivelse av årsaker til utviklingen i saksbehandlingstidene.

SPØRSMÅL NR. 1492

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 14. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Når kan vi forvente at næringsministeren går fra ord til handling og faktisk fremmer konkrete saker for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Så langt har vi blitt godt kjent med næringsministerens innøvde, retoriske begreper, som onde tunger hevder går under begrepet "floskler". Dette gjelder for eksempel at eksporten skal økes med 50 prosent innen 2030, at vi nå skal gå fra en "passiv næringspolitikk" til en "aktiv næringspolitikk", at Norge skal bli en "grønn energigigant" og at dagens regjeringen har gjort mer for havvindsatsingen

på 100 dager enn hva den forrige gjorde på 100 måneder. Dette er vel og bra, men er mest av alt ord og retorikk.

Det Norge trenger for å skape flere og verdiskapende arbeidsplasser i privat sektor er politikk som legger til rette for nettopp dette. Så langt har det vært lite av det. Skatter og avgifter har økt mer på ett år enn noen av de siste 20 årene, den skattefrie fordelene ved ansattes kjøp av aksjer mv. til underpris avskaffes og satsingen på veginvesteringer er tatt ned for å nevne noe.

Den eneste saken næringsministeren har fremmet for Stortinget etter at han ble utnevnt som statsråd er, hvis man holder budsjettsakene utenom, Prop. 13 L (2021–2022)

Endringer i mineralloven (retting av inkurier). Denne proposisjonen på fire sider, og som i all hovedsak omhandler formaliafeil i en tidligere proposisjon fremmet under regjeringen Solberg, kan neppe sies å være et ledd i næringsministerens varslede storstilte satsing for norsk næringsliv.

Aller helst kunne jeg ha tenkt meg og tatt opp disse spørsmålene med statsråden i Stortingets muntlige spørretime, men det har dessverre ikke latt seg gjøre foreløpig.

Svar:

Det gleder meg at representanten ser frem til at jeg fremmer flere saker for Stortinget. Det kan jeg love at jeg vil gjøre. Jeg er glad for muligheten til å orientere litt om noen av de viktigste prosjektene vi arbeider med. Regjeringen har store ambisjoner og mål for næringspolitikken. Vi skal få flere i arbeid, skape aktivitet i hele landet, øke eksporten og kutte klimagassutslippene med 55 prosent. Representanten må gjerne omtale slike ambisjoner som «floskler», men dette er en oppgave jeg tar på største alvor. For å utvikle politikken som skal til for å nå disse målene, er det viktig at vi går grundig til verks.

Representanten vil nok også kunne si seg enig i at mitt arbeid som næringsminister ikke kun kan måles i antall egne saker som fremmes for Stortinget. Regjeringen er et kollegium, og mye av næringspolitikken legges gjennom det ordinære budsjettarbeidet. I tilleggspolisjonen for statsbudsjettet for 2022 gjorde regjeringen omdisponeringer som kan bidra til å mobilisere 3 mrd. kroner i økte grønne investeringer sammenlignet med Solberg-regjeringens forslag. Jeg vil også vise til håndteringen av covid-19-pandemien og omikron-utbruddet, hvor vi snudde oss raskt og i tett samarbeid med partene i arbeidslivet la frem kraftfulle pakker som har bidratt til å holde bedrifter flytende gjennom en utfordrende vinter.

Nylig la jeg frem regjeringens eksportreform, «Hele Norge eksporterer», som skal bidra til at myndighetene, næringslivet og virkemiddelapparatet jobber tett sammen for å øke eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030. Eksportreformen inneholder helt nye tiltak som har blitt svært godt tatt imot av NHO og LO. Vi har lansert «En dør inn» til virkemiddelapparatet, noe som bedriftene har ønsket seg over lang tid. Dette er et første steg i å forenkle, tilgjengeliggjøre og sørge for bedre ressursbruk i virkemiddelapparatet for næringslivet. Videre har regjeringen lansert arbeidet med et grønt industriløft, hvor jeg har fått det overordnede ansvaret for å utarbeide et veikart som skal synliggjøre hvordan vi skal arbeide for å realisere store prosjekter innenfor hydrogen, havvind, CO₂-håndtering, batterier, skog- og trenæring, og andre grønne prosjekter i fastlandsindustrien. Regjeringen tar sikte på å legge frem veikartet i løpet av våren 2022. Vi arbeider for tiden både med en batteristrategi og en mineralstrategi, og vi arbeider med å inngå industrielt

partnerskap med EU. Vi er også i gang med å lage en Norges-modell med nasjonale seriøsitetskrav for alle offentlige anskaffelser og vi har begynt å se på hvordan anskaffelsesregelverket kan brukes best mulig til å fremme grønne offentlige anskaffelser.

Når det gjelder konkrete saker til Stortinget, har jeg satt i gang arbeidet med en ny eierskapsmelding - en stortingsmelding om statens direkte eierskap i selskaper - med mål om å videreutvikle og forsterke det statlige eierskapet i omstillingen av norsk økonomi. Meldingen vil etter planen fremmes for Stortinget i løpet av 2022. Eierskapsmeldingen vil omhandle hvorfor staten bør eie selskaper, hva staten bør eie og hvordan staten skal utøve sitt direkte eierskap i selskaper. I arbeidet vil jeg blant annet se på den kraftfulle utviklingen knyttet til bærekraft generelt og klima spesielt, og forventningene som staten som eier har til selskapene på disse områdene, og inkludert hvordan staten kan tydeliggjøre sine forventninger til at selskaper med statlig eierandel setter konkrete klimamål og rapporterer om klima – både risiko, muligheter og utslipp.

Når det gjelder representantens henvisninger til regjeringens skatte- og avgiftspolitik, er det riktig at regjeringen har reversert nesten en fjerdedel av de skatte- og avgiftslettelsene som ble vedtatt under Solberg-regjeringen. Sammen med resten av den økonomiske politikken bidrar det til rettferdig fordeling, vekst og verdiskaping, og finansiering av velferden vår – i tråd med Hurdalsplattformen. Vi vil at skatte- og avgiftspolitikken skal stimulere til arbeid og fremme investeringer i klimavennlig teknologi og industri. I stedet for en generell og begrenset ordning med ansatteaksjer til underkurs, har regjeringen prioritert en ny opsjonsskatteordning for oppstarts- og vekstselskaper. Den er mer målrettet, og i tråd med målet i Hurdalsplattformen om at flere ansatte skal kunne ta del i verdiskapingen i oppstarts- og vekstbedrifter.

Jeg er utålmodig. Vi står overfor den største omstillingen i Norges historie, og det haster å komme i gang. Startpunktet vårt er følgende: fastlandsindustriinvesteringene står på stedet hvil og var høyere i 2008 enn i 2019. I fjor hadde vi et rekordstort handelsunderskudd fra fastlandet. Klimagassutslippene står nesten på stedet hvil. Og vi har «mistet» nesten 150 000 arbeidstakere siden 2008 på grunn av fallende sysselsettingsgrad. Det er med andre ord mye å ta tak i for oss, og det er vi i full gang med. Derfor har jeg møtt over 200 bedrifter i alle landets fylker for å få innspill til hvordan vi kan styrke næringspolitikken. Jeg har fått mange gode forslag, de første tiltakene har vi allerede iverksatt, og det kommer mer fremover. Jeg gleder meg til å fremme regjeringens politikk i fremtidige saker til Stortinget, og til å svare på evt. spørsmål representanten måtte ha neste gang jeg deltar i spontanspørretimen.

SPØRSMÅL NR. 1493**Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 14. mars 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvilke initiativer har regjeringen tatt ovenfor kinesiske myndigheter for å redusere kinesisk økonomisk støtte til Russland, sett i lys av den pågående angrepskrigen i Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Russland står i stor grad alene etter fullskalainvasjonen av Ukraina. Krigen har blitt bredt fordømt fra flere hold. Folkerepublikken Kina har uttrykt bekymring for sivile tap, men har ikke redusert sin økonomiske støtte til Russland. Kinas rolle er avgjørende for Russlands rolle i å fortsette invasjonen av Ukraina. Derfor er det avgjørende hvordan verdenssamfunnet jobber for å få Kina til å kutte i sin økonomiske støtte til Putins regime.

Svar:

Slik statsministeren redegjorde for i Stortinget 3. mars, har Norge klart fordømt Russlands invasjon av Ukraina. Ukraina kjemper for fred, demokrati og for en verdensorden hvor vi løser konflikter med fredelige midler, ikke militærmakt. De kjemper for et internasjonalt samfunn hvor regler og ikke tvangsdiplomati, bestemmer forholdet mellom stater.

Norge har i FNs sikkerhetsråd og i generalforsamlingen arbeidet sammen med likesinnede for at verdenssamfunnet fordømmer invasjonen. Det historiske vedtaket under spesialsesjonen i FNs generalforsamling 3. mars var viktig. Et klart flertall – 141 land – fordømte Russlands

bruk av militærmakt og folkerettsbrudd overfor Ukraina og slo fast at Russlands aggresjon mot Ukraina er et klart brudd på FN-pakten.

Sammen med de nordiske og baltiske land gjorde vi vårt syn klart etter avstemmingen. Vi understreket vår fulle støtte til FN-pakten, til prinsippet om respekt for staters suverenitet og territoriell integritet, og likhet for alle FNs medlemsland. Vi sa tydelig at vi står sammen med Ukraina og landets befolkning. Vi understreket at Russland må trekke tilbake alle sine styrker fra ukrainsk territorium og engasjere seg i dialog og diplomati. Sivile må beskyttes og nødhjelp må komme uhindret frem til de som trenger det.

Disse synspunktene har vi også fremmet direkte overfor Kina, som er en viktig aktør med betydelig diplomatisk, politisk og økonomisk tyngde. Vi har gitt uttrykk for skuffelse over at Kina valgte å avstå i avstemmingen i FN. Vi har videre oppfordret Kina til å fordømme Russlands angrep.

Slik statsministeren redegjorde for i Stortinget 3. mars, har Norge sluttet opp om sanksjonspakkene vedtatt av EU og er i ferd med å gjennomføre disse i norsk rett. Jo flere som støtter opp om sanksjonene, jo større effekt vil sanksjonene ha. Bred internasjonal støtte gir tiltakene økt legitimitet og styrket effektivitet.

Vi vil fortsette å arbeide for at verdenssamfunnet fortsetter å ta klar avstand fra Russlands angrep på Ukraina. Medlemmer av FNs sikkerhetsråd har et særlig ansvar for å bidra til internasjonal fred og sikkerhet. Dette gjelder også Kina.

SPØRSMÅL NR. 1494**Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 11. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden villig til å leie bygningsmassen til gamle Bruvoll fengsel i Nord-Odal, for å dekke det akutte behovet

for økt mottakskapasitet som kommer med flyktningestrømmen fra Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen i Ukraina har ført til en enorm flyktningestrøm i våre nærområder. Så langt har over 1,5 millioner mennesker flyktet fra Ukraina, og FN frykter at så mange som 4 millioner mennesker vil flykte fra landet som følge av den pågående krigen.

Fremskrittspartiets flyktningepolitikk er at flyktninger skal hjelpes i sine nærområder, da dette gir best ressursutnyttelse og at man dermed får hjulpet flest flyktninger. Da det nå er en flyktningestrøm i våre nærområder, er det helt naturlig at Norge tar imot en andel av flyktningene fra Ukraina. Det er nå bred politisk enighet om at Norge skal ta sin del av ansvaret med å ta imot flyktninger fra Ukraina.

Det er på denne bakgrunn behov for å oppskalere vår kapasitet for mottak av flyktninger, for å møte det økte behovet som kommer med flyktningestrømmen fra Ukraina. Det er herunder behov for å fremskaffe fasiliteter for innkvartering av flyktningene som kommer til Norge. Dette er et akutt behov som har meldt seg og må derfor løses raskt, uten tidkrevende utredningsprosesser.

På Haug i Nord-Odal ligger det en inngjerdet tomt på 46 200 m² og med en bygningsmasse på 4 900 m², dette utgjorde tidligere Bruvoll fengsel. Statsbygg solgte eiendommen og bygningsmassen til et eiendomsselskap i 2021.

Fasilitetene på gamle Bruvoll fengsel fremstår som velegnet for midlertidig innkvartering av flyktninger. Det er på denne bakgrunn ønskelig å få svar på om statsråden er villig til å leie disse lokalene, for å avhjelpe det akutte behovet vi nå har for å skalere opp kapasiteten for mottak av flyktninger.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har delegert det operative ansvaret for innkvartering av asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI jobber nå intenst med å oppskalere mottakskapasiteten kraftig, og jeg har fått forsikringer om at de raskt vil få på plass et større antall mottaksplasser for å håndtere situasjonen. Tilbydere av mottakskapasitet, både bygningsmasse og driftsoperatører, må følge med på UDIs anbudsprosesser og ha dialog med UDI rundt dette.

SPØRSMÅL NR. 1495

Innlevert 7. mars 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 11. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Når vil Regjeringa utforme forskrift, heimla i den nyleg vedtekne vareførselslova § 1-2 (6), for Svalbard som tollområde, slik at vi kan hindre ulovleg innførsel og utførsel av isbjørnskinn?

GRUNNGJEVING:

I dag er det godt dokumentert at internasjonal handel med isbjørnskinn frå Canada kan true overlevinga til isbjørnen som art i området, slik Vitskapskomiteen (VKM) har vist til i ei orientering i KLD 2. juni 2020. I Prop. 237 L (2020-2021), som vart handsama i Stortinget 3. mars 2022, vart det vist til at regjeringa vil vurdere å etablere eit eige tollområde på Svalbard for å hindre ulovleg innførsel og utførsel av isbjørnskinn. Dette kan gjerast ved ei forskrift, jamfør §1-2(6) i den nyleg vedtekne Vareførselslova.

I 2019 ba Miljødirektoratet VKM gjere ei vitskapleg risikovurdering for isbjørn på grunnlag av kriteria gitt

under konvensjonen om internasjonal handel med trua artar (CITES-konvensjonen). I oppdragsbrevet fra Miljødirektoratet vart det presisert fylgjande:

«CITES regulerer internasjonal handel med trua artar. For tida er Canada einaste nasjon i verda som tillet kommersiell eksport av isbjørnprodukt hausta frå eigne ville bestandar. Isbjørn er lista på CITES liste II (norsk liste B), og ved import til Noreg er det difor krav om både løyve til utførsel frå canadiske CITES-styresmakter og løyve til innførsel frå Miljødirektoratet. I Noreg er det også krav om CITES-eigarsertifikat for alle produkt av isbjørn.»

I Prop. 237 L er det stilt kritiske spørsmål rundt handel med Canadiske isbjørnskinn på Svalbard, og om kontrollen med CITES-regelverket der er godt nok eller bør styrkast. Grunnen er at det er sannsynleg at Svalbard vert nytta for vidareformidling av isbjørnskinn som ellers ville vore ulovleg innførte i land som er tilslutta CITES-konvensjonen. Det er difor all grunn til å styrke kontrollen med ei forskrift som sikrar Svalbard som eit eige tollom-

råde for produkt som isbjørnskin, og som er omfatta av CITES-konvensjonen.

Svar:

Svalbard er ikkje ein del av tollområdet og dagens tollov gjeld difor ikkje på Svalbard. I den nye vareførselslova er tollområdet det same som i tollova, men det er heimel i § 1-2 sjetle ledd for å fastsetja i forskrift at lova heilt eller delvis skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen. Då kan det også bestemast om disse områda kvar for seg eller saman skal være eit eige tollområde.

Teksten i Prop. 237 L (2020-2021) om at det «har blitt stilt kritiske spørsmål rundt handelen med Canadiske isbjørnskin på Svalbard, og om kontrollen med CITES-regelverket er god nok eller om den bør styrkes», er sitat frå Klima- og miljødepartementet sitt høyringssvar til forslag til ny vareførselslov. Dei meinte at det bør leggjast til rette for betre kontroll med vareførselen til og frå Svalbard, og framheva at det mellom anna er viktig for god etterleving av konvensjonen 3. mars 1973 om internasjonal handel med vill flora og fauna (CITES).

Forskriftsheimelen i vareførselslova gjev lovgrunnlag for å innføre kontroll med vareførselen til og frå Svalbard innanfor vareførselslova si føremål og rammer, men korleis kontrollen eventuelt bør innrettast og omfanget av den, er ikkje avklart.

Etablering av kontroll med vareførselen til og frå Svalbard vil føre med seg kostnadar som Tolletaten ikkje vil kunne handtere innanfor eigne rammar. Det vil mellom anna krevjast økt bemanning, nødvendige kontrolllokale og IT-utvikling. Ei etablering av kontroll med vareførselen til og frå Svalbard må difor handterast ein ordinær budsjetttrunde og saka må prioriterast opp i mot andre føremål i statsbudsjettet. Fyrst når dei budsjettmessige forholda er avklart, vil det kunne fastsetjast forskrift med heimel i vareførselslova § 1-2 sjetle ledd.

Sjølv om det i dag ikkje er kontroll med vareførselen på Svalbard, betyr ikkje det at ein kan frakte isbjørnskin frå Canada via Svalbard til Noreg utan nokon form for kontroll. Varar som kjem frå Svalbard til Noreg, vil være underlagt vanleg tollkontroll ved innførsel til Noreg.

SPØRSMÅL NR. 1496

Innlevert 8. mars 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 14. mars 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden oversende utredningen han har mottatt fra Statens vegvesen og Helsedirektoratet av adgangen til medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, i tråd med Stortingets vedtak nr. 960 av 20. mai 2021?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:1017 (2021-2022), spørsmål fra representanten Tor André Johnsen med svar fra statsråd Jon-Ivar Nygård. I svaret skriver statsråden at han innen 1. mars ventet en utredning fra Statens vegvesen og Helsedirektoratet av hvordan Stortingets vedtak nr. 960 av 20. mai 2021 kan følges opp. Jeg ønsker denne rapporten oversendt og gjerne også statsrådets vurderinger av den.

Svar:

I mitt svar 31. januar 2022 på spørsmål 1017 til skriftlig besvarelse meddelte jeg at Statens vegvesen og Helsedirektoratet har fått i oppdrag å gjøre en utredning av hvordan Stortingets vedtak nr. 960 av 20. mai 2021 kan følges opp, og at deres vurdering var ventet innen 1. mars 2022.

11. februar 2022 mottok Samferdselsdepartementet en anmodning fra Statens vegvesen om utsettelse av fristen. Søknaden var særlig begrunnet med ressursituasjonen i Helsedirektoratet. Fristen ble etter dette forlenget til 15. mai 2022.

Når utredningen foreligger vil jeg ta stilling til hvordan saken skal følges opp videre og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1497**Innlevert 8. mars 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 16. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva er regjeringens anslag på hvor mye større inntektene til staten gjennom skatt på petroleumssektoren, Statens direkte økonomiske eierskap i petroleumssektoren, utbytte fra Equinor, utbytte fra Statkraft, selskapsskatt fra kraftproduksjon og grunnrenteskatt fra vannkraftproduksjon vil bli enn det som ble lagt til grunn i statsbudsjettet?

BEGRUNNELSE:

Den norske staten har gode inntekter om dagen. De høye olje- og gassprisene gir statskassen gode inntekter fra et Europa som ønsker å kvitte seg med avhengigheten av Russland. Også de høye strømprisene gir gode inntekter i statskassen, på bekostning av strømkundene. De fleste anslagene som nå kommer fram viser at denne situasjonen bare vil fortsette.

Svar:

Finansdepartementet vil publisere oppdaterte anslag for petroleumsprisene og statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i Revidert nasjonalbudsjett 2022 som legges frem i mai. Se for øvrig svar på spørsmål nr. 1306 fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.

Når det gjelder spørsmålet om statens inntekter fra høye strømpriser, viser jeg til mitt svar av 15. desember 2021 på representantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 581. I svaret redegjorde jeg for statens inntekter som følge av høye strømpriser. Jeg viser også til næringsministerens svar av 7. mars 2022 på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1398 fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.

Statens inntekter fra grunnrenteskatt for 2022 vil avhenge av hvordan kraftprisene utvikler seg. Departementet tar sikte på å komme tilbake til dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2022.

SPØRSMÅL NR. 1498**Innlevert 8. mars 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 15. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre raskere visumbehandling for og beskyttelse av regimekritiske kunstnere, journalister og forfattere fra Russland og Hviterussland, og hvor raskt kan ordningene komme på plass?

BEGRUNNELSE:

Myndighetene i Russland driver massearrestasjoner av regimekritiske kunstnere, musikere, forfattere og journalister, og man risikerer inntil 15 års fengsel for å «spre falske nyheter» om krigen i Ukraina.

Rødt mener liberale demokratier som Norge har et spesielt ansvar for å beskytte utøvende kunstnere og journalister som blir forfulgt, og situasjon tilsier at det haster både med bevilgninger og ikke minst med den praktiske tilretteleggingen for å få folk ut av landet.

Etablerte ordninger for beskyttelse av truede, sensurerte og forfulgte kunstnere finnes allerede i Norge, og disse kan ved ekstraordinære bevilgninger etablere flere trygge residenser. Safemuse berammer et halvt års residens til 735 000 kroner, i tillegg til administrative ressurser om man ser for seg vesentlig oppskalering på kort tid.

Det er kritisk viktig å få ned behandlingstiden på visumsøknader. Artist in Residence i Røst melder om at det trengs hurtigbehandling av visumsøknader for regimekritikere fra Russland. Safemuse har tidligere i år henvendt seg til Justisdepartementet for å beskrive hvordan dagens visumsordning står i veien for deres kjerneoppgaver.

Å fremme ytringsfrihet for kunstnere, journalister og forfattere er et tverrpolitisk ansvar i Norge, og å beskytte disse gruppene fra forfølgelse og å slik å sikre det globale kultur mangfoldet har vi forpliktet oss til gjennom blant annet UNESCO-konvensjonen for kultur mangfold.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at det følger av regelverket at personer som ønsker å søke om beskyttelse i Norge, må befinne seg i landet eller på norsk grense, jf. utlendingsloven § 28.

I tillegg har vi en årlig kvote for overføringsflyktninger, hvor uttaket i stor grad er basert på samarbeid med FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR). Ordningen er i utgangspunktet aktuell for personer som befinner seg utenfor hjemlandet. Enkelte andre organisasjoner kan også fremme saker på kvoten.

Som part i Schengen-samarbeidet er Norge forpliktet til å følge Schengens felles visumregelverk og politikk. Visumregelverket regulerer flere forhold som saksbehandlingstid, gebyr, krav om dokumentasjon som kreves ved en søknad, prosess m.m. Når det gjelder visum for besøk på opptil 90 dager som reguleres av det felles visumregelverket, er imidlertid den grunnleggende forutsetningen at søker skal returnere innen utløpet av visumets gyldighetsperiode. Manglende returforutsetning er i henhold til regelverket avslagsgrunn. Det finnes ikke unntak for forutsetningen om retur når det gjelder et Schengen-visum for besøk på opptil 90 dager. Opphold av annen motivasjon eller lengre tid, hører under det nasjonale regelverket.

I 2007 trådte EUs visumfasiliteringsavtale med Russland i kraft, og Norge inngikk bilateralt en tilsvarende avtale med Russland som trådte i kraft i 2008. Visumfas-

iliteringsavtalen med Russland gir ulike lettelser i forhold til det vanlige regelverket. Dette gjelder for eksempel redusert saksbehandlingstid, lavere gebyr for grupper som ikke er unntatt fra gebyret i sin helhet, reduksjon i krav til støttedokumenter til søknaden m.m. Gjeldende visumfasiliteringsavtale med Russland innebærer derfor rask saksbehandlingstid og flere forenklinger for søkerne. EU har suspendert deler av visumfasiliteringsavtalen med Russland som del av sanksjonene, for å ramme myndighetsaktører (diplomater, næringsliv og offisielle delegasjoner). Norge vil gjennomføre tilsvarende suspensjon av den norske avtalen.

Samtidig er situasjonen i Russland for tiden spesiell, og dette medfører enkelte begrensninger i ambassadens kapasitet, også når det gjelder å behandle visumsøknader. Det vil derfor kunne ta lenger tid enn vanlig å få svar på søknader. Søknadssentrene som VFS Global opererer for Norge i Russland og Hviterussland ble f.o.m. 9. mars midlertidig lukket for mottak av søknader til Norge. Det skyldes tekniske utfordringer blant annet knyttet til betalingsløsning for søknadsgebyr og problemer knyttet til transport av søknader fra Hviterussland (begge som en følge av sanksjonene), samt kapasitetsbegrensninger ved ambassaden i Moskva.

Søknader med hastepreg kan fremdeles leveres på ambassaden i Moskva etter avtale.

SPØRSMÅL NR. 1499**Innlevert 8. mars 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 14. mars 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Hva vil Statsministerens kontor nå foreta seg for å rydde opp i regelverket for og kontrollen av tildeling av pendlerboliger i regjeringsapparatet?

BEGRUNNELSE:

Norsk politikk har det siste året blitt rystet av en rekke skandaler knyttet til pendlerboliger, reiseregninger og etterlønn. Særlig stor oppmerksomhet har det vært rundt bruken av pendlerboliger, og den liberale praksisen rundt dette. Stortinget har i denne forbindelse varslet en ekstern gjennomgang av pendlerboligordningen. Riksrevisjonen

har også varslet at de vil gjennomgå bruken av pendlerboliger på Stortinget.

I flere av sakene er det imidlertid ikke Stortinget og Stortingets administrasjon som har stått for håndteringen, men derimot Statsministerens kontor. Spørsmålet dreier seg om Statsministerens kontor nå vil foreta den samme grundige, eksterne gjennomgang som Stortinget for å rydde opp i rotet rundt tildeling av pendlerboliger og eventuelt andre goder som tilfaller medlemmer av regjeringsapparatet.

Svar:

Som representanten peker på i begrunnelsen for sitt spørsmål, har det det siste året vært en rekke alvorlige saker knyttet til pendlerboliger for stortingsrepresentanter og politikere i regjeringsapparatet. Pendlerboligsakene stiller spørsmålsteget ved om politikere har fått fordeler det ikke var meningen at de skulle ha og om de har skattet riktig av disse fordelene. Sakene er svært uheldige for den tilliten vi alle sammen er avhengige av at våre folkevalgte har for at vårt demokrati skal fungere.

Vi ønsker at folk fra hele landet skal kunne sitte på Stortinget og i regjering. Det er et viktig demokratisk prinsipp. Pendlerboligene er for politikere som er pendlere og flytter fra andre deler av landet til Oslo for å jobbe for Stortinget eller regjeringen i en periode. For regjeringsspolitikere er det svært uforutsigbart hvor lang perioden blir. De kan måtte fratre på dagen. De må kunne beholde en tilknytning og et bosted på hjemstedet å flytte tilbake til. Og mange har også av den grunn familien sin boende på hjemstedet.

Pendlerboligordningen må virke i tråd med intensjonen. Den må verken være for raus eller for stram. Den må også være enkel å forstå, både for politikere med behov for pendlerbolig, for dem som skal administrere ordningen og for folk flest.

Pendlerboligsakene handler kort sagt om to ting; vilkårene for å få pendlerbolig, og når du skal skatte av den pendlerboligen du har fått.

Vilkårene for å få pendlerbolig som regjeringsspolitikere er ikke helt de samme som for stortingspolitikere. For å få pendlerbolig som regjeringsspolitiker må en ha skattemessig bosted minst fire mil unna Oslo når en tiltrer. Da er en pendler etter de reglene som gjelder for regjeringens pendlerboligordning. At dette vilkåret er oppfylt må politikeren bekrefte på søknaden om pendlerbolig og årlig i den perioden vedkommende disponerer boligen. Statsministerens kontor gjør ingen selvstendig kontroll av de opplysningene den enkelte gir, men forutsetter at den enkelte politiker gir korrekte opplysninger.

Skattereglene avgjør om pendlerboligen er skattepliktig. Administrasjonen ved Statsministerens kontor innberetter årlig fri pendlerbolig for regjeringsspolitikere til skattemyndighetene. Boligen innberettes som skattepliktig eller ikke, ut fra opplysningene kontoret får fra den enkelte. Skattemyndighetene kan be den enkelte politiker som skattepliktig om å gi opplysninger og dokumentasjon av private boligutgifter og annet som har betydning for skatteplikten.

Den siste tidens saker om politikeres pendlerboliger er alvorlige, og det er viktig at det ryddes opp. Som representanten peker på i begrunnelsen for sitt spørsmål er det allerede igangsatt flere prosesser i så måte:

- Stortingets presidentskap har bedt et eksternt utvalg om å gjennomgå Stortingets pendlerboligordning. Gjen-

nomgangen skal så vidt jeg kjenner til være ferdig i oktober.

- Riksrevisjonen er gitt i oppdrag å undersøke om stortingsrepresentanter har fått økonomiske ordninger i strid med reglene, bl.a. pendlerbolig. Riksrevisjonen reviderer årlig Statsministerens kontors regnskap og vurderer om kontoret etterlever regelverket for økonomistyring. Riksrevisjonen kan ta opp spørsmål om praktisering av regjeringens pendlerboligordning.

- Politiet har satt i gang etterforskning i en rekke saker der det er spørsmål om politikere har begått lovbrudd i forbindelse med pendlerboligordningene.

- Skatteetaten startet i desember 2021 en arbeidsgiverkontroll av Stortinget og Statsministerens kontor om betaling av arbeidsgiveravgift for pendlerboligene de tildelte i perioden 2017-2020. Kontrollen handler om innberetning av fri pendlerbolig som naturalytelse og om den skal beskattes eller ikke.

Disse grundige gjennomgangene av ulike sider ved pendlerboligordningene kan bidra til at ordningene blir bedre, og at risikoen for regelbrudd blir mindre. Ordningene må til en viss grad være tillitsbaserte. Politikere må gi riktige opplysninger om pendlerstatus, behov for bolig og om boligen på hjemstedet. Klare regler for tildeling, forsvarlig saksbehandling og passende kontroll kan øke tilliten vi alle er avhengige av at våre folkevalgte nyter.

Min vurdering er at disse grundige gjennomgangene vil gi et godt utgangspunkt for å vurdere regjeringens pendlerboligordning. Både om reglene for tildeling er tilfredsstillende og om det bør føres mer intensiv kontroll med de opplysningene hver enkelt gir i søknaden og de årlige bekreftelsene om pendlerbolig. Dersom det viser seg at det også etter de nevnte gjennomgangene er behov for en egen eksternt gjennomgang av regjeringens pendlerboligordning, vil jeg naturligvis ikke vike tilbake fra å igangsette en slik.

SPØRSMÅL NR. 1500**Innlevert 8. mars 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 16. mars 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I forbindelse med Stortingets behandling av Dagligvaremeldingen vedtok Stortinget at forskjeller i innkjøpspriser for dagligvarekjedene er konkurranseskadelig og dermed ikke tillatt, med mindre prisforskjellene er saklig begrunnet.

Kan statsråden gi en vurdering av hvordan Konkurransetilsynet håndhever Stortingets presisering av hvordan konkurranselovens bestemmelse om prisdiskriminering skal forstås?

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:1264 (2020-2021) og oppfølging av følgende vedtak fra Stortingets flertall:

«Stortinget ber regjeringen klargjøre overfor Konkurransetilsynet at tilsynet i sitt arbeid må legge til grunn at leverandører med en dominerende stilling har et særlig ansvar for å vise at forskjeller i innkjøpsbetingelser er saklig begrunnet og ikke skader konkurransen. Det må legges til grunn at forskjeller i innkjøpspris fra dominerende leverandører, som ikke har en saklig begrunnelse gjennom forskjeller mellom kjedene i produksjons- eller distribusjonskostnader eller ulik verdi på konkrete motytelser, skader konkurransen mellom kjedene.»

I supplerende tildelingsbrev 1/2021 ber Nærings- og fiskeridepartementet Konkurransetilsynet:

«følge opp Stortingets vedtak på en egnet måte, ved bruk av de ulike virkemidlene tilsynet har til rådighet. Departementet vil også følge opp stortingsvedtaket i den ordinære styringsdialogen med tilsynet.»

Svar:

Konkurransesituasjonen i dagligvaremarkedet er ikke tilfredsstillende. Jeg vil derfor prioritere arbeidet med å styrke konkurransen i dette markedet for å ivareta forbrukernes interesse i bedre utvalg og lavere priser.

Dagligvaremarkedet er høyt prioritert i Konkurransetilsynet. Håndheving av konkurranselovens forbud mot konkurransebegrensende avtaler og misbruk av markedsrett er blant de viktigste verktøyene tilsynet har. Konkurransetilsynet er et uavhengig tilsyn, som håndhever konkurranseloven slik denne er vedtatt av Stortinget. Ved behandling av Stortingets anmodningsvedtak nr. 572 ble det uttrykkelig uttalt under debatten at anmodningsvedtaket ikke skulle medføre en endring av konkurranseloven. Forskjeller i innkjøpspriser kalles ofte prisdiskriminering. Det kan være mange grunner til at kunder

får ulike vilkår fra en leverandør. Dette trenger ikke være konkurranseskadelig, selv i tilfeller der leverandøren har markedsrett. For at prisforskjeller skal være ulovlige må de være egnet til å begrense konkurransen.

Konkurransetilsynet forholder seg til konkurranseloven og vurderer i hver enkelt sak om forbudene er overtrådt. Overtredelser av konkurranseloven kan medføre høye overtredelsesgebyrer. Forutberegnelighet og rettssikkerhet for næringslivet står derfor sentralt. Tilsynets oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak foregår innenfor rammen av konkurranseloven.

Konkurransetilsynet har styrket kontrollen med innkjøpspriser. Tilsynet har blant annet siden 2018 samlet inn detaljert informasjon om innkjøpspriser og sammenlignet hva de ulike dagligvarekjedene betaler for varer fra en rekke av de største leverandørene i dagligvaremarkedet. For å styrke forståelsen av hvorfor det oppstår forskjeller i innkjøpspriser, har tilsynet også bedt et utvalg av leverandørene om å opplyse om årsakene til forskjellene i innkjøpsprisene. Disse tiltakene gir tilsynet en bedre forståelse av hvordan markedet fungerer og et godt kunnskapsgrunnlag som er avgjørende for å sikre en effektiv og virkningsfull håndheving av konkurranseloven. Nærings- og fiskeridepartementet har derfor i tildelingsbrevet for 2022 bedt tilsynet fortsette dette arbeidet. Tilsynet gjennomfører nå i februar/mars møter med leverandørene for ytterligere klargjøring av opplysninger tilsynet så langt har mottatt, og ytterligere begrunnelser for de forskjeller som er observert. Det tas videre sikte på å gjennomføre møter også med dagligvarekjedene. Tilsynets omfattende markedsovervåking vil trolig i seg selv ha en preventiv effekt for markedsaktørene, ved at risikoen øker for at ulovlige prisforskjeller avdekkes og sanksjoneres.

Tilsynet har videre utarbeidet et utkast til en veileder om prisdiskriminering, som nylig har vært på høring. Veilederen gjelder ikke bare dagligvaremarkedet, selv om det var utfordringene på dette markedet som var den direkte foranledningen til at den ble laget. Tilsynet har fått en rekke høringsinnspill, og det arbeides nå med den endelige utformingen av veilederen.

Enkelte har tatt til orde for å forby forskjeller i innkjøpspriser fra leverandør i dagligvaremarkedet. Hensiktsmessigheten av et slikt forbud, i tillegg til forbudet mot misbruk av markedsrett, har blitt vurdert av en rekke faginstanser og de fleste har frarådet et slikt forbud. Årsaken er at et mer generelt forbud vil kunne redusere snarere enn skjerpe konkurransen. Et forbud mot forskjeller

i innkjøpspriser vil blant annet redusere innkjøpernes insentiver til å fremforhandle bedre vilkår, fordi konkurrentene da også vil få den samme fordel. Tilsvarende vil leverandørene i mindre grad ønske å gi rabatter, fordi disse også må gis øvrige innkjøpere. Begge disse effektene trekker i retning av høyere innkjøpspriser, som igjen normalt vil føre til høyere priser til forbrukerne. Det er viktig med en sunn og god konkurranse på alle ledd i verdikjeden for mat, men vi bør ikke forhaste oss ved å innføre lovendringer som kan bidra til å begrense konkurransen. Jeg er imidlertid åpen for ny kunnskap, og lytter gjerne til innspill fra andre fagmiljøer.

Tilsynet arbeider bredt med dagligvaremarkedet. Per i dag har tilsynet en sak til behandling som gjelder et mulig prissamarbeid mellom de tre store dagligvarekjedene. Jeg mener det er uheldig om fokuset på forskjeller i innkjøpspriser skaper inntrykk av at en strengere regulering av prisforskjeller vil løse alle problemene i markedet.

I mitt møte med konkurransedirektøren forrige uke ba jeg om en vurdering av hvilke eventuelle nye tiltak og verktøy Konkurransetilsynet trenger for å øke konkurransen i markedet. I mine møter med aktørene i bransjen, både de etablerte og utfordrerne, opplever jeg at de oppfatter Stortingets vedtak som gode, og at det nå handler om oppfølging. Dette er også min vurdering så langt. Jeg vil igjen understreke at jeg er helt åpen for å vurdere nye virkemidler, også knyttet til prisdifferensiering, og jeg lytter gjerne til forslag også fra opposisjonen.

